

ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΤΕΤΣΗ

Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Γ' Γυμνασίου

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Αναθεωρηθεῖσα καὶ ἐπαγχυθεῖσα κατὰ τὰ νεώτατα
τοῦ εἰδούς τούτου εὐρωπαϊκὰ δυγγοάμματα.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ ΡΑΦΤΑΝΗ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1905

ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΤΕΤΣΗ

Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Γ' Πυμνασίου

1905

ΤΕΤ
ΓΡΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

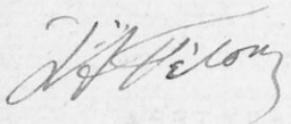
Αναθεωρηθεῖσα καὶ ἐπαυξηθεῖσα κατὰ τὰ νεώτατα
τοῦ εἰδούς τούτου εὐφωναϊκὰ δυγγράμματα.

ΕΝ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΥΠΟΥ

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως καὶ τὸ μοιόν
γραφικὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἔξωθεν ύλλον σύμπλεγμα.

Επιστολή από την περιόδου της Επανάστασης
προπαραγόμενη στην περιοχή της Καστοριάς

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

* Ήχοι τῶν φωνητηρίων ὄργανων.

§ 1. "Οπως ὁ εἰς τὰ ἐμπνευστὰ ὄργανα ἐμφυσώμενος ἀήρ, δονῶν τὰ μόρια τοῦ ξύλου ἢ μετάλλου, παράγει διαφόρους μουσικοὺς φθόγγους, οὕτω καὶ ὁ διὰ τῶν πνευμόνων ἡμῶν ἐκπεμπόμενος ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ, διερχόμενος διὰ τοῦ φωνητικῶν χορδῶν καὶ τῶν λοιπῶν φωνητηρίων ὄργανων, παράγει δονήσεις, δι' ὧν ἀποτελοῦνται αἱ διάφοροι φωναί.

§ 2. Άι διάφοροι ὅμως αὔται φωναί, αἱ ἀποτελοῦσαι τὸν λόγον παράγονται κατὰ δύο τρόπους· α') διὰ τῆς δονήσεως τῶν φωνητικῶν χορδῶν *, προσεγγιζουσῶν ἀλλήλαις, ἕτοι μὴ μεμακρυσμένων ἀπ' ἀλλήλων, ὅπότε παράγονται σαφεῖς ἥχοι, ὅμοιοι τοῖς ἐκ τῶν ἐμπνευστῶν ὄργανων ἐκπεμπομένοις, ἕτοι τέλειαι φωναί (τὰ φωνήντα)· β') διὰ τῶν λοιπῶν φωνητηρίων ὄργανων, ἕτοι τοῦ λάρυγγος, τῶν ὁδόντων, τῶν χειλέων, τοῦ οὐρανίσκου, οὓσῶν μεμακρυσμένων ἀπ' ἀλλήλων τῶν φωνητικῶν χορδῶν καὶ ἐπομένως ἐλάχιστα δονουμένων, δι' ὃ καὶ ἀσθενεῖς, ἀσαφεῖς καὶ μόλις ἀκουονται παράγονται ἥχοι ἢ μικροί φόροι (τὰ σύμφωνα).

§ 3. Διὰ τοῦτο, ὅτε ὁ ἀνθρωπος σὺν τῷ γρόνῳ ἐπενόησε τὴν γραπτὴν γλῶσσαν, τὰ μὲν γραπτὰ σημεῖα, ἕτοι τὰ γράμματα, δι' ὧν παρίστανται αἱ τέλειαι φωναί, ὡνόμασε γράμματα φωνήντα, ἢ ἀπλῶς φωνήντα, τὰ δὲ δι' ὧν παρίστανται αἱ ἀσθενεῖς καὶ ἀτελεῖς φωναί,

* Έν τῇ λάρυγγι ἐκ τῶν κάτω πρός τὰ ἄνω ἡ τραχεῖα σχηματίζει στένωμά τι ὅπερ ἀποτελεῖ τὰς κάτω φωνητικὰς χορδὰς ἢ τὰς ἀληθεῖς χορδάς· μετὰ ταύτας ὑπάρχουσι δύο κοιλότητες καὶ μετ' αὐτὰς δεύτερον στένωμα ἀποτελοῦν τὰς ἄνω φωνητικὰς χορδὰς ἢ φυεδογορδάς· διὰ τούτων τῶν στένωμάτων διεργάμενος ὁ ἀήρ παράγει τὴν φωνήν.

γράμματα σύμφωνα, ή ἀπλῶς σύμφωνα, διότε ὁ ἥχος αὐτῶν τότε καὶ μόνον καθίσταται ἐναργής, ὅταν συνεκφωνῶνται μετά τινος τῶν φωνήντων, τὰ ὅποιά εἰσι τὸ κύριον μέρος πάσης λέξεως.

§ 4. Εχει δὲ τὸ γαλλικὸν ἀλφαβῆτον 25 γράμματα τὰ ἔξης: a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z, τούτων τὰ μὲν ἔξ, a, e, i, o, u, y, εἰσὶ φωνήντα, τὰ δὲ λοιπὰ 19 σύμφωνα.

"Αφωνα γράμματα.

§ 5. Λογικὸν βεβαίως φαίνεται παντὶ ἐκάστῳ α'(') ἔκαστον γράμμα νὰ ἔκτελῃ τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ σκοπόν, τούτεστιν ἀφοῦ ὁ λογικὸς ἀνθρώπος διὰ τῆς δημιουργίας τῆς γραπτῆς γλώσσης οὐδένα ἄλλον βεβαίως προέθετο σκοπὸν ἢ τὴν δι' ὄριτῶν σημείων διατύπωσιν τῆς ζώσης αὐτοῦ φωνῆς, τι ζητοῦσιν ἐν τῇ λέξει τὰ γράμματα τὰ ὅποια οὐδεμίαν φωνὴν ἔχουσιν, ἤτοι εἰσὶν ἄφωνα, ως rester, respect, ils aiment; !!! καὶ β') ἔκαστον γράμμα νὰ ἔχῃ ἑνα μόνον καὶ ώρισμένον ἥχον, ἤτοι ὁ ἥχος α νὰ ἔχῃ πάντοτε ως σημεῖον αὐτοῦ παραστατικὸν τὸ a, τὸ e νὰ προφέρηται πάντοτε e, τὸ i πάντοτε i κτλ. καὶ ἐκπλήττεται τις βεβαίως βλέπων, ὅτι ἡ γαλλική, καίπερ ἔχουσα τὸ γράμμα a, παρίστησιν ἐνίστε τὸν ἥχον τοῦτον διὰ τοῦ e, ως enfant· ὑπάρχοντος ἐπίσης τοῦ e, ποιεῖται ἐνίστε γρῆσιν τοῦ i πρὸς παράστασιν τοῦ ἥχου e, ως instant, ἐμβαλλουσα ἡμᾶς οὕτω ἐν τοιαύτῃ περὶ τὴν προφορὰν συγχύσει.

§ 6. Καὶ ἡ μὲν Ἰταλική, ἡ Ἰσπανική καὶ ἄλλαι κατώρθωσαν νὰ γράψωσιν ὅπως προφέρουσιν ἡ γαλλικὴ ὅμως πολὺ ἀπέχει τούτου, εἰ καὶ τὴν ιδέαν ταύτην οἱ ἐν τῇ ἐπισήμῳ μονῇ Port-Royal ἐπιφανεῖς σοφοὶ ἀπὸ τοῦ 1660 ἥδη ἔξέφρασαν καὶ ὑπεστήριξαν λόγος δὲ τοῦ μεγάλου τούτου ἀτόπου ἐστι, α') ὁ ἀρχαισμός, β') ἡ ἐτυμολογία, γ') ἡ διαφορὰ τῶν ὄμωνύμων καὶ δ') καὶ κυριώτατον ἡ κακὴ πορεία, ἣν ἔβαδισαν οἱ γάλλοι γραμματικοὶ ἐν τῇ διαμορφώσει τῆς γλώσσης.

A'. Ο ἀρχαισμός. Ο ἀρχαισμός ἐστι φυσική τις δύναμις καὶ ἥσπή εἰς τὸ διατηρεῖν ἐπὶ πολὺν χρόνον γραφής ἀρχῆθεν μὲν οὔσας ὥρθας, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ καὶ τῇ βαθμιαίᾳ τῆς προφορᾶς μεταβολῇ

έσφαλμάνας· π. χ. ἡ παθητική μετοχὴ τοῦ φήματος ανοίγει γράφετο εἰς διότι καὶ προύφερετο ὅμιλη ὄμως, μεταβληθείσης τῆς προφορᾶς καὶ προφερομένης οὐ, ἐπηρήθη ἡ ἀρχαικὴ γραφὴ εἰς ἐνῷ τούναντίον ἐν τῇ ἀρχαικῇ παθητικῇ μετοχῇ τοῦ *savoir*, seu καὶ τοῦ *taire*, τευθί γραφὴ ἡκολούθησε τῇ μεταβληθείσῃ προφορᾷ συ, tu. Ἡ δίφθογγος οἱ, ἥτις ἄλλοτε προύφερετο, ως ἐγράφετο, ἐν μιᾷ συλλαβῇ, μετὰ ταῦτα ἥρξατο προφέρεσθαι ως οὐέ καὶ τέλος σήμερον οὐα. Ἐν τισι δὲ λέξεσι εἶχε καταλήξει κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα εἰς τὴν προφορὰν τοῦ ἡ καὶ μέχρι πρὸ ὅλιγων ἀκόμη ἐτῶν ἔγραφον ανοίγει, *Anglois* ἀντὶ τῆς σημερινῆς γραφῆς *avait*, *Anglais* βλέπει δέ τις παραδόξως καὶ σήμερον ἀκόμη ἐννέας ἑκατόσεσιν καὶ γράφωσι *j'avois* ἀντὶ *j'avais*!!!

B'. Ἡ ἐτυμολογία τείνει εἰς τὸ διατηρητικό διὰ τῶν γραμμάτων ὃσον τὸ δυνατὸν περισσότερον τὴν ἔξωτερικὴν μορφὴν τῆς λατινικῆς, ἐλληνικῆς ἢ ἄλλης γλώσσης, ἐξ ἣς ἡ λέξις αὕτη παρήχθη· π. χ. ἐκ τῆς λατινικῆς *taurellum* παρήχθη ἡ γαλλικὴ *toreau*, καὶ οἱ μὲν λατῖνοι ἔγραφον *taur*... διότι καὶ προέφερον τάου διφθογγικῶς, ἥτοι ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οἱ δὲ Γαλλοί, καίπερ προφέροντες το, ἐπήρησαν τὴν λατινικὴν γραφὴν *tau*, ἵνα μὴ ἀπομακρυνθῶσι τῆς ἐτυμολογίας· ἐνῷ τούναντίον ἐν τῷ φήματι *videre*, ὅπερ ἐγένετο *vedeir*, εἴτα *veoir*, μετὰ ταῦτα *veoir* καὶ τέλος *voir*, ἡ μεταβληθείσα προφορὰ συνεβάδισε τῇ γραφῇ ἐπίστις τὸ *dicit*, ὅπερ συγκοπὴν ἐγένετο καὶ ἐγράφετο *dict*, εἴτα δὲ *dit*, καὶ ἄλλα.

Γ'. Ἡ διαφορὰ τῶν δημοτικῶν. Εἰς ἄλλας δὲ πάλιν λέξεις, ἥδη πεπλασμένας, οἱ μεταγενέστεροι γραμματικοὶ προσέθηκαν γράμματα, ἵνα μὴ συμπίπτωσι δῆθεν μετ' ἄλλων δημοτικῶν, ως ἐν τῇ λέξει *doit*, ἥτις προύφερετο καὶ ἐγράφετο ἥδη *doit*, προσέθηκαν τὸ *g* τῆς ἔξης ἡ παρήχθη λατινικῆς λέξεως *digitum*, ἵνα μὴ συμπίπτῃ μετὰ τοῦ γ' ἐνικοῦ προσώπου τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς τοῦ φήματος *devoir*, il doit· ἐνῷ ἐν τῇ λέξει *froid* τῇ ἐκ τοῦ λατινικοῦ *frigidum* προελθούσῃ δὲν προσέθηκαν τὸ *g*, διότι δὲν συνέπιπτε μετ' ἄλλης δημοτικῶν.

§ 7. Καὶ τὰ τρία μὲν ταῦτα, ἥτοι ὁ ἀρχαισμός, ἡ ἐτυμολογία καὶ ἡ διαφορὰ τῶν δημοτικῶν εἰσὶ βεβαίως κοινά ἐν πάσῃ γλώσσῃ, κύριον δημοτικόν τῆς ἐν τῇ γραφῇ μεγάλης ἀταξίας καὶ τῆς ἐν γένει ἀνωμαλίας τῆς γλώσσης ἐστίν, ως προερρήθη, ἡ σκολιὰ δόδος, ἦν

ἐτρέποντο οἱ γάλλοι γραμματικοὶ ἐν τῇ διαιπλάσει τῆς γλώσσης· διότι ἐν λέξεσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ στελέχους παραγούναις ὅτε μὲν φυλάττονται τὰ γράμματα τοῦ λατινικοῦ στελέχους, ὅτε δ' οὖ· οἷον ἀποθάλλουσι· τὸ εἰν τῷ effect (effectum), φυλάττουσι δ' αὐτὸ ἐν τοῖς ὄμοστελέχους effectif, effecteur· ἐπίσης ἐτηρήθη τὸ s ἐν τῷ rester, ἀπεβλήθη ὅμως ἐν τῷ arrêter· ἀπενόπη τὸ g ἐκ τῶν loin, soin, temoin καὶ ἐπανέργεται ἐν τοῖς παραγόγοις τούτων éloigner, soigner, témoigner· τ' ἀνάπαλιν δὲ προσετέθη τὸ p εἰς τὸ corps (corpus) καὶ ἔξελιπεν ἐν τοῖς corset, corsage.

§ 8. Προσέθηκαν δ' ἐνιστε γράμματα ἐν ὑπαρχούσαις ἥδη λέξεσι· καὶ ἔξ ἐτυμολογικῆς πλάνης, ώς τὸ g ἐν τῇ λέξει legs, ητις ἐγράφετο ἀρχαιότερον lais ἢ les, νομίσαντες διτι παράγεται· ἐκ τοῦ léguer, ἐνῷ παράγεται ἐκ τοῦ laisser· ἐπίσης ἐσφαλμένως προσέθηκαν τὸ h ἐν τῇ λέξει heureux, ώς παραγαγόντες τὴν λέξιν ἐκ τοῦ heure, ἐνῷ παράγεται ἐκ τῆς λατινικῆς λέξεως augurium, ητις συγκοπεῖσα ἐγένετο oür, ἐπειτα eür καὶ βραδύτερον eur.

§ 9. Καὶ τελικὰ δὲ σύμφωνα πρὸ πολλοῦ ἐκλιπόντα ἐν τε τῇ προφορᾷ καὶ τῇ γραφῇ προσέθηκαν οἱ μεταγενέστεροι γραμματικοὶ· π. χ. αἱ λέξεις pied (pes, pedis), noeud (nodus), nid (nidus), voeu (votum), neveu (nepos-otis), bonté (bonitas) καὶ ξλλαὶ μέχρι τοῦ ἐνδεκάτου αἰώνος προύφεροντα καὶ ἐγράφοντο ἡνευ τελικοῦ συμφώνου· μεταγενεστέρως δὲ προσετέθη τὸ ἐκπεσὸν δι μόνον τοῖς pied, noeud καὶ nid, οὐχὶ δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς.

§ 10. Ἐπίσης εἰς μὲν τὸ gaîté, ὅπερ ἀρχαιότερον ἐγράφετο gaieté, ἔθηκαν περισπωμένην, ώς ἔνδειξιν τοῦ ἀποβλήθητος ε, εἰς τὸ vraiment ὅμως, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἐγράφετο ξλλοτε vraiement, δὲν ἐτέθη περισπωμένη.

§ 11. Ἐπίσης ἐν τῷ pâleur ἐτηρήθη ἡ περισπωμένη τῶν pâle, ἐν δὲ τοῖς extrémité, suprématie ἡ περισπωμένη τοῦ extrême καὶ suprême μετεβλήθη εἰς ὁξεῖαν· ἐν δὲ τοῖς gracier, gracieux ἡ περισπωμένη τοῦ grâce ἔξελιπεν ἐντελῶς, ώς καὶ ἡ τοῦ pôle ἐν τοῖς polaire, polarité κτλ.

§ 12. Ἡ αὐτὴ ἀταξία ἐπεκράτησεν καὶ ως πρὸς τὴν προσθήκην τοῦ ε ἀφώνου. Τὸ λίαν σύνηθες τοῦτο ε ἀφώνον προέκυψεν ἐκ τῆς

γενικῆς παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς συνηθίας τοῦ ἀποκόπτειν συντομίας χάριν γράμματά τινα καὶ συλλαβῆς διοικήσους, ιδίᾳ δὲ τὰς καταλήξεις οἷον, τι λέγεις—τι λές, ποῦ πηγαίνουμε, παγαίνουμε, παχίνουμε — πᾶμε πηγαίνουμε, παγαίνουμε — παχίνουμε, πᾶντας οἱ ίταλοι λέγουσιν ἐνιαχοῦ ανετε mangeato· ἐν δὲ τῇ γερμανικῇ, ὅπου αἱ συγκοπαὶ εἰσὶ παρὰ τῷ λαῷ κατὰ πολὺ ἀποτομώτεραι, τὸ μὲν gehabt προφέρεται khapt, τὸ haben πρῶτον μὲν συγκόπτεται εἰς habn, ἔπειτα δὲ γίνεται ham, τὸ κείνεται κα κτλ. οὕτως εἰς τὴν λατινικὴν λέξιν tabula, τὴν ὥποιαν βεβαίως ὁ λατινικὸς λαός, βραχείας οὖσης τῆς συλλαβῆς bu, προέφερε tabla, ητις καὶ περιεσώμη μέγρις ἡμῶν ταῦλα, σανίς, παραλαβόντες οἱ γάλλοι καὶ ἀποκόψαντες τὴν κατάληξιν προέφερον tabl.

§ 13. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ fabula ἐγένετο fable, τὸ fertile, fertil κτλ. τὸ λατινικὸν semet, ἐξ οὐ τὸ γερμανικὸν selbst, συντεθὲν μετὰ τοῦ ὑπερθετικοῦ τοῦ ipse, ipsimus, semet-ipsimus συνεκόπη εἰς τὸ metipsimus, ὅπερ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γαλλικῇ ἐγένετο meesme καὶ meisme, ἐν δὲ τῇ νεωτέρᾳ γαλλικῇ mesme καὶ τέλος même· οὕτω δ' ὁ λαὸς ἀσυνειδήτως μὲν πλὴν ἐξ ἐμφύτου ὄρμῆς καὶ διὰ σταθερῶν κανόνων ἔζηκολούθει πλάττων τὴν γλῶσσαν καὶ μεταβάλλων λεληθότως τὴν λατινικὴν εἰς γαλλικήν. Τὴν ἐμφύτου ὅμιας ταύτην τοῦ λαοῦ σοφίαν καὶ τὸ πλαστικὸν πνεῦμα τῆς γλώσσης τὸ φύσει παντὶ λαῷ ἐνυπάρχον δὲν ἡκολούθησαν καὶ οἱ γάλλοι γραμματικοὶ, καὶ ἐν φῷ ὁ λαὸς παρέδωκεν αὐτοῖς τὰς λέξεις doct, fabl, fertil, intact, public, subtil, tabl κτλ. ἀς οὕτος διὰ τῶν φυσικῶν αὐτοῦ κανόνων ἐπλάσεν ἐκ τοῦ λατινικοῦ doctus, fabula, fertilis, intactus, publicus, subtilis, tabula κτλ. οὕτοι, παραλαβόντες τὴν πολύτιμον ταύτην τοῦ λαοῦ παρακαταθήκην, ἀντὶ ν' ἀφήσωσιν αὐτὴν ἀνέπαφον, ώς ὥφειλον, καὶ νὰ γράψωσι tabl, intact, fertil κτλ. νὰ φθάσωσι δ' οὕτω εἰς τὸ ὥραιον καὶ λογικὸν ἀποτέλεσμα εἰς τὸ δόπιον οἱ ίταλοί, οἱ Ισπανοί καὶ ἄλλοι τῶν πέριξ λαῶν ἔφθασαν, ητοι νὰ γράψωσι ὅπως καὶ προφέρουσι, εἰς μὲν τὰ doct, fabl, fertil, tabl προσέθηκαν εἴφωνον, ὅπως κατέχῃ δῆθεν τὴν θέσιν τῶν ἀποκοπέντων γραμμάτων, γράψαντες, docte, fable, fertile, table, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς intact, public, subtil δὲν προσέθηκαν. Τὴν δὲ δυστυχῆ λέξιν comic

(comicum) μετημφίεσαν ούτω πως ὥστε κατέστησαν αὐτὴν πράγματι κωμικήν· ήτοι τὸ μὲν ο ἔτρεψαν εἰς ϕ, τὸ παρὰ τῶν ἄλλων ἀραιόρεθὲν ο ἐτήρησαν, προσέθηκαν δὲ καὶ ο ἄρωνον γράψαντες comicue.

§ 14. Πάντα δὲ ταῦτα ἐδικαιολόγησαν δι' ἀδικαιολογήτων τινῶν πάντοτε λόγων π. χ. εἰς τὴν λέξιν fils νίος, ἢτις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐγράφετο καὶ προεφέρετο fils (φις), προσέθηκαν μεταγενεστέρως τὸ l, φοβηθέντες μὴ συμπίπτη μετὰ τοῦ passé défini τοῦ ῥήματος faire, je fils· ἐνέπεσαν δημως εἰς ἄλλην χείρονα ταύτης σύμπτωσιν μετὰ τοῦ πληθυντικοῦ τῆς λέξεως fil νῆμα· ὥστε ἐν τῇ φράσει π. χ. ce mercier (οὗτος ο ρωποπώλης) a de bons fils δὲν εἰξεύρομεν πλέον τί ἔχει, καλούς νίους η καλὰ νήματα;

§ 15. Τί δὲ νὰ εἴπῃ τις καὶ περὶ τινων ἐπ' οὐδεμιᾶς λογικῆς στηριζομένων κανόνων; π. χ. ή λέξις râque πάσχα ὅταν μὲν οημαίνη τὸ πάσχα τῶν χριστιανῶν πρέπει νὰ γράφηται διὰ κεφαλαίου γράμματος καὶ νὰ ή γέρους ἀρσενικοῦ· ὅταν δημως οημαίνη τὸ πάσχα τῶν ἑβραίων πρέπει νὰ γράφηται διὰ μικροῦ καὶ νὰ ή γέρους θηλυκοῦ!!! νὰ περιπλέξωμεν τουτέστι τὴν γλώσσαν καὶ νὰ φορτώσωμεν τὴν γραμματικὴν καὶ τὸν ναῦν τῶν ἀτυχῶν μαθητῶν δι' ἀλόγων καὶ ὅλως ἀσκόπων κανόνων. Remplissez vos devoirs envers Dieu, envers vos parents et envers la patrie (Γραμ. Larousse § 1163). Ό κανόνων λέγει: ή λέξις envers πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ, διαδήποτε καὶ ἂν ὁσι: ἀλλὰ διὰ τί νὰ ἐπαναλαμβάνηται; διὰ τί; διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἀηδίαν ο ἀκούωμεν 15άκις ἐπαναλαμβανομένην τὴν αὐτὴν λέξιν. Έὰν εἴπωμεν Remplissez vos devoirs envers Dieu, vos parents et la patrie, δὲν πιστεύομεν ὅτι η φράσις ἀπόλεσε τὸ κάλλος αὐτῆς: ἵσως ἐγένετο ὡραιοτέρα καὶ πρὸς τοὺς καλαίσθητικοὺς κανόνας συμφωνοτέρα: βρίθει δὲ τοιούτων κανόνων η γαλλική.

§ 16. Ταῦτα καὶ πλεῖστα ἄλλα δεινούσια καταφανῶς ὅτι η ὅλη τῆς γλώσσης διαμόρφωσις ἐγένετο ως ἐπὶ τὸ πολὺ ὅλως τυχαίως καὶ αὐθαιρέτως: ὅφείλεται δὲ τοῦτο κατὰ μέγα μέρος εἰς τοὺς Γάλλους γραμματικοὺς η σοφούς, οἵτινες οὔτε ἐπὶ γενικῶν καὶ ὡρισμένων κανόνων ἐστηρίγμησαν οὔτε προσέσχουν εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ο λαὸς πλάττει τὴν γλώσσαν καὶ προφέρει τὰς λαϊκὰς λέξεις, νομίζοντες δὲ

ὅτι κακονοίζουσι καὶ τακτοποιοῦσιν, ἐπήγεγκον τὴν ὑπάρχουσαν σῆμαρον ἐν τῇ γλώσσῃ πρὸς δυστυχίαν τῶν σπουδαστῶν ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν.

ΣΗΜ. Δὲν δύναται τις βεβαίως ν' ἀρνηθῆ ὅτι τοιαῦται καὶ ὅλως ἀδικαιολόγητοι πολλάκις ἀνωμαλίαι ἀπαντῶσιν ἐν πάσῃ γλώσσῃ, εἰσὶν ὅμως λίγαν ἀραιῶς ἐγκατεσπαρμένα: καὶ δὲν ἀπαντῶσιν ἀνὰ πᾶν βῆμα οὐδὲ διήκουσι δι' ἀπάστης τῆς γλώσσης.

§ 17. "Εχομεν βεβαίως καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ λεγομένῃ δῆθιν νεωτέρᾳ ἔλληνικῇ πολλὰ τὰ ἔκτροπα, τὰ παράδοξα, τὰ παράλογα. Δὲν καταβεσανίζομεν τὸν ἀπαλὸν τῶν δυστυχῶν μαθητῶν μας ἐγκέφαλον διὰ τῆς ὅλης κούφου καὶ ἀσκόπου θεωρίας τῶν μακρῶν καὶ βραχέων, ἐν φιλέπομεν καταφρανέστατα ὅτι προφέροντες τὴν λέξιν σῶμα καὶ πόμα οὐδεμίαν ἐν τῇ προφορᾷ ποιοῦμεν διαφορὰν τοῦ μακροῦ σω καὶ τοῦ βραχέως πο; πρὸς τί ἄρα ὁ τοσοῦτος πάταγος τῶν μακρῶν καὶ βραχέων καὶ τίνα ὡντικής ἐκ τούτου προσπορίζεται ώφελειαν;

§ 18. Ο δὲ φοβερὸς ἔκεινος τῶν τόνων πόλεμος!! δὲν κατωρθώσαμεν ἀκόμη νὰ ἔννοήσωμεν ὅτι ἐὰν ἐπὶ τοῦ μὲν ἦδε βάλωμεν ὅξεῖαν ἢ βαρεῖαν ἢ περισπωμένην οὐδὲν ἡ λέξις ἀπόλλησι: ἐὰν δὲ καὶ οὐδένα βάλωμεν τόνον ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ ἔσονται πάντοτε μεν καὶ δε: καὶ ὁ εἰ ὁ οὐδένα ἔχων τόνον κατὰ τί ἄρα ἀδικεῖ ἢ ἀδικεῖται; καὶ ἐὰν καταργηθῶσιν ἐντελῶς οἱ τόνοι ὁ παῖς μανθάνων τὴν λέξιν δὲν μανθάνει συγχρόνως καὶ τὸν τονισμὸν αὐτῆς; οὐδεὶς τῶν παιδῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ νηπιαγωγείου ἀναγινώσκων θὰ εἴπῃ πάτερα τὸν πατέρα ἢ μητερά τὴν μητέρα, διότι μαθὼν ἀπαξ τὴν λέξιν ἔμαθε συγχρόνως καὶ τὸν τονισμὸν αὐτῆς. Ἀναφέρεται που ἐν τινι τῶν λατίνων ἢ Ἑλλήνων συγγραφέων ὅτι οἱ παιδεῖς ἐδύσκολεύοντο εἰς τὴν μάθησιν τῆς γλώσσης, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν τόνων; τοσοῦτον ἀφεῖς ἥσαν ἄρα ἐκεῖνοι ὥστε δὲν διεῖδον τὴν ἀνάγκην ταύτην;

'Αλλ' ἔστω ὑποτεθήσθω ὅτι γάριν τῶν ξένων ἢ καὶ αὐτῶν τῶν ἀρχαρίων παιδῶν παρίσταται ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ἢ συλλαβὴ ἢ ἔχουσα τὸν τόνον, δὲν ἀρκεῖ μία ἀπλῆ πρὸς τοῦτο στιγμή; κατὰ τί ἄρα ὑποθετοῦσι αὐλίουν τὸν σκοπὸν τοῦτον ἢ ὅξεῖα, ἢ βαρεῖα ἢ ἡ περισπωμένη ἢ τοσοῦτον τῶν τε διδασκόντων καὶ διδασκούμένων κατα-

τρίβουσα χρόνον καὶ τοσαύτην ζάλην εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀτυχῶν παιδῶν ἐπιφέρουσα; ἀφοῦ οὐδεὶς ἄλλος ἐστὶν ὁ τελικὸς σκοπὸς ἢ ἡ σημείωσις τῆς τονιζομένης συλλαβῆς;

§ 19. Ἀριστοφανῆς ὁ Βυζαντιος εἶγε κατ' ἐκείνους βεβαιώς τοὺς χρόνους σπουδαῖόν τινα λόγον νὰ εἰσαγάγῃ τοὺς τόνους, ὁ λόγος ὅμως οὐτος ἔξθιλιπε σήμερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

§ 20. Η προφορὰ τῶν φωνηέντων παρίσταται ἢ διὰ τῶν ἀπλῶν γραμμάτων α, ε, ι, ο, υ, ἢ διὰ τῶν συμβέσεων ai, ei, oe, au, eau, eu, oi, ue, ou, ἢτοι τῶν διφθόργγων καὶ τριφθόργγων ἔστι δὲ διττὴ α') καθαρά, ὅταν ὁ ἐκ τῶν πνευμόνων ἐκπνεόμενος ἀήρ ἔξερχηται διὰ τοῦ στόματος καὶ β') ἔνρυνος, ὅταν ὁ ἀήρ ἔξερχηται διὰ τῆς ρινὸς ἢ διὰ τοῦ στόματος καὶ τῆς ρινὸς συγχρόνως.

Ι. Περὶ τῆς καθαρᾶς προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

§ 21. Τὸ a προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικόν· ὡς papa;

Μένει ὅμως ἄφωνον ἐν ταῖς λέξεσι Λοῦτ, aôuteron, curaçao [ço], Saon, toast.

§ 22. Τὸ e ἔστι

α') ἄποτον, διπότε ἐστὶν ἢ ἐντελῶς ἄφωνον (muet), ἢ ἡμίφωνον.

Καὶ ἄφωνον μὲν ἐντελῶς ἐστιν, ἢτοι θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχον τον) ἐν μέσῳ λέξεως μεταξύ δύο συμφώνων ὡς heureus(e)ment, parfum(e)rie, louv(e)tau· 2ον) ἐν ταῖς λέξεσι ταῖς ληγύουσαις εἰς tier, ὡς mull(e)tier, bonn(e)tier· 3ον) ἐν τέλει λέξεως ἀνευ ληκτικοῦ συμφώνου· ὡς lèvre, lune, table, il tombe; 4ον) ἐν τέλει λέξεως

μετὰ ληκτικοῦ συμφώνους, σημείου τοῦ πληθυντικοῦ· ώς lèvres, tables, livres.

Ἐξαιροῦνται ἐκ τῆς 4ης ταύτης περιπτώσεως α') τὰ μονοσύλλαβα mes, tes, ses, ces ἐν οἷς τὸ e, καίπερ μετὰ ληκτικοῦ s, προφέρεται ώς ε ἑλληνικόν, λε, με κτλ.

Τημίφωνον δ' ἔστιν ιον) ὅταν κεῖται μετὰ δύο σύμφωνα ώς sacrament, parlement; 2ον) ἐν ταῖς λέξεσι ταῖς ληγούσαις εἰς nier, rions, riez, lier, ώς centenier, batelier, bachelier, nous chanterions, vous mangeriez; 3ον) ἐν τοῖς μονοσυλλαβοῖς le, de, me, ne, se, que κτλ.

ΣΗΜ. Ό ἀνωτέρω περὶ τοῦ ε ἀτόνου κανῶν προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν φωνητηρίων ὄργάνων, οὐδὲ ἔχει τις ἀνάγκην τῶν ὁδηγῶν ὡς δίδει: δ. κ. Rousselot ἐν τῇ νεωτάτῃ ἐπιστημονικῇ, σοφῇ καὶ ἀναλυτικωτάτῃ πραγματείᾳ αὐτοῦ περὶ προφορᾶς τῆς γαλλικῆς γλώσσης¹ καὶ τῶν ὑποίων κανόνων καὶ ἡμεῖς ἔνεκα τούτου ἐποιησάμεθα λόγον ἀνωτέρω, διότι ἡ ἡμίφωνος ἢ ἡμίφωνος προφορᾶς τοῦ ε ἀτόνου ἔστιν, οὕτως εἰπεῖν, αὐτοδιδακτος, αὐτοδιδακτος, καθαπέρ εξαρτωμένη ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν συμπιπτόντων καὶ συμπροφερομένων συμφώνων· τοιτέστιν ἐνῷ ἐν τῇ λέξει parfumerie λέγομεν ὅτι τὸ e τὸ μεταξὺ τοῦ m καὶ r ἔστιν ἐντελῶς ἀφωνον καὶ θεωρεῖται ώς μὴ ὑπάρχον, ἐν τούτοις ἐν προσέξῃ τις ὀλίγον ἐν τῇ προφορᾷ βλέπει ὅτι ὁσονδήποτε καὶ ἂν θελήσῃ νὰ συμπληστήσῃ καὶ συνεκφωνήσῃ τὰ δύο σύμφωνα m καὶ r ὑπολείπεται πάντοτε μεταξὺ αὐτῶν ὑπόκωφός τις ἦχος, διτις ἀναλόγως τῆς φύσεως τῶν συμπιπτόντων καὶ συμπροφερομένων ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει συμφώνων ἐστὶ μᾶλλον ἢ ἥπτον αἰσθητός, ἤτοι ἀφωνος ἢ ἡμίφωνος· διὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ λέξει plaisirerie τὸ e, καίτοι κεῖται μετὰ δύο σύμφωνα καὶ ἔπρεπεν ἐπομένως κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα νὰ ἡ ἡμίφωνος, ἐν τούτοις προφέρεται πλεζαντρί, ἤτοι ἔστιν ἐντελῶς ἀφωνον, διότι τὰ συμπιπτόντα τρία σύμφωνα n, t, r εὐκόλως συνεκφέρονται, ἐνῷ ἐν τῇ λέξει parlement τὰ τρία σύμφωνα r, l, m

¹ Précis de prononciation française par l'abbé Rousselot et Fauste Laclotte. Paris 1903.

δυσκολότερον συνεκφωνοῦνται, διὸ τοῦτο λέγομεν ὅτι τὸ εἰστὶν ἡμίφωνον· διὸ τὸν αὐτὸν λόγον τὸ εἴ τῶν nous laverons (λαβρον) καὶ nous chanterons ἐστὶν ἥφωνον, ἐνῷ τῶν nous chanterions, vous chanteriez, καθάπερ προστιθεμένης καὶ τῆς διφθόγγου ions (γιον), διὸ ἡς προστιθεται καὶ τοίτον σύμφωνον τὸ γ, καθίσταται ἡμίφωνον.

β') ὁξύτονον ἡ κλειστὸν (fermé), προφερόμενον ως τὸ ἑλληνικὸν ε, πλὴν διὸ ἡμικλείστου στόματος, οἷον ἡ ἑτε· καὶ

γ') ἡ βαρύτονον ἡ ἀνοικτὸν (ouvert) καὶ ἡ περισπώμενον προφερόμενα ως τὸ ἑλληνικὸν ε, ἀλλὰ διὸ λίαν ἡνεφργμένου τοῦ στόματος· οἷον la mère, la tête, la tête.

Ἐξαιρέσεις. Τὸ εἴ τονον οὐκ ἐστὶν ἥφωνον, ἀλλὰ προφέρεται ως ἡ κλειστόν.

Ιον ὅταν εὑρίσκηται πρὸ δύο συμφώνων ἡ πρὸ τοῦ χ, ως respirer, aspect, exalté.

"Οταν ὅμως τὰ σύμφωνα ταῦτα συμβῇ νὰ ὠσιν ἥφωνον πρὸ ἀμεταβόλου· ως secret, ἡ ch, ως rechute, τότε τὸ ε μένει πάλιν ἥφωνον.

"Ἄφωνόν ἐστιν ἐπίσης τὸ ε καὶ ἐν ταῖς συνθέτοις λέξεσιν, ἐν αἷς τὸ μὲν πρῶτον συνθετικόν ἐστιν ἡ ἐπανάληψιν σημαίνουσα συλλαβὴ re τὸ δὲ δεύτερόν ἐστι λέξις ἀρχομένη ἀπὸ s, ὡπότε τὸ s διπλασιάζεται, ἵνα τηρηθῇ ἡ προφορὰ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ συνθέσει καὶ μὴ λαβῇ τὴν προφορὰν τοῦ ζ, καθάπερ εὑρίσκομενον τῆς συνθέσεως ἔνεκα μεταξὺ δύο φωνήντων· ως ressortir ἐκ τοῦ re-sortir, ressouvenir ἐκ τοῦ re-souvenir. Ἐξαιρεῖται τὸ ressusciter ἐν ᾧ τὸ ε προφέρεται ως ὁξύτονον.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐν τοῖς dessous καὶ dessus, ἐκ τῶν de-sous καὶ de-sus, τὸ εἴστιν ἥφωνον καίπερ πρὸ δύο συμφώνων εὑρίσκομενον.

Ζον. Αἱ λέξεις αἱ καταλήγουσαι εἰς σύμφωνον πλὴν τοῦ s· οἷον bec, ver, berger, paraïsser.

Ζον. Τὰ μονοσύλλαβα les, des, mes, tes, ses, ces.

Τὸ εἴ τονον πρὸ τοῦ m ἡ n προφέρεται ως a· οἷον empire, enfant.

Ἐξαιρεῖται καὶ προφέρεται ως é.

α') ὅταν ἀκολουθῶσι δύο η μετὰ ε ἥφωνον· ως ils prennent, que je vienne, ennemi.

Ἐὰν ὅμως τὸ μετὰ τὸ δεύτερον η ἀκολουθοῦν ε μὴ ἡ ἥφωνον, ως

ἐν τῷ solennel, ἢ ἀκολουθῇ οὐχὶ ε, ἀλλ᾽ ἄλλο τι φωνῆεν, ώς hennir, ennoblir, ennui, τότε τὸ ε πάλιν προφέρεται ώς α.

Ως α προφέρεται καὶ ἐν τοῖς enivrer, desenivrer, enivrement, enorgueillir, indemnisé (πρόφερε indanisé), nenni.

β') ἐν ταῖς καταλήξεσιν ἐεν καὶ ien ἢ yen· ώς européen, rien, bien, Chrétien, moyen.

γ') Ἐν πᾶσι τοῖς χρόνοις, τοῦ venir καὶ tenir τοῖς ἔχουσι τὴν συλλαβὴν ien· ώς je viens, je tiendrai, ώς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς συνθέτοις αὐτῶν· ώς je retiens, je préviendrais.

δ') εἰς τὰς ἐν τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς ἀπαραλλάκτως εἰλημμένας λέξεις· ώς idem, décemvir, pentagone, examen, appendice, pensum (προφ. πενσομ.) agenda.

ε') είς τινα κύρια ὄνόματα· οἶον Jérusalem, Bethléem, Kremlin, Nemrod, Eden, Bengale, Marengo, Magenta, Mentor, Memnon, Emmanuel.

§ 23. Τὸ i προφέρεται ώς τὸ ἑλληνικόν· ώς midi, πρὸ δὲ τοῦ m ἢ n προφέρεται ώς ἡ· οἶον instant, impossible.

"Οταν ὅμως μετὰ τὸ m ἢ n ἀκολουθῇ φωνῆεν, οἶον image, inactif, ἢ δύο m ἢ δύο n, ώς immoler, innocence, τότε τὸ i φυλάττει τὴν κανονικὴν αὐτοῦ προφοράν.

Μεταξὺ δύο φωνηέντων εύρισκόμενον ἀπογωρίζεται τοῦ προηγουμένου καὶ προφέρεται διφθογγικῶς μετὰ τοῦ ἐπομένου, ἐὰν τοῦτο μὴ ἢ ε ἀφωνον· οἶον faience fa-i-ence, (φαγιανσ), baionnette ba-ionnette, ἀλλὰ inouie inou-ie, je paie-pai-e (ἰδὲ καὶ § 25). Πότε τὸ i ἐστὶν ἀφωνον ἵδε Γενικὴν παρατήρησιν ἐν § 42.

§ 24. Τὸ o προφέρεται ώς τὸ ἑλληνικὸν ο, μένει δὲ ἀφωνον ἐν ταῖς λέξεσι Craon, Craonnais, faon, Laon, Laonnais, paon, taon καὶ τισιν ἀλλαγές.

Ἐν τῇ λέξει monsieur τὸ o προφέρεται ώς ἢ διφθογγός ει· ἢ προφορὰ μοcieu ἀπηρχαιώθη.

§ 25. Τοῦ u, μὴ ἔχοντος ἀντίστοιχον γράμματος ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἢ προφορὰ μόνον διὰ ζώσης διδόσκεται· ώς une, duel.

Πρὸ τοῦ m ἢ n προφέρεται ώς ἢ διφθογγός ει· οἶον un, emprunter, humble.

Εἰς δὲ τὰς λέξεις αἴτινες ἐν τῇ εἰς τὴν γαλλικὴν μεταβάσει διερχόλαξαν τὴν λατινικὴν κατάληξιν υἱον προφέρεται· ως ομ· ως album, circumnavigation, factum, maximum, pensum, rhum, te Deum, triumvirat, καὶ ἐν τῷ rumb (πρόφερε rombe).

Τὸ u εὐρίσκεται· ἐνίστε μὲν μετὰ τὸ g, πάντοτε δέ, πλὴν τῶν λέξεων cinq καὶ coq, μετὰ τὸ q· ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιστάσεσιν ἔστιν ἀφωνον, χρησιμεύει· δὲ μόνον εἰς τὸ τραχύνειν τὴν προφορὰν τοῦ g· οἷον guide, longue, qualité.

Τηπάργυουσιν ὄμως καὶ ὀλίγαι τινὲς λέξεις ἐν αἷς τὸ u μετὰ τὸ g ἢ q προφέρεται· δὲ μὲν ως ou, δὲ δὲ ως u· καὶ μετὰ μὲν τὸ g προφέρεται ως ou μὲν ἐν τοῖς Aguado, alguasil, Guadeloupe· ως u δὲ ἐν τοῖς arguer, linguiste καὶ ὅταν μετὰ τὸ u ὑπάρχῃ ἡ φέρον τὸ διαιρετικὸν σημεῖον, ὑπότε τὸ μὲν u ἔχει, ως προερχόθη, τὴν κανονικὴν αὐτοῦ πρασιράν, τὸ δὲ ἡ μένει ἀφωνον· ως aiguë, ciguë, ambiguë.

Μετὰ δὲ τὸ q προφέρεται· ως ou μὲν ἐν τοῖς aquarelle, aquarium, équateur, équatorial, équation, loquace, Quades, quaker, quator, in quarto καὶ πασαῖς ταῖς ἐκ τοῦ qadr... (λατινικὸν quadratuor) ἀρχομέναις λέξεσιν· ως quadrupède, quadrature, quadruple κατλ. πλὴν τοῦ quadrille, quadriller· ως u δὲ ἐν τοῖς équestre, équiangle, équidistant, équilatéral, équitation, questeur, questure, quiétude, Quintilien, Quirinal, Quinte-Corse, requiem.

§ 26. Τὸ y προφέρεται· ως τὸ ἐλληνικὸν i· οἷον Byron, ἀντικαθίστησι· δὲ τὸ u εἰς τὰς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις, ἀλλ' οὐχὶ παντοτε· διότι γράφουσι lyrique, système, type, ἄλλας ὄμως γράφουσι· διὰ τοῦ i· ως abime, asile, cristal. (Ίδε § 10 καὶ 11).

'Ἐν ἀρχῇ λέξεως πρὸ φωνήντος μὲν προφέρεται· ως γιὰ ως yeux, yole (γιολ), Yolande, yatagan· πρὸ συμφώνου δὲ ως Y· ως Ypsilanti, Υψηλάντης, Yssel.

Πρὸ τοῦ m καὶ n, ὅταν συλλαβίζηται μετ' αὐτῶν, ως syn-taxe syntaxe, sym-pathie sympathie προφέρεται· ως ἐ· ὅταν ὄμως τὸ m ἢ n ἀνήκωσιν εἰς τὴν ἐπομένην συλλαβήν, ως sy-métrie, sy-nonyme, symétrie, synonyme προφέρεται· ως i.

"Οταν δὲ εὐρίσκηται μεταξὺ δύο φωνηέντων, ως payer, ἀναλύεται·

εἰς δύο i, paï-i-er, ὃν τὸ μὲν πρῶτον ἀποτελεῖ διφθογγόν μετὰ τοῦ προφέρουμένου φωνήντος, τὸ δὲ δεύτερον, συλλαβίζόμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου, ἀποτελεῖ τὴν συλλαβὴν ier—γε (περγέ).

“Οταν ὅμως πρὸ αὐτοῦ μὲν ὑπάρχῃ φωνῆν, μετ’ αὐτὸ δὲ σύμφωνον, ως pays, τότε τὸ δεύτερον i ἀποτελεῖ συλλαβὴν ἢ μόνον, ως paï-i-sant, ἢ μετὰ τοῦ ἐπομένου συμφώνου, ως paï-is pays.

Ἐνίστε ὅμως τὸ γ μεταξὺ δύο φωνήντων εύρισκομενον, ὃν τὸ πρὸ αὐτοῦ ἔστιν α προφέρεται ως ἐν μόνον i καὶ συλλαβίζεται μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήντος, προφερόμενον μετ’ αὐτοῦ διφθογγικῶς, ως ἐν τοῖς ἔξης κυρίοις ὄνόμασι Bayeux, Boyonne, Biscay, Mayence, Bayard, La Fayette, ως καὶ ἐν τοῖς προσηγορικοῖς bayadère, fayence, mayonaise (μαγιονέζ). Ιδὲ καὶ § 23).

‘Ως ἐν i προφέρεται ἐπίστης ἐν τῷ τέλει κυρίων τινῶν ὄνομάτων, ως Courtenay (=Κουρτνε), Mony, Volnay, Remy καὶ ξλλων.

Τὸ γ καίπερ ἐκ δύο i συγκείμενον λαμβανει καὶ τρίτον ἐν τῷ παρατατικῷ τῶν εἰς γερ ληγόντων ῥηματῶν, ὅπερ οὐδεμίαν ἔχασκει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς προφορᾶς, χρησιμεύει δὲ μόνον ως διακριτικὸν σημεῖον τῆς καταλήξεως τοῦ α' καὶ β' προσώπου τοῦ παρατατικοῦ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς καὶ διακρίνεται οὕτω τὸ nous voyons, vous voyez ἀπὸ τῶν nous voyions vous voyiez.

III. Περὶ τῆς ἐνρίνου προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

§ 27. Τὸ m καὶ n ὅταν μὲν εύρισκωνται πρὸ φωνήντος εἰσὶ σύμφωνα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ ἐλληνικὰ μ καὶ ν, ως ἐφρήθη ἐν τῷ περὶ προφορᾶς κεφαλαίῳ ὅταν δ' εύρισκωνται πρὸ ἀνομοίου συμφώνου ἢ ἐν τέλει λέξεως εἰσὶν ἀπλὴ σημεῖα τῆς ἐνρίνου προφορᾶς τοῦ πρὸ αὐτῶν φωνήντος ἢ διφθόγγου ως Temps, chant, pronom, faim, pain, seindre, joindre, parfum (παρφέν), embrasser.

Παρατήρησις. Ἀπαιτεῖται μεγίστη προσοχὴ πρὸς διάκρισιν τῆς ἐνρίνου προφορᾶς ἀπὸ τῆς καθαρᾶς, διότι ὑπάρχουσι λέξεις μόνον ἐκ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς προφορᾶς διακρινόμεναι· π.χ. pain διὰ τῆς ρινὸς προφερόμενον σημαίνει χρότος, peine καθαρῶς προφερόμενον σημαίνει κό-

πος· ἐπίστης bon ἐνρίνως σημαίνει καλός, bonne καθαρῶς σημαίνει καλή.

§ 28. Έπειδὴ ἄρα τοσαύτη παρίσταται ἀνάγκη νὰ διακρίνωμεν τὰς δύο ταύτας προφοράς, ἐπιμένομεν νὰ δώσωμεν καὶ διηγίας τινὰς δύον ἀφορῷ εἰς τὸν τρόπον καθ' ὃν τὰ φωνητήρια ἡμῶν ὅργανα προφέρουσι τὸ καθαρὸν ἢ ἐνρινόν φωνῆν· ὅτοι τὸ φωνῆν, ὅταν προφέρωμεν καθαρῶς τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης ἐγγίζει τὸν οὐρανίσκον· ως ennemi, chrétienne, ὅταν δὲ προφέρωμεν αὐτὸν ἐνρίνως ἢ γλώσσα οὐδὲν μέρος λαμβάνει ἐν τῇ προφορᾷ μένουσα ἐν τῷ μέσῳ, μεταξὺ τοῦ οὐρανίσκου καὶ τῆς βάσεως τοῦ στόματος· ως leone, rien.

§ 29. Έξαιροῦνται ἐκ μὲν τῶν ληγόντων εἰς τὸν ζευκά τινα κύρια ὄνοματα, ως Abraam, Roboam, Priam καὶ αἱ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς ἀμεταθλήτως εἰσαχθεῖσαι λέξεις, ως amen, hymen, Philopoemen, Te-deum, ultimatum ἐν αἷς τὸ μὲν καὶ η, καίπερ ὄντα ἐν τέλει, δὲν καθιστῶσιν ἐνρινόν τὸ πρὸ αὐτῶν φωνῆν.

III. Περὶ διφθόγγων καὶ τριφθόγγων.

§ 30. Διφθόγγους μὲν ὄνομαζόμεν τὰς ἐκ δύο φωνηέντων συγκειμένας· ως ου· τριφθόγγους δὲ τὰς ἐκ τριῶν· ως eau.

§ 31. Καὶ διφθογγοι μέν εἰσιν αἱ ai, au, ei, eu, oe, oi, ou· τριφθογγοι δὲ αἱ eau καὶ oe.

III. Περὶ προφορᾶς τῶν διφθόγγων.

§ 32. Ή ai προφέρεται ως ἡ ἑλληνικὴ αἱ· ως baisser.

'En τῇ λέξει όμως faisant (ἐνεργητ. μετοχῇ τοῦ ἥρματος faire) καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐκ ταύτης παραγομένοις προσώποις ἢ χρόνοις, ως nous faisons, καὶ εἰς ὅλον τὸν παρατατικὸν τοῦ ἥρματος faire, je faisais αὐτὴν. προφέρεται ως ε ἀρωνον· τὴν αὐτὴν προφορὰν διατηρεῖ καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ faisant σύνθετα καὶ παράγωγα bienfaisance, malfaisant, satisfaisant, faiseur. Ιδὲ καὶ σελ. 9.

§ 33. Ή au προφέρεται ως ω· οἷον faute.

§ 34. Ή ei προφέρεται ως αἱ· οἷον peine.

§ 35. Τῆς ευ· ἡ προφορὰ διδάσκεται μόνον διὰ ζώσης φωνῆς· οἶνον jeu, déjeuner. Ἀντικαθίστησι δὲ τὸ ἐπίρρημα εὐ ἐν ταῖς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμέναις λέξεσιν· ως euphonie, eucharistie, eucrasie.

§ 36. Η δίφθογγος αὕτη ἐν τῷ ῥήματι avoir προφέρεται κατ' ἔξαρεσιν ως u, ως j'eus, j'ai eu κτλ. τὴν αὐτὴν προφορὰν ἔχει καὶ ἐν τῇ λέξει gageure.

§ 37. Η ω προφέρεται ως ἡ· ως Mœris, Oesel· γίνεται δὲ χρῆσις αὐτῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς οι εἰς τὰς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις· ως Oedipe, accuménique, Oïdipouς, oïkousmœniakos, œsophage, σύγκρισις πάντοτε, διότι γράφουσιν économie. Ἐν δὲ ταῖς moellan, moelle, moelleusement, moelleux προφέρεται κεχωρισμένως μοελλόν.

§ 38. Η οἱ προφέρεται ως oa ή oua, ως croix, roi, voir.

Η δίφθογγος αὕτη προφέρεται μόνον ως ο ἐν τοῖς oignon, poignard, poignée.

§ 39. Ἐκ τῶν περὶ προφορᾶς τοῦ γειρημένων εὔκολως ἔξαγεται ὅτι η δίφθογγος οἱ συγημματίζεται καὶ ἐκ τοῦ γειρημένου μεταξὺ δύο φωνηέντων· ως employer, moyen.

§ 40. Η οὐ προφέρεται ως η Ἑλληνικὴ δίφθογγος ου· οἶνον joujou.

IV. Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν τριφθόγγων.

§ 41. Η eau προφέρεται ως ω· οἶνον marteau.

§ 42. Η oeu προφέρεται ως η ευ· ως boeuf.

Γενικὴ παρατήρησις περὶ τινῶν διφθόγγων. Τὸ i τῶν διφθόγγων αἱ καὶ ei, δταν μετ' αὐτὸς ἀκολουθῇ ἐν η δύο l ἐστὶν ἄφωνον, χρησιμεῦον μόνον εἰς τὸ ὑγραίνειν τὴν προφορὰν τοῦ l, ως travail, travailler· ἄφωνόν ἐστιν ἐπίσης καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν χρησιμεύει σκοπόν, δταν εύρισκηται μετὰ τὰς διφθόγγους eu, oe καὶ ou· ως deuil, oeil, oeillade, souiller.

ΣΗΜ. Εἴδος διφθόγγου ἀποτελεῖ καὶ τὸ i μετὰ τοῦ ἐπομένου a, e, ο· οἶνον diacre, diamant, entier, crayon, bastion πρόφερεντγιακό, ντιαμαν, αντγε, κρεγιον, μπαστγιον. Παρατηρεῖται δὲ καὶ τάσις τις εἰς τὴν προφορὰν pri-yer ἀντὶ prier, nous pri-yons ἀντὶ τοῦ nous

prions, prieur ἀντὶ prieur, pe-yi ἀντὶ pays, abbé-yi ἀντὶ abbaye, Kouï-yétisme ἀντὶ quiétisme ο.τ.λ. "Οπως δὲ ἐκ τῆς προφορᾶς παίρασι πάλιον ἡ ἀναλογία ἔχει εἰς τὸ πέρι ἀντὶ παίραι, οὕτω πως ἐκ τῶν que nous soyons, que nous voyons ἀκούεις τις ἐν Παρισίοις que je soi-y, que je voi-y ἔχει que je suis, que je voie.

IV. Ηερὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων.

§ 43. Τὸ b ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀπαρχαλλάκτως προφερόμενον διότι ὅταν λέγωμεν ἄμπελος δὲν προφέρομεν ἄμπελος ἀλλὰ ἄμπελος. Ὅστε δὲν ἔχομεν ἢ ν' ἀραιόεσσαμεν τὸ μὲν αὐτὸν ἔχωμεν τὸ γαλλικὸν b· ως Béhé.

'Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται: ἀπαντῷ δὲ συνήθως ἐν ζέναις λέξεσιν: οἷον club, Achab, Job, rumb (προφ. ron-be) ἔστι: δ' ἄρωνον ἐν τοῖς plomb, aplemb.

§ 44. Τὸ c προφέρεται ως κ μὲν πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u, πρὸ πάντων τῶν συμφώνων καὶ ἐν τέλει λέξεως: ως cape, costume, cuire, crème, actif, bec, due: ως σ δὲ πρὸ τῶν λοιπῶν φωνηέντων e, i, y οἷον cédille, civil, cyprès καὶ ὅταν ἔχῃ τὴν ὑπογεγραμμένην (cé-dille), καὶ περι εὐρισκόμενον πρὸ τοῦ a, o, u: ως façade, garçon, aperçu.

Τὰ δὲ δύο ὃ τὸ προφέρονται ως ἐν k, ως accourir, ὅταν καὶ τὸ δεύτερον C ως ἐκ τῆς θέσεώς του προφέρηται ως k, ἢ ως ξ, οἷον accent, ὅταν τὸ δεύτερον C ως ἐκ τῆς θέσεώς του προφέρηται ως σ.

Τὸ τελικὸν c, ὅταν προηγήθηται αὐτοῦ n, δὲν προφέρεται: ως blanc, flanc, tronc: ἐπίσης καὶ ἐν ταῖς λέξεσι: accroc, caoutchouc, cleric, escroc, estomac, laes, marc, porc, tabac καὶ échees, ἐν φὲν τῷ échec προφέρεται.

Τῆς λέξεως donc τὸ c προφέρεται μόνον ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσσεως: ως il est votre père, donc vous devez le respecter, καὶ ἐπομένης λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήέντος: ως je suis donc un témoin.

ΣΗΜ. Σήμερον ὅπότε, ως καὶ ἐν τῇ σημειώσει τῆς παραγράφου 52 λέγεται, τείνουσι γὰρ προφέρωσι τὰς λέξεις, ὅπου τοῦτο ἔστι: δυνατόν, ὅπως γράφονται, ἐπανάγουσι: τὸ τελικὸν C ἐν τῇ προφορᾷ: δι: ὁ

προφέρουσι: saint-Marc καὶ s. Mar(c), porc καὶ por(c), arsénic καὶ arséni(c), eche(c)s καὶ eche(cs), viens done καὶ viens don(c). Ἐν ταῖς ἐπιχρήσιαις οἱ μὲν πεπαιδευμένοι προφέρουσιν estomac (εστομακ), tabac, almanac, ὁ δὲ λαζὸς estoma(c), taba(c) κ.τ.λ.

Ἐν τῇ λέξει second καὶ ταῖς ἐκ ταύτης παραγομέναις seconde, seconder, secondaire κ.τ.λ. τὸ c προφέρεται ως γκ.

Τὸ γράμμα τοῦτο εὑροται συχνάκις ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ h καὶ τότε, συμπροφερόμενον μετ' αὐτοῦ, ἀποτελεῖ τὴν προφορὰν δασέος τινὸς σ· ως chat, cheval, ὅταν εὑρίσκηται πρὸ φωνήντος προφέρεται δὲ ως k πρὸ συμφώνου ως Christ, chrôme, fuchsia.

Εἰς δὲ τὰς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις ἀντικαθίστησι τὸ χ καὶ προφέρεται ἐν τις μὲν τούτων ως σ δασύ, ως archidiacre, archevêque, patriarche, Achille, chirurgien, rachis, rachitique κ.τ.λ. ἐν ἄλλαις δὲ ως k, idίᾳ δὲ πρὸ τοῦ a, ο καὶ πρὸ συμφώνου ως archange, archonte, archéologie, archiépiscopat, chaos, chrétien, choeur, choléra, écho, exarchat, orchestre, achiléide (ἐκ τοῦ Achille) archétype, chiromancie, lichen κ.τ.λ. Ἐν τῇ προφορᾷ δέ τινων τούτων διαφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, τινὲς μὲν ἀσπαζόμενοι τὴν προφορὰν ch, τινὲς δὲ τὴν τοῦ k· ως ἐν τοῖς archiépiscopal, archétype, achéen, chiromancie, tachygraphie, Achéron καὶ ἄλλοις.

Ως k προφέρεται ἐπίστης ἐν πλείστοις κυρίοις ὄνόμασι πρὸ φωνήντος ως ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐν τέλει λέξεως· ως ἐν τοῖς Achaïe, Anacharsis, Antiochus, Bacchus, Calchas, Chaldée, Chanaan, Charybde, Chéronée, Macchabées, Michel-Ange, Machiavel, Munich, Moloch, Zurich.

Ἐν τοῖς ἔθνοις ὄνόμασι Michée, Zachée, chérubin προφέρεται ως ch· ἐν δὲ τοῖς Zacharie, Ezéchias ως k· τὸ δὲ Joachim προφέρεται Joakim καὶ Joachain.

Περὶ τῆς λέξεως almanach, ητις ἐστὶν ἀραβική, ιδὲ ἀνωτέρω.

Ο,τις ἐλέγομεν περὶ τοῦ b, τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ d, ὅτι δηλαδὴ καὶ τὸ γράμμα τοῦτο ὑπάρχει ἐν τῇ Ἑλληνικῇ· διότι δὲν προφέρομεν Ἀν-τάνιος, ἀν-τικρύ, ἀλλὰ ἀν-δώνιος, ἀν-δικρύ· ὅτε ἐὰν παραλείψωμεν τὸν ἔχομεν τὸ γαλλικὸν d· ως Didon.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται μόνον ἐν τῇ λέξει καὶ εἰς τινὰ κύρια ὄνόματα Alfred, Bagdad, David, Cid, Joad, Nemrod.

§ 45. Τὸ f προφέρεται· ως φ· οἶον fatal, bref.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν προφέρεται· μόνον εἰς τὰ cerf, chef-d'oeuvre, cerf-volant, clef.

Τῶν δὲ λέξεων boeut, nerf, oeuf τὸ f ἐν μὲν τῷ ἑνικῷ προφέρεται, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ boeufs, nerfs, oeufs καὶ ἐν τῇ φράσει le boeuf-gras δὲν προφέρεται.

Τὸ f τῆς λέξεως neuf ἐν τέλει μὲν περιόδου προφέρεται· ως f, οἶον nous sommes neuf, ὅταν δ' ἡ ἐπομένη λέξις ἔρχηται ἀπὸ φωνήντως ἢ h ψιλοῦ, προφέρεται· ως θ· οἶον neuf amis, neuf hommes· ὅταν δ' ἡ ἐπομένη λέξις ἔρχηται ἀπὸ συμφώνου, ἔστιν ἔφωνον· ως neuf garçons, πλὴν τῶν φράσεων le neuf du trefle καὶ le neuf du mois, ἐν αἷς προφέρεται, καίτοι ἡ ἐπομένη ἔρχεται ἀπὸ συμφώνου.

§ 46. Τὸ g πρὸ μὲν τῶν φωνήντων a, o, u, καὶ πρὸ πάντων τῶν συμφώνων, πλὴν τοῦ n, προφέρεται· ως γκ, οἶον garnir, goûter, aigu, graver, πρὸ δὲ τῶν λοιπῶν φωνήντων e, i, y, ως ζ τραχύ· οἶον gêner, gibet, Égypte.

Ἐν τέλει λέξεώς ἔστιν ως ἐπὶ τὸ πολὺ ἔφωνον προφέρεται· δὲ μόνον ἐν τοῖς grog, joug, zigzag καὶ ἐν τισι ξενικοῖς κυρίοις ὄνόμασιν Agag, Dæg, Sleswig.

Ἐν μέσῳ δὲ λέξεώς ἔστιν ἔφωνον ἐν τοῖς doigt, doigter, legs, sangsue, signet καὶ εἰς τὸ vingt καὶ τὰ ἐκ τούτου παράγωγα vingtaine, vingtième· ἔτι δὲ ἐν τῷ long καὶ τοῖς ἐκ τούτου συνθέτοις longtemps, Longjumeau καὶ ἐν τῇ λέξει bourgmestre.

Τὸ g εὔρηται· συνηγωμένον μετὰ τοῦ n καὶ ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ τὴν συλλαβὴν νγ· ἢ νγ· ως agneau, mignon· ἀλλ' ἐν ταῖς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς ἢ λατινικῆς εἰλημμέναις λέξεσι καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀπὸ gn ἀρχομέναις προφέρεται· ως γκ· οἶον agnus-castus, diagnose, igné, ignicole, ignition, stagnant, gnome, gnostiques καὶ ἄλλαις, ἢς ἵδε ἐν οἰκείῳ τόπῳ τοῦ ἀναγνωσματικού μου.

Ηερὶ τοῦ gu ἵδε § 25.

§ 47. Τὸ h ἔστι ψιλόν, (muet), καὶ δασύ (haspiré)· ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιστάσεσι δὲν προφέρεται, θεωροῦνται· μόνον αἱ ἀπὸ h

δικεός ἀρχόμενας λέξεις ὡς ἀρχίζουσαις ἀπὸ συμφώνου· διὸ τοῦτο οὔτε ἔκθλιψις πρὸ αὐτῶν γίνεται οὔτε σύνδεσις τοῦ ληκτικοῦ συμφώνου τῆς προηγουμένης λέξεως μετὰ τοῦ φωνήντος, ὅπερ ὑπάρχει μετά τὸ δασὺ h· οἷον le héros, les héros, le éro, lè éro.

ΣΗΜ. Τῇ τῆς λατινικῆς προελθοῦσα δασύτης τοῦ h, ητις διεκρίνετο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ τῶν Φράγκων, ἔζελιπεν ἐντελῶς ἥδη ἀπὸ τοῦ 1660· εἶχε δὲ μόνον περισσωθῆ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐν τοῖς je hais; tout haletant.

Πότε τὸ h ἔστι ψιλὸν καὶ πότε δασὺ σημειοῦται· ἐν τοῖς λεξικοῖς· κανόνες πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

Tὸ h ἀντικαθίσταται τὴν δασεῖαν τῶν ἀπὸ ρ ἀρχομένων Ἑλληνικῶν λέξεων, τιθέμενον μετ' αὐτῷ ὡς rhumatisme, Rhodes. (ἰδὲ καὶ § 40).

§ 48. Tὸ j προφέρεται ὡς ζ τραχύ, ητοι ὡς τὸ g πρὸ τοῦ e, i, y· οἷον jamais, jouer.

§ 49. Tὸ k προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ· γράφονται δὲ δι' αὐτοῦ αἱ ἐξένων γλωσσῶν εἰλημμέναι λέξεις· ὡς Kant, Kepler, kyste, kiosque, ἔτι δὲ καὶ αἱ ἑλληνικαὶ λέξεις αἱ σύνθετοι ἐκ τοῦ χίλια, ὅπερ οἱ γάλλοι μετεποίησαν εἰς kilo· οἷον kilogramme, kilolitre κτλ.

§ 50. Tὸ l προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν λ· οἷον laver, blamer, cheval.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται· μένει δὲ ἀφωνον εἰς τὰς λέξεις baril, chenil, courtil, gentil, fils (πρόφερε φ:σ), fusil καὶ ἄλλας τινάς.

Δύο l ἐν μέσῳ λέξεως μετὰ προηγουμένου i προφέρονται ὑγρῶς ὡς γλα, ἢ γε· οἷον famille, fille, émailler (εμαγε), perilleux. (Ίδε καὶ γενικὴ παρατήρησιν περὶ τινῶν διφθόγγων § 42).

Οταν ὅμως τὰ δύο l, προηγουμένου i, εὐρίσκωνται ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως, προφέρονται ὡς ἐν l· ὡς illégal, (λεγκαλ) illégitime.

Ως ἐν l προφέρονται ἐπίσης καὶ τὰ δύο l καὶ ἐν τοῖς codicille, distiller, idylle, mille, osciller pupille, tranquille, vaciller καὶ τὸ ville μετὰ τῶν παραγώγων καὶ συνθέτων αὐτοῦ· ὡς villa, village, Joinville, Séville· ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔξης κυρίοις ὄνόμασιν· Achille, Delille, Gille, Lille, Millvoye, Villette.

Tὸ ἐν l ἐν τέλει λέξεως, προηγουμένου i, δὲν προφέρεται ὑγρῶς,

ὅταν προηγήται τοῦ ἡ σύμφωνον· ως civil, exil, fil, mil, Nil κτλ.
Ἐξαιροῦνται: τὰ Avril, babil, cil, grésil, ἐν οἷς τὸ I προφέρεται:
ὑγρῶς· ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις ἡρέτῳ ὑπερισχύουσα ἡ μὴ ὑγρὰ προφορά,
μάλιστα δ' ἐν τοῖς τρισὶ πρώτοις.

§ 51. Τὸ m προφέρεται ως τὸ ἔλληνικὸν μ: ως mère, amour-
μένει: δὲ ἄρων μόνον εἰς τὰς λέξεις damner καὶ condamner, καὶ
τὰ τούτων σύνθετα καὶ παράγωγα damnation, condemnation κτλ.
ἔτι: δὲ ἐν τῷ automne, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν τῷ ἐκ τούτου παραγθέντι:
automnal. (ἰδὲ καὶ § 7).

§ 52. Τὸ n προφέρεται ως τὸ ἔλληνικὸν ν: ως national, μόνον ἐν
τῇ λέξει: monsieur ἐστὶν ἄρων καὶ ἐν τῷ γ' πληθυντικῷ προ-
σώπῳ τῶν ρημάτων ως ils mangent, ἐν τῷ ὅποιῳ καὶ τὰ τρία τε-
λικὰ γράμματα ent εἰσὶ πάντοτε ἄρωνα. ("Ιδε καὶ § 25").

Περὶ τοῦ n μετὰ τὸ g ιδὲ περὶ προφορᾶς τοῦ g § 46.

§ 53. Τὸ p προφέρεται ως τὸ ἔλληνικὸν π, οἷον papa.

Πρὸ τοῦ t, ἀποτελοῦν μετ' αὐτοῦ συλλαβήν, ἐστὶν ἄρων ἐν
πολλαῖς λέξεσι, ως baptême, compte, dompter, exempt, prompt,
temps, sculpter καὶ τὰ ἐκ τούτων παράγωγα: baptiser, compter,
dompteur, exempter, promptitude, sculpteur: ἔτι: δὲ ἐν τῷ sept
καὶ τοῖς ἐκ τούτου παραγομένοις, πλὴν τῶν Septembre, septentrion,
septentrional, septennat.

"Ἄρωνόν ἐστι: πρὸς τούτοις ἐν τῷ cheptel, ἐν τῷ temps καὶ
τοῖς ἐκ τούτου συνθέτοις printemps, longtemps: ἐν τῷ corps,
οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν τοῖς παραγώγοις τούτων tempérance, corporel
κτλ. ἔτι: δὲ ἐν τῷ ἑνικῷ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς τοῦ ρήματος
je romps, tu romps, il rompt καὶ ἐν τῇ προστακτικῇ romps.

'Εγ τέλει: λέξεως δὲν προφέρεται: ἐξαιροῦνται: ὀλίγα τινά, ως τὰ
Alep, cap, group, jalap καὶ ἄλλα τινά: μετὰ δὲ τοῦ τελικοῦ s προ-
φερόμενον ἀποτελεῖ τὸ ψ. ως laps, creps, Cécrops κτλ.

Τὸ p προηγούμενον τοῦ h καὶ συμπροφερόμενον μετ' αὐτοῦ ἀντι-
καθίστησι τὸ ἔλληνικὸν φ, πάντοτε μὲν ἐν μέσῳ τῆς λέξεως, ἐνίστε δ' ἐν
ἄρχῃ: οἷον phrase, philosophie, prophète, fanatiser, frénésie.

§ 54. Τὸ q ἀκολουθεῖται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήντος u, (ιδὲ καὶ
§ 25) καὶ προφέρεται: ως κ: οἷον qui, qualité.

Ἐν τέλει λέξεως εύρισκεται μόνον εἰς τὸ cinq καὶ σοq καὶ εἰς τὰ κύρια ὄνοματα Vieq καὶ Oureq, καὶ τῆς μὲν λέξεως cinq τὸ q ἔστιν ἔφων πρὸ συμφώνου ἢ l δασέος, ὡς cinq plumes, cinq huttes· ὅταν ὅμως ἔχῃ τὸ ἔρθρον προφέρεται καὶ πρὸ συμφώνου· ὡς le cinq Septembre, le cinq de carreau· ἐπίσης καὶ ὅταν εύρισκηται ἐν τέλει τῆς περιόδου· ὡς nous étions cinq; τοῦ δὲ σοq τὸ q δὲν προφέρεται μόνον εἰς τὸ σοq d'Inde· τῶν δὲ Vieq καὶ Oureq προφέρεται πάντοτε.

§ 55. Τὸ r προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ρ· ὡς rapide, ouvrir.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται ἐν πᾶσι τοῖς μονοσυλλάβοις καὶ ἐν δλίγοις μόνον πολυσυλλάβοις οὐσιαστικοῖς καὶ ἐπιθέτοις, λήγουσιν εἰς er, ἢ ers· ὡς fer, vers, hiver, amer, cuiller, enfer, cancer, envers, univers, fier· ἔτι δ' ἐν τισι ζενικοῖς κυρίοις ὄνομασι Jupiter, Esther, Oder. Δὲν προφέρεται ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ τῆς πρώτης συζυγίας· ὡς aimer, chanter· προφέρεται δὲ ἐν τῇ τῆς δευτέρας οἰον finir, sortir. Τῆς λέξεως monsieur τὸ r δὲν προφέρεται. (Ἴδε καὶ § 24).

§ 56. Τὸ s προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν σ· ὡς salon, καὶ ὡς ζυμεταξὺ δύο φωνηέντων· ὡς rose, poser.

Προφέρεται δὲ ὡς σ, καίπερ μεταξὺ δύο φωνηέντων εύρισκόμενον, ὅταν λέξις ἀρχομένη ἀπὸ s συντεθῇ μετὰ τῶν προθέσεων anti, para, pré, entre, contre· ὡς antisocial, parasol, entresol, contre-signer, préséance· εἰς ταῦτα ὑπάγονται καὶ τὰ monosyllabe, polysyllabe, vraisemblable, cosinus, présupposer, soubresaut, tournesol, désuétude καὶ ἄλλα.

Τούναντίον δὲ προφέρεται ὡς ζ, καίπερ μὴ εύρισκόμενον μεταξὺ δύο φωνηέντων, εἰς τὰ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως trans σύνθετα· ὡς transaction, transalpin, transit καὶ εἰς τὰ Alsace, Alsacien. Ἐν μέσῳ λέξιώς ἔστιν ἔφων ἐν τῷ il est καὶ ἐν τισι κυρίοις ὄνομασιν· ὡς Aisne, Cosne, Moustier, Nesle, Vosges, Duguesclin, Estienne, Saint-Mesmin, Praslin κτλ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν προφέρεται· ἔξαιροῦνται α') τὰ λήγοντα εἰς ἐς κύρια ὄνοματα ὡς Cérès, Hermès καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ζενικῶν κυρίων ὄνοματων, ὡς Agésilas, Atlas, Mars, Pyrrhus, Ladislas,

καὶ τὰ ἔξης γαλλικά: Arras, Gil Blas, Francis, Frejus, Mons, Reims, Senlis, Sens: ἔτι δὲ καὶ αἱ λέξεις aloès, ananas, angélas, as, bis, 6') locus, cens, express, fils, hélas, laps de temps, maïs, moeurs, obu(s) καὶ obuz, ours, vis.

ΣΗΜ. Οἱ παρισινοὶ τείνουσιν εἰς τὸ προφέρειν τὰς τουαύτας λέξεις ὅπως γράφονται: οἶον Pons ἀντὶ Pon(s): j'en veux plus (πρόφερε pluce = davantage), ἀλλὰ je n'en veux plu(s), les moeurs μᾶλλον ἢ les moeur(s), un ours μᾶλλον ἢ un our(s), bachelier es (=εσ κατὰ συνχίρεσιν ἐκ τοῦ dans les) lettres, ἀλλὰ Sain-Pierre e(s) liens, tandis que μᾶλλον ἢ tandi(s) que, un os (=οσ), des os (=οσ) εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν κρεοπωλῶν ἀργακικῶς un os (=οσ), des o(s), les gens μᾶλλον ἢ les gen(s), tous (=τουσ) viendront ἢ ils viendrons tous.

Τῆς λέξεως tous τὸ s προφέρεται: μόνον ἐν τέλει περιόδου ώς· chacun pour tous καὶ ὅταν προηγήται: λέξεως, ἣν δὲν προσδιορίζει, καὶ ἐπομένως μένομεν ὄλιγον ἐν τῷ tous: ώς nous sommes tous mortels: οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν tous les hommes sont mortels; ἐπίσης τῶν λέξεων lis καὶ sens τὸ s μόνον ἐν ταῖς φράσεσι: fleur de lis καὶ sens commun δὲν προφέρεται.

§ 57. Τὸ t προφέρεται: ώς τ· οἶον table συνδυαζόμενον δὲ μετὰ τοῦ h ἀντικαθίστησι: τὸ ἑλληνικὸν θ καὶ προφέρεται: πάλιν ώς τ· ώς thèse, Athènes, Thessalie: ἐν δὲ τῇ ἑλληνικῇ λέξει: asthme τὸ th ἐστὶν ἄφωνον.

Προφέρεται: δὲ καὶ ώς σ.

'Ἐν τῇ συλλαβῇ tie ἐπομένου φωνήντος: οἶον démocratie, prophétie, Béotie, minutie, diplomatie, Vénitien, Béotien, Domitien, καὶ satiéte, ineptie, inertie, Miltiade, Spartiate.

Φυλάττει: δὲ τὴν κανονικὴν αὐτοῦ προφοράν,

α') ὅταν τοῦ τὸ προηγήται: s ἢ x· οἶον vestiaire, bestial, abstient, sacristie, bastion, mixtion, châtié (ἀργακική γραφὴ chastié).

6') 'Ἐν ταῖς λέξεσι ταῖς ληγούσαις εἰς tié, ἢ tier: οἶον moitié, bonnetier, Poitiers, πλὴν τῶν ῥημάτων balbutier (-σιε) καὶ initier.

γ') 'Ἐν ταῖς καταλήξεσι: tions, tiez τῶν εἰς ter καὶ tir ληγόντων ῥημάτων ώς nous partitions, vous inventiez.

δ') Ἐν τοῖς centiare, éléphantiasis, chrétien, sotie, Pétion, Claretie καὶ ἄλλαις. "Αφωνον δ' ἔστιν ἐν μέσῳ λέξεως ἐν τοῖς Men(t)fort, Mon(t)rouge, Mon(t)martre, Mon(t)pensier, Pon(t)-gibaud καὶ τοῖς τοιούτοις.

Ἐν τέλει λέξεως κατὰ γενικὸν κανόνα ἔστιν ἀφωνον· ως il e(st), ils son(t), peti(t), prom(pt), ami(et), instin(ct) κατά.

Προφέρεται δ' ἐν τοῖς ἔξης· se(p)t, (h)uit, introit, transéat, Lot, Lot(h), brut, chut! Lut(h), ut, rut, comput, pact, compact, contact, intact, tact, intellect, correct, infect, strict, indulst, Brest, Christ, Ouest, Est, lest, rapt, transept, placet, Ebit καὶ ἄλλαις.

Διχογνωμοῦσις δ' οἱ γραμματικοὶ περὶ τῶν ἀκολουθῶν λέξεων.

fat καὶ fa(t) so(t) καὶ sot ἐνίστε ἐν ταῖς

but » bu(t) ἐπαρχίαις.

net » ne(t) granit καὶ grani(t)

C'est un fait καὶ fai(t) dot καὶ do(t) ἐν τῇ μεσημβρινῇ
Γαλλίᾳ.

août (αὐτ) καὶ out (ουτ) λίαν σπανίως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἀντὶ^τ
aoû καὶ oû.

soit (σουατ) συνήθως ὅμως sci(t) verdict, verdic(t) καὶ verdi(ct).
exact καὶ exa(ct) ἐπίσης καὶ τὰ circonspect καὶ
respect

succinct καὶ succin(ct) suspect, suspec καὶ suspe(ct)

distinct καὶ distin(ct) ἀπηρ-

χαιωμένη

accessit (ἀπηρχ.) καὶ accessi(t) Antechrist προφέρεται anté-

vivat καὶ viva(t) crist, (αντεκριστ) προτιμῶνται

abject καὶ abje(ct) προφορά ἀπηρ-

χαιωμένη.

§ 58. Τὸν προφέρεται πάντοτε ως τὸ ἑλληνικὸν έ. οἷον vapeur,
vivre· ἐν τέλει δὲ γαλλικῆς λέξεως δὲν ἀπαντᾷ.

§ 59. Τὸν προφέρεται ως ξ, π. χ. Ajax, maxime.

Ἐν ἀρχῇ δὲ λέξεως καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τῆς προθέσεως ex, inex, hex, ἀρχομένας, ὅταν μετὰ τὸ Χ ὑπάρχη φωνῆεν ἢ h ψιλὸν προφέρεται· ως γκζ̄· π. χ. Xantippe, Xénophon, Xavier, exalter, exhaler· exact, inexact, hexagone, exaction, inexorable· οὐχί δύως καὶ ἐπομένου συμφώνου, διότι τότε προφέρεται· ως ξ· οἶον exposer, externe· προφέρεται· δ' ἐν ἀρχῇ καὶ ως k ἐν τισιν λεπτανικαῖς λέξεσιν· ως Ximénès, Xérès καὶ ἄλλαις.

Προφέρεται· δὲ καὶ ως σ ἐν τοῖς Bruxelles, Auxerre, Xerxes (Γκζερσες), Artaxerxes (—σες), Saulxure, Saint-Maixent, Xaintonge, soixante καὶ τοῖς ἐκ τούτου παραγομένοις· ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς dix καὶ six, ὅταν εὑρίσκωνται ἐν τέλει τῆς φράσεως· ως ils sont six.

Προφέρεται· δὲ καὶ ως ζ ὅταν ἡ μεταχῦ δύο φωνηντῶν, ως ἐν τοῖς deuxième, sixaine, dixième, dix-huit, dix-neuf, sixième κτλ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν προφέρεται· ἔξαιροῦνται δὲλιγαὶ τινὲς λέξεις ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς εἰλημμέναι· ως αἱ borax, codex, index, silex, phénix, sphinx καὶ ἄλλαι· τινές· ἔτι δὲ καὶ τινα κύρια ὄνόματα· ως Ajax, Aix, Ambiorix, Félix, Orgétoix κλπ.

Tò z προφέρεται· ως ζ· οἶον zéro, zèle.

Ἐν τέλει λέξεώς ἐστιν ἀφωνον· προφέρεται μόνον ἐν τῷ gaz καὶ τισιν ἄλλοις κυρίοις ὄνόμασι· οἶον Véra Cruz, Berlioz, Lopez, Senez, Cortez, Fez, Suez κλπ.

Ἐν τῇ λέξει Metz προφέρεται ως σ· π. χ. Metz (Μεσ).

ΣΗΜ. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω 25 γραμμάτων ἀπαντᾶ καὶ ἔτερον τι γράμμα τὸ διπλοῦν ν, ἥτοι τὸ w τὸ γράμμα τοῦτο οὐκ ἔστι γαλλικόν, μεταχειρίζονται δ' αὐτὸ οἱ Γάλλοι· μόνον εἰς τὰς ἐγγλικῆς ἢ γερμανικῆς ἀναλλοιώτως εἰσαγγθείσας λέξεις, εἰς προσηγορικὰ ἢ κύρια ὄνόματα, γράφοντες αὐτὰς διὰ τοῦ αὐτοῦ γράμματος δι· οὐ γράφονται καὶ ἐν τῇ γλώσσῃ, εἰς τὴν ἀνήκουσιν, ἥτοι τοῦ w, καὶ προφέροντες αὐτὸ δύως ἐν ἐκάστη τῶν γλωσσῶν τούτων προφέρεται· ἥτοι ως ου μὲν εἰς τὰς ἐκ τῆς ἀγγλικῆς εἰλημμένας οἶον wist, wiski, ως 6 δὲ εἰς τὰς ἐκ τῆς γερμανικῆς οἶον Weber, Wagram.

Περὶ προφορᾶς τῶν διπλασιαζομένων συμφώνων.

§ 60. Η προφορὰ τῶν διπλασιαζομένων συμφώνων ὅλιγον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεται: αἰσθητὴ ἐν τῇ προφορᾷ, ἔξαφανίζεται δὲ ἐντελῶς ὅταν ὄμιλῶμεν ταχέως. Τύπαρχουσιν ὅμως λέξεις ἐν αἷς ἀκούονται: συνήθως τὰ διπλα σύμφωνα, ταικῦται δὲ εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι.

l—malleable, parallèle, syllabe, allitération.

r—irréligion, horreur, terrible.

f—diffusion, diffamation, effraction.

s—transsubstantiation, transsuder, dissemblable, compressible, dissociation, pisciculture.

b—rabbi, gibbosité.

p—appétence.

d—reddition, quiddité, adduction.

t—attique, in petto.

m—mammifère, immatériel, immodéré, immigration, immuable, immanquable ἢ inain-manquable, immangeable ἢ inain-mangeable, commensal, commissure.

n—annales, décennal, annuité.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ὀρθογραφικῶν σημείων.

(*Des signes orthographiques*).

§ 61. Ορθογραφικὰ σημεῖα λέγονται: οἱ τόνοι, ἡ ἀπόστροφος, τὸ διαιρετικὸν σημεῖον καὶ τὸ ἑνωτικόν.

Περὶ τόνων.

§ 62. Οἱ τόνοι εἰσὶν καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ τρεῖς: ἡ ὀξεῖα (accent aigu), ἡ βαρεῖα (accent grave), καὶ ἡ περισπωμένη (accent circonflexe): δὲν ἔχουσιν ὅμως τὸν σκοπόν, ὃν ἔχουσιν ἐν τῇ ἑλληνικῇ, διότι τῆς

γαλλικής αἱ λέξεις πάσαι τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης, ἀλλὰ τίθενται:

α') ὡς σημεῖον τῆς προφορᾶς γράμματός τινος, ὡς ἡ ὄξεια καὶ ἡ βαρεῖα πρὸς διάκρισιν τῆς διαφόρου προφορᾶς τοῦ εἰς ἡς élève, éllever.

β') πρὸς διάκρισιν λέξεώς τινος ἀπ' ἄλλης ὁμοίως γραφομένης· ὡς ἡ βαρεῖα ἐπὶ τῆς προθέσεως ἢ, ἵνα διαφέρῃ τοῦ ἀτόνου α, τὸ ὅποιον ἔστι γένικὸν πρόσωπον τοῦ ῥήματος ανοίγει, καὶ ἡ περισπωμένη ἐν τῷ οὐσιαστικῷ jeûne (νηστεία), ἵνα διαφέρῃ τοῦ ἐπιθέτου jeune (νέος).

γ') ὡς σημεῖον τῆς συναιρέσεως δύο φωνήντων εἰς ἓν, ὡς ἡ περισπωμένη εἰς τὰς λέξεις ἀγε (ἡλικία), sur προελθούσας κατὰ συναίρεσιν ἐκ τῶν ἀρχαικῶν γραφομένων eage, seür.

δ') εἰς δήλωσιν ἀποθηθέντος γράμματος· ὡς ἡ περισπωμένη ἐν ταῖς λέξεσι tête, gaîté, αἱ ὅποιαι ἄλλοτε ἐγράφοντο teste gaieté καὶ σήμερον ἔτι γράφουσι gaieté, gaiement, καὶ ἡ ὄξεια ἐν ταῖς λέξεσι école, défaire, αἵτινες ἄλλοτε ἐγράφοντο escole (σχολεῖον), desfaire.

ε') εἰς δήλωσιν τοῦ μακροῦ φωνήντος τῆς ἑλληνικῆς ἡ λατινικῆς λέξεως, ἐξ ἣς ἡ γαλλικὴ παρήγθη, ὡς gratia gráce, supremus suprême, κῶνος cène.

Περὶ τῆς σεδίλλης (Cédille).

§ 63. Η σεδίλλη, ἐκ τοῦ ιταλικοῦ zediglia, ὅπερ ἐκ τοῦ zeta, τίθεται ὑπὸ τὸ ς ἐν εἶδει ὑπογεγραμμένης, ἵνα μεταβάλῃ τὴν προφορὰν αὐτοῦ εἰς σ παρὰ τὸν κανόνα (§ 44) oïov façade, François, François, garçon, reçu.

Περὶ τῆς ἀποστροφῆς apostrophe.

§ 64. "Οπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἡ ἀπόστροφος τίθεται ἀγτὶ τοῦ ἐκθλιβέντος φωνήντος, οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ, ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις ἔρχηται ἀπὸ φωνήντος ἡ h ψιλοῦ, ὡς l'ami, l'homme.

'Αποστρέφονται δὲ μόνον τὰ φωνήντα u, e, i καὶ ταῦτα οὐχ

πάντοτε, διότι ἡ χρῆσις τῆς ἀποστρόφου ἐστὶ λίαν περιωρισμένη ἐν τῇ γαλλικῇ ἀποστρέφονται ὅθεν

1ον τὰ τελικὰ φωνήεντα τῶν λέξεων le, la, de, je, me, te, se, ne, ce, que· (ἀναφορ. ἀντων.) οἷον l'estime, l'âme, d'un ami, l'honneur, j'aime, c'est, je m'égare, il n'y a pas, à ce qu'on dit, κτλ.

2ον Τὸ e τῶν λέξεων lorsque puisque, quoique καὶ τοῦ συνδέσμου que ἀποστρέφεται μόνον πρὸ τῶν il, elle, on, un, une· ὡς lorsqu'il parle, puisqu'elle le veut, quoiqu'on prétende, lorsqu'un homme, puisqu'une mère...il n'a qu'un fils.

3ον Τὸ e τοῦ quelque μόνον πρὸ τοῦ un καὶ une· ως quelqu'un, quelqu'une.

4ον Τὸ e τοῦ entre καὶ presque μόνον ἐν τοῖς παραθέτοις, οἷον entr'acte, s'entr'aider, presqu'île κτλ.

ΣΗΜ. Έπι δὲ τοῦ grand ἐσφαλμένως τιθεται ἀπόστροφος ἐν ταῖς φράσεσι grand'mère, à grand'peine κτλ. διότι τὸ grand προελθὸν ἐκ τοῦ λατινικοῦ grandis, ὅπερ εἶχε τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἐν τε τῷ ἀρσενικῷ καὶ θηλυκῷ, ἐτήρησε καὶ τοῦτο τὸν αὐτὸν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς γένεσι τύπον grand père, grand mère· τὸ δὲ προσέθηκαν μεταγενεστέρως οἱ γραμματικοί, ὑπαγαγόντες καὶ τοῦτο εἰς τὸν γενικὸν κανόνα τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ· ἀπόδειξις τούτου ἡ ἀρχαϊκωτέρα ἔκφρασις mère grand ἀντὶ τῆς νεωτέρας la grand'mère.

Περὶ τοῦ διαιρετικοῦ σημείου Tréma.

§ 65. Τὸ διαιρετικὸν σημεῖον τιθεται ἐπὶ τοῦ e, i καὶ u, ἵνα ἀποχωρίσῃ αὐτὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος· ως poëte, hair, Saül· καὶ πρότερον μὲν ἔγραφον poëme, poète, iode, ἐπειδὴ ὅμως ἡ χρῆσις αὐτῶν δὲν φρίνεται πράγματι ἀναγκαῖα εἰμὴ μόνον ὅτε τὰ δύο φωνήεντα δύνανται ἥνει τούτων ν' ἀποτελέσωσι διφθογγον, ως ἐν τοῖς hair, Moïse, Saül, διὰ τοῦτο ἔξηλειψαν αὐτὰ μεταγενεστέρως ἐκ τῶν poëme poëte, iode καὶ τῶν τοιούτων καὶ γράφουσι σήμερον poème, poète, iode κτλ.

Περὶ τοῦ ἑνωτικοῦ σημείου Trait d'union.

§ 66. Τὸ ἑνωτικὸν σημεῖον, πλὴν τῆς συνήθους καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ χρήσεως, τίθεται ἐν τῇ γαλλικῇ καὶ ἐν μέσῳ ἀκόμη τοῦ στίχου, ὅπως ἑνώσῃ δύο ἢ τρεῖς λέξεις μίαν ἀποτελούσας ἔννοιαν· ὡς cur-dents ὁδοντογλυφίς, arc-en-ciel οὐράνιον τόξον.

Περὶ στίξεως Punctuation.

§ 67. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεώς εἰσι καὶ παρὸ τοῖς Γάλλοις περίπου τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ τῆς ἐλληνικῆς κατά τε τὸ σχῆμα καὶ τὴν χρῆσιν· ἀντὶ ὅμως τῆς ἀνω τελείας μεταχειρίζονται τὸ ἐλληνικὸν ἐρωτηματικόν· ἔνεκα δὲ τούτου τὸ ἐρωτηματικὸν αὐτῶν γράφουσιν ἀντιστρόφως, ἦτοι κάτω τὴν τελείαν καὶ ἀνωθεν ταύτης τὴν ὑποστιγμήν· ἔχουσι δὲ καὶ στίξιν ἴδιαιτέραν πρὸ τῶν εἰσαγωγικῶν σημείων, τὰς δύο τελείας, τὴν μίαν ἀνωθεν τῆς ἑτέρας· ὄνομαζουσι δὲ τὰ σημεῖα τῆς στίξεως οὕτω·

La virgule ἡ ὑποστιγμή.

Le point ἡ τελεία.

Le point et virgule ἡ ἀνω τελεία.

Les deux points αἱ δύο τελεῖαι.

Le point d'interrogation τὸ ἐρωτηματικόν.

Le point d'exclamation τὸ ἐπιφωνηματικόν.

Les points de suspension τ' ἀποσιωπητικά.

La parenthèse ἡ παρένθεσις.

Les guillemets τὰ εἰσαγωγικά.

Les tirets αἱ παῦλαι, ἐν χρήσει ἐν τοῖς διαλόγοις πρὸς δήλωσιν ὅτι παύει τὸ διαλεγόμενον πρόσωπον καὶ ἀρχεται δηλῶν ἄλλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Σύνδεσις Liaison.

§ 68. Ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν μόνον ἡ γαλλικὴ ἔχει τὸ ἴδιαιτερον τοῦτο ἴδιωμα τοῦ συνδέειν ἐν τῇ προφορᾷ πάσας, εἰ δύνατόν, τὰς λέξεις

καὶ ἀποτελεῖν ἐξ αὐτῶν μίαν καὶ μόνην ἄλυσιν· δῆλα δὴ εὐφωνίας χάριν οἱ γάλλοι δὲν προφέρουσι τὸ les amis λε αμι, ἀλλὰ λεζ αμι· τουτέστιν δημοσίες ἀποφύγωσι τὴν σύμπτωσιν τῶν δύο φωνήντων εα συνδέουσιν ὡς ζ τὸ τελικὸν σύμφωνον οἱ τῆς προηγουμένης λέξεως les μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήντος αἱ τῆς ἐπομένης amis καὶ ἀποτελοῦσι τὴν συλλαβήν ζα· ἡ τοιαύτη τῶν γραμμάτων συνεκφώνησις γίνεται ὅταν ἡ προηγουμένη λόγγη εἰς σύμφωνον ἢ εἰς οἱ ἔρων, προηγουμένου ἐνὸς ἢ δύο συμφώνων, ἢ δ' ἐπομένη ἀρχηται ἀπὸ φωνήντος ἢ ή ψιλοῦ· ὡς petit enfant, les hommes, grande âme.

Σύμφωνα οὔτε πιστοὶ συνδέομενά εἰσι τὰ d, f, g, m, n, p, r, s, t, x, z.

Η σύνδεσις δύο λέξεων προποποιεῖ τὸ τελικὸν σύμφωνον τῆς πρώτης κατὰ δύο τρόπους· ἢ τὸ σύμφωνον αὐτῆς, ὅπεράκούεται ὅταν προφέρηται μόνη, καθίσταται ἔρων πρὸ τοῦ ἀρχικοῦ συμφώνου τῆς ἐπομένης, ὡς boeuf (μπεφ) καὶ boeu(f) gras, cerf καὶ cer(f) volant, coq καὶ co(q) d'Inde, le bon sens καὶ le sen(s) commun, sept (=εστ), se(pt) frances, ἢ τ' ἀνάπταται τὸ τελικὸν σύμφωνον, ὅπερ ἐστὶν ἔρων προφερομένης μόνης τῆς λέξεως, καθίσταται ἀκουστόν, ἦτοι προφέρεται, συνδέομενον καὶ συνεκφερόμενον μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήντος τῆς ἐπομένης· ὡς peti(t), petit-enfant.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον συμβαίνει ἐν ὀρισμέναις ἐκφράσεσιν, οἷα: αἱ ἀνιστέρω καὶ ὁν ἡ προφορὰ οὐδεμίαν δυσκολίαν παρέχει. Τὸ δὲ δεύτερον γίνεται κατὰ τοὺς ἀκολούθους κανόνας.

Τὰ s, x, z ἐν τῇ συνδέσει προφέρονται ὡς ζ· ὡς les hommes, lé-z-om; deux à deux, deu-z-à deu; allez-y, allé-z-y. ¶

Ἐν δὲ ταῖς λέξεσι, ἐν αἷς τὸ τελικὸν σύμφωνον διατίθεται, ἡ σύνδεσις γίνεται προστιθεμένου ἐνὸς z· ὡς les moeurs (§ 56 Σημ.) antiques, moeurs-z-antiques; les ours affamés, ours-z-affamés; les os entiers, os-z-entiers; ἐπειδὴ δύμως ἐπιτρέπεται νὰ προφέρωμεν καὶ moeur, our διὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ moeur-z-antique, our-z-affamés· προτιμάται ἐπίσης ἡ προφορὰ tou-z-ensemble.

Τὸ f γενικῶς λέγεται ὅτι ἐν τῇ συνδέσει προφέρεται ὡς v· ὡς neu-v-enfants· ἡ προφορὰ δύμως αὕτη φαίνεται ἡδη ἀπηρχαιωμένη· προτιμᾶσι μᾶλλον τὴν neu-f-amis, ils étaient neu-f-à table.

Τὸ r προηγούμενον τοῦ τελικοῦ συμφώνου καθίστησιν αὐτὸν ἔρων

ἐν τῇ συνδέσει, συνδεομένου τούτου μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήνεντος τῆς ἐπομένης ως à tor(t) et à travers: ver(s)une montagne; l'univer(s) entiers; προφέρουσι μὲν ἐνίστει l'univer-z-entier ἀλλὰ τοιαύτη σύνδεσίς ἔστιν ἀδόκιμος.

'Εξαίρεσιν τοῦ ἀγωτέρῳ κανόνος ἀποτελεῖ μόνον τὸ ἐπίρρημα fort; οἷον for-t-instruit.

Tò p δὲν μεταβάλλεται: ἐν τῇ συνδέσει ως tro-p-aimé.

Tz d καὶ t προφέρονται: ἀμφότερα ως t ἐν τῇ συνδέσει ως grand homme, sran-t-(h)omme; peti-t-oiseau.

Tz g καὶ k συνδέονται: ἀμφότερα ως k· ως dans un rang élevé, ran-k-élévé; sang humain, san-k-(h)umain.

Eis τὰς λέξεις τὰς ληγούσας εἰς et ἡ σύνδεσις γίνεται διὰ τοῦ εἰς respect absolument, respe-k-absolu.

Τῶν ἐνρίνων φωνήνεντων ἡ προφορὰ τηρεῖται καὶ ἐν τῇ συνδέσει, συνδεομένου συγχρόνως τοῦ n μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήνεντος τῆς ἐπομένης: οἷον on aime, on-n-aime; bien aimable, bien-n-aimable· δυνάμεθα ὅμως νὰ προφέρωμεν καὶ bo-n-ami, mo-n-enfant, bon ami, mon enfant· ἦτοι νὰ μὴ τηρήσωμεν τὴν ἔντονον προφοράν, ἀλλὰ νὰ συνδέσωμεν ἀπλῶς τὸ τελικὸν n μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήνεντος.

Τῶν περιπτώσεων τῆς συνδέσεως τινὲς μὲν εἰσὶ κοιναί, γενικῶς παραδεδεγμέναι, οἵονει ἐπιβαλλόμεναι, τινὲς δ' ἔχουσι χαρακτῆρα προαιρετικόν, ἀλλὰς δὲ πάλιν ὄφελομεν γ' ἀποφεύγωμεν εὐφωνίας χάριν.

'Ἐν τούτοις ὁ ἀρίθμος τῶν περιπτώσεων τῆς συνδέσεως ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἔκαστος σκέπτεται, ὅμιλει ἡ ἀναγνώσκει, μεταχειρίζεται: ὅφος ὑψηλὸν ἢ ταπεινόν, εὐγενές, ἢ οἰκεῖον, ἀνήκει εἰς ταύτην ἡ ἐκείνην τὴν κοινονικὴν τάξιν, ποιεῖ πολλὰς ἢ ὀλιγας ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ διακοπὰς κτλ. οἱ παῖδες π. χ. παραλείπουσι σήμερον πολλὰς περιπτώσεις συνδέσεως τὰς ὅποιας ἐσμὲν εἰθισμένοις νὰ θεωρῶμεν ἐπιβεβλημένας: ὁ πεπαιδευμένος συνδέει περιστότερον, ὁ δὲ κοινὸς λαὸς πολὺ ὀλιγώτερον: ὁ βήτωρ, ὁ ποιητὴς ὄφελουσ: νὰ τηρῶσι λίγαν ἐπιμελελημένως πάσας ἐν γένει τὰς περιπτώσεις

τῆς συνδέσεως, ἐνῷ ὁ ἀπλῶς ἡ πρὸς οἰκείους ὄμιλῶν δύναται νὰ παραλείπῃ πολλάκις τοιαύτας.

Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι δύσκολον ἀποβαίνει νὰ δώσῃ τις ἀκριβεῖς περὶ πασῶν τῶν περιπτώσεων τῆς συνδέσεως κανόνας· διὸ ὁ διδούμεν ἔκεινους, οἵτινες φάνησται μᾶλλον καθιερωμένοι ὑπὸ τῆς χρήσεως, τῶν ὅποιων ὅμως τινές εἰσιν ἀπαραθατοι, διότι οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προφέρῃ vous avez ἀντὶ vou-z-avez (vous avez) ἢ il ont ἀντὶ il-z-ont (ils ont) καὶ ἄλλα.

Ἐπιθετικούμεναι περιπτώσεις συνδέσεως.

§ 69. Συνδέονται ἐπιθετικῶς

1ον Λί προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι. ὡς ὑποκείμενα ἢ ἀντικείμενα μετὰ τῶν ἥρμάτων ἐπίσης τὰ en καὶ y. π. χ.

nous aimons,	nou-z-aimons
je vous aime,	je vou-z-aime
vous en avez,	vou-z-en avez
allons-y	allon-z-y

2ον Τὰ ἀρθρα καὶ τὰ προσδιοριστικὰ ἐπίθετα μετὰ τοῦ ὄνόματος ἢ τοῦ ποιωτικοῦ αὐτῶν ἐπιθέτου π. χ.

les enfants,	le-z-enfants
les aimables garçons,	le-z-aimables garçons
leurs amis,	leur-z-amis

3ον Τὸ ποιωτικὸν ἐπιθέτον μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ αὐτοῦ π. χ.

mes aimables hôtes,	me-z-aimable-z-(h)ôtes
charmant enfant,	charman-t-enfant

4ον Τὸ πληθυντικὸν οὐσιαστικὸν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου αὐτοῦ π. χ.

des jours heureux,	des jour-z-(h)eureux.
--------------------	-----------------------

5ον Τὸ ἥρμα μετὰ τοῦ ὑποκειμένου αὐτοῦ ὡς

disait-on,	disai-t-on.
------------	-------------

6ον Ἡ πρόθεσις μετὰ τῆς συντακτικῆς αὐτῆς πτώσεως ὡς

des à présent,	de-z-à présent
chez-eux,	che-z-eux.

7ον Τὸ ἐπίρρημα μετὰ τῆς λέξεως ἢν προσδιορίζει π. χ.

tendrement aimé,	tendremen-t-aimé.
------------------	-------------------

Σεν Σύνθετοι τινες ἐκφράσεις οἵτις αἱ

chat échaudé,	cha-t-échaudé
acheter chat en poche,	acheter cha-t-en poche
pot à eau,	po-t-à eau
mont Etna,	mon-t-Etna
pas à pas,	pa-z-à pas
de pied en cap,	de pie-t-en cap
mort aux rats,	mor-t-aux rats
de moins en moins,	de moin-z-en moins
de temps en temps,	de temp-z-en temps
tôt ou tard,	tô-tou tard
de plus en plus,	de plu-z-en plus
du blanc au noir,	du blan-k-au noir
mo tà mot,	mo-t-à mot.

Προαιρετικαὶ περιπτώσεις συνδέσεως.

§ 70. Συνδέονται κατὰ προαιρεσιν.

Τὸν Τὰ βοηθητικὰ ἔχματα avoir, être, devoir, pouvoir, aller, falloir μετὰ τοῦ ἐπομένου ἔχματος ἢ μετοχῆς π. ς.

nous avons eu,	nous avon-z-eu;
j'étais aimé,	j'étai-z-aimé;
je devais aller,	je devai-z-aller;
j'allais écrire,	j'allai-z-écrire;
il faut obéir aux lois,	il fau-t-obéir a. l.

· Σεν Τὸ ἔχμα ἔtre μετὰ τοῦ κατηγορουμένου αὐτοῦ καὶ τὰ ἔχματα ἐν γένει μετὰ τῶν διορισμῶν αὐτῶν π. ς.

cela m'est égal,	cela m'es-t-égal;
je suis à table,	je sui-z-à t;
ils ont fait un plan,	ils ont fai-t-un p;
pratiquer une vertu,	pratique-r-une v;
en attendant une meil-	en attendan-t-une m. o.
leure occasion,	

Σημ. Τὰ παιδία λέγουσι: je tien(s) un conpe papier; j'aimai(s)

à faire la couture; nous avon(s) un piano; vous ave(z) une tab(le).

3ον Τὸ οὐσιαστικὸν μετὰ τῆς συντακτικῆς αὐτοῦ πτώσεως π. χ.

les manquements au les manqueument-z-au d;

devoir,

les ennemis en fuite, les ennemi-z-en f.

4ον Τὸ ἐπίθετον ἢ τὸ ἐπίρρημα μετὰ τῆς συντακτικῆς αὐτοῦ πτώσεως π. χ.

prêt à partir, prê-t-à p;

conformément à vos

pensées, conformémen-t-à vos pensées.

5ον Τὰ σημεῖα τοῦ πληθυντικοῦ s καὶ x, τὸ ἐπίρρημα καὶ τὸ t τοῦ γ'. πληθ. προσ. τῶν ἑημάτων μετὰ τοῦ συνδέσμου et π. χ.

des chats et des des chat-z-et des c;

chiens,

ils parlaient et riaient, ils parlaien-t-et r;

ceux et celles, ceu-z-et celles;

bons et pieux, bon-z-et p;

fortement et suavement, fortemen-et-s.

ἄλλα δὲν δυνάμεθα νὰ προφέρωμεν un cha-t-un chien.

Περιπτώσεις συνδέσμως ἃς ὀφείλομεν ν' ἀποφεύγωμεν εὐθωνίας γάστιν.

§ 71. Δὲν συνδέονται:

1ον Αἱ λέξεις αἱ ἀρχόμεναι ἀπὸ h δασέος καὶ αἱ ἐπόμεναι: huit, huitième, onze, onzième, oui, ouate: oïlon

le(s) (h)éros le(s) (h)aricots

tous le(s) (h)uit jours le(s) onzièmes chapitres

le(s) oui et les non la ouate.

2ον Τὰ τελικὰ καὶ μὴ προφερόμενα σύμφωνα ἀπερ οὐκ εἰσι σημεῖα πληθυντικοῦ ὄνομάτων ἢ ἑημάτων π. χ.

la mor(t) a des rigueurs un goulo(t) étroit

impô(t) exorbitant Charles a conclu un traité

un attenta(t) affreux
escro(c) (h)abil
un avi(s) important
un cou(p) imprévu.

le plom(b) homicide
un portie(r) intelligent
un obje(t) introuvable

3ον. Τὰ τελικὰ σύμφωνα τῶν συνθέτων λέξεων, ἀπερ εἰσὶ σημεῖα τοῦ πληθυντικοῦ· π. χ. des char(s)-à-bancs, des arc(s) en ciel;

4ον Τὰ τελικὰ σύμφωνα τῶν λέξεων, ἐφ' ὃν ἡ ἔννοια ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ διακόψωμεν πρὸς στιγμὴν τὸν λόγον· π. χ.

accourez(z), accourez; mais oui; Et Jésus, le fruit de vos entraille(s) est béni.

Σημειώτεον ὅμως ὅτι συγχάκις συνδέονται λέξεις χωριζόμεναι ἀπ' ἀλλήλων δι' ὑποστιγμῆς· ως Mais, en faisant cela vous... Mais-en faisant c. v.

— 10 —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

§ 72. Ως ἐν πάσῃ γλώσσῃ πρὸς εὐκολωτέραν ἔξέτασιν ἐκάστης λέξεως κατατάσσονται καθ' ὅμιλας πᾶσαι αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν γλῶσσαν λέξεις καὶ διατροῦνται εἰς τάξεις ἢ εἰδη, οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ πᾶσαι αὐτῆς αἱ λέξεις διατροῦνται εἰς δέκα εἰδη, ἥτοι δέκα μέρη τοῦ λόγου, les parties du discours· εἰσὶ δὲ ταῦτα le nom τὸ ὄνομα, l'article τὸ ἄρθρον, l'adjectif τὸ ἐπίθετον, le pronom ἢ ἀντωνυμία, le verbe τὸ ἐπίμα, le participe ἢ μετοχή, la préposition ἢ πρόθεσις, la conjonction ἢ σύνδεσμος, l'adverbe τὸ ἐπίρρημα, interjection τὸ ἐπιφώνημα.

Τῶν δέκα τούτων μερῶν τοῦ λόγου τινὰ μὲν ἀπαντῶσιν κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τύπον ἐν τῷ λόγῳ, τοιτέστιν εἰσὶν ἀμεταβλητα, τινὰ δὲ ὑφίστανται διαφόρους μεταβολάς· τὰ μὲν πρῶτα ὄνομάζουσι λέξεις ἀμεταβλητους mots invariables, τὰ παρ' ἡμῖν ἀκλιτα, τὰ δὲ δεύτερα λέξεις μεταβλητὰς mots variables, ἥτοι τὰ κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου.

Καὶ ἀκλιτὰ μὲν εἰσι τὰ καὶ παρ' ἡμῖν τοιαῦτα, οἵτοις ἡ πρόθεσις,
τὸ επίρρημα, ὁ σύνδεσμος καὶ τὸ ἐπιφώνημα, κλιτὰ δὲ τὰ λοιπά.

A'. κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου.

Περὶ τοῦ ἀρθρου.

§ 73. Μὴ ὑπάρχοντος ἄρθρου ἐν τῇ λατινικῇ, ἐπόμενον ἦν νὰ μὴ
ὑπάρχῃ καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ· καὶ ὅντως ἡ ἀρχαία γαλλικὴ δὲν εἶχεν
ἄρθρον· περιεσώθησαν δὲ οὐκ ὀλίγα λείψανα τῆς ἀρχαικῆς ἀνάρθρου χρή-
σεως τῶν ὄνοματών· ως τὰ trouver moyen εύρισκειν τρόπον, deman-
der raison ἀπαιτεῖν λόγον, sous peine de ... ἐπὶ ποιηῆ... jeter à
terre ἔπιτειν κατὰ γῆς, avec prudence μετὰ συνέσεως κτλ. καὶ
μέχρι σήμερον δὲ πολλαὶ ἀγροτικαὶ διάλεκτοι (patois) ἔκφραζονται:
ἀνάρθρως.

Μεταγενεστέρως δέ, ὅπως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἡ ἀρχαιῶς δεικτικὴ ἀντω-
νυμία ἐγένετο ἄρθρον, οὕτω καὶ ἡ δεικτικὴ τῆς λατινικῆς ille, illa
προήγαγε τὰ le, la· οὕτω δὲ τὸ ille cavallus ἐγένετο le cheval, τὸ
δὲ illa regina, la reine.

Tὸ ἄρθρον λοιπόν ἐστιν ἕν, le διὰ τὸν ἑνικὸν τοῦ ἀρσενικοῦ, la διὰ
τὸν ἑνικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ les διὰ τὸν πληθυντικὸν ἀμφοτέρων τῶν
γενῶν· οἷον le ciel ὁ οὐρανός, la Trinité ἡ ἀγία Τριάς, les hommes
οἱ ἄνδρες, les femmes αἱ γυναῖκες.

Κλίνονται: δ' ἀμφότερα τὰ γένη τῇ προσλήψει ἐν μὲν τῇ γενικῇ τῆς
προθέσεως de, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τῆς ἡ αἰτιατικὴ ἐστιν ὅμοία τῇ
ὄνομαστικῇ, ἡ δ' ἀφαιρετικὴ τῇ γενικῇ.

"Οτε ὅμως τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἥρχετο ἀπὸ συμφώνου ἡ ἡ δασέος
τὸ ἄρθρον ἔπασχε συναίρεσιν (contraction)· καὶ ἡ μὲν γενικὴ τοῦ ἑνι-
κοῦ de le συνηρέθη κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς del, σωζόμενον ἐν τῇ ἴταλικῇ,
καὶ τέλος εἰς au· ως le paradis ὁ Παράδεισος γεν. du paradis, δοτ.
au paradis· le héros, γεν. du héros, δοτ. au héros.

'Ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ ἐπὶ παντὸς ὄνόματος, οἵουδήποτε γένους καὶ
ὅπωσδήποτε ἀρχομένου, ἡ μὲν γενικὴ de les συνηρέθη κατ' ἀρχὰς μὲν
εἰς dels, εἴτα δὲ εἰς des· ἡ δὲ δοτικὴ à les πρῶτον μὲν εἰς als, εἴτα

δὲ εἰς αὐτὸν (ἰδὲ περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν ληγόντων εἰς
αἱ οὐσιαστικαῖ). Λέγεται δὲ τὸ συνηρημένον τοῦτο ἔρθρον article
contracté.

Κλίσις τοῦ ἔρθρου.

*Ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν πρὸ φω-
νήντος ἢ *h* ψιλοῦ

*Επικός

*Όνομ.	<i>l'</i>
Γεν.	<i>de l'</i>
Δοτ.	à <i>l'</i>
Αἰτ.	<i>l'</i>
Κλ.	ό
*Αφαιρ.	<i>de l'</i>

Θηλυκὸν πρὸ συμφώνου
ἢ *h* δασέος

*Ἀρσενικὸν πρὸ συμφώνου
ἢ *h* δασέος

*Επικός

*Όνομ..	<i>le</i>
Γεν.	<i>du</i>
Δοτ.	<i>au</i>
Αἰτ.	<i>le</i>
Κλ.	ό
*Αφαιρ.	<i>du</i>

Πληθυντικὸς ἐπὶ πατὸς δρόματος
οἰονδήποτε γέρους καὶ δπωσ-
δήποτ' ἀρχομέρον

*Όνομ..	<i>la</i>
Γεν.	<i>de ta</i>
Δοτ.	à <i>la</i>
Αἰτ.	<i>la</i>
Κλ.	ό
*Αφαιρ.	<i>de la</i>

*Όνομ..	<i>les</i>
Γεν.	<i>des</i>
Δοτ.	<i>aux</i>
Αἰτ.	<i>les</i>
Κλ.	ό
*Αφαιρ.	<i>des</i>

“Αρθρον μεριστικόν.

§ 74. Προκύψαντος δὲ ὡς προεργάθη, τοῦ ἔρθρου, ἑδημιουργήθη καὶ
ἄλλη τις χρῆσις αὐτοῦ, τὸ λεγόμενον μεριστικὸν ἔρθρον article partitif.
τουτέστι πᾶν ὄνομα χρησιμεύον ἐν τῷ λόγῳ ὡς ἀντικείμενον καὶ ση-
μαῖνον οὐχὶ τὸ σύνολον πράγματός τινος, ἀλλὰ μέρος, ὅπότε ἐκφέρεται
ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κατ’ αἰτιατικὴν ἀναρθρον, ὡς ἔχομεν τυρόν, τρώγο-
μεν κρέας, ἡγόρασα καρπούς, ἐκφέρεται ἐν τῇ γαλλικῇ διὰ τῆς γε-
νικῆς du, de l', de la, des· ὡς j'ai du fromage, nous mangeons
de la viande, j'ai acheté des fruits.

Σχηματίζει δὲ ἐν ταύτῃ τῇ χρῆσις δοτικὴν à du, à de la, à de

1', à des, καὶ συνδυαζόμενον μετὰ πασῶν σχεδὸν τῶν προθέσεων, τιθεται: οὐ μόνον ὡς ἄμεσον καὶ ἔμεσον συμπλήρωμα, ἀλλὰ καὶ ὡς προσδιορισμὸς βῆματος (ἰδέ, προσδιορισμοὶ βῆματος) ἐκφέρον πάντοτε γενικὴν καὶ ἀπροσδιόριστον ἔννοιαν, ἐκφραζόμενην ἐν τῇ ἑλληνικῇ δι' ἀνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἢ προστιθεμένης καὶ τῆς ἀρίστου ἀντωνυμίας τις: ὡς il s'expose à des dangers et à des pertes δηλ. à quelques dangers et à certaines pertes, έκπιθεται: εἰς (τινας) κινδύνους καὶ (τινας) ἀπωλεῖας (ζημίας), avec du secret et de l'adresse nous réussirons μετ' ἐγερμαθίας καὶ ἐπιτηδειότητος θὰ ἐπιτύχωμεν.

Σημ. Ἡ χρῆσις οὗτη ἐλήφθη βεβαίως ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, ητοι ἐστὶν ἡ μεριστικὴ γενικὴ ὡς ἐν Ὁμ. Ὀδυσ. στίχῳ 417. «Τῷ σε χρὴ δόμεναι λάθον ήπερ ἀλλοι σίτου» καὶ Θουκ. 1, 30, 2 «καὶ πλευταντες εἰς Λευκάδη τὴν Κορινθίων ἀποικίαν τῆς γῆς ἔτεμον» παρὰ τοῖς Γάλλοις ὅμως ἐγένετο ἡ τοιαύτη χρῆσις οὐχὶ ποικιλία συντάξεως, ἀλλὰ γενικὸς κανών.

§ 75. Διὰ τῆς γενικῆς du, de l', de la, des ἐκφέρεται: ἐπίσης τὸ ὄνομα καὶ ὅταν χρησιμεύῃ ἐν τῷ λόγῳ ὡς ὑποκείμενον, ὅποτε ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐκφέρεται κατ' ὄνομαστικὴν ἀναρθρον, ητοι ὑπὸ γενικὴν καὶ ἀρίστον ἔννοιαν ὡς ἀρτος καὶ ὅδωρ ἀρκοῦσι: τῷ ἐγκρατεῖ ἀνθρώπῳ du pain et de l'eau suffisent à l'homme sobre.

§ 76. Καὶ τὸ κατηγορούμενον φαίνεται: ὅτι τίθεται: ἐνίστε κατὰ γενικήν, ὡς τὸ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (γενικὴ κατηγορηματική). ἀλλ' αὕτη ἡ γενικὴ ἔξαρτται: ἐκ τινος παραλειπομένης λέξεως: ὡς il est de la maison ἐστὶν οἰκεῖος=un homme de la maison, ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν εἶνε τοῦ σπητιοῦ ἀγθρωπος.

§ 77. Γίνεται: ὅμως χρῆσις τῆς προθέσεως de ἀντὶ τῶν du, de la, de l', des, à du, à de la, à de l', à des.

α') ὅτε ἡ πρότασις ἐστιν ἀρνητική: ὡς vous n'avez pas de chance δὲν ἔχετε τύχην: ἐκτὸς ἐὰν τὸ οὐσιαστικὸν προσδιορίζηται: ὑπὸ τινος ἐπιθέτου ἢ ὑφ' ὀλοκλήρου προτάσσεως: ὡς je ne vous ferai bas des reproches frivoles δὲν θὰ σου κάμω κενάς (κούφας) ἐπιτιμήσεις, je ne veux pas du vin que vous m'avez donné hier δὲν θέλω ἐκ τοῦ οἴνου τὸν ὑποιόν μου: ἐδώκατε γθές:

β') ὅταν προηγήται: τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπιθέτου: ὡς les personnes

destinées à de grands emplois, τὰ πρόσωπα τὰ προώρισμένα διὸ μεγάλα ἀξιώματα: πλὴν τῶν ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ παραθέτων, ἐν οἷς τὸ προηγούμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπίθετον θεωρεῖται: ως μίαν μετ' αὐτοῦ ἀποτελοῦν λέξιν καὶ ἐπομένως δέχεται: τὸ μεριστικὸν χρήματον: ως du bon sens ὁρθοφροσύνη, des petites-maisons φρενοκομεῖον.

γ') ὅταν προηγήται: τοῦ οὐσιαστικοῦ ποσοτικόν τι: ἐπίρρημα: ως nous avons beaucoup d'amis ἔχομεν πολλοὺς φίλους, πλὴν τοῦ bien ὅπερ μόνον ὅταν συνάπτηται μετά τοῦ autre λαμβάνει: τὴν πρόθεσιν de: ως bien d'autres gens πολλοὶ ἄλλοι ἔνθρωποι: ἐν πάσῃ δ' ἄλλῃ περιπτώσει λαμβάνει: τὸ χρήματον: ως bien de l'argent πολλὰ χρήματα.

Σημ. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὑπάγεται: βεβαίως εἰς τὸ συντακτικόν· ἐπειδὴ ὅμως δὲ μαθητῆς οὔτε βῆμα νὰ προχωρήσῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην φράσιν νὰ σχηματίσῃ δύναται: ἀνεν τῆς γνώσεως τοῦ μεριστικοῦ χρήματον, ως j'ai du pain, j'ai de bon pain, je n'ai pas de pain κ.τ.λ. ἐθεωρήσαμεν ἔδικον ν' ἀφήσωμεν αὐτὸν νὰ περιμείνῃ μέχρις οὐ διέλθῃ ὅλον τὸ τεχνολογικὸν μέρος, ὅπως φύλασῃ ἐπὶ τέλους νὰ μάθῃ ἐν τῷ συντακτικῷ τὸ τοσοῦτον ἀνὰ πᾶν βῆμα ἀπαραίτητον τοῦτο κεφάλαιον περὶ τῆς χρήσεως τοῦ μεριστικοῦ χρήματον.

Περὶ τοῦ ὄνόματος.

§ 78. Τὰ ὄνόματα διαιροῦνται εἰς προσηγορικά, noms communs καὶ εἰς κύρια noms propres: τὰ δὲ προσηγορικὰ ὑποδιαιροῦνται: εἰς συγκεκριμένα noms concrets καὶ εἰς ἀφηρημένα noms abstraits.

Παρεπόμενα τοῦ ὄνόματος.

§ 79. Παντὸς ὄνόματος ὀφείλομεν νὰ ἔχετάσωμεν τὸ γένος, τὸν χρήματον, τὴν πτῶσιν καὶ τὴν κλίσιν: ταῦτα ὄνομαζονται παρεπόμενα τοῦ ὄνόματος.

Περὶ γένους.

§ 80. Γένη ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει μόνον δύο, τὸ ἀρσενικὸν masculin καὶ τὸ θηλυκὸν féminin.

Δίνανται δὲ ως πρὸς τὸ γένος τὰ οὐσιαστικὰ νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο ἀνίσους τάξεις α': εἰς μονογενῆ καὶ δεύτερον εἰς διγενῆ: καὶ μο-

νογενῆ μὲν λέγοντας τὰ ἔχοντα, ὡς συνήθως, ἐν γένος· ὡς la pierre ὁ λίθος, le livre τὸ βιβλίον· τοιαῦτα δ' εἰσι· τὰ πλεῖστα· διγενῆ δὲ τὰ ἔχοντα δύο γένη· ὡς le somme ἡ ὑπνος, la somme ἡ ποσότης.

Μονογενῆ οὐδιαστικά.

§ 81. Δηλοῦται δὲ τὸ γένος κατὰ τρεῖς τρόπους· α' δι' ἴδιαν τέρας δι' ἔκαστον γένος λέξεως· β' διὰ τῆς σημασίας καὶ γ' διὰ τῆς καταλήξεως.

α') Καὶ ἴδιαίτεραι μὲν δι' ἔκαστον γένος λέξεις δι' ὄλιγα μόνον, τὰ μᾶλλον σχετικὰ πρὸς τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου ζῷα, ὑπάρχουσιν· ὡς l'homme ὁ ἀνήρ, la femme ἡ γυνή, le coq ὁ ἀλέκτωρ, la poule ἡ ὄρνις, le taureau ὁ ταῦρος, la vache ἡ ἀγελάς, le cerf ὁ ἔλαφος, la biche ἡ ἔλαφος, le bouc ὁ τράγος, la chèvre ἡ αἴγα κτλ.

β'. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας ἀρσενικά εἰσι·

1ον. τὰ σημαίνοντα ἄρρενα ζῷα· ὡς le père ὁ πατέρ, le lion ὁ λέων, un enfant παιδίον.

2ον. τὰ ὄνόματα τῶν τεχνιτῶν καὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν ἐν γένει· διότι αἱ τέχναι καὶ τὰ ἐπαγγέλματα ἀσκοῦνται συνήθως ὑπὸ ἀνδρῶν. ὡς le charpentier ὁ ξυλουργός, le poète ὁ ποιητής, l'auteur ὁ συγγραφεὺς.

Σημ. Τὰ ὄνόματα τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐπαγγελματιῶν μένουσι πάλιν ἀρσενικὰ ὅταν συμβῇ ἡ τέχνη ἢ τὸ ἐπάγγελμα ν' ἀσκῆται· ύπὸ γυναικός· ὡς le peintre ὁ ζωγράφος, le poète ὁ ποιητής, le traducteur ὁ μεταφραστής, le témoin ὁ μάρτυς, l'écrivain ὁ συγγραφεὺς κτλ. οἷον Madame de Staël est un célèbre écrivain, ἡ Κυρία Στάελ ἐστὶ διάσημος συγγραφεύς· cette dame à été mon témoin, ἡ κυρία αὕτη ὑπῆρξεν ὁ μάρτυς μου.

3ον. Τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαρίθμου· ὡς le b, un h.

4ον. Ὁ χρόνος μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσεων αὐτοῦ, ἦτοι τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, τῶν μηνῶν, ἡμερῶν κλπ. ὡς le temps ὁ χρόνος, le siècle ὁ αἰών, l'automne τὸ φθινόπωρον, le Septembre ὁ Σεπτέμβριος, le Dimanche ἡ Κυριακή, le jour ἡ ἡμέρα, le matin ἡ πρωΐα, le midi ἡ μεσημέρια. La semaine ἡ ἑβδομάδα, la nuit ἡ νύχτα, l'heure ἡ ώρα,

la minute τὸ λεπτόν, la seconde τὸ δευτερόλεπτον, une après-midi· ώς καὶ τὰ ἐκ τοῦ mi (κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ demi ήμισου) παράθεται· ώς la mi-carème ή μεσοτεσσαράκοστη la mi-Janvier, la mi-Février κτλ. εἰς γένους θηλυκοῦ.

5ον. Τὰ ὄνόματα τῶν σημείων τοῦ ὄριζοντος καὶ τῶν ἐκ τούτων πνεόντων ἀνέμων· ώς le nord ή ἔρκτος, le zéphyr ή ζέφυρος, le sud-ouest (προφέρεται οὐέστ) τὸ μεσημβρινοδυτικὸν μέρος, l'aquilon ή βορρᾶς κτλ.

'Εξαιροῦνται: la mousson οἱ ἴνδικοι ἑτησιαι, la tramontane ή ἔρκτος καὶ οἱ ἀρκτικὸι ἀνέμοις, la brise ή αὔρα.

6ον. Τὰ ὄνόματα τῶν δένδρων καὶ θάμνων· ώς le pommier ή μηλέα, le thym (προφέρεται τέν) ή θύμος. 'Εξαιροῦνται τὰ la vigne ή ἄμπελος, l'épine ή ἄκανθα, l'aubépine ή λευκάκανθα, une bourdaine ἄρμνος, une hiéble χαρακάντη καὶ la ronce ή βάτος.

7ον. Τὰ ὄνόματα τῶν μετάλλων· ώς l'or ή χρυσός, l'argent ή χρυγρος.

8ον. Τὰ ὄνόματα τῶν ἑθνῶν, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν πόλεων τὰ μὴ λήγοντα εἰς εἴρωναν· ώς le Danemark, Berlin, Paris.

Εἰσιν ἀρσενικά, καίπερ λήγοντα εἰς εἴρωναν, τὰ ἔξης le Péloponnèse ή Πελοπόννησος, le Hanovre τὸ Ἀνόβερον, le Mexique τὸ Μεξικόν, le Bengale ή Βεγγάλη, le Caire τὸ Κάιρον, le Havre ή Χάρρη.

"Οταν δὲ διὰ τοῦ ὄνόματος τῆς πόλεως θέλωσι νὰ σημάνωσι πάντας τοὺς κατοίκους ὅμοι, ώς καὶ ἡμεῖς λέγομεν, δῆλαι αἱ Ἀθῆναι ἵσαν ἐπὶ ποδός, προτάσσουσι τοῦ ὄνόματος τὸ ἐπίθετον tout εἰς ἀρσενικὸν γένος, καίπερ τοῦ ὄνόματος τῆς πόλεως ὅντος θηλυκοῦ· ώς tout Rome était dans la consternation, ὅλη ή Ρώμη ἦν ἐκπλήξει..

9ον. Τὰ τῶν γλωσσῶν καὶ διαλέκτων· ώς le Grec ή Ἑλληνική, l'Allemand ή γερμανική, le Dorian ή δωρική.

10ον. Πάν μέρος τοῦ λόγου κλιτὸν ή ἀκλιτὸν διὰ τοῦ ἀρθρου οὐσιαστικοποιούμενον· ώς le cinq τὸ πέντε, le manger τὸ φαγητόν.

γ') 'Εκ δὲ τῆς καταλήξεως ἀρσενικά εἰσι·

1ον. πάντα σχεδὸν τὰ λήγοντα εἰς age καὶ πάντα ἐν γένει τὰ εἰς εἶς· ώς le collège τὸ σχολεῖον, le privilége τὸ προνόμιον, le

visage τὸ πρόσωπον, le page ὁ ἀκόλουθος, le passage ἡ διόδος.

Ἐξαιροῦνται τῶν εἰς αγε τὰ ἔξης μόνον ἐξ τηρήσαντα τὸ γένος τῶν ἐξ ὧν παράγονται λατινικῶν λέξεων: la plage (plaga) ἡ ἀκτή, les ambages (ambages) οἱ ἐλιγμοί, λοξοὶ λόγοι, la cage ὁ κλωβός, une image (imago) εἰκών, la rage (rabies) ἡ λύσσα καὶ la nage (νῆχ-ομαι, νέω, νάω, ναῦς) ἡ νῆξις.

2ον. Τὰ εἰς er, ert καὶ ir ὡς le rocher ὁ βράχος, le désert ἡ ἕρημος, le soupir ὁ στεναγμός.

Ἐξαιροῦνται: la cuiller τὸ κοχλιάριον καὶ la mer ἡ θάλασσα.

3ον. Τὰ πλεῖστα τῶν ληγόντων εἰς ant, ent καὶ in ὡς le diamant ὁ ἀδάμας, le gouvernement ἡ κυβέρνησις, le dessin ἡ ἰχνογραφία, le venin τὸ δηλητήριον: la dent ὁ ὄδος ἔστι: θηλυκόν.

4ον. Τὰ πλεῖστα τῶν ληγόντων εἰς ac, ail, at, au ἡ eau, eil, er, fice οἷον le sac ὁ σάκκος, le tabac ὁ καπνός, le travail ἡ ἐργασία, le certificat τὸ πιστοποιητικόν, le bateau τὸ πλοῖον, le soleil ὁ ἥλιος, le bénéfice τὸ κέρδος, le gravier ἡ ψάμμος, le noyau ὁ πυρογόνος, le gluau ὁ ἵξευτικὸς κάλαμος.

Tὰ l'eau τὸ ջմօր, la peau τὸ δέρμα εἰσὶ: θηλυκά.

Θηλυκὰ δὲ ἐκ μὲν τῆς σημασίας εἰσὶ:

1ον. Τὰ σημαίνοντα θηλυκὰ ζῷα ὡς la mère ἡ μήτηρ, la vache ἡ ἀγελάς, une enfant κοράσιον.

2ον. Τὰ ὄνόματα τῶν ἑθνῶν ἡ ἐπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς εἱ φωνον: ὡς la Grèce ἡ Ἑλλάς, la France ἡ Γαλλία, (ἰδὲ § 81, 8ον.)

Ἐξαιροῦνται: τὰ Jérusalem ἡ Ιερουσαλήμ, Sion ἡ Σιών, Ilion τὸ Ἰλιον, καὶ ἄλλα τινά, ἀπερ εἰσὶ: θηλυκὰ καίπερ μὴ λήγοντα εἰς εἱ φωνον.

3ον. Τὰ τῶν ἑορτῶν ὄνόματα, καθάπερ ἐξυπακουομένης τῆς λέξεως fête ἑορτή: ὡς la Saint-Jean (=la fête de S. J.) τοῦ ἀγίου Ιωάννου, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν: τοῦ ἀγίου Γεωργίου=ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγ. Γ. ἐξαιρεῖται τὸ Noël τὰ Χριστούγεννα.

4ον. Τὰ πλεῖστα ὄνόματα τῶν καρπῶν: ὡς la cerise τὸ κεράσιον, la poire τὸ όψιον, la figue τὸ σύκον.

Ἐξαιροῦνται: τὰ ἔξης: le raisin ἡ σταφυλή, un abricot χρυσόμηλον (βερύκοκκον), bigarreau εἶδος κερασίου, le perdrigon εἶδος

δαμασκήνου, le pruneau δαμάσκηνον ξηρόν, le rousselet εἰδὸς ἀπίου, le coing τὸ κυδώνιον, le maron τὸ κάστανον, le citron τὸ λεμόνιον, le gland ἡ βαλανός, le coco κοκκίμηλον, (καρπὸς τοῦ κοκκοφοίνικος), le cédrat τὸ κιτρον (ἢ καρπὸς) καὶ ἡ κιτρέα (τὸ δένδρον) καὶ ἄλλα τινά. ('Ιδε λεξιλόγιον Ἀναγνωσματαρίου ἐλλ. συγκλείων «δένδρα καὶ καρποί»).

'Εκ δὲ τῆς καταλήξεως θηλυκά εἰσι.

Ιον. Τὰ εἰς ade, ance, ence, esse, ise· οἶον une ambassade πρεσβεία, l'enfance ἡ παιδικὴ ἡλικία, la sentence τὸ ἀπόφθεγμα, la jeunesse ἡ νεότης, la surprise ἡ ἔκπληξις.

Ζον. Τὰ λήγοντα εἰς elle, ette, ité, itié· ως une ombrelle ἀλεξήλιον, la serviette χειρόμακτρον, la vanité ἡ ματαιότης, une amitié φιλία.

Ζον. Τὰ λήγοντα εἰς ée, ie, ue, ude, ure· ως une soirée μια σπέρα, la chicorée τὸ κιχώριον (φαδίκι), la mairie ἡ δημαρχία, une envie ἐπιθυμία, la tenue ἡ συνεδρία, la vue ἡ θρασιά, la servitude ἡ δουλεία, la voiture ἡ άμαξα.

Ζον. Τὰ εἰς eur καὶ ion ως la chaleur ἡ θερμότης la digestion ἡ πέψις.

*Ἐξαιροῦνται τῶν μὲν εἰς eur τὰ le labeur ὁ μόχθος, l'honneur ἡ τιμή, le bonheur ἡ εὐτυχία, le malheur ἡ δυστυχία, le déshonneur ἡ ἀτιμία· τῶν δὲ εἰς ion τὰ le bastion ὁ προμαχών, le croupion ὁ κόκκυς (τὸ ιερὸν ὄστον).

Διὰ δὲ τὰ ζῷα, ών τὸ γένος κατ' οὐδένα τῶν ἀγνωτέρω τρόπων διακρίνεται, μεταχειρίζονται, ως καὶ ἡμεῖς, τὴν λέξιν μᾶλε ἄρρεν, καὶ femelle θῆλυ· ως ne panthère mâle, un canari femelle εἰς πάνθηρ ἄρρην, ἐν κανάριον θῆλυ.

Διγενῆ οὐσιαστικά.

§ 82. Ως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὑπάρχουσιν οὐσιαστικὰ ἀπερ ἀλλασσοντα τὸ γένος ἀλλάσσουσι καὶ τὴν σημασίαν οὕτω καὶ ἐν τῇ Γαλλικῇ. Δύνανται δὲ τὰ τοιαῦτα διγενῆ οὐσιαστικὰ νὰ διατεθῶσιν εἰς δύο ταξεις εἰς ὅμορριζα καὶ ἑτερόρριζα.

Καὶ διμόρφιζα μὲν ὀγομάσσαιεν τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης παραγόμενα, ἀπερὸν ἀλλάσσοντα τὸ γένος λαμβάνουσι μὲν ἄλλην σημασίαν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατὰ πολὺ τῆς πρώτης ἀπέγουσαν, ὅτε τοῦ οὐσιαστικοῦ ὄντος τοῦ αὐτοῦ· ὡς la trompette ἢ σάλπιγξ, le trompette ἢ σάλπιγκτής, le pendule τὸ ἐκκρεμές τοῦ ὠρολογίου, la pendule αὐτὸ τὸ ἐκκρεμές ὠρολόγιον.

Ἐπερόρφιζα δὲ ὄνομαζομεν ἐκεῖνα τὰ ὅποια φαίνονται μὲν διμοιάζοντα, ὡς συγκείμενα κατὰ τύχην ἐκ τῶν αὐτῶν συλλαβῶν, πράγματα ὅμως παράγοντας ἐξ ὅλως διαφόρου ῥίζης, ἐπομένως ἔχουσι καὶ ὅλως διαφόρον σημασίαν· ὡς le somme (somnus) ἢ ὑπνος, la somme (summa) ἢ ποσότης, le livre (liber) τὸ βιβλίον, la livre (libra) ἢ λίτρα.

Ομόρφιζα Διγενῆ.

§ 83. Παρατίθεμεν κατάλογον τῶν μετόπων συνήθων διμόρφιζων διγενῶν.

Un aigle ἀετός, une aigle σημαία φέρουσα ὡς σημα ἀετόν.
Le garde ὁ φύλαξ, la garde ἢ φρουρά, ἢ φύλαξις.
Un enseigne σημαιοφόρος, une enseigne σημαία στρατιωτική.
Le manoeuvre ἐργάτης χειρώναξ, la manoeuvre ἢ πολεμικὴ σύνταξις, ἢ ἐν τοῖς ὅπλοις ἀσκησις.
Le mémoire τὸ ὑπόμνημα, ὁ λογαριασμός la mémoire ἢ μνήμη.
Le poste ἡ θέσις, la poste τὸ ταχυδρομεῖον.
Le voile ἡ καλύπτρα, τὸ κάλυμμα, la voile τὸ ιστίον.
Le manche ἡ λαβὴ (ἀγγείου κ.λ.π.), la manche ἡ χειρίς.
Le solde ἡ ἐξόφλησις, la solde ὁ μισθὸς στρατιώτου.
Un masque προσωπίς, une masque γραῖα δυσειδής, ἢ γυνὴ πονηρά.

Le remise χραξα μισθώσιμος, la remise ἡ παράδοσις, ἢ ἐγγείρισις.
Foudre ἐστὶ θηλυκόν, ὅταν σημαίνῃ τὸν κεραυνόν, ἀρσενικὸν δὲ ὅταν δηλοὶ προτέρημά τι ἐν ὑψίστῳ βαθμῷ· ὡς un foudre de guerre μέγας στρατηγός, un foudre d'éloquence δεινὸς ῥήτωρ.

Pâque pâsχα ἐστὶ θηλυκόν, (§ 14) ἔχει μόνον ἐνικὸν καὶ γράφεται διὰ μικροῦ γράμματος, ὅταν σημαίνῃ τὸ Πάσχα τῶν Εβραίων· ὡς

notre seigneur célébra la pâque avec ses disciples ὁ κύριος ἡμῶν ἐώρτασε τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

“Οταν δὲ σημαίνῃ τὸ χριστιανικὸν Πάσχα ἐστὶν ἀρσενικόν, γράφεται κεφαλαίῳ γράμματι καὶ ἔχει μὲν ἀμφοτέρους τοὺς ἀριθμοὺς Πάque καὶ Πâques, συντάσσεται ὅμως ὡς ἐνικόν· ὡς quand Pâques sera passé ἀφοῦ παρέλθῃ τὸ Πάσχα· à Pâques prochain τὸ προσεχὲς Πάσχα· Θηλυκὸν δ’ ἐστὶ μόνον ἐν ταῖς φράσεσι Πâques fleuries (ἡ Dimanche des Rameaux) Κυριακὴ τῶν Βαΐων καὶ ἐν τῇ Πâques closes ἡ Dimanche de Quasimodo ἡ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ, καὶ ὅταν σημαίνῃ τὴν κοινωνίαν τοῦ Πάχα· faire de bonnes Pâques.

Période ἐστὶν ἀρσενικὸν ὅταν σημαίνῃ τὸ ἀκρότατον σημεῖον, τὴν ἀκμὴν εἰς ἣν ἀνθρωπός τις ἡ πρᾶγμα δύναται νὰ φθάσῃ· ὡς il est au plus haut période de la gloire εὑρίσκεται εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης, ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἐστὶ Θηλυκόν· ὡς une longue période de siècles μακρὰ περίοδος αἰώνων.

Gent ἐνικός, Gens πληθυντικός· ἐν μὲν τῷ ἐνικῷ ἐστι γένους Θηλυκοῦ, τηρῆσαν τὸ τῆς λατινικῆς γένος gens, genitis, ἄλλ' ἡ γρῆσις αὐτοῦ σήμερόν ἐστι λίαν σπανία, εἰς ἀστεῖον μαλλιονή σατυρικὸν ὄφος, καὶ μόνον ἐν ὥρισμέναις τισὶ φράσεσι· ὡς la gent humaine τὸ ἀνθρώπινον γένος, la gent circoncise τὸ περιτετμημένον ἔθνος, οἱ Ιουδαῖοι, la gent marécageuse τὸ ἑλῶδες γένος, οἱ βάτραχοι, la gent moutonnière τὸ προβάτειον γένος κτλ.

Ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ ἡ γρῆσις αὐτοῦ ἐστι κοινὴ καὶ λαμβάνει ἀμφότερα τὰ γένη· προηγούμενον μὲν τοῦ ἐπιθέτου ἐστὶν ἀρσενικοῦ γένους· ὡς peu de gens savent être vieux ôlîgo· ἀνθρωποι· γινώσκουσι· νὰ ὅσι· (γίνωνται). γέροντες· nous détestons les gens tantôt rouges tantôt blancs ἀποστρεψόμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἄλλοτε ἐρυθροὺς καὶ ἄλλοτε λευκοὺς· ἐπόμενον δὲ τοῦ ἐπιθέτου ἐστὶ Θηλυκόν· ὡς c'est pour les bonnes gens que le ciel a créé les plaisirs innocents διὰ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὰς ἀθώας ἡδονάς.

Ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ τὸ ἀριστον ἐπιθέτον tout, ὅπερ ἐστὶν ἀρσενικόν, ὅταν προηγήται τοῦ gens, μὴ μεσολαβοῦντος ἄλλου τινὸς ἐπι-

θέτου· ως tous les gens qui pensent bien πάντες οἱ ἀνθρώποι οἵ-
τινες σκέπτονται καλῶς.

"Οταν ὅμως μεσολαβῇ καὶ ἄλλο ἐπίθετον, ως toutes les bonnes
gens, τότε τὸ gens ἔστιν ἀρσενικὸν μέν, ἐὰν τὸ ἐπίθετον τοῦτο λήγῃ
ἐν τῷ ἀρσενικῷ εἰς τὸ φρεγον, ως aimable, brave, honnête κτλ. οὗτοι
ὅταν δὲν ἔχῃ ἕδιον τύπον διὰ τὸ θηλυκόν· ως tous les habiles gens
πάντες οἱ ἐπιτρήδειοι ἀνθρώποι· Θηλυκὸν δέ, οὗτον τὸ ἐπίθετον ἔχῃ
ἕδιον τύπον θηλυκοῦ· ως bon, bonne, doux, douce κτλ. οἷον toutes
les méchantes gens πάντες οἱ κακοὶ ἀνθρώποι.

'Αρσενικόν ἔστιν ἐπίσης καὶ ὅταν μετά τινος οὐσιαστικοῦ καὶ τῆς
προθέσεως de σγηματίζη διαφόρους συνθέτους ἐκφράσεις· ως gens de
lettres ἀνθρώποι γραμμάτων, gens d'esprit ἀνθρώποι πνεύματος,
εὐφυεῖς, gens de bien ἀγαθοὶ ἀνθρώποι, gens de coeur γενναῖοι,
les gens de guerre οἱ στρατιώται καὶ τὰ τοιαῦτα.

Hymne ἔστι θηλυκὸν μόνον ὅταν σημαίη ὑμνον ἐκκλησιαστικόν·
ώς les anciennes hymnes de l'Eglise ont le mérite de la sim-
plicité, οἱ ἀρχαῖοι ὑμνοι τῆς ἐκκλησίας ἔχουσι τὴν χάριν τῆς ἀπλό-
τητος· ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς περιπτώσεσίν ἔστιν ἀρσενικόν· ως
chanter un hymne de victoire ἥδειν ἐπινίκιον ὑμνον.

Chose. Η λέξις chose ἔστι πάντοτε γένους θηλυκοῦ· ως la na-
ture est grande dans les grandes choses, mais elle est très-
grande dans les plus petites ή φύσις ἔστι μεγάλη ἐν τοῖς μεγά-
λοις πράγμασιν, ἀλλ' ἔστι μεγίστη ἐν τοῖς ἐλαχίστοις.

Μετά δὲ τοῦ quelque ἔστι θηλυκὸν μόνον ὅταν συντάσσονται μετά
ρήματος ὑποτακτικῆς ἐγκλισεως· ως quelque chose qu'il eût faite
il ne la niait jamais, διτιδήποτε καὶ ἀν εἶχε πράξει, οὐδέποτε ἡρ-
νεῖτο αὐτό· quelque chose que vous ayez promise donnez-la διτι-
δήποτε ὑποσχεθῆτε δότε αὐτό· ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἔστιν ἀρσε-
νικόν· ως quand vous avez résolu quelque chose, exécutez-le
avec vigueur ὅταν ἔχης (ἥδη) ἀποφασίσει τι, ἐκτέλεσον αὐτὸ δρα-
στηρίως (εὐσθενῶς).

Tà amour ἔρως, délice ἡδονή, orgue ὄργχον τῆς δυτικῆς ἐκ-
κλησίας εἰσὶν ἐν τῇ σημερινῇ γρήσει πάντοτε ἀρσενικά· τὸ δὲ orgue
ἔμεινε θηλυκὸν μόνον ἐν τῇ φράσει les grandes orgues (de l'église).

Σημ. Ἀρχαῖκῶς ή λέξις amour ἦν γένους θηλυκοῦ· διὸ λαὸς μετεγειρίζετο αὐτὴν συνήθως ἐν τῷ πληθυντικῷ· τεκμήριον δὲ αἱ περισσεῖς φράσεις ses premières amours, ses folles amours, καὶ ἡ παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις συγγραφεῖσι χρῆσις αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ἑνικῷ εἰς θηλυκὸν γένος· ως il sait, car leur amour ne peut être ignoré... (Racine). Cette amour, si ferme et si bien méritée (Corneille). Ἀπαντᾷ ὅμως καὶ ἀρσενικὸν ἐν τῷ πληθυντικῷ· ως des amours passagers; (A. de Musset)· mes premiers amours et mes premiers serments; (Voltaire)· μεταγενεστέρως ὅμως ἔξενικησεν ἐν τε τῷ ἑνικῷ καὶ τῷ πληθυντικῷ τὸ ἀρσενικὸν γένος, ἵτοι τὸ γένος τῆς ἔξης ἡς προηλθε λατινικῆς λέξεως amor.

Tὸ automne, ὅπερ ἄλλοτε ἦν ἐπίσης διγενές, ἡ σημερινὴ γλῶσσα μεταγειρίζεται πάντοτε ἀρσενικῶς.

Tὸ couple ἐπίσης ἐστὶ πάντοτε ἀρσενικόν· καὶ αἱ φράσεις, ἐν αἷς τὰ λεξικὰ καὶ αἱ γραμματικαὶ σημειῶσιν αὐτὸν ως θηλυκόν, ἀπηργασθησαν ἥδη, ἀντικαταστᾶσαι δι' ἄλλων οὐδεὶς π. χ. λέγει σήμερον une couple d'oeufs· λέγουσιν ἀπλῶς deux oeufs.

Orge. Ἡ λέξις αὕτη ἐστὶ γένους θηλυκοῦ· οὐδεὶς δ' ἀπολύτως λόγος δικαιολογεῖ τὴν ὑπὸ τῶν γραμματικῶν σημειουμένην ἀλλαγὴν τοῦ γένους ἐν τοῖς orge perlé, orge mondé ἄλφιτα (φάρος).

Oeuvre ἐστὶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ ἀλγηματικῇ φράσει: le grand oeuvre τὸ μέγα ἔργον, ἡ ἀναζήτησις τῆς χρυσοποίίας, δι φιλοσοφικὸς λίθος· ἔτι δὲ ἐν τῇ φράσει: le gros oeuvre ἡ κυριωτάτη, ἡ πλείστη ἔργασία οἰκοδομῆς· πρὸς δὲ τούτοις καὶ προκειμένου περὶ τοῦ συνόλου τῶν ἔργων ζωγράφου, μουσικοῦ κτλ. ως il a tout l'oeuvre de ce musicien ἔχει πάντα τὰ ἔργα τούτου τοῦ μουσικοῦ· ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἔστι θηλυκόν.

Ἐπερρορίζα Διγενῆ.

§ 84. Le tour (turnus) ἡ περιφορά, la tour (turris) ὁ πύργος.

Une aune (alnus) σκλήρω, (σκῆρος, δένδρον), une aune (ulna) πῆχυς.

Le page (παιδίον) ὁ ἀκόλουθος, la page (pagina) ἡ σελίς.

Le mousse (*ἐκ τοῦ ἰσπανικοῦ mozo*) δὲ ναυτόπαις, la mousse (γερμανιστὶ Moos) τὸ βρέφον.

Le moule (modulus) δὲ τύπος, ἡ μήτρα, (καλοὺπι), la moule (musculus) δὲ μίτιλος, τὸ μύδι (ὅστρεον).

Le poêle (pensile) [πρόφερε poal] τὸ πύραυνον, ἡ θερμάστρα, la poêle (patella) [πρόφερε ποέλη] τὸ τηγάνιον.

Le vase (vas) τὸ ἀγγεῖον, la vase (χαρτ-εως. Πλ. Φ. 321) ἡ ἴλις, δὲ βόρεορος.

Περὶ ἀριθμοῦ.

Σχηματισμὸς τοῦ πληθυντικοῦ τῶν προσηγορικῶν.

§ 85. Οἱ πληθυντικὸς τῶν προσηγορικῶν σχηματίζεται κατὰ γενικὸν κανόνα τῇ προσθήκῃ ἐνὸς s ἐν τέλει τοῦ ὄνοματος, ἐὰν τοῦτο δὲν λήγῃ εἰς s, ὅπότε μένει ἀμεταβλητὸν καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ ὡς le fruit δὲ καρπός, les fruits οἱ καρποί, la mère ἡ μήτηρ, les mères αἱ μητέρες, l'oncle δὲ θεῖος, les oncles οἱ θεῖοι, le cas ἡ (περὶ-)πτῶσις, les cas, le pas τὸ βῆμα, les pas.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ x σύγχειται, ὡς τὸ ξ, ἐκ τοῦ ks καὶ τὸ z, ὡς τὸ ζ, ἐκ τοῦ ds ἐπεται: δτι καὶ τὰ λήγοντα εἰς x καὶ z θεωροῦνται ὡς λήγοντα εἰς s καὶ ἐπομένως μένουσιν ἀμεταβλητα ἐν τῷ πληθυντικῷ. ὡς le prix ἡ κεία, les prix, le perdrix ἡ πέρδιξ, les perdrix, le gaz τὸ ἀέριον, les gaz, le riz ἡ ὄρυζα les riz.

Tὰ λήγοντα εἰς al καὶ τινα τῶν εἰς ail ὡς τὰ bail ἐνοικίασις, corail κοράλιον, émail σμάλτον, soupirail ἀναπνευστήριον, travail ἔργασία, vantail (παρα-)θυρόφυλλον, vitrail βελος τῶν παραθύρων τῶν ἐκκλησιῶν σχηματίζουσι τὸν πληθυντικὸν εἰς aux.

Σημ. Καὶ τὰ ἀγωτέρω οὐσιαστικὰ πρὸ τοῦ XII αἰώνος ἐσχημάτιζον καὶ αὐτὰ τὸν πληθυντικὸν εἰς als, μετὰ ταῦτα ὅμως τὸ l μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ s πρὸς σχηματισμὸν τοῦ πληθυντικοῦ ὑγραίνετο ἐπὶ τοσοῦτον, ὅτε προσφέρετο ὡς u. διὸ τοῦτο πάντα τὰ λήγοντα εἰς l κατὰ τοῦτον τὸν φωνητικὸν κανόνα τρέψυχντα ἐν τῷ πληθυντικῷ τὸ l εἰς u ἐσχημάτισαν αὐτὸν εἰς aus ἡ aux ἐντεῦθεν προέκυψεν δὲ κανὼν τῶν εἰς al καὶ ail.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὸ chevel διετήρησε μὲν τὸν ἀρχαῖκὸν αὐτοῦ σχῆματισμὸν ἐν τοῖς chevelé, chevelu, chevelure, ἐσχημάτισεν δὲνιας πληθυντικὸν cheveux· ἐπίσης τὰ martels (κελτικὸν martol, ιταλικὸν martello) bel κλπ. ἐγένοντο marteaux, beaux κλπ. ἐπεκταθείσης δὲ σὺν τῷ χρόνῳ τῆς τροπῆς ταύτης τοῦ I εἰς u καὶ ἐν τῷ ἔνικῷ ἀριθμῷ ἐξέλιπον πλέον οἱ ἀρχαῖκοι τύποι chevel martel κτλ. ἀντικαταστάντες ὑπὸ τῶν cheveu, martau κτλ.

Λείψανα δὲ τῆς τοιαύτης φωνητικῆς τροπῆς εἰσὶ καὶ οἱ διπλοὶ τύποι fol καὶ fou, mol καὶ mou κλπ. καὶ οἱ διπλοὶ πληθυντικοὶ τῶν ciel, oeil καὶ aieul. Τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον καὶ ἡ συναίρεσις τοῦ ἀρθρου de le εἰς du, τοῦ à le καὶ à les εἰς au καὶ aux.

Ἐν ὄλιγοις δέ τισιν ὑπερίσχυσεν ὁ ἀρχαῖκὸς τύπος· ως ἐν τοῖς
bal χορός, carnaval ἀπόκρεως, chacal θώς, régal συμπόσιον, καὶ
τοῖς λοιποῖς τῶν εἰς ail, τὰ ὅποια ἀκολουθοῦσι· τὸν γενικὸν κανόνα·
οὗτον le chacal, les chacals, le gouvernail les gouvernails κτλ.

Tὸ travaī ἔχει καὶ πληθυντικὸν travails, ὅταν σημαίνῃ τὴν μηχανήν, δι' ἣς πεταλοῦσι, φλεβοτομοῦσι· κτλ. τοὺς δυσηγίους ἵππους.

Tὸ δὲ bétail κατῆγος ἔχει πληθυντικὸν les bestiaux τὰ βοσκήματα, τὰ θρέμματα.

Τὰ εἰς au, eau, eu καὶ ἐπτὰ τῶν ληγόντων εἰς ou, τὰ bijou κόσμημα, chou κοάμβη, genou γόνυ, hibou γλαῦξ, joujou παιίγνιον, που φθεῖρ, caillou κόχλαξ (χαλίκι), λαμβάνουσιν ἐν τῷ πληθυντικῷ χ άντι s.

Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς οὐ ἀκολουθοῦσι· τὸν γενικὸν κανόνα· ως le clou τὸ καρφίον, les clous.

Τὰ αἰειλ ὁ πρὸς πατρὸς ἡ μητρὸς πάππος, ciel οὐρανὸς καὶ οειλ ὄφθαλμὸς ἔχουσι πλὴν τοῦ κανονικοῦ καὶ ἄλλον τύπον πληθυντικοῦ μετὰ διαφόρου ὅμως σημασίας, ἥτοι

l'aieu { les aieux of πρόγονοι
les aieuls of πάπποι

Il a le bonheur de posséder encore ses deux aieux ἔχει τὸ εὐτύχημα νῦν (κατ-) ἔχη ἀκόμη ἀμφοτέρους τοὺς πάππους αὐτοῦ, qui sert bien son pays n'a pas besoin d'aeieux ὅστις ὑπηρετεῖ καλῶς (τὸν τόπον) τὴν πατρίδα του δὲν ἔχει ἀνάγκην προγόνων.

ciel α'. ὁ οὐρανὸς	{ les ciels
ciel β'. τὸ κλίμα	
ὁ οὐρανὸς τῆς κλίνης	
ὁ οὐρανὸς τῶν εἰκόνων	
τὸ πρῶτον λιθινόν	{ les ciels
στρῶμα τοῦ φρέατος	
τῶν λατομείων	

Les ciels annoncent la gloire de Dieu οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται.
δόξαν Θεοῦ· les ciels instruisent la terre à vénérer leur auteur,
οἱ οὐρανοὶ διδάσκουσι τὴν γῆν (τοὺς ἀνθρώπους) νὰ σέβωνται τὸν κτί-
στην αὐτῶν· ce peintre fait bien les ciels, ὁ ζωγράφος οὗτος κά-
μνει καλῶς τοὺς οὐρανούς.

L'oeil { les yeux οἱ ὄφθαλμοι, les yeux du fromage οἱ ὄφθαλ-
μοι (αἱ ὄπαι) τοῦ τυροῦ, les yeux du bouillon οἱ ὄφθαλ-
μοι (τὸ λιπίος) τοῦ ζωμοῦ, ce bouillon est très gras, il a
beaucoup d'yeux, ὁ ζωμὸς οὗτος ἔστι λίαν λιπαρός, ἔχει
πολλούς ὄφθαλμούς (μάτια). Les poissons ont en général
de très gros yeux, οἱ ἵχθυς ἔχουσιν ἐν γένει μεγίστους
ὄφθαλμούς.

L'oeil { les oeils· les oeils-de-boeuf, ὄπαι, στρογγύλοι· ἡ ώ-
ειδεῖς φεγγίται καὶ εἰς πάντα τὰ ἀπὸ τῆς λέξεως οειλ ἀρ-
χόμενα παράθεται· ως les oeils-de-bouc πύρεθρον (φυτόν),
les oeils de-chat πολύτιμος λίθος κτλ.

Τηπάρχουσι δὲ καὶ ὄνόματα, τὰ διοῖς ἔλλην σημασίαν ἔχουσιν
ἐν τῷ ἑνεκῷ καὶ ἔλλην ἐν τῷ πληθυντικῷ· ἔλλα δὲ πάλιν ἀπαντῶσι
καθ' ἕνα μόνον ἀριθμόν· τὰ μὲν πρῶτα ὄνομαζομεν ἐτερόσημα τὰ δὲ
δεύτερα ἔλλιπτη.

II. Ἐτερόσημα.

§ 86. Τὰ μάλλον εὔχρηστα τῶν ἐτεροσήμων εἰσὶ τὰ ἔξης·

Le ciseau ἡ σμιλη, les ciseaux ἡ ψιλή.

Le fer ὁ σιδηρός, les fers τὰ δεσμά, αἱ πέδαι.

Le gage τὸ ἐνέχυρον, les gages ὁ μισθός (ὑπηρέτου).

L'état ἡ (κατά-)στάσις, τὸ κράτος, les états αἱ χῶραι, les états
unis αἱ ἡγεμόναι πολιτεῖαι.

La lunette τὸ τηλεσκόπιον, les lunettes τὰ δίοπτρα (γυαλιά).

La lumière τὸ φῶς, les lumières παιδεία, σοφία, φῶτα.

La semaille τὸ σπείρειν (ἡ πρᾶξις τοῦ σπ.), les semailles ὁ σπορητός, ἡ σπορά, τὰ σπαρτά.

Une assise σειρὴ λίθων τεθειμένων ὄργαντίως πρὸς κατασκευὴν τούχου· les assises σύνοδος κακουργιοδικῶν, ἐνόρκων.

L'enfer ὁ ἔδης, ἡ κόλασις, les enfers τὰ κάτω, τὰ ἐν ἔδου, ὁ κάτω κόσμος· les champs Élysées et le Tartare faisaient partie des enfers τὰ ἡλύσια πεδία καὶ ὁ τάρταρος ἀπετέλουν μέρος τοῦ κάτω κόσμου.

Les enfants. Η λέξις enfant παιδίον ἐν τῷ πληθυντικῷ ἔστι πάντοτε γένους ἀρσενικοῦ καὶ ὅταν ἀκόμη σημαίνῃ κοράσια, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν.

III. ΕΔΩΛΙΠΗ.

§ 87. "Οπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ ὁ χρυσός, ὁ ἀργυρός, ὁ λίθανος, τὰ ἔγκατα, οἱ ἐτησίαι καὶ ἄλλα ἀπαντῶσι καθ' ἓνα μόνον ἀριθμόν, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς γάλλοις l'or ὁ χρυσός, l'argent ὁ ἀργυρός, les vents aliénés οἱ ἐτησίαι, les entrailles τὰ ἔγκατα, le baume τὰ βάλσαμον καὶ ἄλλα ἀπαντῶσι καθ' ἓνα μόνον ἀριθμόν, τινὰ μὲν καθ' ἕνικόν, ἄλλα δὲ κατὰ πληθυντικόν.

Αὐτὸν Ἐλληνικὴ ἀπαντῶντα καθ' ἕνικὸν ἀριθμόν.

α'. Τὰ ὄνόματα τῶν ἀρετῶν, τῶν κακῶν καὶ τὰ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν· ως l'innocence ἡ ἀθωάτης, la fierté ἡ ὑπερηφάνεια, le dessein ἡ ἰχνογραφία, la verrerie ἡ ὑελουργία, la médecine ἡ iatropie.

β'. Τὰ ὄνόματα τῶν μετάλλων· ως le cuivre ὁ χαλκός, le zinc ὁ ψευδάργυρος· τὸ or εὔρηται πληθυντικῶς ἐν ὀρισμέναις τισὶ φράσεσιν ἐπὶ τῶν διαφόρων χρωμάτων τοῦ χρυσοῦ· ως une boite de deux ors κυτίον περιέχον δύο χρώματα χρυσοῦ, des ors de différentes couleurs, χρυσὸς διαφόρων χρωμάτων.

γ'. Τὰ ὄνόματα τῶν ἀρωμάτων· ως le poivre τὸ πέπερι, la cannelle ἡ κανέλλα, καὶ ἄλλα τινά· ως la faim ἡ πείνα, la soif ἡ δίψα, l'estime ἡ τιμή, ἡ ἐκτίμησις κτλ.

δ'. Ἐπίθετά τινα οὐσιαστικοποιούμενα διὰ τοῦ ἀρθροῦ, ως καὶ

ἐν τῇ ἑλληνικῇ, τὸ ἀληθές, τὸ ὄφελον, ἀντὶ ἡ ἀλήθεια le vrai, ἡ ὄφελος l'utile.

Βού Έλληπῆ ἀπαντῶντα κατὰ πληθυντικόν.

Τὰ μελλοντικά συνήθη τούτων εἰσὶ τὰ ἔξης.

Les vivres αἱ ζωοτροφίαι.

Les matériaux τὸ υλικὸν (οἰκοδομῆς κτλ.).

Les hardes ἡ σκευή, ὁ ὅλος ἴματισμός τινος.

Les décombres τὰ ἐρείπια.

Les immondices αἱ ἀκαθαρσίαι.

Les balayures ὁ σάρος, τὰ σαρίδια.

Les débris τὰ λείψανα (δείπνου, οἰκοδομῆς, ναυαγίου κτλ.)

Les tablettes αἱ θέσεις, τὰ δελτία, πινακίδια.

Les pierreries τὰ κοσμήματα (διαμαντικά).

Les mouchettes ἡ θρυαλλιδοψαλίς.

Les armoiries τὰ οἰκόσημα.

Les moeurs (π. moeurce) τὰ ἥθη.

Les fiançailles αἱ ἀρραβώνες.

Les funérailles { ἡ κηδεία, ἡ ἐκφορά.
Les obsèques

Les entraves τὰ κωλύματα.

Les ténèbres τὰ σκότω.

Les environs τὰ περίχωρα.

Les alentours τὰ πέριξ, τὰ κύκλω.

Les annales τὰ χρονικά.

Les confins τὰ μεθόρια.

Les ancêtres αἱ πρόγονοι.

Les arrhes ὁ ἀρραβών (πρὸς ἐνοικίασιν ἡ ἀγορὰν οἰκίας κτλ.)

Les mânes αἱ σκιάι, αἱ ψυχαὶ τῶν τεθνεώτων.

Κλίσις καὶ πτώσεις.

§ 88. Η κλίσις τῶν ὄνομάτων ἔστιν εὔκολωτάτῃ διότι οὔτε ἡ κατάληξις οὔτε ἡ ἁζία πάσχουσι μεταβολὴν τινα, πλὴν τοῦ πληθυντικοῦ ὅστις προσλαμβάνει ἐν τέλει σ ἢ κ ἢ πάσχει μικράν τινα καὶ τὴν αὐτὴν ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι μεταβολὴν τῆς καταλήξεως ἐπομένως

οὔτε κλίσεις πράγματι οἱ γάλλοις ἔχουσιν οὔτε πτώσεις· διὰ τοῦτο καὶ αἱ λέξεις πτῶσις εἰς καὶ κλίσις déclinaison ἐξέλιπον πρὸ πολλοῦ ἐκ τῆς γαλλικῆς γραμματικῆς· ἀναπληροῦσι δὲ τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ δύο μόνον προθέσεων, ὅτοι μεταχειρίζονται τὴν πρόθεσιν δε πρὸς δήλωσιν τῆς γενικῆς, καὶ τὴν à πρὸς δήλωσιν τῆς δοτικῆς.

Καὶ ἔχουσι μὲν κατὰ τύπον ἐξ πτώσεις,

Nominatif ὄνομαστικήν,	Génitif γενικήν,
Datif δοτικήν,	Accusatif αἰτιατικήν,
Vocatif κλητικήν,	Ablatif ἀφαιρετικήν,

ὅτοις καὶ μίαν πτῶσιν περισσοτέραν τῆς ἑλληνικῆς, τὴν ἀφαιρετικήν, ἥτις ἔξηγεται διὰ τῆς ἀπό, ἐκ ἢ παρά, αἱ πτώσεις ὅμως εἰσὶ κυρίως τρεῖς· ἡ μὲν ὄνομαστικὴ ἐστὶν ὁμοίᾳ τῇ αἰτιατικῇ, ἡ δὲ κλητική, λίαν σπανίᾳ οὖσα παρὰ τοῖς Γαλλοῖς, ἐστὶν αὐτὸ τὸ ὄνομα, προτασσομένου, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, τοῦ κλητικοῦ ὅ; Ὅστε μανθάνων τις τὴν ἀνωτέρω τῶν δύο τούτων προθέσεων χρῆσιν δύναται νὰ κλίνῃ πάντα ἐν γένει τὰ οὐσιαστικά, τὰ ἐπιθετα καὶ τὰς ἀντωνυμίας. (Ἴδε καὶ § 73).

L'enfant τὸ παιδίον

MASCULIN

Singulier		Pluriel
Nominatif	l'enfant	les enfants
Génitif	de l'enfant	des enfants
Datif	à l'enfant	aux enfants
Accusatif	l'enfant	les enfants
Vocatif	ô enfant	ô enfants
Ablatif	de l'enfant	des enfants

L'homme ὁ ἄρθρωπος

Singulier

	Pluriel
Nom.	l'homme
Gén.	de l'homme
Dat.	à l'homme
Accus.	l'homme
Voc.	ô homme
Ablat.	de l'homme

L'âme ή ψυχή

FÉMININ

Nom.	L'âme	les âmes
Gén.	de l'âme	des âmes
Dat.	à l'âme	aux âmes
Accus.	l'âme	les âmes
Voc.	ô âme	ô âmes
Ablat.	de l'âme	des âmes

Le père ὁ πατὴρ

MASCULIN

Singulier	Pluriel
Nom.	le père
Gén.	du père
Datif.	au père
Accus.	le père
Voc.	ô père
Ablat.	du père

*Le *haricot, τὸ φασόλιον*

MASCULIN

Singulier	Pluriel
Nom.	le haricot
Gén.	du haricot
Dat.	au haricot
Acc.	le haricot
Voc.	ô haricot
Abl.	du haricot

* Ο ἀστερίακος αγηματίνει ὅτι τὸ h έστι δοσύ.

La mère ή μήτηρ

FÉMININ

Singulier	Pluriel
Nom. la mère	les mères
Gén. de la mère	des mères
Dat. à la mère	aux mères
Acc. la mère	les mères
Voc. ô mère	ô mères
Abl. de la mère	des mères

**La harpe, ή ἄρπη.*

FÉMININ

Singulier	Pluriel
Nom. la harpe	les harpes
Gén. de la harpe	des harpes
Dat. à la harpe	aux harpes
Acc. la harpe	les harpes
Voc. ô harpe	ô harpes
Abl. de la harpe	des harpes

Οὕτω κλίνονται πάντα τὰ ὄνόματα τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ συμφώνου ή
h δασέος.

Κλίσις τῶν κυρίων ὄνομάτων.

§ 89. Τὰ κύρια ὄνόματα τῶν προσώπων καὶ τῶν πόλεων κλίνονται ἐν μὲν τῇ ὄνομαστικῇ ώς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνάρθρως, ἐν δὲ τῇ γενικῇ καὶ ἀφαιρετικῇ λαμβάνουσιν ἀρσενικὴ καὶ θηλυκὴ τὴν πρόθεσιν de καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τὴν πρόθεσιν ἀ· κλίνονται δ' ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνον ἐν τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ.

Nom. et acc. George	Nom. et acc. Marie
Gén. et abl. de George	Gén. et abl. de Marie
Datif. à George	Datif. à Marie

Τὰ τῶν χωρῶν ὄντως, ποταμῶν καὶ ὁρέων ὄνόματα λαμβάνουσιν ἐν τῇ ὄνομαστικῇ τὸ ἄρθρον καὶ κλίνονται ώς καὶ τὰ λοιπὰ οὐσιαστικά.

ώς la Grèce ἡ Ελλάς, l'Angleterre ἡ Ἀγγλία, le Pénée ὁ Πηνεός, le Taygète ὁ Ταύγετος.

Λαμβάνουσι δὲ καὶ ταῦτα ἐν τῇ γενικῇ τὴν πρόθεσιν de ἀντὶ τοῦ ἔρθρου, ἢ ὅτε πρόκειται περὶ τῶν προτέρων χώρας τινός, ώς le coton d'Égypte (καὶ οὐχὶ de l'Égypte) ὁ βάρυτος τῆς Αἰγύπτου, ἢ περὶ τιτλῶν τινῶν, ώς l'empereur de Chine (καὶ οὐχὶ de la Chine), l'ambassadeur de Russie, ἢ περὶ ἀρίζεως προσώπου ἢ πλοίου ἐκ χώρας θηλυκοῦ γένους: ώς il est venu d'Angleterre, du Portugal (καὶ οὐχὶ de Portugal).

Τυπάρχουσι ὅμως καὶ λέξεις ἀπαιτοῦσαι: τὴν de ; τοιαῦται δ' εἰσιν αἱ nom, surnom, prénom, titre, mois ; empire, royaume, république, duché, principauté, canton, province, département, arrondissement, district, archevêché, évêché, diocèse, paroisse ; commune, ville, bourg, village, place, forteresse, fort, île, presqu'île, rivière, fleuve, montagne καὶ ἄλλαι: οἶον le titre de roi, le nom d'Auguste, le grade de docteur, le royaume de Suède, la ville de Paris κατλ.

"Αλλοτε δὲ λέγουσι le chemin de Paris καὶ ὅμως le chemin du trône, du crime ; εἰπίσης le voyage d'Italie καὶ ὅμως le voyage du Rhin.

Τινὲς δὲ τῶν λέξεων τούτων δύνανται νὰ ᾧθῶσι καὶ ἀνευ τῆς de: ώς le mont Sinaï, église Saint-Pierre, quai Voltaire.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς λέξεως mot δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν le mot de cheval καὶ le mot cheval.

'Η τοιαύτη χρῆσις τῆς de εἰπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλας τινὰς φράσεις λέγουσι π.γ. ἀστείως ce diable d'homme οὗτος ὁ διαβολάνθρωπος: ce fripon d'enfant ; une drôle d'idée καὶ τὰ τοιαῦτα. (ἰδὲ τὴν σημ. τῆς § 77).

ΙΙΔΗΜΟΥΝΤΙΚΟΣ τῶν κυρίων ὄνομάτων.

§ 90. Τὰ κύρια ὄνοματα λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ α'. "Οταν σημαίνωσιν οὐχὶ αὐτὰ τὰ πρόσωπα τὰ φέροντα τοῦτο τὸ ὄνομα, ἄλλὰ πρόσωπα ὅμοια κατὰ τὰς ἀρετὰς ἢ κακίας πρὸς τ'

ἀναφερόμενα· ώς les Aristides et les Thémistocles sont très rares οἱ Ἀριστεῖδαι· καὶ οἱ Θεμιστοκλεῖς εἰσὶ σπανιώτατοι.

β'. "Οταν σημαίνωσιν ὄνόματα βασιλικῶν ἢ ἐπισήμων καὶ ἴστορικῶν γενεῶν· ώς les Napoléons, les Bourbons, les Stuarts.

γ'. "Οταν σημαίνωσι δύο χώρας φερούσας τὸ αὐτὸν ὄνομα· ώς les deux Amériques, les deux Guinées, αἱ δύο Ἀμερικαὶ, αἱ δύο Γουϊνέαι.

δ'. "Οταν σημαίνωσι δύο ἢ πλείους εἰκόνας τοῦ αὐτοῦ προσώπου· ώς j'ai vu deux Raphaëls au musée· εἴδον δύο Ραφαήλους ἐν τῷ μουσείῳ.

ε'. "Οταν τὸ κύριον ὄνομα προσηγορικοποιεῖται, ἦτοι φθάνῃ νὰ σημαίνῃ σύγγραμμα, ἔργον, ἐφεύρεσιν κτλ. γενομένην ὑπὸ τοῦ κυρίου τούτου ὄνόματος, ώς les Chassepots τὰ Σασεπώ, ἦτοι τὰ ὅπλα τὰ ἐφευρεθέντα ὑπὸ τοῦ Chassepot.

"Οταν ὅμως σημαίνωνται· αὐτὰ τὰ πρόσωπα, τὰ φέροντα τοῦτο τὸ ὄνομα, τότε μένουσιν ἀμετάβλητα· ώς les plus savants des hommes, les Socrate, les Platon, les Newton ont été aussi les plus religieux οἱ σοφώτατοι· τῶν ἀνθρώπων, οἱ Σωκράται, οἱ Πλάτωνες, οἱ Νεύτωνες ὑπῆρξαν καὶ θεοσεβέστατοι.

Πληθυντικὸς τῶν ξενικῶν ὄνομάτων.

§ 91. Τῶν δ' ἐκ ζένων γλωσσῶν ληφθέντων οὐσιαστικῶν τινὰ μὲν ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα, προσλαμβάνοντας, τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ διὰ τὴν συχνὴν αὐτῶν χρῆσιν ἐνγαλλισθέντα· ώς l'opéra les opéras, le numéro les numéros· ἂλλα δὲ τηροῦσι τὸν πληθυντικὸν τῆς ἐξ ής ἐλήφθησαν γλώσσης· ώς τὰ maximum, minimum, carbonaro, dilettante, lazaroni, ὡς τὰ μὲν λατινικὰ ἐτήρησαν τὸν λατινικὸν πληθυντικὸν maxima, minima, τὰ δὲ ιταλικὰ τὸν ιταλικὸν carbonari, dilettanti, lazaroni· ἂλλα δὲ μένουσιν ἀμετάβλητα καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ· τοιαῦτα δ' εἰσὶ συνήθως τὰ σημαίνοντα ἐκκλησιαστικόν τινα ὄμνον· ώς un Te Deum δοξολογία, un pater πάτερ ἡμῶν· ἢ τὰ παρὰθετα τὰ ἐκ δύο ἢ τριῶν συγκείμενα λέξεων· ώς un infolio δίπτυχον (μέγα σχῆμα σελίδος) κτλ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

§ 92. Οἱ γάλλοι ἔχουσιν ἰδίαν τῶν ἐπιθέτων διαιρέσιν, διαιροῦντες αὐτά, α' εἰς ἐπιθέτα ποιότητος ἢ ποιωτικά (adjectifs qualificatifs), τὰ δοιαὶ εἰσιν αὐτὰ τὰ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γραμματικῇ ἐπιθέτα τὰ σημαίνοντα τὴν ποιότητα τῶν οὐσιαστικῶν ἢ τὴν ιδιότητα, καὶ β' εἰς ἐπιθέτα προσδιορικά (adjectifs déterminatifs), τοιαῦτα δ' εἰσι τὰ ἀριθμητικά ἐπιθέτα καὶ αἱ παρ' ἡμῖν ἀντωνυμίαι, ὅταν συνοδεύωσιν, ἦτοι προσδιορίζωσιν οὐσιαστικά· π.χ. quatre enfants; ce livre.

Quel livre voulez-vous?

Ποῖον βιβλίον θέλετε;

Je veux *celui-ci*

Θέλω τοῦτο.

Quel crayon voulez-vous?

Je veux ce crayon.

Τὸ μὲν ἐν τῇ πρώτῃ ἀπαντήσει *celui-ci* κεῖται ἀντὶ τῆς λέξεως livre, ἦτοι ἀντὶ ὀνόματος, όρα ἐστὶν ἀντωνυμία· ἀλλὰ τὸ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπαντήσει ce δὲν κεῖται ἀντὶ ὀνόματος· διότι τὸ ὄνομα crayon εὑρίσκεται· ἥδη ἐν τῇ φράσει· ὥστε τὸ ce προσδιορίζει μόνον τοῦτο, προστιθέν αὐτῷ τὴν ἰδέαν τῆς δείξεως· ἦτοι ἐστὶν ἐπιθέτον δεικτικόν.

Ποιωτικά ἐπιθέτα.

Kλίσις τῶν ποιωτικῶν ἐπιθέτων.

§ 93. Τὰ ἐπιθέτα ταῦτα κλίνονται κατὰ τοὺς αὐτοὺς ἀκριβῶς κανόνας, καθόδις καὶ τὰ οὐσιαστικά· π.χ. τὸ ἐπιθέτον petit προηγούμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ ami κλίνεται ως τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα οὐσιαστικά· le petit ami, du petit ami κτλ. Τὸ excellent, καθάπερ ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήντος, κλίνεται ως τὰ ἀπὸ φωνήντος ἀρχόμενα οὐσιαστικά· l'excellent conseil, ἡ ἐξαίρετος συμβουλή, de l'excellent conseil, à l'excellent conseil κτλ.

Σχηματισμὸς τοῦ θηλυκοῦ αὐτῶν.

§ 94. Τὰ ἐπίθετα ταῦτα σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν τῇ προσθήκῃ ἐνὸς εἰς ἀφώνου ἐν τέλει τοῦ ἀρσενικοῦ, ἐὰν τοῦτο δὲν λήγῃ εἰς εἴδη φωνῶν, ὅπότε μένει ἀμετάβλητον ἐν τῷ θηλυκῷ· ως vrai ἀληθῆς, τὸ θηλυκὸν vraie, grand μέγας, grande; un homme affable ἀνὴρ εὐπροσήγορος, une femme affable γυνὴ εὐπροσήγορος.

Τὰ ἥματικὰ ἐπίθετα καὶ αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν αὐτῶν κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα· ως la passion dominante de César était l' ambition τὸ κυριεῦον πάθος τοῦ Καίσαρος ἢν φιλοδοξία· les inimitiés sourdes et cachées sont plus à craindre que les haines ouvertes et déclarées αἱ ὑπόκωφοι· καὶ κενρυμμέναι ἔχοισι εἰσὶ μᾶλλον ἐπίφοβοι· ἢ τὰ φανερὰ καὶ κεκηρυγμένα μίστη.

Σημ. Ιδὲ συντακτικὸν περὶ ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς μετοχῆς.

Αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ absous ἀπολελυμένος καὶ dissous διαλελυμένος ἔχουσι θηλυκὸν absoute καὶ dissoute.

Τὰ λήγοντα εἰς eur σχηματίζουσι μὲν τὸ θηλυκὸν αὐτῶν κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα, ἀλλὰ τρέπουσι συγχρόνως τὸ r εἰς s· ως trompeur ἀπατεών, trompeuse· ἔξαιροῦνται.

1ον) τὰ εἰς érieur καὶ τὰ majeur ἐνῆλιξ, mineur ἀνῆλικος, meilleur καλλίτερος, τὰ ὅποια φυλάττουσι τὸ r ἀτρεπτον· ως supérieure ἀνώτερος, supérieure, majeure, meilleure, κτλ.

2ον) Tὰ pécheur ἡμαρτωλός, vengeur ἐκδικητής, demandeur ἐνάγων, défendeur κατηγορούμενος, enchanteur θελκτικός, τὰ ὅποια ἔχουσι θηλυκὸν pécheresse, vengeresse, demanderesse, défendresse, enchanteresse,

Tὸ δὲ pécheur ἀλιεὺς ἔχει θηλυκὸν pêcheuse.

3ον) Tὸ chanteur ψαλτης τὸ ὄποιον ἔχει δύο θηλυκὰ chanteuse κοινῶς καὶ cantatrice ἐπὶ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀοιδῶν.

4ον) Tὸ chasseur κυνηγός ἔχει θηλυκὸν chasseuse καὶ chasseresse· ὁ τελευταῖος οὗτος τύπος ἐστὶν ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ ποιήσει καὶ ως τεχνικὸς δρός.

5ον) Tὸ empereur αὐτοκράτωρ ὁ, περ ἔχει θηλυκὸν impératrice, καὶ τὸ ambassadeur πρεσβευτής, ambassadrice.

60v) Τὰ εἰς teur, τῶν ὄποιων τινὰ μὲν σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς teuse· ως flatteur-euse κόλαξ, menteur-euse ψεύστης, τινὰ δὲ εἰς trice· ως acteur ἡθοποιὸς actrice, créateur δημιουργὸς créatrice.

Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς σύμφωνον προηγουμένου εἶτα.

I) τινὰ μὲν τρέπουσιν ἐν τῷ θηλυκῷ τὸ εἰς εἶται βαρύτονον· ταῦτα δὲ εἰσι:

10v) Τὰ λήγοντα εἰς er· ως étranger, étrangère, amer πικρός, amère.

20v) Τινὰ λήγοντα εἰς et· ως τὰ complet πλήρης, concret συγκεκριμένος, inquiet ἀνήσυχος, replet σωματώδης, secret μυστικός, ἔχοντα θηλυκὸν concrète, replète κτλ.

II) τινὰ δὲ διπλασιάζουσι τὸ ληκτικὸν σύμφωνον· τοιαῦτα δὲ εἰσι:

10v) τινὰ τῶν ληγόντων εἰς et· ως τὰ brunet μελαγχροίνος, brunette, doucet ύπογλυκούς doucette, douillet ἀλερός, douilliette, coquet καλλωπιστής, coquette, sujet ὑποκείμενος, sujette, net καθαρός, nette, cadet δευτερότοκος, cadette; τούτοις ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ sot ἀφρων, sotte καὶ vieillot ὑπογηῶν, vieillotte.

Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς ot ἀκολουθοῦσι τῷ γενικῷ κανόνι· οἷον dévor εὐσεβής, dévote, idiot ἀγροῖκος, εὐήθης, idiote.

20v) Τὰ εἰς el καὶ eil· οἷον cruel σκληρός, cruelle, pareil δίμοιος, pareille καὶ τὸ gentil εὔχαρις, gentille..

30v) Τὰ ἔξης πέντε· bel ὥραῖος, nouvel νέος, sol (παρ-)^χρόων, mol μαλακός (πρὸ συμφώνου beau, nouveau, fou, mou) nul οὐδεὶς διπλασιαζούσιν ἐν τῷ θηλυκῷ τὸ ληκτικὸν σύμφωνον belle, nouvelle, folle, molle, nulle· δὲ διπλασιασμὸς ὅμως οὗτός ἐστι φαινομενικός· διότι ταῦτα παραγόμενά ἐν τῶν λατινικῶν bellus, novellus, follis, nullus, εἴχον ἀπολέσει· ἐν τῇ ἀπὸ τῆς λατινικῆς εἰς τὴν γαλλικὴν μεταβάσει τὸ ἐν I, ὅπερ ἀναφαίνεται ἐν τῷ θηλυκῷ.

Jumeau δίδυμοις ἔχει θηλυκὸν jumelle ἐν τοῦ λατινικοῦ jemellus.

40v) Φαινομενικός ἐστιν ἐπίσης καὶ δὲ διπλασιασμὸς τοῦ τελικοῦ συμφώνου τῶν bas ταπεινός, basse, gras λιπαρός, grasse, las κεκρηκώς, lasse, gros χονδρός, grosse, épais πυκνός, épaisse, exprès

σαφῆς expresse, καθάπερ καὶ τούτων παραγομένων ἐκ τῶν λατινικῶν bassus, crassus, lassus, grossus, spissus, expressus.

5ον) Τὰ εἰς ien καὶ οἷον chrétien χριστιανός, chrétienne, bon καλός, bonne καὶ τὸ paysan χωρικός, paysanne.

Τὰ λήγοντα εἰς gu προσλαμβάνονται τὸ διαιρετικὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ e, ὅπερ καὶ πάλιν μένει ἀφωνον· ως aigu ὁξύς, aiguë.

Τὰ λήγοντα εἰς f ἢ x ἀκολουθοῦσι μὲν τὸν γενικὸν κανόνα, ἀλλὰ τρέπονται τὸ μὲν f εἰς v· ως tardif βραδύς, tardive, τὸ δὲ x εἰς s· ως heureux εὐτυχής, heureuse.

Τῶν ληγόντων εἰς e, τινὰ μὲν τρέπουσι τοῦτο εἰς qui· ως public δημόσιος, caduc παλαιός, γεγηρακώς, ture τούρκος, ὡν τὰ θηλυκὰ publique, caduque, turqne· ἀλλὰ δὲ τρέπουσιν αὐτὸν εἰς ch· ως blanc λευκός, franc ἐλεύθερος, sec ξηρός· θηλυκὰ blanche, franche, sèche· τούτοις ἀκολουθεῖ καὶ τὸ frais δροσερός, τρέπον τὸ s εἰς ch, fraîche.

Τὸ grec ἔχει θηλυκὸν grecque, ἥτοι λαμβάνει τὸ qui φυλάττον συγχρόνως καὶ τὸ e.

Τὰ bénin πρόσος, malin πονηρός, coi ἕρεμος καὶ favori εὐνοούμενος σχηματίζονται· τὸ θηλυκὸν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐξ ὧν παρήγθησαν λατινικῶν benignus, malignus, quietus, favoritus, ἥτοι benigne, maligne, coite, favorite.

Τὰ long μακρὸς καὶ oblong ἐπιμήκης, παρεμβάλλουσι μεταξὺ τοῦ g καὶ e ἐν u καὶ σχηματίζονται longue καὶ oblongue· τοῦτο δὲ ἵνα μὴ τὸ g μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ e λάθῃ τὴν προφορὰν τοῦ j.

Τὰ doux γλυκύς, faux ψευδής, roux πυρρὸς ἔχουσι θηλυκὸν douce, fausse, rousse, ἐκ τῶν λατινικῶν dulcis, falsus, russus.

Τὸ δὲ tiers τριτημόριον ἔχει θηλυκὸν tierce καὶ τὸ pers γλαυκός perse.

Ἐπίθετά τινα δὲν ἔχουσι θηλυκόν· ως τὰ chatain καστανόχρους, vélin (μόσχειος) διφθέρα μόσχου, aquilin ἀετώδης, γαμψός, fat κενόδοξος, dispot εὐκίνητος ὑγιής, hébreu ἑβραῖος, hébraïque· μεταχειρίζονται ὅμως ἐπὶ πραγμάτων οὐχ! δὲ καὶ ἐπὶ προσώπων τὸ hébraïque· ως la langue hébraïque· τὸ δὲ crasse γλίσχρος, παχυλὸς δὲν ἔχει ἀρσενικόν· οἷον crasse ignorance παχυλὴ ἀμαθεία.

**Σχηματισμὸς τοῦ πληθυντικοῦ τῶν
ποιωτικῶν ἐπιθέτων.**

§ 95. Ο πληθυντικὸς τῶν ἐπιθέτων τούτων σχηματίζεται κατὰ τοὺς αὐτοὺς κανόνας, καθ' οὓς καὶ ὁ τῶν οὐσιαστικῶν, ἡτοι λαμβάνουσις πρὸς σχηματισμὸν τοῦ πληθυντικοῦ, ἐὰν δὲν λήγωσι εἰς σ, διότε μένουσιν ἀμετάβλητα καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ· ως l'ami intime, les amis intimes ὁ ἐπιστήθειος φίλος, l'homme gras, les hommes gras ὁ παχὺς ἄνθρωπος, un vieux chêne παλαιὰ δρῦς, les vieux poètes οἱ ἀρχαῖοι ποιηταί.

Tὸ πλεῖστα τῶν ληγόντων εἰς al σχηματίζουσι τὸν πληθυντικὸν εἰς aux· ως l'homme loyal ὁ εἰλικρινῆς ἄνθρωπος, les hommes loyaux· ἔξαιρούνται τὰ fatal μοιραῖος, final τελικός, glacial παγετώδης, nasal ἔνρινος, pascal πασχάλιος, théâtral θεατρικός, τὰ διοῖα ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα· un froid glacial παγερὸν ψυχῆς, des froids glacials.

Περὶ βαθὺῶν παραθέσεως.

§ 96. Πάν τὸ συγκρινόμενον πρὸς ἄλλο δύναται· νὰ ἡ ἢ ἥ ὑπέρτερον ἢ ἵσον ἡ κατώτερον τούτου· διὰ τοῦτο οἱ Γαλλοὶ διακρίνουσι τρία εἴδη συγκριτικῶν· α'. τὸ τῆς ὑπεροχῆς, β'. τὸ τῆς ισότητος καὶ γ'. τὸ τῆς μειώσεως.

Καὶ τὸ μὲν τῆς ὑπεροχῆς (comparatif de supériorité) σχηματίζεται διὰ τοῦ ποσοτικοῦ ἐπιρρήματος plus μᾶλλον καὶ τοῦ συνδέσμου que, τιθεμένου τοῦ μὲν ἐπιθέτου μεταξὺ τοῦ plus καὶ τοῦ que, τοῦ δὲ δευτέρου οὐσιαστικοῦ, πρὸς τὸ διοῖον γίνεται ἡ σύγκρισις ἀμέσως μετὰ τὸν que ἐνάρθρως· ως la rose est plus belle que la viollette, τὸ ῥόδον ἔστιν ὥραιότερον τοῦ τοῦ.

Tὸ δὲ τῆς ισότητος (comparatif d'égalité) σχηματίζεται διὰ τοῦ ἐπιρρήματος aussi καὶ τοῦ συνδέσμου que, τηροῦντος τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς θέσιν, ἣν καὶ ἐν τῷ συγκριτικῷ τῆς ὑπεροχῆς· ως la tulipe est aussi belle que la rose· τὸ λείριον ἔστιν ἐπίσης ὥραιόν ως τὸ ῥόδον.

Τὸ δὲ τῆς μειώσεως (comparatif d'infériorité) γίνεται διὰ τοῦ ἐπιρρήματος moins ήττον (όλιγώτερον) καὶ τοῦ que, τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ δευτέρου οὐσιαστικοῦ κατεχόντων τὴν αὐτὴν θέσιν, ἢν καὶ ἐν τῷ τῆς ύπεροχῆς· ώς la violette est moins belle que la rose τὸ ίσην ἔστιν ήττον ὥραιον ἢ τὸ ρόδον.

Τὰ antérieur, citérieur, inférieur, postérieur, supérieur, ultérieur εἰσὶ μονολεκτικὰ συγκριτικὰ τηρήσαντα τὸν τύπον τοῦ λατινικοῦ συγκριτικοῦ, ἀπωλέσαντα δύμας τὴν ιδέαν τῆς συγκρίσεως· διὰ τοῦτο δὲν δύνανται νὰ λάβωσι πρὸς γιντῶν τὸ plus, διότι τοῦτο ἡθελε προσθέσει ιδέαν ἐνυπάρχουσαν ἡδη· λαμβάνουσι δύμας τὸν τύπον τοῦ ύπερθετικοῦ διὰ τοῦ très· τούναντίον τὰ intérieur, extérieur λαμβάνουσι τὸ plus οὐχὶ δὲ τὸ très.

Τὸ δὲ majeur ύπαγόμενον εἰς τὸ ἀνωτέρῳ περιέσωσε τὴν συγκριτικὴν αὐτοῦ σημασίαν ἐν τισι φράσεσιν, οἷα αἱ force majeur ἀνωτέρᾳ δύναμις, ordres majeurs ἀνώτεραι (κοινωνικαὶ) τάξεις, raisons majeures, ἀνώτεροι σπουδαῖοι, ἔκτακτοι λόγοι.

Τὸ περιθετικὸν δὲ ἔχουσι δύο εἴδη· α' τὸ σχετικὸν ύπερθετικὸν superlatif relatif καὶ β' τὸ ἀπόλυτον superlatif absolu.

Καὶ τὸ μὲν σχετικὸν δηλοῦ, ὅτι ἀντικείμενόν τι παραβαλλόμενον πρὸς ἄλλα ἔχει ιδιότητά τινα εἰς τὸν ύπέρτατον βαθμόν· σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ προτασσομένου τοῦ ἀριθμοῦ ἢ κτητικοῦ τινος ἐπιθέτου· ώς Paris est la plus belle des villes; οἱ Παρίσιοι ἔστιν ἡ ώραιοτάτη τῶν πόλεων· il porte son plus bel habit φορεῖ τὸ φραιστατον αὐτοῦ ἔνδυμα.

Τὸ δὲ ἀπόλυτον (superlatif absolu) δηλοῦ ὅτι ιδιότης τις ύπάρχει εἰς τὸν ὑπατον βαθμόν, ἀλλ' ἀπολύτως καὶ ἀσχέτως, ἦτοι ἀνευ παραβολῆς πρὸς ἄλλα, καὶ ἐκφέρεται διὰ τῶν ἐπιρρημάτων très, fort, extrêmement· ώς Athènes est une très belle ville, αἱ Ἀθῆναι ἔστιν ὡραιοτάτη πόλις.

Τρία μόνον ἐπιθετικά σχηματίζουσι τὰ συγκριτικὰ καὶ ύπερθετικὰ αὗτῶν μονολεκτικᾶς· τὸ bon καλός, ὅπερ ἔχει συγκριτικὸν meilleur, aussi bon, moins bon καὶ ύπερθετικὸν le meilleur, τὸ mauvais κακός, ὅπερ ἔχει συγκριτικὸν plus mauvais καὶ pire, aussi mauvais, moins mauvais, ύπερθετικὸν δὲ le pire ἢ le plus mauvais

καὶ τὸ petit μικρός, ἔχον συγχριτικὸν plus petit καὶ moindre, aussi petit, moins petit, ὑπερθετικὸν δὲ le plus petit καὶ le moindre μικρότατος.

Tὰ extrême ὕστατος, suprême ὑπέρτατος, infime ὑποδεέστατος, minime ἐλάχιστος, καθάπερ παραγόμενα ἐκ τῶν λατινικῶν ὑπερθετικῶν extremus, supremus, infimus, minimus ἐτήρησαν τὴν ὑπερθετικὴν αὐτῶν καὶ ἀπόλυτον (absolu) σημασίαν· ως c'est un objet d'une valeur minime τοῦτο ἔστιν ἀντικείμενον ἐλαχίστης ἀξίας.

Εἰσεχώρησαν δὲ καὶ τινα ἄλλα ὑπερθετικὰ διὰ τῆς λατινικῆς καταλήξεως issime· ως grandissime, rarissime, éminentissime, richissime.

Προσδιοριστικὰ ἐπίθετα.

§ 97. Tὰ ἐπίθετα ταῦτα προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικὰ κατὰ διαφόρους τρόπους· ἢ δρίζοντα τὸν ἀριθμὸν ἢ τὴν τάξιν αὐτῶν· ως trois élèves μαθηταί, quatrième banc τέταρτον θρανίον, ἢ προστιθέντα αὐτοῖς τὴν ἴδεαν τῆς δεῖξεως ἢ τῆς κτήσεως· ως cet enfant τὸ παιδίον, mon livre τὸ βιβλίον μου, ἢ προσδιορίζοντα μὲν τὸ οὐσιαστικόν, ἄλλα κατὰ τρόπον γενικὸν καὶ ἀόριστον· ως nul homme n'est content de son sort οὐδεὶς ἀνθρώπος ἔστιν εὐχαριστημένος ἐκ τῆς τύχης αὐτοῦ· τούτου ἔνεκα τὰ προσδιοριστικὰ ἐπίθετα ὑποδιαιροῦνται εἰς ἀριθμητικὰ, δεικτικὰ, κτητικὰ ἐρωτηματικὰ καὶ ἀόριστα.

Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα.

§ 98. Tὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα ὑποδιαιροῦνται εἰς δύο, A') εἰς ἀπόλυτα (adjectifs numéraux cardinaux) καὶ B') εἰς τακτικὰ (adjectifs numéraux ordinaux).

Ἐκ μὲν τῶν ἀπολύτων παράγονται 1ον τὰ πολλαπλασιαστικὰ (multiplicatifs), 2ον τὰ περιληπτικὰ (collectifs) καὶ 3ον τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα adverbes de nombres cardinaux· ἐκ δὲ τῶν τακτικῶν παράγονται τὰ κλασματικὰ fractionnaires καὶ 2ον τὰ τακτικὰ ἐπιρρήματα adverbes de nombres ordinaux.

§ 99. Α'. Ἀριθμητικὰ ἀπόλυτα.

un	1	vingt	20
deux	2	vingt-un	21
trois	3	vingt-deux	22
quatre	4	trente	30
cinq	5	quarante	40
six	6	cinquante	50
sept	7	soixante	60
huit	8	soixante-dix	70
neuf	9	soixante-onze	71
dix	10	quatre-vingts	80
onze	11	quatre-vingt-dix	90
douze	12	cent	100
treize	13	deux cents	200
quatorze	14	trois cents	300
quinze	15	mille	1000
seize	16	onze cents	1100
dix-sept	17	douze cents	1200
dix-huit	18	treize cents	1300
dix-neuf	19	deux mille	2000

Τὰ septante ἔθδομήκοντα, octante ὁγδοήκοντα καὶ nonante ἑννενήκοντα εἰσιν εὐχρηστα ἐν Βελγίῳ, ἐν τῇ γαλλικῇ Ἐλέστιᾳ καὶ ἐν τισι μόνον ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας, καθ' ὅλην δὲ τὴν λοιπὴν Γαλλίαν ἀπαρχαιωθέντα ἡδη περιέπεσαν ἐν ἀγροτικῇ τὸ δὲ septante ἀπαντῷ μόνον ἐν τῇ φράσει la version des Septante ἡ μετάφρασις (τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἡ γενομένη ὑπὸ) τῶν ἔθδομήκοντα καὶ le calcul ἡ la chronologie des Septante ἡ ὑπολογισμὸς ἡ ἡ χρονολογία τῶν ἔθδομήκοντα.

Αντὶ τῶν mille cent, mille deux cents, mille trois cents mille quatre cents, mille cinq cents, mille six cents λέγομεν καὶ onze cents 1100, douze cents 1200, treize cents 1300, quatorze cents 1400, quinze cents 1500, seize cents 1600.

Εἰσὶ δὲ τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ ἀμετάβλητα κατά τε τὸ γένος

καὶ τὸν ἀριθμὸν· ως quatre fils τέσσαρες υἱοί, quatre filles τέσσαρες θυγατέρες. Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ un, τὸ ὅποιον ἔχει θηλυκὸν υνε, καὶ τὸ vingt καὶ cent, τὰ ὅποια ὅταν πολλαπλασιάζωνται ἐπ' ἄλλον ἀριθμόν, ως quatre-vingts, deux-cent, λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ ἢν μὴ ἔπηται ἄλλος ἀριθμός· ως quatre-vingt-cinq, deux-cent-cinquante ὅποτε μένουσι· καὶ πάλιν ἀμετάβλητα.

"Οπως ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες λέγομεν εἰναι τρεῖς ἡ ὥρα, ἔχομεν εἰκοσιτέσσαρας τοῦ μηνός», οὕτω καὶ οἱ Γάλλοι ἐπὶ τῆς ὥρας, ἡμερομηνίας καὶ χρονολογίας, ἐπὶ τῆς ἀριθμήσεως τῶν σελίδων καὶ κεφαλαίων καὶ ἐπὶ τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τῶν βασιλέων μεταχειρίζονται· τὰ ἀπόλυτα ἀντὶ τῶν τακτικῶν· ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτη τὰ vingt καὶ cent δὲν λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ καὶ περ πολλαπλασιάζομενα ἐπ' ἄλλον ἀριθμόν· ως chapitre quatre-vingt, page deux cent, il est trois heures, nous avons le vingt quatre du mois, Heuri quatre Τέταρτος, πλὴν τοῦ πρῶτος· ως le premier Septembre ἡ πρώτη Τέταρτη, George premier Γεώργιος πρῶτος.

Tὸ mille ἐπὶ τῆς χρονολογίας γίνεται mil· ὅταν σημαίνῃ πλειονας τῆς μιᾶς χιλιάδος μένει ἀμετάβλητον· ως deux mille prisonniers δύο χιλιάδες αἰγυμάλωτοι.

Tὸ mille χιλια συμπίπτει μετὰ τῆς λέξεως mille μίλλιον, ὅπερ ως οὐσιαστικὸν σχηματίζει κανονικὸν πληθυντικὸν milles· ως trois milles d'Angleterre font un peu plus d'une lieue de France τρία ἀγγλικὰ μίλλια κάμνουσιν ὀλίγον περισσότερον μιᾶς γαλλικῆς λεγύας.

Αἱ λέξεις million ἑκατομμύριον, milliard, billion δισεκατομμύριον θεωροῦνται ως συνήθη προσηγορικὰ καὶ ἐπομένως λαμβάνουσι s ἐν τῷ πληθυντικῷ.

Ιον. Πολλαπλασιαστικά.

§ 100. "Οπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ τὰ πολλαπλασιαστικὰ σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀπολύτων προσθήκη τῆς καταλήξεως πλους, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις τῇ προσθήκῃ τῆς καταλήξεως ple· ως triple, quadruple,

centuple; τὸ double τρέπει τὸ p εἰς b: τὸ δὲ ἀπλοῦς λέγεται simple.

Σχηματίζουσι δὲ πολλαπλασιαστικὰ μόνον τὰ ἔξης:

Simple	ἀπλοῦς	sextuple	ἕξαπλοῦς
double	διπλοῦς	septuple	έπταπλοῦς
triple	τριπλοῦς	octuple	όκταπλοῦς
quadruple	τετραπλοῦς	nonuple	έννεαπλοῦς
quintuple	πενταπλοῦς	décuple	δεκαπλοῦς.

Τὰ δὲ λοιπὰ καὶ αὐτὰ προσέτι τ' ἀνωτέρῳ σχηματίζονται προτασ-
σομένων τοῦ συγχριτικοῦ τῶν ἀπολύτων μετὰ τῆς λέξεως fois φορά,
ώς παρ' ἡμῖν δύο φοράς μεγαλείτερον, deux fois plus grand, onze
fois, douze fois κτλ.

2ον. Περιληπτικά.

§ 101. Όνομαζονται περιληπτικά, διότι ἐν τῷ ἑνίκῳ ἀριθμῷ ση-
μαίνουσι πολλά· ώς

Unité	μονάς	douzaine	δωδεκάς
couple	δυάς	quinzaine	δεκαπενθήμερον
trinité ¹	τριάς	vingtaine	είκας
quaterne	τετράς	trentaine	τριακοντάς
δέντρη	(πεντάς)	quarantaine	τεσσαρακοντάς
sixaine	έξας	cinquante	πεντηκοντάς
semaine	έβδομάς	soixantaine	έξηκοντάς
huitaine	όγδοας	une centaine	έκατοντάς.
neuvaine	ένεας		

Εἰς τὰ περιληπτικὰ προσθετέον καὶ τὸ οὐσιαστικὸν un millier μία χιλιάς, περὶ τὰ χίλια· ώς des milliers de spectateurs χιλιάδες θεατῶν προσέτι δὲ καὶ τὸ un cent έκατοστός ἐπὶ τῶν καθ' ἑκατοντάδα πωλουμένων πραγμάτων· ώς un cent de vis μία ἑκ-

¹ Έν γράσαι μόνον ἵππο τῆς Ἁγίας Τριάδος· ώς la Sainte Trinité, le Dimanche de la Trinité ή Κυριακὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

τοντὰς κοχυλιῶν (βίδες), ἀλλὰ με centaine d'homme έκκταντὰς ἀνθρώπων.

Βού. Ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα.

§ 102. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα παράγονται ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν προσθήκη τῆς λέξεως fois φορά, σημαίνουσι δὲ τὸ ποσάκις γίνεται τι, ἀντιστοιχούσης τῆς λέξεως fois εἰς τὴν κατάληξιν ἀνιστάμενης ως μία fois, quatre fois, dix fois, ἀπαξὲ τετράκις, δεκάκις.

Β'. Τακτικὰ ἀριθμητικά.

§ 103. Τὰ τακτικὰ ἀριθμητικὰ παράγονται ἐκ τῶν ἀπολύτων προσθήκη τῆς καταλήξεως ième πλὴν τοῦ premier πρῶτος καὶ second δεύτερος, ἀπερ γίνονται ἐκ τῶν λατινικῶν primarius καὶ secundus.

Premier πρῶτος

deuxième ἢ second (πρόφερε segon) δεύτερος

troisième τρίτος

dixième δέκατος

vingt-unième εἰκοστὸς πρῶτος

trente et unième τριακοστὸς πρῶτος

trente deuxième » δεύτερος

soixante dixième ἑβδομηκοστὸς

soixante-dix-neuvième ἑβδομηκοστὸς ἑνκτος

centième ἑκατοστὸς

deux-centième διακοσιοστὸς κτλ.

Tὰ εἰς εἴδη φωνῶν λήγοντα ἀπόλυτα ἀποβάλλουσιν αὐτὸ πρὸ τῆς καταλήξεως ième ως quatre τέσσαρα, quatrième.

Tὸ cinq (ἐκ τοῦ λατιν. quinque) πέντε, ὅπερ ἀπώλεσε τὸ u ἐν τῇ ἀπὸ τῆς λατινικῆς εἰς τὴν γαλλικὴν μεταβάσει, ἐπαναλαμβάνει αὐτὸ πρὸς σχηματισμὸν τοῦ τακτικοῦ cinquième.

Tὸ neuf ἐν τῷ σχηματισμῷ τοῦ τακτικοῦ τρέπει τὸ f εἰς v, neuvième ἑννατος.

Tὰ ἑξῆς τέσσαρα prime πρῶτος, tiers τρίτος, quart τέταρτος

καὶ quint πέμπτος, προελθόντα ἐκ τῶν λατινικῶν primus, tertius, quartus καὶ quintus, εἰσὶν ἡδη ἀπηρχαιωμένα, εὔχρηστα δ' ὡς ἐπίθετα τακτικὰ ἐν τισι μόνον ὥρισμέναις φράσεσιν· τὸ μὲν prime ἐν τῇ ἐπιφρηματικῇ ἐκφράσει de prime abord ἐκ πρώτης ὄψεως, κατ' ἀρχάς, prime-sautier ἐτοιμόθουλος, ἀπρομελέτητος, fruit prime πρώτος καρπός κτλ. ὡς οὐσιαστικόν ἔστι μᾶλλον εὔχρηστον.

Tò δὲ tiers ἐν ταῖς tiers état τρίτη (κοινωνικὴ) τάξις, déposer une chose en main tierce κατατίθημι τι εἰς χεῖρας τρίτου κτλ. εὔχρηστότερον δ' ἔστιν ὡς οὐσιαστικόν.

Tò δὲ quart ἔμεινε μόνον ἐν τῇ φράσει fièvre quarte τεταρταῖς πυρετός· ὡς οὐσιαστικόν ὅμως ἔστι πολλαχῷς εὔχρηστον.

Tò δὲ quint ἀπαντᾷ μόνον ἐν ταῖς φράσεσι Charles quint Κάρολος ὁ πέμπτος (αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας) καὶ Sixte-Quint Πάπας Σίξτος ὁ πέμπτος· καὶ ὡς οὐσιαστικόν δ' ἔστιν ἀπηρχαιωμένον καὶ λίαν περιωρισμένης χρήσεως.

Ιον. Κλασματικὰ ἀριθμητικά.

§ 104. Ἐκ τῶν τακτικῶν παράγονται τὰ κλασματικὰ ἀριθμητικά, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν αὐτὰ ταῦτα τὰ τακτικὰ χρησιμεύουσι· καὶ ὡς κλασματικά· ὡς un dixième ἐν δέκατον· πλὴν τῶν la moitié τὸ ἥμισυ, le tiers τὸ τρίτον, un quart ἐν τέταρτον.

Ιον. Τακτικὰ ἐπιφρήματα.

§ 105. Ἐκ τῶν τακτικῶν προσθήκη τῆς καταλήξεως μετ παράγονται τὰ τακτικὰ ἐπιφρήματα· ὡς premièrement, secondement, troisièmement κτλ. κατὰ πρώτον, δεύτερον, τρίτον κτλ. τὰ ὅποια συντετμημένως γράφονται 1^ο, 2^ο, 3^ο, ἐκ τῶν λατινικῶν ἀφαιρετικῶν primo, secundo, tertio κτλ.

X Δεικτικὰ ἐπίθετα.

(Adjectifs démonstratifs)

§ 106. Τὰ δεικτικὰ ἐπίθετά εἰσι ce διὰ τὰ ἀρσενικὰ τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος· ὡς ce fruit οὗτος ὁ καρπός, ce *hameaux

τοῦτο τὸ χωρίδιον cet διὰ τὰ ἀρσενικὰ τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ φωνήσεως
ἢ ἡ ψῆλος· ὡς cet ami οὗτος ὁ φίλος, cet homme οὗτος ὁ ἄνθρω-
πος· καὶ cette διὰ πάντα τὰ θηλυκὰ ἐν γένει· καὶ ὑπασθήποτε' ἀρχό-
μενα· ὡς cette action αὕτη ἡ πρᾶξις, cette habitude αὕτη ἡ συ-
νήθεια, cette femme αὕτη ἡ γυνὴ, cette *haie οὗτος ὁ φράκτης.
ἢ δὲ πληθυντικὸς ces ἔστιν ὁ αὐτὸς δι' ἀμφότερα τὰ γένη καὶ διὰ
πάσας ἐν γένει· τὰς περιπτώσεις· ὡς ces actions, ces hommes, ces
femmes κτλ.

Σημ. Τὸ δεικτικὸν ce προέκυψεν ἐκ τοῦ λατινικοῦ ἐπιφρήματος
ecce=ἴδού, ὅπερ μετὰ ταῦτα συγκοπὲν ἐγένετο ic, μαρτυρεῖ δὲ τοῦτο
τὸ ἐπίφρημα ici καὶ τὰ ἀρχαικὰ icelui, icelle, ἀντὶ τοῦ σημερινοῦ
celui, celle.

Κλίνονται δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ τὰ λοιπὰ ὄν-
ματα· δὲν λαμβάνουσιν ὅμως τὸ ἄρθρον ὡς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ π. χ.
οὗτος ὁ ἄνθρωπος cet homme; οὕτω καὶ τὰ κτητικὰ ἐπίθετα· ὡς
mon ami καὶ οὐχὶ le mon ami.

Cet ami — οὗτος ὁ φίλος.

Έπικλος

Nom.	Cet ami
Gén.	de cet ami
Dat.	à cet ami
Acc.	cet ami
Voc.	δὲν ἔχει
Abl.	de cet ami

Πληθυντικὸς

Ces amis
de ces amis
à ces amis
ces amis
de ces amis

Άρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ ἡ ψῆλος.

Cet homme — οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

Singulier

Nom.	Cet homme
Gén.	de cet homme

Pluriel

ces hommes
de ces hommes

Απαραλλάκτως κλίνονται καὶ πάντα τὰ θηλυκὰ ὑπασθήποτε καὶ

ἄν ζεχωνται· ως cette action αὐτη ἡ πρᾶξις, de cette action, à cette action κτλ.

Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες ίδιαιτέραν λέξιν πρὸς δεῖξιν τῶν μακρὰν καὶ τῶν πλησίον μεταγειρίζονται τὸ ἐπίρρημα εἰ (κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ ici), τὸ δόπιον παραθέτουσιν εἰς τὸ οὐσιαστικὸν μετὰ τοῦ ἑνωτικοῦ, ως ce livre-ci πρὸς δεῖξιν τῶν πλησίον, καὶ τὸ ἐπίρρημα là ἔκει (ἐκ τοῦ λατινικοῦ illac) παρατιθέμενον τῷ οὐσιαστικῷ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· ως cet homme-là πρὸς δεῖξιν τῶν μακράν.

Tὸ θηλυκὸν cette, ως εἰδομεν ἑνωτέρῳ, δὲν ἐκθλίβει τὸ ληπτικὸν αὐτοῦ ε πρὸ φωνήσεως (§ 64) ως cette action.

Tὰ δεικτικὰ ἐπίθετα δὲν ἔχουσι κλητικήν.

Kτητικὰ ἐπίθετα.

(*Adjectifs possessifs*).

§ 107. Tὰ κτητικὰ ἐπίθετα διαφοροῦνται εἰς δύο τάξεις, ὃν ἡ μὲν πρώτη δηλοῖ ἕνα μόναν κτήτορα, ως mon jardin ὁ κῆπός μου, ἡ δὲ δευτέρα πολλούς, ως notre maison ἡ οἰκία ἡμῶν καὶ τῆς μὲν πρώτης τάξεως εἰσὶ τὰ ἔξητα.

Ἄρσενικὸν Ἔριζός.

mon	μου	mon	père	ὁ πατέρος μου
ton	σου	ton	frère	ὁ ἀδελφός σου
son	του	son	oncle	ὁ θείας του

Θηλυκόν.

Ma	μου	ma	mère	ἡ μήτηρ μου
Ta	σου	ta	sœur	ἡ ἀδελφή σου
Sa	του	sa	tante	ἡ θεία του

Πληθυντικὸς

Ο πληθυντικός ἔστι κοινὸς δι· ἀμφότερα δύο γένη.

Ἄρσενικὸν

Mes	μου	mes	frères	οἱ ἀδελφοί μου
Tes	σου	tes	cousins	οἱ ἔξαδελφοί σου
Ses	του	ses	fils	οἱ υἱοί του.

Θηλυκὸν

Mes	μου	mes soeurs	αἱ ἀδελφαὶ μου
Tes	σου	tes cousins	αἱ ἐξαδέλφαις σου
Ses	του	ses filles	αἱ θυγατέρες του.

Πρὸ Θηλυκοῦ ὄνόματος ἀρχομένου ἀπὸ φωνήσιτος ἢ ἡ ψιλοῦ ἀντὶ τῶν Θηλυκῶν ma, ta, sa μεταχειρίζονται: χάριν εὐφωνίας τ' ἀρσενικὰ mon, ton, son π. χ. εἰς τὸ Θηλυκὸν ὄνομα ἀμε ψυχὴ ἀντὶ νὺ εἴπωσι: κανονικῶς ma ἀμε, ἵνα ἀποφύγωσι: τὴν χαρμαδίκην τῶν δύο a, λέγουσι: mon ἀμε, ἐπίσης ἀντὶ ta épée λέγουσι: ton épée καὶ son humeur, ἀντὶ sa humeur.

Κλίνονται δὲ καὶ τὰ κτητικὰ ἐπιθετα κατὰ τὸν λίαν ψιλοῦν ἐν
§ 88 δοθέντα κανόνα.

Singulier

Nom.	mon frère
Gén.	de mon frère
Dat.	à mon frère
Accus.	mon frère
Voc.	δὲν ἔχει
Abl.	de mon frère

Pluriel

mes frères
de mes frères
à mes frères
mes frères
δὲν ἔχει
de mes frères.

Οὕτω κλίνεται καὶ τὸ Θηλυκὸν ma soeur, de ma soeur à ma soeur, ma soeur κτλ.

Τὰ δὲ τῆς δευτέρας τάξεως, ἀπερ εἰσὶ κοινοῦ γένους, εἰσὶ τ' ἀκόλουθα.

Ἐρυκὸς

Notre μας,	notre maison	ἡ οἰκία μας
Votre σας,	votre jardin	ὁ κῆπος σας
Leur των,	leur action	ἡ πρᾶξης των.

Πληθυντικὸς

Nos μας,	nos maisons	αἱ οἰκίαι ἡμῶν
Vos σας.	vos jardins	οἱ κῆποι ὑμῶν
Leurs των,	leurs actions	αἱ πρᾶξεις αὐτῶν.

***Ερωτηματικὰ ἐπίθετα.**

§ 108. Ἐρωτηματικὸν ἐπίθετόν ἔστι μόνον τὸ quel, quelle τὶς, ποῖος, ποία· ὡς quel auteur ? τὶς συγγραφεὺς ; quelle grammaire? ποία γραμματική ;

Τὸ ἐπίθετον τοῦτο δύναται νὰ σημαίνῃ καὶ θαυμασμόν· ὡς quels beaux fruits ! τὶς ὥραῖς καρποῖ !

***Αόριστα ἐπίθετα.**

§ 109. Αόριστα ἐπίθετά εἰσι· τὰ ἔξητα.

**Ἀρσενικὸν*

<i>Ἐρυκὸς</i>	
Aucun	οὐδεὶς
Certain	τὶς
δὲν ἔχει.	
Quel	τὶς
Nul	μηδεὶς
Tout	πᾶς
Un	εἷς, τὶς.

Πληθυντικὸς

aucuns	
certains	
maints ἢ maint πολλοῖ	
quels	
nuls	
tous	
des τινές.	

Παρατήρησις. Τὸ ἀόριστον ἐπίθετον un, ὡς μὴ ἐπιδεκτικὸν πληθυντικοῦ, ἔνεκα τῆς σημασίας αὐτοῦ, δανείζεται τὸν πληθυντικὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς γενικῆς πληθυντικῆς τοῦ ἄρθρου· οἷον un homme ἀνθρωπός τὶς, des hommes ἀνθρωποί· τινες· ὅταν ὅμως λαμβάνῃ τὸ ἄρθρον ἢ παρατιθῆται· τῇ quelque γίνεται ἀόριστος ἀντωνυμία, σχηματίζουσα θηλυκὸν καὶ πληθυντικὸν l'un, les uns, quelqu'un, quelques uns· ἐπίσης καὶ ἡ aucun· ἢ δὲ chacun σχηματίζει, μόνον θηλυκὸν chacune.

Θηλυκὸν

<i>Ἐρυκὸς</i>	
Aucune	οὐδεμία
Certaine	τὶς
δὲν ἔχει.	
Quelle	τὶς
Nulle	μηδεμία
Une	τὶς

Πληθυντικὸς

aucunes	
certaines	
maîntes ἢ maintes πολλαῖ	
quelles	
nulles	
des.	

Τὰ δὲ λήγοντα εἰς ἐφωνον, ἀόριστα ἐπίθετα μένουσιν ἀμετά-
βλητα ἐν τῷ θηλυκῷ τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ ἐπόμενα:

<i>Ἐνικὸς</i>	<i>Ιληθυντικὸς</i>
Autre	ἄλλος
Chaque	ἕκαστος
Quelque	τις
Quelconque	τις (οὐδεὶς)

Κοινοῦ γένους ἔστι καὶ τὸ plusieurs πολλοί, πολλαῖ, τὸ δποῖον ως ἐκ τῆς σημασίας του δὲν ἔχει ἑνικόν.

Τὰ ἀόριστα ἐπίθετα ως τοιαῦτα δὲν δύνανται βεβαίως νὰ λάθωσιν χρήσιν. Κλίνονται δὲ κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα τῆς κλίσεως τῶν προ-
σηγορικῶν (§ 88).

Περὶ ἀντωνυμιῶν.

(Des pronoms).

§ 110. Αἱ ἀντωνυμίαι εἰσὶ προσωπικαὶ (personnels), αὐτοπαθεῖς (réfléchis), κτητικαὶ (possessifs), δεικτικαὶ (démonstratifs), ἀνα-
φορικαὶ (relatifs), ἐρωτηματικαὶ (interrogatifs), καὶ ἀόριστοι (in-
définis).

§ 111. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.

A'. Ηροσώπον

<i>Ἐνικὸς</i>	<i>Ιληθυντικὸς</i>	
Nom.	Je ἢ moi ἐγώ	nous ἡμεῖς
Gén.	de moi	de nous
Dat.	à moi, moi, me	à nous, nous
Ac.	moi, me	nous
Abl.	de moi.	de nous.

Β'. Ηροσόπου

Ἐρυκὸς

Nom.	Tu ἢ toi σò
Gén.	de toi
Dat.	à toi, toi, te
Ac.	toi, te
Abl.	de toi.

Πληθυντικὸς

vous ômeis
de vous
à vous, vous
vôus
de vous.

Γ'. Ηροσόπου

Ἄρσενικὸν

Ἐρυκὸς

Nom.	il ἢ lui αὐτὸς
Gén.	de lui
Dat.	à lui, lui
Ac.	lui, le
Abl.	de lui.

Πληθυντικὸς

ils ἢ eux αὐτοί
d'eux
à eux zai leur
eux, les
d'eux.

Θηλυκὸν

Ἐρυκὸς

Nom.	Elle
Gén.	d'elle
Dat.	à elle, lui
Ac.	elle, la
Abl.	d'elle.

Πληθυντικὸς

elles
d'elles
à elles, leur
elles, les
d'elles.

Οἱ γάλλοι δὲν κλίνουσι τὰ ρήματα μόνα. ὡς οἱ Ἑλληνες, ἀλλὰ προτάσσουσιν αὐτῶν τὰς ἀντωνυμίας je, tu, il, nous, vous, ils εἰσὶ δ' αὐταις τὸ ὑποκείμενον τοῦ ρήματος· ὅταν ὅμως τὸ ρῆμα ἔχῃ ἄλλο ὑποκείμενον, τότε παραλείπεται η ἀντωνυμία· ὡς George lit ὁ Γεώργιος ἀναγινώσκει.

Τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν ἀνωτέρω je, tu, il κτλ. ὄνομάζονται συνημμέναι conjoints· διότι οὐδέποτε ἀπαντῶσι μόναι, ἀλλὰ πάντοτε συνημμέναι μετὰ τοῦ ρήματος· συνημμέναι ἐπίσης ὄνομάζονται καὶ αἱ αἰτιατικαι me, te, la, nous, vous, les καὶ αἱ δοτικαι me, te, lui, nous, vous, leur, διότι καὶ αὐταις ἀπαντῶσι μόνοι συνημμέναι μετὰ ρημάτων, ἐκεῖναι μὲν ὡς ὅμεσα, αὕταις δὲ ὡς

ἔμμεσα ἀντικείμενα· ως je le lui ai dit εἶπον αὐτῷ τοῦτο (τοῦ τὸ εἶπον).

Αἱ δὲ ὄνομαστικαὶ moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles, ως καὶ αἱ μὴ συγκεκριμέναι δοτικαὶ à moi, à toi, à vous κτλ. λέγονται ἀπόλυτοι absolus, διότι ἀπαντῶσιν ἐν τῷ λόγῳ μόναι· ως qui est venu ? moi ; τις ἦλθεν, ἐγώ· αἱ qui vous adressez-vous ? à lui· πρὸς τίνα ἀπευθύνεσθε ; πρὸς αὐτόν.

Εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας συγκαταλέγονται καὶ τὰ ἄκλιτα en καὶ γ. διότι ἡ μὲν en δύναται· νὰ τεθῇ ἀντὶ τῶν de lui, d'elle, d'eux, d'elles, de cela· οἷον c'est un véritable ami, j'en ai reçu un grand service ; ἀληθής φίλος ἔστιν, ἔλαθον παρ' αὐτοῦ μεγάλην εὐεργεσίαν (χάριν). ἡ δὲ γ δύναται· νὰ τεθῇ ἀντὶ τῆς à lui, à elle, à eux, à elles, à cela· ως je connais ces orphelines, je m'y intéresse γνωρίζω ταύτας τὰς ὄρφανάς, ἐνδιαφέρομαι περὶ αὐτῶν.

Σύνθετοι ἢ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.

§ 112. "Οπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι σχηματίζονται ἐκ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς γάλλοις ἐκ τῆς προσωπικῆς moi καὶ τῆς même ἴδιος, γίνονται αἱ moi-même, toi-même, lui-même, elle-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes, ἐγὼ αὐτός, σὺ αὐτὸς κτλ. αἵτινες πάντοτε δηλουσιν ως καὶ αἱ ἑλληνικαὶ ἔμφασιν.

Διὰ τὸ γον πρόσωπον ὑπάρχει· καὶ ἄλλος τύπος αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας se, soi ἢ soi-même éautoū, ὅστις ἐστὶ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ.

"Αμφότεροι οὗτοι οἱ τύποι se καὶ soi εἰσὶ κυρίως προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι· ἀλλ' ἡ μὲν se, καθάπερ χρησιμεύουσα πρὸς σχηματισμὸν τῶν μέσων ὁρμάτων, καθίσταται αὐτοπαθής, ως καὶ αἱ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν χρησιμεύουσαι προσωπικαὶ me, te, nous, vous, αἵτινες ἰσοδυναμοῦσιν ἐπίσης ταῖς ἐμαυτόν, σεαυτόν, κτλ· ως je me peigne κτενίζω ἐμαυτόν, κτενίζομαι, tu te peignes, il se peigne, nous nous peignons, vous vous peignez, il se peignent.

Τῆς δὲ soi γίνεται χρῆσις ὅτε ἡ αὐτοπαθής ἐστιν ἐνικοῦ ἀριθμοῦ.

ώς ον cède malgré soi ὑποχωρεῖ τις ἄκων· ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ δῆμως τίθεται ἡ εὐε; ως ils cèdent malgré eux ; la vertu est aimable en soi ἡ ἀρετή ἔστιν ἀγαπητὴ ἀφ' ἑαυτῆς· σήμερον δῆμως οἱ γάλλοι περιώρισκαν πολὺ τὴν χρῆσιν αὐτῆς· καὶ ἀντὶ τοῦ malgré soi προτιμῶσι τὸ malgré lui· ὥστε ὑποχρεωτικὴ ἔμεινεν ἡ χρῆσις αὐτῆς μόνον ἐπὶ ἀριστου ἐκφράσεως, οὗτοι δέ ταν ὑποκείμενον ἡ ἡ on, ἡ chacun un ἡ ἄλλη τις ἀριστος ἀντωνυμία ὑπάρχουσα ἡ ὑπονομεύη· ως on ne fait bien que ce qu'on fait soi-même δὲν κάμνει τις καλῶς εἰμὴ ἔκεινο ὅπερ (τις) κάμνει ὁ ίδιος, il faut travailler pour soi.

"Οταν δῆμως ἡ ἀριστος ἀντωνυμία ἔχῃ προσδιορισμόν τινα αἴροντα τὴν ἀριστίαν τίθεται ἡ lui· ὥστε ἐνῷ ἀφ' ἐνὸς λέγομεν chacun pour soi, ἀφ' ἑτέρου λέγομεν chacun de vous pour lui ἔκαστος δῆμον δι· ἑαυτόν.

Κλίνονται δὲ καὶ αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι διὰ τῆς de καὶ à (§ 88).

Ἐνικός

Πληθυντικός

Αου προσώπου	Moi-même	ἐγὼ αὐτὸς	nous mêmes
Βου »	Toi-même	σὺ αὐτὸς	vous mêmes
Γου »	Lui-même	αὐτὸς ὁ ίδιος	eux mêmes

Θηλυκόν. Elle même αὐτὴ ἡ ίδια, elles mêmes· γου προσώπου soi ἡ soi même.

¶ 113. Κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

Ἄρσενικόν

Ἐνικός

Πληθυντικός

Le mien	δὲ ίδικός μου	les miens
Le tien	δὲ ίδικός σου	les tiens
Le sien	δὲ ίδικός του	les siens
Le nôtre	δὲ ίδικός μας	les nôtres
Le vôtre	δὲ ίδικός σας	les vôtres
Le leur	δὲ ίδικός των	les leurs

Θηλυκὸν

Ἐρυκός

La mienne	ἡ ἴδική μου
La tienne	ἡ ἴδική σου
La sienne	ἡ ἴδική του
La nôtre	ἡ ἴδική μας
La vôtre	ἡ ἴδική σας
La leur	ἡ ἴδική των

Πληθυντικός

les miennes
les tiennes
les siennes
les nôtres
les vôtres
les leurs

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παράγονται ὡς καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἐν τῶν προσωπικῶν ὡς moi le mien, toi le tien, soi le sien, nous le nôtre, vous le vôtre, leur le leur.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι: le nôtre, le vôtre λαμβάνουσι περισπωμένην, ἐνῷ τὰ κτητικὰ ἐπίθετα notre père, notre mère δὲν λαμβάνουσιν.

Κλίνονται δὲ ὡς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος ἀρχόμενα ὄνόματα.

Masculin

Singulier

Nom.	Le mien
Gén.	du mien
Dat.	au mien
Acc.	le mien
Voc.	δὲν ἔχει
Abl.	du mien

Pluriel

les miens
des miens
aux miens
les miens
δὲν ἔχει
des miens

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ.

§ 114. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.

Ἀρσενικόν

Ἐρυκός

Ce	τοῦτο, celui	οὗτος
Ceci,	celui-ci	»
Cela,	celui-là	»

Πληθυντικός

ceux
ceux-ci
ceux-la

Θηλυκὸν

Celle	αὕτη	celles
Celle-ci	»	celles-ci
Celle-là	»	celles-là

Ως φαίνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἡ ἀντωνυμία ce προσλαμβάνουσα τὴν lui, elle συγχρατίζει τὰς celui, celle· προσλαμβάνουσα δὲ καὶ τὰς πληθυντικὰς eux, elles συγχρατίζει τὰς ceux, celles· συγχρατίζει δ' ἐπίσης τὰ ceci, cela τῇ προσλήψει τῶν ceci là.

Tῶν ceci, celui-ci γίνεται χρῆσις πρὸς δεῖξιν τῶν πλησίον· τῶν δὲ cela, celui-là πρὸς δεῖξιν τῶν μακράν· ἐν δὲ συνεχείᾳ λόγου τὸ οὐσιαστικὸν ὅπερ ἀναφέρεται πρῶτον θεωρεῖται ὡς μακρὰν κείμενον, ὡς καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ὡς Thémistocle et Aristide s'étaient fait distinguer dans l'antiquité, celui-ci (Aristide) par l'intégrité de son caractère, cetui-là par son grand génie ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης διεκρίθησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι, οὗτος μὲν διὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρός του, ἐκεῖνος δὲ διὰ τὸ (μέγα) μεγαλεπήσιον αὐτοῦ πνεῦμα. (Ίδε καὶ § 106 σελὶς 72).

Κλίνονται δὲ καὶ αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι.

Ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.

§ 115. Ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶν ἡ qui, que καὶ quoi, lequel, laquelle· τούτων ἡ μὲν qui καὶ quoi εἰσὶ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ καὶ κλίνονται κατὰ τὸν ἐν § 88 διθέντα κανόνα· ἡ δὲ lequel, laquelle, κλίνεται ὡς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἡ h διασένος ἀρχόμενα ὄντα καὶ ὡς ἐὰν ᾧτο κεχωρισμένη, le quel.

Κοινοῦ γένους.

Nom.	Qui ὁ ὄποιος	ἄχρηστος
Gén.	de qui ἡ dont	de qui περὶ τοῦ ὄποιον
Dat.	à qui	à qui
Acc.	que καὶ qui (ἰδὲ συντ.)	qui
Abl.	de qui ἡ dont	de quoi

ΑρσενικὸνΘηλυκόν***Ερυκός*

Nom.	Lequel	laquelle
Gén.	duquel ἢ dont	de laquelle ἢ dont
Dat.	auxquels	à laquelle
Acc.	lesquels	laquelle
Abl.	duquel ἢ dont	de laquelle ἢ dont

ΑρσενικὸνΘηλυκόν**Πληθυντικός*

Nom.	Lesquels	lesquelles
Gén.	desquels ἢ dont	desquelles
Dat.	auxquels	auxquelles
Acc.	lesquels	lesquelles
Abl.	desquels ἢ dont	desquelles.

Καὶ τὸ τοπικὸν ἐπίρρημα οὐ, δ'οù, par où συγκαταλέγεται μετὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν· l'embarras où je me trouve ἢ ἀμηχανία ἐν ἣ εὑρίσκουμεν· l'endroit par où nous avons passé τὸ μέρος διε τούτοις διήλθομεν.

*Ἐρωτηματικὰ ἀντωνυμίαι.

§ 116. Ἐρωτηματικὰ ἀντωνυμίαι εἰσὶν αἱ qui τις, que, quoi τι, quel ποῖος, quelle, lequel ποῖος, laquelle.

Τούτων ἡ qui ἐστὶ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ καὶ κλίνεται διὰ τῆς de καὶ à. (§ 88)

'Ον. καὶ αἰτ. qui, γεν. καὶ ἀφ. de qui, δοτ. à qui.

Ἡ δὲ que ἀμετάθλητος οὖσα ἀπαντᾷ μόνον κατ' ὄνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν τοῦ ἔνικοῦ, ἡ δὲ quoи κλίνεται μόνον ἐν τῷ ἔνικῷ ὡς ἡ qui.

Ἡ δὲ quel κλίνεται διὰ τῆς de καὶ à καὶ ἡ lequel ὡς ἡ ἀναφορικὴ lequel (ἰδὲ περὶ ἀναφ. ἀντων.).

'Αόριστοι ἀντωνυμίαι.

§ 117. Τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν τινὲς μέν εἰσιν ἀκλιτοὶ καὶ κοινοῦ γένους· τοιαῦται δ' εἰσι·

Antrui ἄλλος	on τις
personne οὐδεὶς	quiconque δετισδήποτε
plusieurs πολλοί	rien τίποτε.

Αἱ δὲ κλιταῖ, καὶ τοιαῦται εἰσι·

'Αρσενικὸν

<i>'Erukòs</i>	<i>Ηληθυντικός</i>
----------------	--------------------

Aucun οὐδεὶς	Aucuns
Certain τις	Certains
Chacun ἕκαστος	δὲν ἔχει
L'un ὁ εἰς, ὁ μὲν	Les uns oī μὲν
L'autre ὁ ἄλλος, ὁ δὲ	Les autres oī ἄλλοι, oī δὲ
L'un l'autre ἄλληλοις	Les uns les autres
Nul οὐδεὶς	δὲν ἔχει
Quelqu'un τις	Quelques—uns
Tel ὁ δεῖνα, ὁποῖος	Tels
Tout πᾶς	Tous.

Θηλυκὸν

Aucune οὐδεμία	Aucunes
Certaine τις	Certaines
Chacune ἕκαστη	δὲν ἔχει
L'une ή μία	Les unes
L'autre ή ἄλλη	Les autres
L'une l'autre ἄλληλας	Les unes les autres
Nulle οὐδεμία	δὲν ἔχει
Quelqu'une τις	Quelques unes
Telle ή δεῖνα	Telles
Toute πᾶσα	Toutes

Τούτων αἱ μὲν *auctūm*, certain, nul tel, tout, καὶ ἐκ τῶν ἀκλίτων
ἡ plusieurs εἰσὶν ὅτε μὲν ἀόριστα ἐπίθετα, ὅτε δὲ ἀόριστοι ἀντω-
νυμίαι.

Μεταξὺ τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἐπιμεριστικαὶ καὶ
ἄλληλοπαχεῖς, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ γάλλοι γραμματικοὶ οὐδεμίαν ἄλλην
τῶν ἀντωνυμιῶν ὑποδιαίρεσιν παραδέχονται, διὰ τοῦτο ἀφίνομεν αὐ-
τὰς μεταξὺ τῶν ἀορίστων.

Κλίνονται δὲ κατὰ τὸν πολλάκις ἥδη ἠριθέντα κανόνα· τῆς δὲ
l'un l'autre ἡ σημασία ἀπαιτεῖ νὰ κλίνηται μόνον τὸ l'autre;
οἷον γενικὴ l'un de l'autre, δοτικὴ l'un à l'autre κτλ.

'Η on λαμβάνει ἐνίστε πρὸ αὐτῆς τὸ εὐφωνικὸν l' π. χ. ἀντὶ νὰ
εἴπωμεν si on veut, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν si l'on veut ἐάν τις θέλῃ.
ἰδίᾳ δὲ μετὰ τὰ et, si, ou, où καὶ que, voilà la salle où l'on
dine; Je veux que l'on m'écoute; οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν ἔπωνται τὰ
ἄρθρα le, la, les· ἢ ἄλλη τις λέξις ἀρχομένη ἀπὸ l, διότι ἐάν εἴπω-
μεν si l'on les entend; si l'on lui donne cela· προκύπτει κακοφωνία.

'Ἐνίστε ὅμως τὸ εὐφωνικὸν τοῦτο l τίθεται καὶ ὅταν ἡ πρότασις
ἀρχηται ἀπὸ τοῦ on ; ως L'on m'ignore ici bas.

Περὶ ὁντοτος.

§ 118. "Ο, τι σημαίνει ἡ λέξις βῆμα=λόγος, λέξις ἐκ τῆς ἔρω ἢ
ἥρω = λέγω, τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ ἡ λέξις verbe ως παραγομένη
ἐκ τῆς αὐτῆς βίζης ἐρ καὶ μετὰ τοῦ διγαμμα ver, verbe, ἢτοι ἡ
κυρίως λέξις ἐν πάσῃ προτάσει, ἡ σπουδαιοτάτη, οὕτως εἰπεῖν, λέξις
παντὸς λόγου.

Τὰ βήματα ὑφίστανται ἐν τῇ κλίσει αὐτῶν διαφόρους μεταβο-
λάς, αἵτινες διακρίνουσι τὰ διάφορα πρόσωπα, τοὺς ἀριθμούς, τοὺς
χρόνους καὶ τὰς ἐγκλίσεις. Καὶ πρόσωπα μέν εἰσι τρία, ἀριθμοὶ δὲ
δύο καὶ χρόνος ὅκτω.—δ ἐνεστώς présent δ παρατατικὸς impar-
fait, δ ἀόριστος α' préterit défini, δ παρακείμενος préterit indéfini, δ ἀόριστος δ' préterit antérieur, δ ὑπερσυντέλικος plus-
que-parfait, δ μέλλων futur, καὶ δ τετελεσμένος μέλλων futur
passé.

Ἐγκλίσεις δ' εἰσὶν ἔξι· ἡ δριστική, Indicatif, ἡ ὑποθετική Conditionnel, ἡ προστακτική Impératif, ἡ ὑποτακτική Subjonctif, ἡ ἀπαρέμφατος infinitif καὶ ἡ μετοχή participe.

Διαιροῦνται δ' αἱ ἐγκλίσεις εἰς ἀπροσώπους ἡ ἀπαρέμφατους (impersonnels), αἵτινες δὲν ἔχουσι καταλήξεις διακριτικὰς τῶν προσώπων· τοιαῦται δ' εἰσὶν ἡ ἀπαρέμφατος καὶ ἡ μετοχή· καὶ εἰς προσωπικὰς ἡ παρεμφατικὰς (personnels), τὰς ἔχουσας ιδιαιτέραν δι· ἔκαστον πρόσωπον κατάληξιν· τοιαῦται δ' εἰσὶν αἱ ἐπίλοιποι τέσσαρες.

Διαίρεσις τῶν ὄντυμάτων.

§ 119. Τὰ ὄντυματα τῆς γαλλικῆς γλώσσης, δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν ως πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτῶν εἰς δύο λίαν ἀνίσους τάξεις· αὐτοὺς τὰ βοηθητικὰ καὶ τὸν (οὐν) εἰς τὰ πασῶν τῶν ἄλλων τάξεων ὄντυματα.

Περὶ τῶν βοηθητικῶν ὄντυμάτων.

§ 120. Τὰ δύο ὄντυματα avoir (έχειν) καὶ étre (εἶναι) ἔχουσι διπλῆν χρῆσιν· α') ἀπαντῶσι καθ' ἕκατά, οἵτοι ἀνεξαρτήτως· ως nous avons une maison; nous sommes prêts; καὶ β') μετά τῶν λοιπῶν ὄντυμάτων· ώς j ai écrit la lettre γέγραψα τὴν ἐπιστολήν· mon père est arrivé, ὁ πατήρ μου ἔφθασε. Έπειδὴ δὲ οὐδὲν τῶν γαλλικῶν ὄντυμάτων δύναται νὰ σχηματίσῃ τοὺς συνθέτους αὐτοῦ χρόνους ὥστε τῆς βοηθείας ἐνὸς τούτων, τοῦ avoir ἢ τοῦ étre, διὰ τοῦτο ὄνομάζονται· τὰ δύο ταῦτα ὄντυματα βοηθητικά· (auxiliaires). Καὶ αὐτὸ τὸ δεύτερον βοηθητικὸν étre κλίνεται τῇ βοηθείᾳ τοῦ πρώτου avoir.

Κανόνες πρὸς ἀκριβῆ διάκρισιν τῶν διὰ τοῦ avoir ἢ étre κλινομένων ὄντυμάτων δὲν ὑπάρχουσι· ἡ πραξίς μόνον ὀδηγεῖ εἰς τοῦτο:

Δίδομεν ἐν τούτοις γενικούς τινας περὶ τούτου κανόνας.

Διάκρισις τῶν διὰ τῆς avoir ἢ étre κλινομένων ὄντυμάτων.

§ 121. Ως γενικὸς κανὼν πρὸς διάκρισιν τῶν διὰ τοῦ avoir ἢ étre κλινομένων ὄντυμάτων προβάλλεται ὑπὸ τῶν γάλλων γραμματικῶν

οὐέξης. Ἐπειδὴ τὸ avoir σημαίνει: ἐνέργειαν τὸ δὲ être κατάστασιν ἔπειται ὅτι τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ λαμβάνουσιν ὡς βοηθητικὸν ἐν τῷ σχηματισμῷ τῶν συνθέτων αὐτῶν χρόνων τὸ avoir τὰ δὲ ἀμετάβατα ηὐδέτερα τὸ être.

Ἐν τούτοις μεταξὺ τῶν 600 περίπου ἀμετάβατων ἀριθμάτων, τὰ ὅποια περιέχει ἐν ὅλῳ ἡ γαλλικὴ γλώσσα, περὶ τὰ 150 κλίνονται διὰ τοῦ avoir· ἀναφέρομεν δ' ἐκ τούτων τὰ μᾶλλον συνήθη.

courir	succéder	sauter	paraître
marcher	déménager	voler (<i>ἱπτασθαι</i>)	rougir
voyager	fuir	nager	transpirer
errer	reculer	succomber	verser
émigrer	dormir	assister	régner
débarquer	languir	éclater	subvenir
pénétrer	périr	périr	contrevenir
céder	vivre	réussir	

Tὰ δ' ἐπόμενα ἀμετάβατα κλίνονται πάντοτε διὰ τοῦ être.

aller	intervenir	arriver	décéder
venir	parvenir	partir	maître
καὶ τὰ σύνθετα	survenir	entrer	tomber
devenir	revenir	mourir	éclore

Τοπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ἀμετάβατα τὸ ὅποια ὅταν μὲν σημαίνωσιν ἐνέργειαν κλίνονται διὰ τοῦ avoir, ὅταν δὲ σημαίνωσι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνέργειας, ητοι κατάστασιν διὰ τοῦ être π.χ.

La rivière a débordé à minuit

» » est débordé maintenant

La fièvre a cessé

» » est » depuis hier.

Vous avez grandi en peu de temps

» êtes bien grandi. Dés que je l'ai entendu se plaindre, j'ai accouru à son secours. Il y a une demie heure que je suis accouru à son secours. Mon père est sorti il y a une heure. J'ai sorti le cheval de l'écurie. Mon habit était sale mais le tailleur l'a retourné (*τὸ ἐγύρωσε*) et il paraît tout neuf.

Le général est retourné à son armée.

Ils ont émigré en 1870.

Ils sont émigrés depuis 1870.

Τὰ μᾶλλον συνήθη τῶν τοιούτων ὁγμάτων εἰσὶ τὰ ἔξης:

accourir	déborder	empirer
apparaître	dégénérer	grandir
disparaître	monter	rajeunir
changer	descendre	sortir
coucher	passer	vieillir
croître	échapper	retourner
décroître	échouer	émigrer
déchoir	embellir	convenir

Τὸ demeurer *καὶ* rester ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ κατοικεῖν μονίμως κλίνονται διὰ τοῦ être: ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ διατρίβειν ἐπὶ τινὰ χρόνον διὰ τοῦ avoir: Ὅς Mon frère est demeuré à Paris pour y faire ses études. J'ai demeuré quelque temps en France pour apprendre la langue.

Ce mot m'a échappé=je ne m'en souviens pas *η* je ne l'ai pas entendu. Ce mot m'est échappé=Je l'ai dit par étourderie, sans penser à mal, sans avoir l'intention de vous blesser (*νά σας δυσαρεστήσω, προσέβαλλω*).

§ 122. Κλίσις τῶν βοηθητικῶν ὁγμάτων.

INDICATIF.

Avoir

Être

Présent.

J'ai	ἔχω	Je suis	εἰμαι
tu as	ἔχεις	tu es	εἶσαι
il a	ἔχει	il est	εἶναι
nous avons	ἔχομεν	nous sommes	εἴμεθα
vous avez	ἔχετε	vous êtes	εἶσθε
ils ont	ἔχουσι	ils sont	εἶναι

Imparfait.

J'avais	εἰχον	J'étais	ἦμην
tu avais	εἰχες	tu étais	ῆσταις
il avait	εἰχε	il était	ῆτο
nous avions	εἰχομεν	nous étions	ῆμεθα
vous aviez	εἰχετε	vous étiez	ῆσθε
ils avaient	εἰχον	ils étaient	ῆσαν

Passé défini.

J'eus	ἐλαθον, ἐσχον	Je fus	ὑπῆρξα
tu eus	ἐλαθεις, ἐσχεις	tu fus	ὑπῆρξας
il eut	ἐλαθεν, ἐσχε	il fut	ὑπῆρξε
nous eûmes	ἐλάθομεν, ἐσχομεν	nous fûmes	ὑπῆρξαμεν
vous eûtes	ἐλάθετε, ἐσχετε	vus fûtes	ὑπῆρξατε
ils eurent	ἐλαθον, ἐσχον	ils furent	ὑπῆρξαν

Passé indéfini.

J'ai eu	ἔχω λάθει	J'ai été	ἔχω ὑπάρξει
tu as eu	ἔχεις "	tu as été	ἔχεις "
il a eu	ἔχει "	il a été	ἔχει "
nous avons eu	ἔχομεν "	nous avons été	ἔχομεν "
vous avez eu	ἔχετε "	nous avez été	ἔχετε "
ils ont eu	ἔχουσι "	ils ont été	ἔχουσι "

Passé antérieur.

J'eus eu	εἰχον λάθει πρότερον	J'eus été	εἰχον ὑπάρξει πρότερον
tu eus eu	εἰχεις "	tu eus été	εἰχεις "
il eut eu	εἰχε "	il eut été	εἰχε "
nous eûmes eu	εἰχομεν "	nous eûmes été	εἰχομεν "
vous eûtes eu	εἰχετε "	vous eûtes été	εἰχετε "
ils eurent eu	εἰχον "	ils eurent été	εἰχον "

Plus-que-parfait.

J'avais eu	εἰχοι $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	J'avais été	εἰχον $\bar{\nu}\pi\alpha\rho\zeta\epsilon\iota$
tu avais eu	εἰχεις $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	tu avais été	εἰχεις $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
il avais eu	εἰχε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	il avait été	εἰχε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
nous avions eu	εἰχομεν $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	nous avions été	εἰχομεν $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
vous aviez eu	εἰχετε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	vous aviez été	εἰχετε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
ils avaient eu	εἰχον $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	ils avaient été	εἰχον $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$

F u t u r .

J'aurai	θὰ ἔχω	Je serai	θὰ ἦμαι
tu auras	θὰ ἔχης	tu seras	θὰ ἦσαις
il aura	θὰ ἔχῃ	il sera	θὰ ἦναις
nous aurons	θὰ ἔχωμεν	nous serons	θὰ ἦμεις
vous aurez	θὰ ἔχητε	vous serez	θὰ ἦσθε
ils auront	θὰ ἔχωσι	ils seront	θὰ ἦναις

Futur antérieur.

J'aurai eu	θὰ ἔχω $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	J'aurai été	θὰ ἔχω $\bar{\nu}\pi\alpha\rho\zeta\epsilon\iota$
------------	--	-------------	---

*C O N D I T I O N N E L.**P r é s e n t .*

J'aurais	ἢθελον $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	Je serais	ἢθελον $\varepsilon\iota\sigma\theta\alpha\iota$
tu aurais	ἢθελεις $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	tu serais	ἢθελεις $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
il aurait	ἢθελε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	il serait	ἢθελε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
nous aurions	ἢθέλομεν $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	nous serions	ἢθέλομεν $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
vous auriez	ἢθέλετε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	vous seriez	ἢθέλετε $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$
ils auraient	ἢθελον $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$	ils seraient	ἢθελον $\lambda\acute{α}\theta\epsilon\iota$

P a s s é.

J'aurais eu	θὰ εἴχον λάθει.	J'aurais été	θὰ εἴχον ὑπάρξει.
J'eusse eu	θὰ εἴχον λάθει.	J'eusse été	θὰ εἴχον ὑπάρξει
tu eusses eu	»	tu eusses été	»
il eût eu	»	il eût été	»
nous eussions eu	»	nous eussions été	»
vous eussiez eu	»	vous eussiez été	»
ils eussent eu	»	ils eussent été	»

I M P E R A T I F.

aie	εἴχε	sois	εσσο
ayons	ἀς εἴχωμεν	soyons	ἀς ἤμεθα
ayez	εἴχετε	soyez	εσσε

S U B J O N C T I F.

F r é s e n t .

que j'aie	νὰ εἴχω, ἀς εἴχω	que je sois	νὰ ἤμαι, ἀς ἤμαι
que tu aies	νὰ εἴχης	que tu sois	νὰ ἤμαις
qu'il ait	νὰ εἴχῃ	qu'il soit	νὰ ἤμαι
que nous ayons	νὰ εἴχωμεν	que nous soyons	νὰ ἤμεθα
que vous ayez	νὰ εἴχητε	que vous soyez	νὰ ἤσθε
qu'ils aient	νὰ εἴχωμεν	qu'ils soient	νὰ ἤμαις

I m p a r f e i t .

que j'eusse	νὰ λάθω	que je fusse	νὰ ὑπάρξω
que tu eusses	νὰ λάθης	que tu fusses	νὰ ὑπάρξης
qu'il eût	νὰ λάθῃ	qu'il fût	νὰ ὑπάρξῃ
que nous eussions	νὰ λάθωμεν	que nous fussions	νὰ ὑπάρξωμεν
que vous eussiez	νὰ λάθητε	que vous fussiez	νὰ ὑπάρξητε
qu'ils eussent	νὰ λάθωσι	qu'ils fissent	νὰ ὑπάρξωσι

Passé (parfait).

Que j'aie eu νὰ ἔχω λάθει. Que j'aie été νὰ ἔχω υπάρξει.

Plus-que-parfait.

Que j'eusse eu νὰ εἴχον λάθει. Que j'eusse été νὰ εἴχον υπάρξει.

• **INFINITIVE.***Présent.*

avoir ἔχειν. être εἰναι.

Passe.

avoir eu εἰληφέναι, νὰ ἔχω λάθει. avoir été γεγονέναι, νὰ ἔχω υπάρξει.

Participe présent.

ayant ἔχων. ουσα, ον. étant ὄν, οῦσα, ὄν.

Participe passé.

eu εἰλημένος, η, ον. été γεγονός, υῖα, ός.

Ηερὶ τῶν ὁμοάτων πασῶν τῶν ἀλλων τάξεων.

§ 123. Ηάντα τὰ ὁματα, ὁμαλὰ καὶ ἀνώμαλα, ὡς πρὸς μὲν τὸν τύπον τῆς κλίσεως αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τέσσαρας συζυγίας, αἵτινες διακρίνονται ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου· ὁ τῆς πρώτης λήγει εἰς er, ὡς dîner, ὁ τῆς δευτέρας εἰς ir, ὡς finir, ὁ τῆς τρίτης εἰς oir, ὡς recevoir, καὶ ὁ τῆς τετάρτης εἰς re, ὡς rendre.

Ως πρὸς δὲ τὴν σημασίαν αὐτῶν διαιροῦνται εἰς ἑνεργητικὰ actifs, παθητικὰ passifs καὶ μέσα ἢ ἀντωνυμικὰ pronominaux.

Τὰ ἐνεργητικὰ ὑποδιαιροῦνται εἰς μεταβατικὰ transitifs, καὶ εἰς ἀμετάβατα ἢ οὐδέτερα intransitifs ἢ neutres.

Σημ. Πάντα τὰ ἀμετάβατα ἥματα ὄνομαζουσιν οἱ Γαλλοὶ οὐδέτερα.

Τὰ δὲ μέσα ὑποδιαιροῦνται ώς πρὸς μὲν τὴν σημασίαν εἰς μέσα αὐτοπαθῆ réfléchis καὶ εἰς μέσα ἀλληλοπαθῆ réciproques· ώς πρὸς δὲ τὸν τύπον εἰς μέσα ἀποθετικὰ essentiellement pronominaux, ὅσα ἀπέθεσαν τὸν ἐνεργητικὸν τύπον καὶ δὲν ἀπαντῶσιν εἰμὴ μόνον ἀντωνυμικῶς, καὶ εἰς accidentellement pronominaux, ὅτοι τυχαῖα ἀντωνυμικά, ὅσα ἔχουσι καὶ τὸν ἐνεργητικὸν αὐτῶν τύπον.

Τὰ πλεῖστα τῶν μεταβατικῶν δύνανται νὰ λάθωσι τρεῖς τύπους ἢ φωνάς, τὸν ἐνεργητικὸν voix active, τὸν παθητικὸν voix passive καὶ τὸν μέσον ἢ ἀντωνυμικὸν voix pronominale· τῶν δ' ἀμετάβατων τὰ μὲν πλεῖστα ἔχουσι μίαν μόνον φωνήν, τὴν ἐνεργητικήν, τινὰ δὲ δύο, τὴν ἐνεργητικήν καὶ τὴν μέσην ἢ ἀντωνυμικήν, καὶ ἂλλα ἀπαντῶσι μόνον κατὰ τὸ γένος τῶν πρόσωπον καὶ καλοῦνται διὰ τοῦτο unipersonnels μονοπρόσωπα, ἢ impersonnels ἀπρόσωπα.

Διαιρεσίς τῶν κοόνων.

§ 124. Οἱ χρόνοι ώς πρὸς μὲν τὴν ὑφὴν αὐτῶν διαιροῦνται εἰς ἀπλοῦς simples, ὅτοι μονολεκτικῶς σχηματιζομένους, καὶ τοιοῦτοι εἰσιν ὁ ἐνεστώς, ὁ παρατατικός, ὁ ἀόριστος α'. καὶ ὁ μέλλων α'. καὶ εἰς συνθέτους composés, ὅτοι περιφραστικῶς σχηματιζομένους δι' ἕνος τῶν βοηθητικῶν καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ σχηματιζομένου ἥματος· καὶ τοιοῦτοι εἰσιν οἱ λοιποὶ τέσσαρες.

Ως πρὸς δὲ τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν διαιροῦνται αὐτοὶ εἰς ἀρχικοὺς ἢ πρωτοτύπους primitifs· τοιοῦτοι δ' εἰσιν ὁ ἐνεστώς τῆς ἀπαρεμφάτου, ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ἡ παθητικὴ μετοχή, ὁ ἔνικος τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς καὶ ὁ ἀόριστος α'. καὶ διοι) εἰς παραγόντους, ὅτοι παραγομένους ἐκ τῶν ἀρχικῶν, dérivés; τοιοῦτοι δ' εἰσιν οἱ ἐπίλοιποι.

Σχηματισμὸς τῶν κοόνων.

§ 125. Οἱ μὲν ἀπλοῖ χρόνοι σχηματίζονται τῇ προσθήκῃ ὀρισμένων καταλήξεων ἐν τῇ ῥίζῃ εύρισκεται δ' ἡ ῥίζα ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς

ἀπαρεμφάτου ἀφαιρουμένης τῆς καταλήξεως· οὗτον aim—er, fin—ir, recev—oir, prend—re.

Οι δὲ σύνθετοι διὰ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ σχηματιζομένου
έργατος προγονουμένου ἐνὸς τῶν βοηθητικῶν.

§ 126. Πίναξ τῶν καταλήξεων τῶν ἀπλῶν χρόνων.

OPTIK H

'Erukòs				'Ereστòs				Πληθυντικòs			
$\Sigma v \zeta v \gamma i a s$				$\Sigma v \zeta v \gamma i a s$				$\Sigma v \zeta v \gamma i a s$			
α'	ℓ'	γ'	δ'	$\ddot{\eta}$	ℓ'	α'	ℓ'	γ'	δ'	$\ddot{\eta}$	ℓ'
e	s				is			ons			issons
es	s				is			ez			issez
e	t	$\ddot{\eta}$	d		it			ent			issent

Παρατακήσ

Ἐργάζος					Πληθυντικός						
α'	θ'	γ'	δ'	η	ϵ'	α'	θ'	γ'	δ'	η	ϵ'
ais					issais					ions	issions
ais					issais					iez	issiez
ait					issait					aient	issent

• *Aόριστος*

'Erixōs				Πληθυντικός			
α'	ϵ'	δ'	γ'	α'	ϵ'	δ'	γ'
ai	is	us	àmes	îmes	.	ûmes	
as	is	us	âtes	îtes		ûtes	
a	it	ut	érent	irent		urent	

Μέλλων

'Ερωκός				Πληθυντικός				'Υποθετική.			
α'	β'	γ'	δ'	α'	β'	γ'	δ'	α'	β'	γ'	δ'
ai						ons		Ως τοῦ παρατατικοῦ τῆς			
as						ez		δριστικῆς.			
a						ont					

Υποτακτική

'Ερωκός				Πληθυντικός				Παρατατικός.			
α'	β'	γ'	δ'	η	β'	α'	β'	γ'	δ'	η	β'
e				isse				ions			issions
es				isses				iez			issiez
e				isse				ent			isseut

α'	β'	δ'	γ'	α'	β'	δ'	γ'
asse	isse		usse	a _s sions		issions	ussions
asses	isses		usses	sie _s ez		issiez	ussiez
ât	ît		ût	ssent		issent	ussent

α') Ή ένεργητική μετοχή πασῶν τῶν συζυγιῶν λήγει εἰς ant, τῆς δὲ βασικής ένεστο εἰς issant, ως aimer ἀγαπᾶν, aimant ἀγαπῶν, sortir ἐξέρχεσθαι, sortant ἐξερχόμενος καὶ finir τελειώνειν, finissant τελειώνων, recevoir λαμβάνειν, recevant λαμβάνων, rendre ἀποδιδόναι, rendant ἀποδιδούς.

β') Ή δὲ παθητική μετοχή τῆς μὲν α' συζυγίας ἔχει κατάληξιν ἐ· ως aimer ἀγαπᾶν, aimé ἀγαπημένος· τῆς δὲ β' ι· ως finir fini; τῆς δὲ γ' καὶ δ' ω· ως recevoir recu, rompre rompu.

Γενικαὶ παρατηρήσεις.

§ 127. α') Τῆς β' συζυγίας ὁ ένεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς δριστικῆς καὶ ὁ ένεστὼς τῆς ύποτακτικῆς καὶ προστακτικῆς ἔχουσι πλὴν

τῆς κοινῆς καὶ ἴδιαιτέρων κατάληξιν σημειουμένην ἐν τῷ πίνακι δἰὰ τοῦ ἡ....τὴν ἴδιαιτέρων ταύτην κατάληξιν προσλαμβάνουσι μόνον τὰ λήγοντα ἐν τῇ ἑνεργητικῇ μετοχῇ εἰς issant·οἷον rem-plir πληροῦν, ἑνεργητικὴ μετοχὴ remplissant, ὅθεν ἐνεστῶς ὀριστικῆς je remplis nous rempl-issons, παρατατικὸς je rempl-issons, nous remplissions; ὑποτακτικὴ ἐνεστῶς que je rempl-is, que nous remplissions, προστακτικὴ rempl-is, rempl-issons, rempl-issez.

ε') Η κατάληξις ποῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς ἔχει τὸ αὐτὸ ἀρχικὸν φενήν οὔπερ καὶ ἡ τοῦ πρώτου ἀριστοῦ τῆς ὀριστικῆς δἰὰ τοῦτο καὶ τῶν ἥματων τῆς θας καὶ δῆς συζυγίας τὰ σχηματίζοντα τὸν αὸν ἀριστον αὐτῶν ἀνωμάλως εἰς υ λαμβάνουσι καὶ ἐν τῷ παρατατικῷ τῆς ὑποτακτικῆς τὴν ἀπὸ υ ἀρχομένην κατάληξιν τῆς θας συζυγίας usse· ως cour-ir ἀριστος α'. couru, ὅθεν καὶ παρατατ. τῆς ὑποτακτικῆς que je cour-usse, lire ἀναγινώσκειν ἀριστος α'. je lus, ὅθεν καὶ υ παρατατικὸς τῆς ὑποτακτικῆς que je lusse.

γ') Ο μέλλων τῆς ὀριστικῆς καὶ υ ἐνεστῶς τῆς ὑποθετικῆς προσαρτῶσι τὰς χρονικὰς αὐτῶν καταλήξεις, οὐχὶ εἰς τὴν ῥίζαν, ως οἱ λοιποὶ χρόνοι, ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἀπαρέμφατον, οἵτοι μὴ ἀποκοπομένης τῆς καταλήξεως τῆς ἀπαρεμφάτου· ως aimer, μέλλων j'aimerai, ἐνεστῶς ὑποθετικῆς j'aime-ais, finir je finirai, je finirais· τὰ λήγοντα ὅμως ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ εἰς ρε, ως prendre, ἀποκόπτουσι· τὸ ε· ως je prendrai, je prendr-ais.

δ') Τὰ δὲ λήγοντα εἰς evoir, ως recevoir, τὸν μὲν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς καὶ τὸν ἐνεστῶτα τῆς ὑποθετικῆς σχηματίζουσιν ἀποκόπτοντα τὴν διφθογγον οἱ· ως recevoir μέλλων je recev(οι)rai, devoir je dev(οι)rai, τὰ δὲ τρία ἐνικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὀριστικῆς φυλάττοντα τὴν διφθογγον οἱ καὶ ἀποκόπτοντα μετὰ τοῦ γ καὶ τὸ ev· ως je recois, il recoit· je dois, tu dois, il doit· εἰς δὲ τὰ τρία ἐνικὰ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς ἀποκόπτουσι μετὰ τοῦ γ μόνον τὸ e, τὸ δὲ v μεταθέτουσι μετὰ τὴν οἱ; οἷον que je reçoive, que je doive· τὰ λοιπὰ πρόσωπα καὶ χρόνοι σχηματίζονται κανονικῶς ἐκ τῆς ῥίζης recev.

ε') Η προστακτικὴ δὲν ἔχει ἴδιον τύπον· τὰ ἐν αὐτῇ πρόσωπα

εἰσὶν αὐτὰ ταῦτα τὰ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς, ἀποκοπτομένων τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, οἷον·

J'aime, aime, nous aimons, aimons, vous aimez, aimez.

σ') Τὸ ἀρχικὸν φωνῆν τῶν χρονικῶν καταλήξεων τοῦ α' καὶ β' πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ α' ἀρίστου, ὡς καὶ τὸ τοῦ γ' ἐνικοῦ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς πάντων ἐν γένει τῶν γαλλικῶν ἥγμάτων περισπάται.

§ 128. A'. Συγγία.

Ἡ κατάληξις εἰ τῶν ἥγμάτων τῆς αἵς συζυγίας, τὰ δποῖα ἀποτελοῦσι τὰ $\frac{9}{10}$ περίπου πάντων τῶν ἥγμάτων τῆς γαλλικῆς γλώσσης προέκυψεν ἐκ τῆς καταλήξεως τῶν τῆς αἵς συζυγίας ἥγμάτων τῆς λατινικῆς οἷον amare, aimer ἀπὸ δὲ τοῦ 14ου αἰώνος εἰσήχθησαν εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ τινα τῶν τῆς θας καὶ γης λατινικῆς συζυγίας ὡς persuadere persuader, exercere exercer, affligere affliger, imprimere imprimer κ.τ.λ. Εἰσὶ δὲ πάντα δημιαὶ πᾶκτην τοῦ αλλερ καὶ ένβολοι.

A i m e r 'Aγαπᾶν.

INDICATIF

Présent

J'aime ἀγαπῶ
tu aimes
il aime
nous aimons
vous aimez
ils aiment

Imparfait

J'aimais ἦγάπων
tu aimais
il aimait
nous aimions
vous aimiez
ils aimaien

Passé défini

J'aimai ἦγάπησα
tu aimas
il aima
nous aimâmes
vous aimâtes
ils aimèrent

Passé indéfini

J'ai aimé ἦγάπησα, (ἦγάπηκα)
tu as " "
il a " "
nous avons aimé
vous avez " "
ils ont " "

<i>Passé antérieur</i>	<i>CONDITIONNEL</i>
	<i>Présent</i>
J'eus aimé (<i>ἀμα</i> , <i>ἀφοῦ</i>) ἡγάπησα	J'aimerais θὰ ἡγάπων τώρα
tu eus »	tu aimerais
il eut »	il aimerait
nous eûmes aimé	nous aimerions
vous eûtes »	vous aimeriez
ils eurent »	ils aimereraient
<i>Plus que-parfait</i>	<i>Passé</i>
J'avais aimé εἶχον ἡγαπήσει	J'aurais aimé θὰ ἡγάπων τότε
tu avais »	tu aurais »
il avait »	il aurait »
nous avions aimé	nous aurions aimé
vous aviez »	vous auriez »
ils avaient »	ils auraient »
<i>Futur</i>	<i>J'eusse aimé</i>
J'aimerai θ' ἡγαπήσω	tu eusses »
tu aimeras	il eût »
il aimera	nous eussions aimé
nous aimerons	vous eussiez »
vous aimerez	ils eussent »
ils aimeront	
<i>Futur passé</i>	<i>IMPÉRATIF</i>
J'aurai aimé θὰ εἴλο ἡγαπήσει	Aime ἡγάπα
tu auras »	aimons
il aura »	aimez
nous aurons aimé	
vous aurez »	<i>SUBJONCTIF</i>
ils auront »	<i>Présent</i>
	Que j'aime ν' ἡγαπῶ
	que tu aimes
	qu'il aime

que nous aimions	que nous eussions aimé
que vous aimiez	que vous eussiez "
qu'ils aiment	qu'ils eussent "
<i>Imparfait</i>	<i>INFINITIF</i>
Que j'aimasse νὰ ἡγαπῶν	<i>Présent</i>
que tu aimasses	Aimer νὰ θέτει ἡγαπῶ
qu'il aimât	
que nous aimassions	<i>Passé</i>
que vous aimasiez	Avoir aimé νὰ θέτει ἔχω ἡγαπήσει
qu'ils aimassent	
<i>Passé</i>	<i>PARTICIPE</i>
Que j'aie aimé νὰ ἔχω ἡγαπήσει	<i>Présent</i>
que tu ais »	Aimant ἡγαπῶν
qu'il ait »	<i>Passé</i>
que nous ayons aimé	
que vous ayez »	Ayant aimé ἔχων ἡγαπήσει
qu'ils aient »	
<i>Plus-que parfait</i>	<i>PARTICIPE</i>
Que j'eusse aimé νὰ εἴχον	<i>Passif</i>
que tu eusses » [ἡγαπήσει]	Aimé, aimée ἡγαπημένος καὶ ἡγαπημένη, ἡγαπημένη.
qu'il eût »	

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὁμοάτων τῆς α' συζυγίας.

§ 129. 1ον. Τὰ βήματα τὰ λήγοντα εἰς τὸ ger, ως commencer, ménager, δπου τὸ εἰς τὸ ger εύρεθη ἐν τῇ κλίσει πρὸ τοῦ ακαὶ ο προσλαμβάνουσιν ὑπογεγραμμένην μὲν (cedille) κάτωθεν τοῦ εἰς, εἰ δὲ ἀφωνον ἀμέσως μετὰ τὸ ger, ἵνα τηρηθῆ καθ' ὅλην τὴν κλίσιν ἡ προφορά, ἢν τὰ γράμματα ταῦτα ἔχουσιν ἐν τῇ φίλῃ τοῦ βήματος π. χ. nous commençons, vous commençâtes, nous ménageons, il ménagea.

2ον. Ἐν τοῖς παραλήγουσιν εἰς εἰς ἀφωνον ως jeter, lever καθίσταται ἀδύνατος ἡ προφορά τῆς λέξεως ὅσάκις ἐν τῇ κλίσει ἀκολουθεῖ καὶ

έπερον ε ἀφωνον· διότι θεωρουμένων τῶν δύο ε ἀφώνων ως ἀνυπάρκτων δὲν μένουσιν ἢ δύο σύμφωνα μόνον je jt, je lv πρὸς διευκόλυνσιν λοιπὸν τῆς προφορᾶς ἢ διπλασιάζεται τὸ πρὸ τοῦ ληκτικοῦ ε σύμφωνον, ως je jette, καὶ οὕτω τὸ τῆς παραληγούσης ε εὐρισκόμενον πρὸ δύο συμφώνων προφέρεται ως ἐ ἀνοικτόν, ἢ τίθεται βαρεῖα ἐπὶ τοῦ παραληκτικοῦ ε, ως je lève.

α. Καὶ τὰ μὲν ἔχοντα t ἢ l πρὸ τοῦ ληκτικοῦ ε διπλασιάζουσι τὸ σύμφωνον τοῦτο· ως jeter je jette, appeler j'appelle; τὰ δ' ἔχοντα ἄλλα τι σύμφωνον λαμβάνουσι βαρεῖαν ἐπὶ τοῦ παραληκτικοῦ ε· ως mener je mène, semer je sème.

β' Ἐξαιροῦνται ἐκ τῶν ἔχοντων t ἢ l πρὸ τοῦ ληκτικοῦ ε τὰ ἔξτης acheter, bourreler, celer, déceler, dégeler, écarteler, épousseter, geler, harseler, marteler, modeler, peler, racheter, τὰ δποῖα λαμβάνουσι βαρεῖαν ἐπὶ τοῦ παραληκτικοῦ ε.

γ. Εἰς ταῦτα ὑπῆγθησαν καὶ τὰ παραλήγοντα εἰς ἐ, τὰ δποῖα μεταβάλλουσι τὸ ἐ εἰς ἐ· ως espérer, j'espère, πλὴν τοῦ μέλλοντος καὶ τῆς ὑποθετικῆς οἵτινες τηροῦσι τὸ ἐ δξύτονον· οἷον j'espérerais j'espérerais.

Σον. Τὰ δὲ λήγοντα εἰς yer, ως payer, poyer, λαμβάνουσι πλησίον τοῦ γ καὶ ἐν i ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ πληθυντικῷ προσώπῳ τοῦ παρατατικοῦ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς, ως nous payions, que vous déployiez· πρὸ ε δὲ ἀφώνου δυνάμεθα ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸ γ διὰ τοῦ i καὶ νὰ γράψωμεν ἀδιαφόρως je paye ἢ je paie, tu essayes ἢ tu essaies.

§ 130. B'. Συζυγία.

Finir τελειώνειν.

INDICATIF

Présent.

Je finis

τελειώνω

tu finis

il finit

nous finissons

vous finissez

il finissent

Imparfait.

Je finissais	il avait »
tu finissais	nous avions fini
il finissait	vous aviez »
nous finissions	ils avaient »
vous finissiez	
ils finissaient	

Passé défini

Je finis	
tu finis	
il finit	
nous finîmes	
vous finîtes	
ils finirent	

Passé indéfini.

J'ai fini	
tu as »	
il a »	
nous avons fini	
vous avez »	
ils ont »	

Passé antérieur.

J'eus fini	
tu eus »	
il eut »	
nous eûmes fini	
vous eûtes »	
ils eurent »	

Plus-que-parfait

J'avais fini	
tu avait »	

il avait »

nous avions fini

vous aviez »

ils avaient »

Futur.

Je finirai	
tu finiras	
il finira	
nous finirons	
vous finirez	
ils finiront	

Futur passé.

J'aurai fini	
tu auras »	
il aura	
nous aurons fini	
vous aurez »	
ils auront »	

*CONDITIONNEL.**Présent.*

Je finirais	
tu finirais	
il finirait	
nous finirions	
vous finiriez	
ils finiraient	

Passé.

J'aurais fini	
tu aurais »	
il aurais »	
nous aurions fini	

vous auriez fini	<i>Passé.</i>
ils auraient »	Que j' aie fini
⁷	que tu aies »
J'eusse fini	qu'il ait fini
tu eusses »	que nous ayons »
il eût »	que vous ayez »
nous eussions fini	qu'ils aient »
vous eussiez »	
ils eussent »	
 I M P É R A T I F.	
Finis	Que j'eusse fini
finissons	que tu eusses »
finissez	qu'il eût »
 S U B J O N C T I F.	
<i>Présent.</i>	
Que je finisse	
que tu finisses	
qu'il finisse	
que nous finissions	
que vous finissiez	
qu'ils finissent.	
 <i>Imparfait.</i>	
Que je finisse	
que tu finisse	
qu'il finît	
que nous finissions	
que vous finissiez	
qu'ils finissent.	
 I N F I N I T I F.	
<i>Présent.</i>	
Finir	
<i>Passé.</i>	
Avoir fini	
 P A R T I C I P E.	
<i>Présent.</i>	
Finissant	
<i>Passé.</i>	
Ayant fini	
 P A R T I C I P E.	
<i>Passif.</i>	
Fini, finie.	

§ 131. Παρατηρήσεις ἐπί τινων ὄντων, τῆς β' συζύγιας.

109. Τὰ ὥματα assaillir ἐφορμᾶν, tressaillir σκιρτᾶν, ouvrir
ἀνοίγειν, couvrir καλύπτειν, offrir προσφέρειν, souffrir ὑποφέρειν

καὶ cueillir δρέπειν μετὰ τῶν συνθέτων αὐτῶν accueillir ἐπισυνάγειν, καὶ recueillir συγκομιζεῖν, δὲν συγκομιζουσι: τὸν ἐνεστῶτα αὐτῶν ὡς τὸ finir, ἀλλὰ κατὰ τὴν α' συζυγίαν, j'assaille, je trespassaille, j'ouvre, je couvre, j'offre, je souffre, je cueille.

2ov. Tὸ ἑῆμα bénir ἔχει δύο παθητικὰς μετοχὰς bénit· ή μὲν πρώτη σημαίνει εὐλογῶ· ώς une famille bénie du ciel οἰκογένεια εὐλογημένη παρὰ τοῦ οὐρανοῦ (Θεοῦ)· ή δὲ δευτέρα σημαίνει τι ἡγιασμένον δι' ἵεροτελεστίας· ώς pain bénit, χρόνος ἡγιασμένος, eau bénite ὅδωρ ἡγιασμένον, ἡγιασμός.

3ov. Tὸ ἑῆμα fleurir ἀνθεῖν ἔχει ἐνεργητικὴν μετοχὴν fleurissant καὶ παρατατικὸν τῆς δριστικῆς fleurissait· ἐπὶ δὲ τῆς μεταφορικῆς σημασίας τοῦ ἀκμάζειν ἀντὶ τῶν κανονικῶν τύπων fleurissant, fleurissait ἔχει τοὺς florissant, florissait· ώς l'empire des Babyloniens florissait à l'époque de Nabuchodonosor.

4ov. Tὸ ἑῆμα haïr ἀποβάλλει τὸ διαιρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ διφθοργόν μετὰ τοῦ a ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς καὶ προστατικῆς, καὶ οὕτω κάμνει je hais tu hais, il hais προστακ. hais.

§ 132. Γ'. Συζυγία.

Recevoir λαμβάνειν.

INDICATIF.

vous recevez

Présent.

ils recevaient.

Je reçois

Passé défini.

tu reçois

Je reçus

il reçoit

tu reçus

nous recevons

il reçut

vous recevez

nous reçûmes

ils reçoivent.

vous reçûtes

Imparfait.

ils reçurent.

Jé recevais

Passé indéfini.

tu recevais

J'ai reçu

il recevait

tu as "

nous recevions

il a "

nous avons reçu
vous avez »
ils ont »

CONDITIONNEL.

Présent.

Je recevrais
tu recevrais
il recevrait
nous recevrions
vous recevriez
ils recevraient.

Passé antérieur.

J'eus reçu
tu eus »
il eut »
nous eûmes reçu
vous eûtes »
ils eurent »

Prétérit

J'aurais reçu
tu aurais »
il aurait »
nous aurions reçu
vous auriez »
ils auraient »

Plus-que-parfait

J'avais reçu
tu avais »
il avait »
nous avions reçu
vous aviez »
ils avaient »

J'eusse reçu
tu euses »
il eût »
nous eussions reçu
nous eussiez »
ils eussent »

Futur

Je recevrai
tu recevras
il recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils recevront.

IMPÉRATIF.

Reçois
recevons
recevez.

Futur passé

J'aurais reçu
tu auras »
il aura »
nous aurons reçu
vous aurez »
ils auront »

*S U B J O N C T I F.**Présent.*

Oue je reçoive
que tu reçoives
qu'il reçoive
que nous recevions

que vous receviez
qu'ils reçoivent.

Imparfait.

Que je reçusse
que tu reçusses
qu'il reçût
que nous reçussions
que vous reçussiez
qu'ils reçussent.

Passé.

Que j'aie reçu
que tu aies »
qu'il ait »
que nous ayons reçu
que vous ayez »
qu'ils aient »

Plus-que-parfait.

Que j'eusse reçu
que tu eusses »

qu'il eût reçu
que nous eussions reçu
que vous eussiez »
qu'ils eussent »

I N F I N I T I F.

Présent.

Recevoir

Passé.

Ayant reçu

P A R T I C I P E.

Présent.

Recevant

Passé.

Ayant reçu

Participe passif.

Reçu, reçue

§ 133. Παρατηρήσεις ἐπὶ τινῶν ὁμοάτων τῆς γ'. συζυγίας.

α') Ἐν τῶν ὁμοάτων τῆς γ' συζυγίας μόνον τὰ λήγοντα εἰς
evoir κλίνονται ὄμαλῶς, κατὰ τὸ recevoir πάντα τὰ λοιπὰ εἰς
oir, ὡς voir, mouvoir, savoir κλίνονται ἀνωμάλως.

β') Τὰ ὁμοάτα devoir καὶ mouvoir λαμβάνουσι περισπωμένην
εἰς τὴν παθητικὴν αὐτῶν μετοχὴν δῦ, μῦ, τὰ θηλυκὰ ὄμως αὐτῶν
due, mue δὲν λαμβάνουσιν.

γ') Δύο μόνον ὁμοάτα φαίνονται ἐν τῇ ἀκοῇ ὅτι ἀνήκουσιν εἰς
τὴν γ' συζυγίαν, ἐν φ' πράγματι ἀνήκουσιν εἰς τὴν δ', τὸ boire πλ-
νεῖν καὶ croire νομίζειν.

§ 134. Δ'. Συζύγια.

Rendre ἀποδιδόνται.

INDICATIF.

Présent.

Je rends
tu rends
il rend
nous rendons
vous rendez
ils rendent

Imparfait.

Je rendais
tu rendais
il rendait
nous rendions
vous rendiez
ils rendaient

Passé défini.

Je rendis
tu rendis
il rendit
nous rendîmes
vous rendîtes
ils rendirent

Passé indéfini.

J'ai rendu
tu as »
il a
nous avons rendu
vous avez »
ils ont »

Passé antérieur.

J'eus rendu
tu eus »
il eut »
nous eûmes rendu
vous eûtes »
ils eurent

Plus-que-parfait.

J'avais rendu
tu avais »
il avait »
nous avions rendu
vous aviez »
ils avaient »

Futur.

Je rendrai
tu rendras
il rendra
nous rendrons
vous rendrez
ils rendront

Futur passé.

J'aurai rendu
tu auras »
il aura »
nous aurons rendu
vous aurer »
ils auront »

CONDITIONNEL

Présent.

Je rendrais
tu rendrais
il rendrait
nous rendrions
vous rendriez
ils rendraient

Passé.

J'aurais rendu
tu aurais »
il aurait »
nous aurions rendu
vous auriez »
ils auraient »

7

J'eusse rendu
tu eusses »
il eût »
nous eussions rendu
vous eussiez »
ils eussent »

IMPÉRATIF

Rends
rendons
rendez

SUBJONCTIF

Présent.

Que je rende
que tu rendes
qu'il rende
que nous rendions

que vous rendiez
qu'ils rendent

Imparfait.

Que je rendisse
que tu rendisses
que il rendît
que nous rendissions
que vous rendissiez
qu'ils rendissent

Passé.

Que j'ais rendu
que tu aies »
qu'il ait »
que nous ayons rendu
que vous ayez »
qu'ils aient »

Plus-que-parfait.

Que j'eusse rendu
que tu eusses »
qu'il eût »
que nous eussions rendu
que vous eussiez »
qu'ils eussent »

INFINITIF

Présent.

Rendre

Passé.

Avoir rendu

PARTICIPE

Présent.

Rendant

Passé.

Ayant rendu

Participe passif.

Rendu, rendue.

§ 135. Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὅνων τῆς δ'. συζυγίας

1ον. Τὰ φέματα τὰ λήγοντα εἰς δρε, ώς répandre, rendre fondre, ἀποκόπτουσιν ἐν τῷ γ' ἑνικῷ προσώπῳ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς τὸ τῆς χρονικῆς αὐτῶν καταλήξεως· ώς je répands tu répands, il répand ; je rends, tu rends, il rend.

2ον. Τὰ δὲ εἰς indre καὶ soudre ἀποκόπτουσι τὸ δὲ ἐν τοῖς τροπίαινοις προσώποις τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς· οἷον craindr φοβεῖσθαι, je crains, tu crains, il craint ; peindre ζωγραφίζειν je peins, tu peins, il peint ; résoudre ἀποφασίζειν, je résous tu résous, il résout.

3ον. Τὸ battre ἀποκόπτει τὸ ἐν τοῖς τροπίαινοις προσώπα τῷ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς, j bats, tu bats, il bat.

4ον. Τὰ δὲ λήγοντα εἰς aître ἢ oître, ώς paraître φαίνεσθαι, croître αὔξάνειν, λαμβάνουσι περισπωμένην ἐπὶ τοῦ i, δσάκις ἀμέσω μετ' αὐτὸ ἔπειται τ. ώς il paraît, il croîtra.

5ον. Τοῦ φέματος croître, πλὴν τῆς ἐν τῇ 4ῃ σημειώσει περὶ στάσεως, τὸ i ἐν τοῖς τροπίαινοις τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ τὸ u τοῦ ἀρίστου α'. τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς, ώς καὶ τὸ u τῆς παθητικῆς μετοχῆς περισπῶνται· ἡ περισπωμένη αὕτη διακρίνει τὰ δύο φέματα croire καὶ croître τὰ δύοια συμπίπτουσιν ἐν τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις κατὰ τὸ σχηματισμόν· ώς je crois, tu crois, il croit νομίζω je crois, tu crois, il croît αὔξάνω· crû νενομισμένος, crû ηὔξημένος· τὸ θηλυκὸν ὄμως τῆς μετοχῆς crue δὲ λαμβάνει περισπωμένην, καὶ οὕτω δὲν διακρίνεται ἀπὸ τῆς μετοχῆς τοῦ νομίζειν.

6ον. Τὸ vaincre τρέπει τὸ c τῆς φίζης vainc εἰς qu εἰς τὰ τροπίαι πληθυντικὰ προσώπα τοῦ ἐνεστῶτος καὶ καθ' ὅλον τὸν παρατατικὸν καὶ ἀρίστου α'. τῆς δριστικῆς, τὸν πληθυντικὸν τῆς προστακτικῆς καὶ τὸν ἐνεστῶτα καὶ παρατατικὸν τῆς ὑποτακτικῆς· ώς je vaincs, tu vaincs, il vainc, nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent κτλ.

Παθητικὰ ὁντά.

§ 136. Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι μονολεκτικὸν τύπον τῶν παθητικῶν ῥήματων, ἀλλὰ σχηματίζουσιν αὐτὰ περιφραστικῶς διὰ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ σχηματιζομένου ῥήματος καὶ τοῦ ἔτερον εἶναι aimé ἀγαπᾶσθαι, je suis aimé ἀγαπῶμαι, il fut vendu ἐπωλήθη.

Être aimé ἀγαπᾶσθαι.

I N D I C A T I F

Présent

Je suis aimé	
tu es »	
il est »	
nous sommes aimés	
vous êtes »	
ils sont »	

Imparfait

J'étais aimé	
tu étais »	
il était »	
nous étions aimés	
vous étiez »	
ils étaient »	

Passé défini

Je fus aimé	
tu fus »	
il fut »	
nous fûmes aimés	
vous fûtes »	
ils furent »	

Passé Indéfini

J'ai été aimé	
tu as été »	
il a été »	

nous avons été aimés

vous avez » »

ils ont » »

Passé antérieur

J'eus été aimé

tu eus » »

il eut » »

nous eûmes été aimés

vous eûtes » »

ils eurent » »

Plus-que-parfait

J'avais été aimé

tu avais » »

il avait » »

nous avions été aimés

vous aviez » »

ils avaient » »

Futur

Je serai aimé

tu seras »

il sera »

nous serons aimés

vous serez »

ils seront »

Futur passé

J'aurai été aimé
 tu auras » »
 il aura » »
 nous aurons été aimés
 vous aurez » »
 ils auront » »

*CONDITIONNEL**Présent*

Je serais aimé
 tu serais » »
 il serait » »
 nous serions aimés
 vous seriez » »
 ils seraient » »

Passé

J'aurais été aimé
 tu aurais » »
 il aurait » »
 nous aurions été aimés
 vous auriez » »
 ils auraient » »

?

J'eusse été aimé
 tu eusses » »
 il eût » »
 nous eussions été aimés
 vous eussiez » »
 ils eussent » »

IMPÉRATIF

Sois aimé
 soyons aimés
 soyez » »

*S U B J O N C T I F**Présent*

Que je soit aimé
 que tu sois » »
 qu'il soit » »
 que nous soyons aimés
 que vous soyez » »
 qu'ils soient » »

Imparfait

Que je fusse aimé
 que tu fusses » »
 qu'il fût » »
 que nous fussions aimés
 que vous fussiez » »
 que'ils fussent » »

Passé

Que j'aie été aimé
 que tu aies été » »
 qu'il ait » »
 que nous ayons été aimés
 que vous ayez » »
 qu'ils aient » »

Plus-que-parfait

Que j'eusse été aimé
 que tu eusses » »
 qu'il eût » »
 que nous eussions été aimés
 que vous eussiez » »
 qu'ils eussent » »

*INFINITIF**Présent*

Être aimé

Passé

Avoir été aimé

PARTICIPE

Présent

Passé

Ayant été aimé

Étant aimé

α. Ο παθητικὸς ἐνεστῶς ἐκφέρεται: ἐνίοτε καὶ διὰ τοῦ μέσου ἐνεστῶτος: ως ce mot s'emploie (ἀντὶ τοῦ est employé) plus souvent au sens figuré qu'au sens propre ή λέξις αὐτη ἔστιν ἐν χρήσει (μεταχειρίζεται) συχνότερον ἐν τῇ μεταφορικῇ ή ἐν τῇ κυρίᾳ αὐτῆς σημασίᾳ: le blé se sème (ἀντὶ τοῦ est semé) au mois de Septembre; τινῶν μάλιστα ῥημάτων προτιμᾶται ὁ μέσος τύπος ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ: ως tout ce qui se dit ne s'écrit pas.

Οὐδέτερα ρήματα.

§ 137. Τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων ῥημάτων λαμβάνουσιν ως βοηθητικὸν τὸ avoir καὶ κλίνονται ἀπαραλλάκτως ως τὰ ἐνεργητικά: ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινα τὰ δποῖα λαμβάνουσιν ως βοηθητικὸν τὸ être, καὶ τότε ή παθητικὴ αὐτῶν μετοχὴ συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ως εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα: π.χ. ils sont venus ἦλθον: elle est arrivée αὐτη ἔφθασε.

α. Υπάρχουσι δέ καὶ τινα, τὰ δποῖα δτὲ μὲν εἰσιν οὐδέτερα, δτὲ δὲ ἐνεργητικά: ταῦτα ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει κλίνονται διὰ τοῦ être, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ διὰ τοῦ avoir: τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ accourir προστρέχειν, acroître αὐξάνειν (μεγαλόνω,) rester μένειν, monter ἀναβαίνειν καὶ ἄλλα.

Dormir κοιμᾶσθαι

INDICATIF

Imparfait.

Présent.

Je dors

Je dormais

tu dors

tu dormais

il dort

il dormait

nous dormons

nous dormions

vous dormez

vous dormiez

ils dorment

ils dormaient

Prétérit défini.

Je dormis
tu dormis
il dormit
nous dormîmes
vous dormîtes
ils dormirent

Passé indéfini

J'ai dormi
tu as »
il a »
nous avons dormi
vous avez »
ils ont »

Passé antérieur.

J'eus dormi
tu eus »
il eut »
nous eûmes dormi
vous eûtes »
ils eurent »

Plus-que-parfait

J'avais dormi
tu avais »
il avait »
nous avions dormi
vous aviez »
ils avaient »

Futur.

Je dormirai
tu dormiras
il dormira

nous dormirons
vous dormirez
ils dormiront

Futur passé.

J'aurai dormi
tu auras »
il aura »
nous aurons dormi
vous aurez »
ils auront »

CONDITIONNEL

Present.

Je dormirais
tu dormirais
il dormirait
nous dormirions
vous dormiriez
ils dormiraient

Passé.

J'aurais dormi
tu aurais
il aurait »
nous aurions dormi
vous auriez »
ils auraient »

J'eusse dormi

tu eusses »
il eût »
nous eussions dormi
vous eussiez »
ils eussent »

I M P É R A T I F

Dors

Dormons

Dormez

S U B J O N C T I F

Présent.

Que je dorme

que tu dormes

qu'il dorme

que nous dormions

que vous dormiez

qu'ils dorment

Imparfait.

Que je dormisse

que tu dormisses

qu'il dormît

que nous dormissions

que vous dormissiez

qu'ils dormissent

Passé.

Que j'ait dormi

que tu aies »

qu'il ait »

que nous ayons dormi

que vous ayez »

qu'il aient »

Plus-que-parfait.

Que j'eusse dormi

que tu eusses »

qu'il eût »

que nous eussions dormi

que vous eussiez »

qu'ils eussent »

I N F I N I T I F

Présent.

Dormir

Passé.

Avoir dormi

P A R T I C I P E

Présent.

Dormant

Passé.

Ayant dormi

Participe passif.

Dormi, dormie

Arriver *φθάνειν* *πλήνεται*

διὰ τοῦ être

I N D I C A T I F

*Présent.*J'arrive *πρέπει*.*Imparfait.*J'arrivais *πρέπει*.*Passé défini.*J'arrivai *πρέπει*.*Passé indéfini.*Je suis arrivé *πρέπει*.*Passé antérieur.*

Je fus arrivé...

Plus-que-parfait.

J'étais arrivé...

Futur.

J'arriverai...

Futur passé.

Je serai arrivé...

C O N D I T I O N N E L

Présent.

J'arriverais...

Passé.

Je serais arrivé...

"

Je fusse arrivé...

I M P É R A T I F

Sois arrivé...

S U B J O N C T I F

Que j'arrive...

Inparfait.

Que j'arrivasse...

Passé.

Que je suis arrivé...

Plus·que-parfait.

Que je fusse arrivé

I N F I N I T I F

Présent.

Arriver

Passé.

Être arrivé

P A R T I C I P E

Présent.

Arrivant

Passé.

Arrivé, étant arrivé.

Μέσα φύματα.

§ 138."Οπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ τὰ ῥήματα ταῦτα ὡς κείμενα μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν, ἦτοι ἐν τῷ μέσῳ, ὀνομάσθησαν μέσα, οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ ὀνομάσθησαν ἀντωνυμικὰ ὡς κλινόμενα διὸ δύο ἀντωνυμιῶν, ὃν ἡ μία ἔστιν ὑποκείμενον, ἡ δ' ἐτέρα ἀντικείμενον· ὡς je me lave νίπτω ἐμκυτόν, νίπτομαι, je me peigne κτενίζομαι.

a. Διαιροῦνται: δὲ κατὰ μὲν τὸν τύπον αὐτῶν εἰς essentiellement pronominaux κυρίως μέσα, ἦτοι τ' ἀποθέντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, τὰ παρ' ἡμῖν ἀποθετικά, ὡς s'emparer, se répentir καὶ εἰς τὰ accidentellement pronominaux, ἦτοι τὰ κατὰ σύμπτωσιν μέσα, τὰ τυπικά, τούτεστιν τὰ ἔχοντα μὲν ἀμφοτέρους τοὺς τύπους, κατὰ σύμπτωσιν δὲ ἀπαντῶντα κατὰ τὸν ἐνεργητικὸν ἢ μέσον τύπον, ὡς tromper καὶ se tromper, battre καὶ se battre; κατὰ δὲ τὴν σημασίαν διαιροῦνται εἰς pronominaux réfléchis μέσα ἀντανακλώμενα, καὶ εἰς pronominaux réciproques μέσα ἀλληλοπαθῆ, τοῦ τύπου μένοντος πάντοτε τοῦ αὐτοῦ δι': ἀμφότερα τὰ εἰδη.

6 ."Οπως ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ λέγομεν ἐπεμίγνυντο καὶ ἐπεμί-

γνυσαν ἀλλήλοις, διανείμαντο τὴν ἀρχὴν καὶ διένειμαν πρὸς ἀλλήλους τὴν ἀρχὴν, οὕτω καὶ οἱ γάλλοι ἵνα ποιήσωσιν ἐναργεστέραν τὴν ἀλληλοπάθειαν προσθέτουσι τὸ l'un l'autre, ἀλλ' εἰς τὸν μέσον τύπον, λαμβανομένης βεβαίως πάντοτε ὑπ' ὄψει τῆς συντάξεως τοῦ ἥματος· διότι ἐὰν λέγωμεν ἀφ' ἐνὸς l'égoïsme et l'amitié s'excluent l'un l'autre; plus d'un fripon se dupent (ἀπατῶνται) l'un l'autre (ἀπατῶσιν ἀλλήλους); les quatre principales armées....s'intimideraient les unes les autres (Montesq. 47, 20), διότι τὸ excluer καὶ duper, ως καὶ τὸ intimider, συντάσσονται αἰτιατικῇ, λέγομεν ἀφ' ἐτέρου les aventures se succèdent les uns aux autres, les vrais chrétiens se pardonnent les uns aux autres, διότι τὰ succeeder καὶ pardonner συντάσσονται δοτικῇ.

γ. Τὰ δὲ μέσα διάμεσα σχηματίζονται διὰ τοῦ ἥματος faire καὶ τῆς ἀπαρεμφάτου τοῦ ἥματος· ως je fais bâtir une maison οἰκοδομοῦμαι, κατασκευάζω (δι' ἄλλου, διὰ τῶν κτιστῶν κτλ.) οἰκίαν.

§ 139. Se laver νίπτεσθαι.

INDICATIF.

Présent.

Je me lave νίπτομαι
tu te laves
il se lave
nous nous lavons
nous vous lavez
ils se lavent

Imparfait.

Je me lavais ἐνιπτόμην
tu te lavais
il se lavait
nous nous lavions
vous vous laviez
ils se lavaient

Passé défini

Je me lavai ἐνίφθην (τότε)
tu te lavas
il se lava
nous nous lavâmes
vous vous lavâtes
ils se lavèrent

Passé indéfini.

Je me suis lavé ἐνίφθην
tu t'es lavé »
il s'est »
nous nous sommes lavés
vous vous êtes »
ils se sont »

Passé antérieur.

Je me fus lavé (ἀφοῦ) ἐνίφθην

tu te fus lavé
il se fut »
nous nous fûmes lavés
vous vous fûtes »
ils se furent »

Plus-que-parfait.

Je m'étais lavé εἰχον νιφθῆ
tu t'étais »
il s'était »
nous nous étions lavés
vous vous étiez »
ils s'étaient

Futur.

Je me laverai νιφθήσομαι
tu te laveras
il se lavera
nous nous laverons
vous vous laverez
ils se laveront

Futur passé

Je me serai lavé θάξειχω νιφθῆ
tu te seras »
il se sera »
nous nous serons lavés
vous vous serez »
ils se seront »

*CONDITIONNEL**Présent.*

Je me laverais θάξειπτόμην
tu te laverais
il se laverait
nous nous laverions

vous vous laveriez
ils se laveraien
Passé.

Je me serais lavé θάξειπτόμην
tu te serais »
il se serait »
nous nous serions lavés
vous vous seriez »
ils se seraient »

IMPÉRATIF.

Lave toi νιφθητι
lavons-nous
lavez-vous

*SUBJONCTIF.**Présent.*

Que je me lave να νιπτωμαι
que tu te laves
qu'il se lave
que nous nous lavions
que vous vous laviez
qu'ils se lavent

Imparfait.

Que je me lavasse να ένιπτόμην
que tu te lavasses
qu'ils se lavât

que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils se lavassent

Passé.

Que je me sois lavé νὰ ἔχω νι-
que tu te sois » [φθῆ]
qu'il se soit »
que nous nous soyons lavés
que vous vous soyez »
qu'ils se soient »

Plus-que-parfait.

Que je me fusse lavé νὰ εἴχον
que tu te fusses » [ν:φθῆ]
qu'il se fût »

que nous nous fussions lavés
que vous vous fussiez »
qu'ils se fussent »

I N F I N I T I F.

Présent

Se laver νίπτεσθαι
passé.

S'être lavé νιφθῆναι

P A R T I C I P E

Présent.

Se lavant νιπτόμενος

Passé.

S'étant lavé νιφθεὶς

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΚΛΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΩΣ

§ 140. Εἰπομέν ὅτι οἱ Γάλλοι: κλίνουσι τὰ δέρματα πάντοτε διὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, je, tu, il, nous, vous, ils, αἵτινές εἰσιν ὑποκείμενα τοῦ δέρματος καὶ προτάσσονται αὐτοῦ· ἐπὶ τῶν ἔρωτηματικῶν δημοσίων προτάσσεων ἐν μὲν τοῖς ἀπλοῖς χρόνοις ἔπονται τῷ δέρματι, ώς αἱ je? ἔχω; as-tu? ἔχεις; trouvons nous? εύρισκομεν; ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις τίθενται μετὰ τὸ βοηθητικὸν συναπτόμεναι πάντοτε διὰ τοῦ ἐνωτικοῦ σημείου· ώς as-tu fini? ὅταν δὲ τὸ δέρμα ἔχῃ ἄλλο ὑποκείμενον καὶ οὐχὶ τὴν ἀντωνυμίαν, τότε τὸ μὲν ὑποκείμενον προτάσσεται τοῦ δέρματος, ἡ δὲ ἀντωνυμία ἔπειται· οἷον ὁ Γεώργιος ἔχει τὸ χαρτίον; George a-t-il le papier?

α."Οταν τὸ α' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς λήγη εἰσε ἄφωνον, μεταβάλλεται τὸ ἄφωνον εἰς ὀξύτονον χάριν εὐφωνίας, ώς parlé je? ἀντὶ τοῦ κακοφώνου parle je? τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τῷ α' ἐνικῷ προσώπῳ τοῦ ἀσφιστοῦ τῆς ὑποθετικῆς, ἐν τῷ β'

τύπῳ eussé-je-aimé? ἐν τῇ τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει, ώς καὶ ὅτι
τὸ ῥῆμα ἔστι μονοσύλλαβον, προτιμῶσιν οἱ Γάλλοι τὴν περίφραστην
est-ce-que je trouve? est-ce-que je prends? λέγουσιν ὅμως Οὐχ
suis-je? Que dis je? Que vois-je? Que puis-je? Que dois-je?
Où vais-je? Que sais-je?

6. "Οταν τὸ γ' ἐνικὸν πρόσωπον χρόνου τινὸς τοῦ ῥήματος λήγῃ
φωνῆν παρεντίθεται εὐφωνίας χάριν τὸ μεταξὺ τοῦ ῥήματος καὶ τὸ
ἀντωνυμίας· ώς a-t-il? mange-t-il? finira-t-il?"

γ. "Ο ἑρωτηματικὸς τῶν ῥημάτων τύπος οὐδόλως διαφέρει τῶν λατινῶν,
διότι τὸ ῥῆμα οὐδεμίαν ύφισταται μεταβολήν, κλίνεται δὲ μόνον
εἰς τὴν δριστικήν καὶ ύποθετικήν, τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων μὴ οὐσῶν
ἐπιδεκτικῶν τοῦ ἑρωτηματικοῦ τύπου.

Ανώμαλα φύματα.

§ 141. Πρώτη συνγία.

Aller=πορεύομαι· (βίζαι all, va, ir) allant, allé, je vais, j'allai

'Ενεστῶς δριστ. je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez
ils vont. j'allais. j'allai. je suis allé. μέλ. j'irai. ύποθ. j'irais
πρόστ. va, allons, allez. ύποτ. que j'aille, que tu ailles, qu'il
aille, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. Τὸ
ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ ῥήματος aller, va λαμβάνεται
σ πρὸ τοῦ γ. ώς vas-y.

α. Τὸ ῥῆμα aller κλίνεται καὶ ἀντωνυμικῶς μετὰ τοῦ en, s'en allez
=ἀπέρχεσθαι, ἀναχωρεῖν· ώς je m'en vais; je m'en suis allé; j'
m'en irai; que je m'en aille; πρόστ. va-t'en, allons-nous-en
allez-vous-en.

Envoyer=πέμπειν· (βίζαι envoi, envoy, enverr) envoyant
envoyé, j'envoie, j'envoyai· j'envoie nous envoyons.—j'
voyais, nous envoyions.—j'enverrai. —j'enverrais.—que j'
voie, que nous envoyions.

§ 142. Δευτέρα συνγία.

Acquérir=κτάσθαι· (βίζαι acqér, acquier λατ. acquirere)
acquérait, acquis, j'acquiers, j'acquis· ἐνεστ. j'acquiers, τὸ

acquiérs, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. j'acquérais. j'acquis. j'ai acquis. j'acquerrai. j'acquerrais. acquiers, acquérons, acquérez. que j'acquiére, que nous acquérons; $\alpha\tau\tau'$ αὐτὸν κλίνονται καὶ τὰ conquérir=κατακτᾶν, reconquérir, s'enquérir.

Assaillir ($\pi\rho\phi\rho\epsilon\tau\alpha$: ασαγιρ)=έφορμαν ($\lambda\alpha\tau$. ad-salire) assaillant, assailli, j'assaille, j'assaillis.

Bouillir=ζεῖν. ($\beta!ζα$: bouill, bou· $\lambda\alpha\tau$. bullire) bouillant, bouilli, je bous, je bouillis. Je bous, tu bous, il bout, nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. Je bouillais. Je bouillirai. bous, bouillons, bouillez. que je bouille, que nous bouillions. que je bouillisse.

Courir=τρέχειν. ($\beta!ζα$: cour, courr· $\lambda\alpha\tau$. currere) courant, couru, je cours, je courus; je cours, tu cours, il court, nous courons, vous courez, ils courent. παρατ. je courais μέλ. je courrai· ὑποθ. je courrais· έπ' αὐτοῦ κλίνονται καὶ τὰ φήματα accourir, concourir, discourir, encourir, parcourir, recourir.

Couvrir=καλύπτειν couvrant, couvert, je couvre, je couvris; έπ' αὐτοῦ κλίνονται καὶ τὰ ouvrir, offrir, souffrir καὶ τὰ σύνθετα τούτων rouvrir, recouvrir, découvrir.

Cueillir=δρέπειν ($\lambda\alpha\tau$. colligere) cueillant, cueilli, je cueille, je cueillis· je cueille, nous cueillons. παρατ. je cueillais· μέλ. je cueillerai· ὑποθ. je cueillerais.

Dormir=κοιμάσθαι. ($\beta!ζα$: dor, dorm· $\lambda\alpha\tau$. dormire).

Faillir=($\pi\rho\phi\epsilon\tau\phi\varphi\gamma\tau$) σφάλλειν. ($\beta!ζα$: faill. fau $\lambda\alpha\tau$. fallere) faillant, failli, je faux, je faillis· je faux, tu faux, il faut, nous faillons, vous faillez, ils faillett· παρατ. je faillais, je faudrai, je faudrais, que je faillisse.

Férir=πλήττειν, πληγώνειν· τοῦ φήματος τούτου ἀπαντῷ μόνον ἡ ἀπαρέμφατος ἐν τῇ φράσει sans coup férir=ἀμαχητι!

Fuir=φεύγειν. ($\beta!ζα$: fuy, fui· $\lambda\alpha\tau$. fugere) fuyant, fui, je suis, je suis· je suis, nous fuyons.—je fuyais.—je fuirai.—que je fuie, que nous fuyions.—que je fusse, que nous fuissions.

Gésir=κεῖσθαι· ἐλλιπέσ· εὔχρηστον μόνον ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῆ τοῦ

ἐνεστῶτος τῆς ὄριστικῆς, il git; ei git=ἐνταῦθα κεῖται, εἰς τὰ πληθ.
τοῦ ἐνεστῶτος, nous gisons, vous gisez, ils gisent καὶ ἐν δόλοι λήφ
τῷ παρατ. τῆς ὄριστικῆς je gisais. Εὐφωνίας γάριν γράφουσι καὶ
nons gissons, vons gissez κ.τ.λ.

Mentir=ψεύδεσθαι: mentant menti je mens, je mentis. ὥστε
τως κλίνεται καὶ τὸ φῆμα démentir=διαψεύδειν.

Mourir=χποθηνήσκειν· mourant, mort, je meurs, je mourus·
ἐνεστ. ὄριστ. je meurs, tu meurs, il meurt, nous mourons, vous
mourez, ils meurent ; je mourais ; je mourus ; je suis mort ;
je mourrai· je mourrais ; meurs, mourons, mourez ; que je
meure· que je mourusse.

Ouïr=χρούειν· (λατ. audire) τὸ φῆμα τοῦτο ἔστιν ἐλλιπές· εὖ-
χροστοις χρόνοις εἰσὶν οἱ ἔξης· J'ois, tu ois, il oit, nous oyons,
vous oyez, ils oient. J'oyais. J'ouis. J'ai oui. J'ourrai.
J'ourais. Que j'oise η que j'oye. Que j'ouisse. Oyant, oui,
ouie.

Partir = χναχωρεῖν· partant, parti, je pars, je partis. Je
pars, nous partons. Je partais. Que je parte. Que je par-
tisse.

Quérir=ζητεῖν· εὔχροστον μόνον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῶν
φῆμάτων alles, envoyer καὶ venir· οἷον envoyer quérir μεταπέμ-
πεσθαι τινα.

Sentir=κισθάνεσθαι: sentant, senti, je sens, je sentis· je sens,
nous sentons. Que je sente. Que je sentise.

Servir=ὑπηρετεῖν· servant, servi, je sers, je servis, je sers,
tu sers, il sert, nous servons. Je servais. Que je serve. Que
je servisse.

Sortir=ἔξερχεσθαι: sortant, sorti, je sors, je sortis. Je sors,
tu sors, il sort, nous sortons. Je sortais. Que je sorte. Que
je sortisse.

Tenir=κρατεῖν· tenant, tenu, je tiens, je tins. ὄριστ. ἐνεστ.
je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tien-
nent; je tenais; χάρ. je tins, tu tins, il tint, nous tinmes, vous
tintes, ils tinrent; j'ai tenu; je tiendrai; je tiendrais ; que je

tienne; que je tinsse. Tò n εἰς τὸ ἑῆμα τοῦτο διπλασιάζεται: διπλάκης εὐρίσκεται πρὸ ἀφώνου συλλαβῆς: ὄμοιως κλίνονται καὶ τὰ σύνθετα αὐτοῦς' absténir, appartenir, détenir, entretenir, maintenir, obtenir, retenir, soutenir καὶ.

Tressaillir=σκιρτᾶν κλίνεται ως τὸ assaillir.

~~Venir=έρχεσθαι: τὸ ἑῆμα τοῦτο κλίνεται ως τὸ tenir λαμβάνει δὲ ως βοηθητικὸν τὸ ἔτε.~~

Vêtir=ἐνδύειν vêtant, vêtu, je vêts, je vêtis ὄμοιως κλίνονται καὶ τὰ σύνθετα dévêtilr, revêtir.

§ 43. Τοίη συγγία.

Asseoir (πρόφερε assouar)=καθέζεσθαι: asseyant, assis, j'assis, j'assieds, j'assis. ὅρ. ἐνεστ. j'assieds, tu assieds, il assied, nous asseyons, vous asseyez, ils asseient, ἢ asseyent; j'asseyais; j'assis; j'ai assis; j'assiérai ἢ asseyerai; j'assiérais ἢ asseyerais; assieds, asseyons, asseyez; que j'asseye; que j'assis; τὸ ἑῆμα τοῦτο ἀπαντᾷ ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς μέσην διάθεσιν.

Choir=πίπτειν εὔχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν παθητ. μετοχὴν chu, chue, καὶ τὸν μέλλοντα je cherrai.

Déchoir=ἐκπίπτειν τὸ ἑῆμα τοῦτο δὲν ἔχει ἐνεργητικὴν μετοχὴν παθ. μετ. déchu, je dechois, je déchus; ἐνεστ. je déchois, tu déchois, il déchoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient; je déchoyais; je déchus; je décherrai; je décherrais; que je déchoie; que je déchusse.

Dévoir=όφελειν je dois, tu dois, il doit, nous devons, vous devez, ils doivent. Je devais. Je dus. Je devrai. Que je doive. Que je dusse. Devant, dû, due.

Échoir=λαγχάνειν τὸ ἑῆμα τοῦτο ἔστιν εὔχρηστον εἰς τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστ. τῆς ὄριστικῆς: il échoit καὶ il échet, εἰς τὸν ἀόρ. τῆς ὄριστικῆς j'échus, τὸν παρατ. τῆς ὑποτακτικῆς que j'échusse, εἰς τὸν μέλλοντα καὶ τὴν ὑποθ. j'écherrai, j'écherrais, εἰς τὴν ἐνεργ. μετοχὴν échéant καὶ τὴν παθ. μετοχὴν échue-e.

Falloir=δεῖν μετ. ἐνεργητικὴ δὲν ὑπάρχει fallu, il faut, il

fallut, *μέλ.* il faudra· ὄποθ. il faudrait· ὑποτακτικὴ qu'il faille qu'il fallût.

Mouvoir=*κινεῖν*: (*λατ.* movere) mouvant, mû, je meus, je mus· δριστ. énesτ. je meus, tu meus, il meut, nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent; je mouvais; je mus; je mouvrai; je mouvrais; que je meuve, κτλ.

Pleuvoir=*βρέχειν*: pleuvant, plu, il pleut, il plut, il a plu, il pleuvra, il pleuvrait, qu'il pleuve, qu'il plût.

Pourvoir=*προνοεῖν, προμηθεύειν*: pourvoyant, pourvu, je pourvois, je pourvus ; je pourvoirai ; je pourvoirais, κτλ.

Pouvoir=*δύνασθαι*: pouvant, pu, je peux ή je puis, tu peux, il peut, nous provons, nous pouvez, ils p̄envent; je pouvais; je pus ; je pourrai ; je pourrais ; que je puisse ; que je pusse.

Savoir=*γνωρίζειν*: sachant, su, je sais, je sus ; énesτ. δριστ. je sais, tu sais, il sait, nous savons, vous savez, ils savent ; je savais ; je sus; je saurai ; je saurais ; sache, sachons, sachez ; que je sache· que je susse.

Σημ. H conditionnel présent καὶ passé τοῦ ρήματος τούτου ἀρνητικῶς ως ἐπὶ τὸ πολὺ λαμβάνουσι τὴν σημασίαν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς δριστικῆς τοῦ ρήματος pouvoir ; ως je ne saurais vous le dire=je ne puis vous le dire.

Seoir (*πρόφερε souar*)=*κάθημας*: ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης ἔστιν, ἐλληπέστατον· ἔχει εὐχρηστον μόνον τὸν ἐνεστῶτα τῆς δριστικῆς je sieds, tu sieds, il sied, nous seyons, vous seyez, ils siéent; τὴν ἀπαρέμφατον, τὴν ἐνεργ. μετ. séant καὶ τὴν παθ. sis, sise ; ως μέσον δὲ se seoir ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῇ προστ. sieds-toi, seyez-vous· ἐν τῇ σημασίᾳ, τοῦ προσήκειν, ἀρμόζειν ἔστιν εὐχρηστον εἰς τινας χρόνους, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ τρίτον ἐνικὸν καὶ τρίτον πληθ. πρόσωπον il sied, il siéent; il seyait ; ils seyaient ; il siéra ; ils siéront; il siérait; ils siéraient; δὲν ἔχει χρόνους συνθέτους ὑποτ. ἐνεστ. qu'il siée, qu'ils siéent· ἐνεργ. μετ. séyant ή séant: τουτέστιν ἐν τῇ σημασίᾳ ταύτη λαμβάνεται ἀπροσώπως· il sied mal à un homme instruit d'être léger dans ses discours δὲν ἀρμό-

Έχει εἰς ἀνθρωπον πεπαιδευμένον νὰ ή ἐλαφρὸς ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ.
Surseoir (πρόφερε sursouar)=ἀναβάλλειν sursoyant, sursis, je surseois, je sursis ; je surseois, nous surseoyons. J'ai sursis; je surseoirai; je surseoirais; que je sursisse.

Valoir=ἀξίζειν valant, valu, je vaux, je valus· ἔνεστ. δρ. je vaux, tu vaux, il vaut, nous valons, vous valez, ils valent, je valais; je valus; je vaudrai; je vaudrais; ἔνει προστακτικῆς· ὑποτ. ἔνεστ. que je vaille, qu'il vaille, que nous valions, que vous valiez, qu'ils vaillent· ὅμοιώς κλίνεται καὶ τὸ φῆμα prévaloir=ὑπερισχύειν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἰς τὸν ἔνεστ. τῆς ὑποτακτικῆς σχηματίζεται ὅμαλῶς ἐκ τῆς μετοχῆς prévalant; que je prévaise.

Voir=βλέπειν voyant, vu, je vois, je vis; je voyais; je verrai; je verrais ; que je voie, que nous voyons ; que je visse κτλ. ὅμοιώς κλίνονται καὶ τὰ σύνθετα revoir, entrevoir, prévoir· σημειωτέον ὅτι τὸ φῆμα prévoir=προβλέπειν κάμνει εἰς τὸν μέλλοντα καὶ τὴν ὑποθ. je prévoirai, je prévoirais.

Vouloir=βούλεσθαι voulant, voulu, je veux, je voulus ; je voulais; je voudrai· je voudrais· ὑποτ. ἔνεστ. que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille, que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent ; veux, voulons, voulez καὶ veuillez.

§ 144. Τετάρτη οντογνία.

Absoudre = ἀθωοῦν· (φίλαι absolv, absou· λατ. absolvere) absolvant, absous, θηλ. absoute· j'absous· δὲν ἔχει ἀόριστον καὶ παρατατ. ὑποτακτικῆς j'absous, tu absous, il absout, nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. J'absolvais. J'absoudrai. J'absoudrais. absous, absolvons, absolvez. Que j'absolve.

Battre=τύπτειν battant, battu, je bats, je battis.

Boire=πίνειν· (φίλαι buv, boiv, boi ; λατ. bibere) buvant, bu, je bois, je bus. Je bois, tu bois, il boit, nous buvons, vous buvez, ils boivent. Je buvais. Je boirai. Je boirais. Bois,

buvons, buvez. Que je boive, que nous buvions, qu'ils boivent. Que je busse.

Braire=*όγκασθαι*: (*ρίζαι*: brai, bray) ἐλλιπές, εὐχρηστον μόνον εἰς τοὺς ἔξης τύπους: il brait, ils braient, il Brayait, ils brayaient, il braira, ils brairont καὶ τῆς ὑποθ. il breirait, ils prairaien, braiyant.

Bruire=*θορυβεῖν*: ἐλλιπές ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ 3ῳ ἐνικῷ προσώπῳ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὄριστικῆς il bruit, ἐν τῷ 3ῳ ἐνικῷ καὶ πληθυντικῷ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὄριστικῆς il bruyait, ils bruoyaient καὶ il bruissait, ils bruissaient, καὶ ἐν τῷ 3ῳ πληθυντικῷ τῆς ὑποτακτικῆς, qu'ils bruissent; ή δὲ μετοχὴ αὐτοῦ bruyant, λαμβάνεται ως ἐπιθετον οἱ λοιποὶ τύποι ἀναπληροῦνται διὰ τῆς περιφράσεως faire du bruit.

Circoncire (circum-caedo)=*περιτέμνειν*: circoncisant, circoncis, je circoncis, je circoncis; τὸ ἡμία τοῦτο δὲν ἔχει παρατ. ὄριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς, οὔτε ἐνεργ. μετοχήν.

Clore=*κλείειν*: τὸ ἡμία τοῦτο ἔχει εὐχρηστοὺς τοὺς ἔξης τύπους: je clos, tu clos, il clôt, je clorai κτλ. je clorais, κτλ. προστ. clos: que je close κτλ.

Conclure=*συμπεραίνειν*: concluant, conclu, je conclus, je conclus. Que je conclue, que nous concluions, qu'ils concluent. Que je conclusse.

Confire=*ταριχεύειν*: διὰ συγχάρεως: (*ρίζαι*: confis) confisant, confit, confite, je confis, je confis: je confis, tu confis, il confit, nous confisons, vous confisez, ils confisent. Je confisais. Je confirai. Que je confise. Que je confisse.

Connaitre=*γνωρίζειν*: connaissant, connu, je connais, je connus; δροίως κλίνονται τὰ ἡμία paraître, disparaître, reparaître, reconnaître, méconnaître.

Coudre=*ράπτειν*: (*ρίζαι*: couss, coud) cousant, sousu, je couds. je couisis. je couds, tu couds, il coud, nous cousons, vous cousez, ils cousent. Je couvais. Je coudrai. Couds, cousons, cousez. Que je couse, que nous coussions. Que je couuisse, que nous coussissions.

Graindre=φοβεῖσθαι· craignant, craint, je crains, je craignis; ὅμοίως κλίνονται τὰ φήματα peindre, teindre, joindre, atteindre, ceindre, feindre, καὶ πάντα τὰ εἰς aindre, eindre, καὶ oindre.

Croire=πιστεύειν· crayant, cru, je crois, je crus.

Croître=κύρανειν, θλαστάνειν· croissant, crû, je crois, je crûs.

Dire=λέγειν· disant, dit, je dis, je dis· ἐνεστ. ὅριστ. je dis, tu dis, il dit, nous disons, vous dites, ils disent; je disais; dis, disons, dites; que je dise; que je disse; ἡ ἀνωμαλία τοῦ δευτέρου πληθ. προσώπου ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ redire· τὰ δ' ἐπίλοιπα σύνθετα dédire, condredire, interdire, médire, prédire, σχηματίζουσιν κατὸ δμαλῶς, interdisez, contredisez, médisez κλ.

Fclore=ἐκκολάπτειν ἐπὶ ὠῶν. ἀνοίγειν ἐπὶ ἀνθέων· ἐλλιπὲς ὡς τὸ clore.

Ecrire=γράφειν· (ἔγραψαι: écriv, écri) écrivant, écrit, j'écris, j'écrivis; ὅμοίως κλίνονται καὶ πάντα τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα circonscire, décrire, inscrire, prescrire, proscrire, récrire, souscrire, transcrire.

Faire=ποιεῖν· faisant, fait, je fais, je fis ; ἐνεστ. ὅριστ. je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font ; je faisais; je ferai ; je ferais ; fais, faisons, faites ; que je fasse; que je fisse; ὅμοίως κλίνονται τὰ contrefaire, défaire, refaire, satisfaire, surfaire.

Frire=τηγανίζειν· ἔχει εὐχρήστους τοὺς ἔζης μόνον τύπους : je fris, tu fris, il frit· je frirai, je frirais· προστακτικὴ fris· τοὺς συνθέτους χρόνους καὶ τὴν παθ. μετοχὴν frit, frite· οἱ ἐλλείποντες χρόνοι: σχηματίζονται διὰ τοῦ φήματος faire· οἵοι nous faisons frire.

Lire=ἀναγινώσκειν· lisant, lu, je lis, je lus.

Luire=λάμπειν· luisant, lui, je luis· δὲν ἔχει ὁριστον ὅριστ. καὶ παρατ. ὑποτ. οὔτε προστακτική· ἡ δὲ παθ. μετοχὴ δὲν ἔχει γένος θηλυκόν.

Maudire=καταρᾶσθαι· maudissant, maudit, je maudis je maudis. Je maudis, tu maudis, il maudit, nous maudissons, vous maudissez, ils maudissent; τὰ δ' ἐπίλοιπα ὡς τὸ dire.

Mettre=τιθέναι· mettant, mis, je mets, je mis ; je mettais ; que je mette ; que je misse. Mis, mise.

Moudre=χλέθειν· moultant, moulu, je mouds, je moulus.
Naître=γεννᾶσθαι· naissant, né, je nais, je naquis; βοηθεῖ-
 ται ὑπὸ τοῦ être.

Nuire=βλάπτειν· nuisant, nui, je nuis, je nisis ; κατὰ
 τοῦτο κλίνονται καὶ τὰ δόγματα instruire, produire, introduire,
 conduire, réduire, κλ.

Paitre=βόσκειν, ἔλλαπὲς ἀπαντῶν μόνον εἰς τοὺς ἔξτις τύπους·
 je pais, tu pais, il pait, nous paissions, vous paisez, ils paiss-
 ent. Je paissais. Je paitrai. Je paitrais. Pais, paissions, paiss-
 sez. Que je paise. Paissant.

Plaire=ἀρέσκειν· plaisant, plu, je plais, je plus. Je plais,
 nous plaisons. Je plaisais. Que je plaise. Que je plusse.

Prendre=λαμβάνειν· prenant, pris, je prends, je pris ; je
 prends, tu prends, il prend, nous prenons, vous prenez,
 ils prennent; que je prenne, que nous prenions; que je prisse.
 Τὸ ποὺ δόγματος τούτου καὶ τῶν δύοιῶν αὐτῷ διπλασιάζεται ἐπο-
 μένου εἰς ἀφώνου.

Résoudre=ἀποφασίζειν, λύειν, διαλύειν, résolvant, résous,
 καὶ résolu, je résolus.

Rire=γελᾶν· riant, ri, ἀνευ θηλυκοῦ, je ris, je ris. Je ris,
 nous rions. Je riais, nous riions, nous riiez. Que je ris,
 que nous riions. Que je risse.

Suffire=ἀρκεῖν· suffisant, suffi, ἀνευ θηλυκοῦ, je suffis, je
 suffis.

Suivre=ἀκολουθεῖν (φίλαι sui, suiv· λατ. sequere) suivant,
 suivi, je suis, je suivis· δύοιως κλίνονται καὶ τὰ δόγματα poursuivre
 καὶ s'ensuivre· τὸ δόγμα s'ensuivre=ἐκπηγάζειν, ἐπεσθαι·
 ἀπαντῷ μόνον ὡς μέσον καὶ ἀπροσώπως.

Taire=σιωπᾶν· taisant, tu, je tais, je tus ; κλίνεται ὡς τὸ
 plaisir.

Traire=ἀμέλγειν· trayant, trait, traite, je traïs ; ἀνευ ἀκ-
 ἀρίστου καὶ παρατ. ὑποτακτικῆς. Je traïs, nous trayons, ils traï-

ent. Je trayais, nous trayions. Que je traie, que nous trayions. Ὁμοίως καλύνονται καὶ τὰ distraire. extraire, soustraire, κτλ.

Vaincre=νικᾶν· vainquant, vaincu, je vaines, je vainquis. Je vaines, tu vaines, il vaines, nous vainquons. Je vainquais. Je vaincrai. Vaines, vainquons. Que je vainque. Que je vainquisse.

Vivre=ζῆν· vivant, vécu, je vis, je vécus. Je vis, nous vivons.—Que je vive.—Que je vécusse.

Απρόσωπα ρήματα.

§ 145. Απρόσωπα ρήματα καλοῦνται τὰ κατὰ τρίτου μόνον πρόσωπον ἀπαντῶντα. ώς il pleut βρέχει, il éclaire ἀστράπτει, il tonne βροντᾷ, il faut πρέπει, il se peut εστι δυνατόν. Απρόσωπα ρήματα γίνονται πρὸς τούτους.

1ov. Έκ τοῦ ρήματος avoir προηγουμένου τοῦ γ. ώς il y a. υπάρχει, il y aura υπάρχει κτλ.

2ov. Έκ τοῦ être καὶ τινων οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων. ώς il est bosoin εἶναι ἀνάγκη, il est temps, il est bon, certain, semblable, juste, singulier, rare, nécessaire, facile, difficile, possible, impossible καὶ ἄλλων, ώς καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τὰ ὕρα ἔστιν ἀπιέναι, καὶρὸς λέγειν, ρέδιον ἔστι παραινεῖν ἄλλοις, χαλεπόν ἔστι ἀσκεῖν τὴν ἀρετὴν κτλ.

3ov. Έκ τοῦ faire καὶ τινων οὐσιαστικῶν. ώς il fait froid, il fait chaud, il fait des éclairs ἀστράπτει, il fait du soleil κτλ.

4ov. Έκ τινων προσωπικῶν ρήματων λαμβανομένων καὶ ἀπρόσωπως, ώς καὶ τὰ Ἑλληνικὰ δοκῶ καὶ δοκέιν, προσήκω καὶ προσήκει, μέλω καὶ μέλει μοι κτλ. τοιαῦτά δ' εἰσι τὰ il suffit, il semble, il paraît, il arrive il revient κτλ. ώς Il arrive souvent de grands accidents. Il se trouve de belles poésies dans ce livre. Des trois cents hommes il n'en revint que soixante. Je conviens de ce que vous dites συμφωνῶ εἰς ὅ, τι λέγετε.

καὶ il convient d'agir avec franchise συμφέρεις νὰ φέρηται τις εἰλικρινῶς.

Κλίνονται δὲ κατὰ τὴν συζυγίαν εἰς τὴν ἔκαστον ἀνήκει, λαμβάνοντα ως βοηθητικὰ τινὰ μὲν τὸ avoir τινὰ δὲ τὸ être.

§ 146. Σχηματισμὸς τῶν ἀπροσώπων ὁνυμάτων.

INDICATIF	Prétérît
<i>Présent.</i>	Il aurait neigé
Il neige <i>χονίζει</i>	il eût neigé
<i>Imparfait.</i>	S U B J O N C T I F
Il neigeait	<i>Présent.</i>
<i>Prétérît défini.</i>	Qu'il neige
Il neigea	<i>Imparfait.</i>
<i>Prétérît indéfini.</i>	Qu'il neigeât
Il a neigé	<i>Prétérît.</i>
<i>Prétérît antérieur</i>	Qu'il ai neigé
Il eut neigé	<i>Plus-que-parfait.</i>
<i>Plus-que-parfai.</i>	Qu'il eût neigé
Il avait neigé	I N F I N I T I F
<i>Futur.</i>	<i>Présent.</i>
Il neigera	Neiger
<i>Futur passé.</i>	P A R T I C I P E
Il aura neigé	<i>Présent</i>
C O N D I T I O N N E L	<i>χρηστος.</i>
<i>Présent.</i>	<i>Prétérît.</i>
Il neigèrait	Ayant neigé

Περὶ μετοχῆς.

§ 147. Η χρήσις τῆς μετοχῆς ἐν τῇ γαλλικῇ ἔστι κατὰ πολὺ διάφορος τῆς ἑλληνικῆς· ἐν μὲν τῇ ἑλληνικῇ οὐδέποτε ἀπαντᾷ μετοχὴ μὴ συμφωνοῦσα πρός τι οὐσιαστικόν· ἐν τῇ γαλλικῇ δῆμῳ δὲ μὲν ἐνεργητικὴ μετοχὴ ἀπαντᾷ.

α') ἀμετάβλητος, ὅτοι πρὸς οὐδὲν τῶν ἐν τῇ περιόδῳ ὄνομάτων συμφωνοῦσα· ὡς *qui'on ne vous trouve point tous deux parlant ensemble* νὰ μὴ σας ἵδω τοὺς δύο δημιούντας δύο, καὶ ὄνομάζεται *participe présent* ἐνεργητικὴ μετοχή.

β') μεταβλητή, ὅτοι συμφωνοῦσα πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν εἰς ὁ ἀναφέρεται, καὶ ὄνομάζεται *adjectif verbal* ἥηματικὸν ἐπίθετον· ὡς *l'homme est la seule créature parlante* ὁ ἀνθρώπος ἔστι τὸ μόνον λαλητόν, (*δημιοῦν*) *πλάσμα*.

Ἐπίσης καὶ ἡ παθητικὴ μετοχὴ *participe passé* ἔστι.

α') ἀμετάβλητος· ὡς *j'ai reçu une lettre*.

β') μεταβλητή· ὡς *j'ai répondu à la lettre que j'ai recue* ἀπήντησα εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔλαβον· *les livres que tu m'a envoyés sont très intéressants* τὰ βιβλία τὰ δηοῖς μοι ἐπεμψάς εἰσι σπουδαιότατα.

Οἱ περὶ τούτου κανόνες ἐκτίθενται ἐν ἴδιαιτέρῳ τοῦ συντακτικοῦ κεφαλαίῳ περὶ μετοχῆς.

Περὶ προθέσεων.

§ 148. Αἱ προθέσεις δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν α'. εἰς κυρίας καὶ β'. εἰς καταχρηστικάς.

α. Καὶ κύριαι μὲν λέγονται καὶ προθετικὴν καταγωγὴν καὶ ἔννοιαν ἔχουσαι· ὡς ἡ *entre* (inter), *contre* (contra), *sur* (super), *pour* (pre) κλπ.

Τυποδιαιροῦνται δ' αἱ κύριαι εἰς ἀπλαῖς καὶ εἰς συνθέτους.

β. Καὶ ἀπλαῖ μέν εἰσιν αἱ ἐκ μιᾶς καὶ μόνης συγκείμεναι λέξεως· τοιαῦται δ' εἰσι.

'Α εἰς	dessus ἐπὶ	par διά, ὑπὸ
après μετὰ	dès ἡμέρα, ἀπό	parmi μεταξύ
avant πρὸ	devant πρὸ	pour διὰ
avec σὺν	en ἐν, εἰς	près παρά
chez παρά	entre μεταξύ	sans ἄλλου
contre κατὰ	envers πρὸς	selon κατὰ
dans ἐν	hormis πλήν, ἔκτος	sous ὑπὸ
de ἐκ	hors ἔκτος	sur ἐπὶ
depuis ἀπό	malgré, εἰ καί, βίᾳ,	vers πρὸς
derrière ὅπισθεν	ἄκοντος...	voici
dessous ὑπὸ	outre πέραν, πρὸς	voilà { idou

γ. Πολλαῖ τῶν φαινομένων ἀπλῶν τούτων προθέσεων, ἐὰν ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν ἐκ τῆς λατινικῆς καταγωγῆς αὐτῶν, εἰσὶ σύνθετοι π.χ. ἡ après ἐκ τῆς ad pressim, ἡ parmi ἐκ τοῦ per medium, ἡ envers ἐκ τῶν in versus κτλ. Ἀλλαὶ δὲ πάλιν προέκυψαν ἐκ τῆς βαθμιαίας συμπτύξεως ῥημάτων καὶ ἐπιφρημάτων· ως τὰ voici ἐκ τοῦ vois βλέπε, ici ἐδῶ, voilà ἐκ τοῦ vois βλέπε, là ἐκεῖ, ως καὶ τὸ Ἑλληνικὸν idou· ἐθεωρήσαμεν ἐκβαίνουσαν τοῦ σκοποῦ τοῦ παρόντος πονήματος τὴν τοιαύτην ἔρευναν.

δ. Σύνθετοι δέ εἰσιν αἱ ἐκ δύο ἢ πλειόνων συγκείμεναι λέξεων μίαν προθετικὴν ἐκφερουσῶν ἔννοιαν· τοιαῦται δ' εἰσὶ πλεῖσται· οἷα:

'Α cause de ἔνεκα	En deçà ἐντεῦθεν
'Α l'égard de πρός, κατὰ	Au delà πέραν
Au dedans de ἐντὸς τοῦ...	Eu égard ως πρὸς
Au devant de ἀντίον, εἰς ἀπάν-	Vis-à-vis de ἀντικρὺ
Faute de ἐλλείψει [τησιν.]	à la faveur de τῇ βοηθείᾳ
Par rapport χάριν, ἀναλόγως	à travers διὰ (μέσου) καὶ

ε. Αἱ σύνθετοι αὗται προθέσεις λέγονται πρὸς τούτοις καὶ προθετικαὶ ἐκφράσεις, locutions prépositives.

ζ. Καταχρηστικὰς δὲ προθέσεις ὀνομάσαμεν ἐπιθετά τινα καὶ μετοχὰς ἐνεργητικὰς καὶ παθητικὰς, αἵτινες ἔλαθον σὺν τῷ χρόνῳ καὶ προθετικὴν ἔννοιαν π. χ.

Attenant παρά, πρὸς	Concernant περί, ως πρὸς
Attendu ἔνεκα	Durant κατά, ἐν καιρῷ

Excepté ἐξαιρέσει	Sauf ἔκτος
Moyenant διὰ (μέσου)	Suivant κατὰ
Non compris μὴ συμπεριλαχμ-	Supposé (ὑπό-) τεθέντος ὅτι
βανομένου, νης.	
Nonobstant καίπερ	Touchant περὶ
Pendant ἐπὶ, ἐν κατέω	Vu πρός, ως πρὸς
Proche πλησίον	Y compris συμπεριλαχμανομένου

Πολλαὶ τῶν προθέσεων λαμβάνονται καὶ ως ἐπιρρήματα· ως αἱ
après, contre, depuis, derrière, dessus, dessous, dehors, de-
vant, à travers, au delà, en deçà, voilà κλ.

Περὶ ἐπιρρημάτων.

§ 149. Τὰ ἐπιρρήματα διαιροῦνται 1ον εἰς ἐπιρρήματα τόπου ad-
verbes de lieu; 2ον χρόνου adverbes de temps; 3ον τρόπου ad-
verbes de maniere; 4ον ποσότητος adverbes de quantité; 5ον
ἀρνήσεως καὶ καταφάσεως adverbes de négation et d'affirmation.

1ον. *Tópon*. Ailleurs ἀλλαχοῦ, alentour πέριξ, dedans ἐντός,
dehors ἔκτος, dessous ὑποκάτω, dessus ὑπεράνω, dont ὅθεν, en
ἐν, (en enfer ἐν φύδου) ici ἐνταῦθα, là ἐκεῖ, loin μακράν, où ποῦ,
partout πανταχοῦ, près πλησίον, y ἐκεῖ, κλ.

2ον. *Xorón*. Aujourd'hui σήμερον, alors τότε, autrefois ἡλι-
λοτε, aussitôt εὐθύς, bientôt μετ' ὄλιγον, déjà ήδη, demain αὔριον,
depuis ἕπειτα, encore ἀκόμη, hier χθές, jamais ποτέ, maintenant
ἥδη, souvent, συχνάκις, toujours πάντοτε.

3ον. *Téopon*. Ainsi οὕτω, aussi ώσαύτως, bien καλῶς, ensem-
ble ὅμοι, mal κακῶς, volontiers προθύμως.

4ον. *Poσtηtοs*. Assez ἀρκούντως, autant τοσοῦτον, beaucoup
πολύ, davantage πλέον, peu ὄλιγον, plus περισσότερον, moins ὄλι-
γώτερον, combien πόσον κλ.

5ον. *ἀρνήσεως* καὶ *καταφάσεως*. Oui ναι, si, si fait μάλιστα,
non οχι, ne pas δέν, ne point οὐδόλως.

Περὶ σύνδεσμων.

§ 150. Οἱ σύνδεσμοι ἔχουσι μὲν ὡς κύριον σκοπὸν ἐν τῷ λόγῳ τὸ συγδέειν λέξεις ἢ προτάσεις πρὸς ἀλλήλας, ἀλλ᾽ ὅμως πλὴν τούτου προσθέτουσι καὶ τινὰ ἔννοιαν· οἷον αἰτίαν, ἐναντιότητα, διάζευξιν κλ. Διὰ τοῦτο ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐν τῇ προτάσει γρηγορότητα αὐτῶν διαιροῦνται ὑπὸ τῶν γάλλων εἰς συντακτικοὺς conjunctions de coordination καὶ εἰς ὑποτακτικοὺς conjunctions de subordination· ὡς πρὸς δὲ τὴν σημασίαν αὐτῶν, ἦτοι τὴν ἔννοιαν, ἣν προσθέτουσιν ἐν τῷ λόγῳ, διαιροῦνται καὶ εἰς αἰτιολογικούς, ἐναντιωματικούς, τελικούς κλ.

α. Καὶ συντακτικοὺς μὲν ὄνοματάζουσι τοὺς τάσσοντας ὅμοι, ἦτοι συγδέοντας ἀπλῶς ὄμοιας προτάσεις ἢ μέρη ὄμοια τῆς αὐτῆς προτάσεως· οἷον 'A l'instant et Russes et Calmouks entourèrent ce régiment et percèrent jusqu'au roi πάραυτα καὶ Τῶσσοι καὶ Καλμοῦκοι περιεκύλωσαν τοῦτο τὸ σύνταγμα καὶ εἰσέδυσαν μέχρι τοῦ βασιλέως.

β. Ὑποτακτικοὺς δὲ κακλοῦσι τοὺς ὑποτάσσοντας μίαν πρότασιν εἰς ἀλλήλην, ἦτοι συγδέοντας προτάσεις ὡν ἡ μία ἔξαρτηται ἐκ τῆς ἑτέρας· ὡς Charles n'attendit pas que le reste de son infanterie fut arrivé δε Κάρολος δὲν περέμεινεν, ἵνα τὸ ἐπίλοιπον τοῦ πεζικοῦ αὐτοῦ φθάσῃ.

Συντακτικοὶ σύνδεσμοι.

§ 151. Δύνανται· δὲ νὺξ ὑποδιαιρεθῆσιν οἱ μὲν συντακτικοὶ εἰς συμπλεκτικοὺς copulatives, εἰς ἐναντιωματικοὺς adversatives, εἰς διαζευκτικούς disjunctives καὶ αἰτιολογικούς causatives.

α. Συμπλεκτικοί. Et καὶ, tant...que τοσοῦτον.. δσον, aussi ἐπίσης, καὶ, encore ἀκόμη, non seulement... mais οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ, de plus πρὸς τούτοις, ni οὔτε.

β. Ἐναντιωματικοί. Mais ἀλλά, or καίτοι, pourtant ἐν τούτοις, cependant ἀλλ' ὅμως, οὐ μήν ἀλλά, toutefois ὅμως, δέ, καὶ περ, néanmoins ἀλλ' οὐ μήν, ἀλλ' ὅμως, toujours ἀλλά γε, ὅμως.

γ. Διαζευκτικοί. Ou, soit, soit que, ή, εἴτε.

δ. Αἰτιολογικοί. Car, c'est que διότι, c'est pourquoi, voilà pourquoi τούτου ἔνεκκ, donc λοιπόν, par conséquent ἐπομένως.

Σύνδεσμοι ὑποτακτικοί.

§ 152. Οἱ δὲ ὑποτακτικοὶ δύνανται νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς χρονικοὺς conjonctions de temps, ὑποθετικοὺς conjonctions hypothétiques, αἰτιολογικοὺς conjonctions causatives, τελικοὺς conjonctions finales, ἐναντιωματικοὺς conjonctions adversatives ή concessives.

α. Χρονικοί. Lorsque δτε, quand ὅταν, aussitôt que, dès que ἡμέρα, depuis que ἀφ' ὅτου, pendant que, tandis que ἐνῷ, tant ... que τοσοῦτον... ὅσον, ἐφ' ὅσον, à peine.... que ἡμέρα, ἐπειδάν, τάχιστα, après que μετά τό, ἡμέρα τῷ.

β. Ὑποθετικοί. Si εάν, si non εἰ δ' οὐ, εὰν μή, quand, lorsque ὄπότε, ἐπειδάν, pourvu que, supposé que (πρό-) ὑποτιθεμένου δτι, en cas que, au cas que ἐν περιπτώσει καθ' ἦν, à moins que εἰ μή, πλὴν εἰ μή, πλὴν εάν, pour peu que ἀν μόνον.... ἀρκεῖ μόνον νά...

γ. Αἰτιολογικοί. Comme ώς ἐπειδή, attendu que, vu que διότι, καθότι, διὰ τό, parce que, puisque ἐπειδή.

δ. Τελικοί. Afin que, pour que, ίνα.

ε. Ἐναντιωματικοί. Quoique, bien que εἰ καί, encore que καί-περ, malgré que ἀν καί, nonobstant que, sans que καν μή, non que, non pas que οὐχ δτι, soit que καν, εἰ.

Συνδεσμικοί ἐκφράσεις.

Locutions conjonctives.

§ 153. Δύο ή τρεῖς ή καὶ τέσσαρες ἐνίστεται λέξεις δύμοι μίαν ἐκφράζουσαι συνδεσμικὴν ἔννοιαν ἀποτελοῦσι μίαν συνδεσμικὴν ἐκφρασιν, ὡς pendant que, après que, jusqu'à ce que καὶ ὅλαις ἐν τοῖς ἀνωτέρω διαφόροις συνδέσμοις (§ 150, 151, 152) ἀναφερόμεναι.

Περὶ ἐπιφωνημάτων.

§ 154. Έκφράζομεν τὰ διάφορα ἡμῶν αἰσθήματα τῆς γαρξίας, λύπης, θαυμασμοῦ κλ. προφέροντες ἐν τῷ φωνηέντων, ε, ο, ι, ω, ου, ευ, ἢ μόνον ἢ ἡγεμόνην μετὰ τοῦ ἢ τοῦ ἑρίου η· δύναται ὅμως τὸ αὐτὸ φωνῆεν νά σημαίνῃ διάφορα αἰσθήματα, ἀναλόγως τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς μεθ' οὐ προφέρεται· καὶ οἱ μὲν τρόποι καὶ τόνοι δι' ὃν προφέρομεν τὰ φωνήεντα ταῦτα ποικίλλουσι· συμφώνως πρὸς τὰ ἐκφερόμενα αἰσθήματα, οἱ τρόποι ὅμως καθ' οὓς γράφομεν αὐτά εἰσι· μόνον δύο· τουτέστιν ἢ προτάσσομεν τῶν φωνηέντων τὸ ἢ, ώς ha, hé, ho, hein, hon· γίνεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ θαυμασμοῦ, τῆς ἀναφωνήσεως, τῆς κλήσεως καὶ τῶν τοιούτων, ἐν οἷς κατ' ἀνάγκην ἐκφέρομεν πρὸ τοῦ φωνήεντος ἴσχυρὰν δασύτητα πνεύματος· ἢ ἐπιτάσσομεν αὐτό· ώς ah, eh, oh κλ. καθιστάντες οὕτω μακρὸν τὸ φωνῆεν· τοῦτο δὲ διότι· ἐν τοῖς αἰσθήμασι· τῆς γαρξίας, τῆς λύπης καὶ τῶν τοιούτων παρατίνεται· ὁ ἥγος τῆς φωνῆς ἡμῶν.

α. Καὶ οὐσιαστικὰ ὅμως ἢ ἐπίθετα ἢ φήματα ἢ ἐπιφωνήματα χρησιμεύουσιν ώς ἐπιφωνήματα· οἷον bon ! hélas (=hé ! las), courage ! paix ! allons ! comment ! κλ.

β. Ἐπιφωνήματά εἰσιν·

α') γαρξία Ah ! bon, ς. καλῶς.

β') εἰρωνείας ἢ ἀστειότητος oh, ς, eh, αϊ, zest μάλιστα περιμενε, ζε περιμένη, κοινῶς ἀμ' δέ, saprelotte.

γ') λύπης Aïe! ah! hélas! αϊ, ιού, φεῦ.

δ') φόβου Ha! hé! ho! ς, αϊ, ς.

ε') θαυμασμοῦ Ah! eh! oh! εχ, τί γάρ; ς.

Ϛ') ἀποστροφῆς Fi! si done! ἀπαγε, ἀπαγε δή.

ζ') ἐνθαρρύνσεως Allons ! ça ! courage ! ζγε ἐμπρός ! ζγε δή!
θάρρος.

η') κλήτικὰ Holà! hé! Aϊ σύ, ς οὗτος ! Aϊ.

θ') διατακτικὰ chut! paix! σίγα, σιωπή! ἡσυχία, παϊ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ παραγωγῆς.

§ 155. Κατὰ τρεῖς τρόπους δυνάμεθα ἐκ τῶν ἡδη ὑπαρχουσῶν λέξεων νὰ παραγάγωμεν ἄλλας α') Διὰ συνθέσεως ἢ παραθέσεως (composition) β') διὰ διαφόρων προσαρτήσεων (affixes) καὶ γ') διὰ τε συνθέσεως καὶ προσαρτήσεως συγχρόνως.

α. Οἱ Γάλλοι δὲν διακρίνουσι καθὼς ἡμεῖς συνθέτους καὶ παραθέτους λέξεις, ὄνομάζουσι πάσας συνθέτους (composés). Αἱ δὲ διάφοροι προσαρτήσεις γίνονται ἢ ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως καὶ λέγονται προπαραθέσεις (préfixes), ὡς ad=ἐπί, verbe=έρμα, ad-verbe=ἐπιρρημα, ἢ ἐν τέλει καὶ λέγονται suffixes, ἢτοι καταλήξεις· ὡς courage=θάρρος, courageux=θαρραλέος.

β. Παράγονται δὲ διὰ πάντων τούτων τῶν τρόπων α') οὐσιαστικῶν β') ἐπιθετικῶν γ') ἔρματα δ') προθέσεις καὶ ε') ἐπιρρήματα.

Παραγωγὴ οὐσιαστικῶν.

§ 156. Οὐσιαστικὰ παράγονται Ιον ἐξ ἄλλων οὐσιαστικῶν 2ον ἐξ ἐπιθετῶν καὶ 3ον ἐκ ἔρμάτων.

Ιον. Παραγωγὴ οὐσιαστικῶν ἐξ ἄλλων οὐσιαστικῶν.

Τοιαῦτα οὐσιαστικὰ παράγονται Ι διὰ παραθέσεως καὶ ὄνομάζονται παράθετα καὶ ΙΙ διὰ προσαρτήσεως καταλήξεων.[¶]

I. Παραγωγὴ οὐσιαστικῶν διὰ παραθέσεως ἢτοι παράθετα.

α. Οἱ γάλλοι ἔχουσι καὶ ἄλλον τρόπον παραγωγῆς, ἢτοι συνθέσεως λέξεων, μὴ ὑπάρχοντα ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἢτοι λαμβάνουσι δύο ἢ τρεῖς λέξεις, ἐνοῦσιν αὐτὰς διὰ τοῦ ἐνωτικοῦ σημείου καὶ θεωροῦντες αὐτὰς ὡς μίαν ἐκφράζουσι μίαν μόνην ἔννοιαν· λαμβάνουσι π. χ. τὴν λέξιν cure=καθαρίζει καὶ τὴν λέξιν dents=όδόντες καὶ σχηματίζουσι τὴν λέξιν cure-dents=όδοντογλυφίς.

6. Παράγονται δὲ ταῦτα τὰ οὐσιαστικὰ ἢ παρατιθεμένου ἐπέρι
οὐσιαστικοῦ, ἢ ἐνουμένου διὰ τοῦ ἐνωτικοῦ ἢ διὰ προθέσεως ἢ καὶ
διὰ ἀμφοτέρων ὡς timbre=σήμα, σήμαντρον, poste=ταχυδρομεῖον,
timbre-poste=γραμματόσημον, ver=σκύληξ, à=πρός, διὰ, soie
=μέταξα, un ver à soie=μεταξοσκύληξ· ἢ προτασσομένου ἐπί^τ
θέτου, μόνου ἢ μετὰ προθέσεως· ὡς une basse-cour=όρνιθών, bleu
de ciel=κυανοῦν χρῶμα· ἢ προτασσομένου τοῦ γ'. ἐνικοῦ προσώπου
τοῦ ἐνεστ. τῆς ὄριστ. φήματός τινος τοῦ ὄποιού τὸ δεύτερον συνθε-
τικόν ἐστιν ἀμεσον αὐτοῦ συμπλήρωμα· ὡς tirer=ἔλκειν, bouchon
=πῶμα, tire-bouchon=ἐκπόμπαστρον.

γ. Ἀλλὰ καὶ ἀκλιτα μέρη τοῦ λόγου παρατιθέμενα ἢ συντιθέμενα
μετὰ κλιτῶν παράγουσιν οὐσιαστικά· ὡς vaut=ἀξίζει, rien=tίποτε
un vaurien=οὐτιδανός, pour=διά, boire=πίνειν, des pourboires
=δῶρον (πρὸς ὑπηρέτην ἢ ἀλλον τινὰ παρόμοιον), passe=εἰσέρχεται,
partout=πανταχοῦ, un passe-partout=κοινὴ ἀντικλεισίς.

δ. Τὰ μεταλλον συνήθη τῶν τοιούτων ἀκλιτῶν ἀτινα προτασσόμενα
τῶν κλιτῶν μερῶν τοῦ λόγου παράγουσιν οὐσιαστικά εἰσι τὰ ἔξης· à=εἰς, contre=ἀντί, entre=μεταξύ, avant=πρό, après=μετά, ar-
rière=ὄπισθεν, sous=ὑπό, sans=ἄνευ, non=οὐκ. κλ. Ως un à
comte=χρηματικὸν ποσὸν ἀπέναντι λογαριασμοῦ, un contre-ordre
=ἀντιδιάταξις, une entre-côte=μεσόπλευρον (βόειον κρέας μεταξύ
τῶν πλευρῶν) un avant-coureur=πρόδρομος, une après-midi=ἡ
ἀπόγευμα, une arrière-boutique=όπισθόδρομος (τὸ ὄπισθεν οἰκημα
καταστήματός τινος), un sous-officier=ὑπαξιωματικός, un sans-
façon=εἰς ἀφελῆς τρόπος, un non-sens=παραλογισμός.

ε. Καὶ διὰ τῆς προτάξεως τῶν mi—(κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ demi
=ἡμισυ), mes ἐκ τοῦ μὴ ἢ mal, des iοσδυναμοῦν τῷ στερητικῷ α·
vice = ἀντὶ καὶ bis = δις, σχηματίζονται παράθετα· ὡς la mi-
carême=ἡ μεσοτεσσαρακοστή, la mi-juillet=τὰ μέσα τοῦ Ιου-
λίου, aventure=τύχη, mésaventure=δυστύχημα, vice-roi=ἀντί-
βασιλεὺς, honneur=τιμή, déshonneur=ἀτιμία, ordre=τάξις,
désordre=αταξία.

Σημ. Τινὰ δὲ τῶν παραθέτων τούτων ἀκλιπόντος σὺν τῷ χρόνῳ

τοῦ ἐνωτικοῦ συγηγόθησαν ἐν μιᾷ λέξει· ως mi-nuit minuit, sous-coupe une soucoupe ὑποκάθιον.

Σχηματισμὸς τοῦ πληθυντικοῦ τῶν παραθέτων.

α. Ἐκ τῆς λογικῆς ὀνυχίσεως τῶν τοιούτων ὄνομάτων εὐκόλως ἔξαγεται ὁ σχηματισμὸς τοῦ πληθυντικοῦ αὐτῶν, ως ἐκ τῶν κατωτέρω κανόνων γίνεται δῆλον.

β. "Οταν αἱ λέξεις συνδέωνται διὰ προθέσεως τότε μόνον ἡ πρώτη λαμβάνει τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ· ως arc-en-ciel=τὸ οὐράνιον τόξον, les arcs-en-ciel.

γ. "Οταν δὲ συνδέωνται διὰ προθέσεως καὶ ὡσιν ἀμφότερα οὐσιαστικά, ἢ τὸ ἐν οὐσιαστικὸν καὶ τὸ ἄλλο ἐπίθετον, τότε λαμβάνουσιν ἀμφότερα τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ κατὰ τοὺς περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ κανόνας· ως le chien-loup ὁ λυκοκόνων, les chiens-loups, le chou-fleur ἡ ἀνθοκράμβη (κουνουπίδι), les choux-fleurs.

δ. Ἐὰν δ' ἡ παράθετος λέξις σύγκηται ἐξ ἑνὸς ἀκλίτου μέρους λόγου, ὅπερ προηγεῖται, καὶ ἑνὸς οὐσιαστικοῦ, ως contre=κατά, ἐναντίον, καὶ ordre = διαταγή, τότε ἐν τῇ παραθέτῳ λέξει contre-tion, καὶ ordre = διαταγῆς, μόνον τὸ κλιτὸν μέρος τοῦ λόγου λαμβάνει τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ, les contre-ordres· ἐπίσης δὲ τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ, l'avant-coureur ὁ πρόδρομος, avant=πρό, coureur=δρομεύς, l'avant-coureur ὁ πρόδρομος, les avant-coureurs.

ε. Ἐὰν δ' ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ παραθέτου ὡς μέρη τοῦ λόγου ἀνεπίδεκτα πληθυντικοῦ, μένουσιν ἀμφότερα ἀμετάβλητα· ως ouir ἀκούειν, dire λέγειν, un oui-dire ἄκουσμα, φήμη, des oui-dire.

ζ. Τινὰ δὲ σηματάτα ἐκ ὥρματος καὶ οὐσιαστικοῦ, ὅπερ ἐστὶν ἀντικείμενον τοῦ ὥρματος, καίπερ ὄντα ἐν τῷ ἐνικῷ ἔχουσι· τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ· καὶ τ' ἀνάπταλιν ὄντα ἐν πληθυντικῷ ἀριθμῷ δὲν λαμβάνουσιν s. p. χ. essuyer σκουπίζω καὶ main χείρ, un essuie-mains χειρόμακτρον· ἐπίσης curer καθαρίζω, dent ὁδούς, un cure-dents=οδοντογλυφίς· τὸ δὲ réveiller ἐξυπνῶ καὶ matin πρωῒ réveille-matin ἐξυπνητήριον (ἀρολόγιον) δὲν λαμβάνει s ἐν τῷ

πληθυντικῷ τοῦτο συμβαίνει διότι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει περιέχεται ἐν τῷ ἑνικῷ ἡ ίδεα τῆς πλειονότητος, διότι διὰ τοῦ χειρομάκτρου δὲν σκουπίζομεν τὴν χεῖρα, ἀλλὰ τὰς χεῖρας, ὡς καὶ διὰ τῆς ὁδοντογλυφίδος δὲν καθαρίζομεν τὸν ὁδόντα ἀλλὰ τοὺς ὁδόντας· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιέχεται ἡ ίδεα τῆς ἐνότητος, διότι τὸ ὠρολόγιον δὲν ἔξυπνῷ τὰς πρωΐας, ἀλλὰ ἡμᾶς τὴν πρωΐαν.

η. Καίπερ δὲ λίαν λογικοῦ ὄντος τοῦ τοιούτου τῶν παραθέτων τούτων σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ, ἥρξατο ἐν τούτοις ἡ ἀδυσώπητος χρῆσις ἐφαρμόζουσα καὶ ἐπὶ τούτων τὸν γενικὸν κανόνα· τουτέστιν οἱ πλεῖστοι εὔκολιας βεβαίως καὶ ἀπλότητος χάριν ἥρξαντο ὑπάγοντες καὶ ταῦτα εἰς τὸν γενικὸν κανόνα καὶ γράφοντες un essuie-main, des essuie-mains, le couvre-pied (τάπης καλύπτων τοὺς πόδας), les couvre-pieds.

II. Παραγγὴ οὐσιαστ. διὰ προσαρτ. καταλήξεων.

α. Αἱ καταλήξεις αἵτινες προστιθέμεναι εἰς οὐσιαστικά, ἐπίθετα καὶ ῥήματα παράγουσιν ἄλλα οὐσιαστικά εἰσὶ πολλαῖ, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὰς μᾶλλον συνήθεις.

β. Αἱ καταλήξεις δι᾽ ὧν παράγονται οὐσιαστικὰ ἔξι οὐσιαστικῶν εἰσὶν αἱ ade, age, ain, ard, as, é, ée, er, erie, esse, et, ien, iste, ὧν αἱ πλεῖσται ἔχουσι συνήθως ὠρισμένην τινὰ σημασίαν· τούτων ἀναφέρομέν τινας.

γ. ade σημαίνει συνήθως ἀθροισμα πραγμάτων τοῦ αὐτοῦ εἰδους· ὡς colonade ἀθροισμα, σειρά κιόνων, balustrade ἀθροισμα, σειρά κιγκλίδων.

δ. at σημαίνει ἀξίωμα ἡ ἐπάγγελμα· ὡς cardinalat, marquisat, généralat, τὸ ἀξίωμα τοῦ καρδιναλίου, τοῦ μαρκησίου, τοῦ στρατηγοῦ· ἐγένετο δέ, ὡς καὶ ἡ ade, ἐκ τῆς λατινικῆς atus κατ᾽ ἀποκοπήν· (consulatus, principatus), ἥτις δι᾽ ἐτέρας μείζονος συγκοπῆς μετεβλήθη εἰς ἡ oīov ἐνέque ἐπισκοπος, ἐνέchē ἐπισκοπή, ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, duc δούξ, duché δουκάτον.

ε. age δηλοῖ συνήθως ἡ ἀθροισμα τοῦ αὐτοῦ εἰδους πραγμάτων, ὡς ἐκ τοῦ feuille φύλλον, feuillage τὸ σύνολον τῶν φύλλων, φύλλωμα,

ix τοῦ plume πτερόν, plumage τὸ πτέρωμα· ἡ κατάστασιν· ὡς esclave δουλος, esclavage δουλεία, δουλικὴ κατάστασις, ἐκ τοῦ veuf, veuve χήρος, χήρα, veuvage χηρεία.

ζ. ‘H ain, aine δηλοῖ τὸν κάτοχον ἡ κάτοικον μέρους ἢ τόπου τινός· ὡς chapelle παρεκκλήσιον, chapellain ἐφημέριος παρεκκλησίου, châtel ἡ château πύργος, φρούριον, chatelain ὁ κατοικῶν ἐν φρουρίῳ ἢ πυργοδεσπότης, Afrique, Africain ἀφρικανός· ἡ προστιθεται εἰς τὰ ἀπόλυτα καὶ παράγει περιληπτικά· ὡς huit ὄκτω, huitaine ὄγδοας, douze δώδεκα, douzaine δωδεκάς, vingt εἴκοσι vingtaine εἰκάς, (εἰκοσάς). κλπ.

η. ἔει σημαίνει τὸ ποσὸν ὅπερ περιέχεται ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομένῳ· ὡς bouche στόμα, une bouchée τὸ ποσὸν τῆς τροφῆς ὅπερ δύναται γὰρ χωρῆσθαι ἐν τῷ στόματι, ψωμός, (βούκα), une gorgée μία ρουφηξία, ἐν δόφημα, une poignée μία δράξ, ἡ δηλοῖ τὰς διαφόρους διαιρέσεις τῆς ἡμέρας· ὡς la matinée ἡ πρωΐα, la soirée ἡ ἐσπέρα (ἡ βραδειά).

θ. er, ier σημαίνει ἡ ὄνόματα δένδρων, ὡς le pommier ἡ μηλέα, le citronier ἡ λεμονέα, ἡ τεχνικὴ ἐπαγγέλματα, ὡς le charpentier ὁ ξυλουργός, le potier ὁ κεραμεὺς, ἡ ὄνόματα δηλοῦντα τὸ περιέχον ἢ τὸ περιεχόμενον ἐν τινὶ ἀγγείῳ ἢ τόπῳ· ὡς le sucrier ἡ σακχαροδόχη, prisonnier δεσμώτης, ὁ ἐν φυλακῇ un encrier μελανοδοχεῖον, le grenier ὁ σιτοθολών.

ι. erie, πρόεκυψεν ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο καταλήξεων ier καὶ ie· προστιθεται δὲ εἰς ὄνόματα λήγοντα εἰς er ἡ eur καὶ συηματίζει οὐσιαστικὰ δηλοῦντα τὸ σύνολον ἢ τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τοῦ ὑπὸ τῆς ῥίζης δηλουμένου, ἢ τὸ κατάστημα ἐν ᾧ περιέχεται, κατασκευάζεται ἢ πωλεῖται τι· ὡς infirme ἀσθενής, infirmerie νοσηλευτήριον berger ποιμήν, bergerie ποίμνη, boucher κρεοπώλης, boucherie κρεοπώλιον, argent ἀργυρος, argenterie ἀσημικά, pot ἀγγεῖον, poterie κεραμεῖον, κεραμευτική.

κ. esse, ice, itie· διὰ τούτων παράγονται ἀφηρημένα δηλοῦντα τρόπον τοῦ εἶναι, κατάστασιν· ὡς noble εὐγενής, noblesse εὐγένεια, juste δίκαιος, justice δίκαιοσύνη, chauve (calvus) calvitie (πρόφερε calvi-ci) φαλακρότης· ἡ δὲ esse προστιθεται καὶ εἰς τὰ ἀρσενικὰ.

πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θηλυκοῦ· ως prince πρίγκηψ, princesse πριγκίπισσα, un âne εἰς ὄνος, une anesse μία ὄνος.

λ. ien σημαίνει τὸν ἐπαγγελλόμενον ἢ ἀσχολούμενον εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ῥίζης δηλούμενον· ως physique φυσική, physicien φυσικός, histoire ιστορία, historien ιστορικός.

μ. isme ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ισμός, σημαίνει συνήθως σύστημα, αἴρεσιν ἢ ἡθικήν τινα ίδιότητα· ως athéisme ἀθεϊσμός, bouddhisme βουδισμός, patriotisme πατριωτισμός.

ν. iste (-ιστός) προστίθεται εἰς ὄνοματα προσώπων καὶ σημαίνει τὸν ἐπαγγελλόμενον ἢ κατεργαζόμενον τὸ ὑπὸ τῆς ῥίζης δηλούμενον· ως dent ὁδούς, dentist ὁδοντοτεχνος, ébène ξενος, ébéniste ξενογός, journal ἐφημερίς, journaliste ἐφημεριδογράφος, piano κλειδοκύμβαλον, pianiste κλειδοκυμβαλιστής.

ξ. Καὶ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς δὲ οὐκ ὀλίγαι προπαραθέσεις εἰσὶν εἰσηγμέναι· ἐν τῇ γαλλικῇ συνθέσει, αἱ ὑποῖαι συντίθενται μετὰ πάντων τῶν μερῶν τοῦ λόγου, οἷα· ai amphi, archi, épi, hyper, hypo καὶ ἄλλαι· τὰς ὅποιας βεβαίως Ἐλλην μαθητὴς ἐκ πρώτης ὅψεως δύναται νὰ διακρίνῃ· οἷον amphithéâtre ἀμφιθέατρον, antisocial, archiprêtre, hyperbole, hypoténuse, parapluie κλπ.

ο. Ἐνταῦθα ὑπάγονται καὶ τὰ ὑποκοριστικά, καθάπερ γιγνόμενά ἐξ οὐσιαστικῶν τῆς προσαρτήσεις καταλήξεων.

Ὑποκοριστικά.

α. Λίγαν εὐάριθμά εἰσι τὰ πράγματικὰ ὑποκοριστικά, ἦτοι τὰ διὰ μιᾶς λέξεως τῇ προσαρτήσει καταλήξεως σχηματιζόμενα, οὐδὲ ἔχουσι πάντα τὰ οὗτοι σχηματιζόμενα καθαρὰν ὑποκοριστικὴν ἔννοιαν· πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ἐκφέρονται διὰ τοῦ ἐπιθέτου petit; ως petit chien μικρὸς κύων, κυνάριον, une petite bouteille φιαλίδιον.

β. Αἱ πρὸς παραγωγὴν ὑποκοριστικῶν προσαρτώμεναι καταλήξουσι εἰσὶν ἢ ἀπλαῖ, ἢ διπλαῖ, ἤτοι σύνθεται· καὶ ἀπλαῖ μέν εἰσιν αἱ aille as (θηλ. asse), cul, eau, et (θηλ.elle), et (θηλ. elle). on, ot. Διπλαῖ δὲ αἱ συγκείμεναι· ἐκ δύο ὑποκοριστικῶν καταλήξεων, οἷα· κι-

el-et, elet καὶ θηλ. elette, er-on, eron. ill-on, illon, iss-eau, isseau, et-eau eleau.

γ. Τούτων αἱ μὲν aille, as, asse πλὴν τῆς ὑποκοριστικῆς ἐνέχουσι καὶ ἔννοιαν ὑποτιμήσεως ἢ περιφρονήσεως· ως τὰ τῆς ἐλληνικῆς γυναικάριον, παιδάριον κλ. οἶον fer σίδηρος, ferraille ἀρχαῖα τινα σιδήρια, (παλησίδερα), valet ὑπηρέτης, valetaille τὸ ὑπηρετικόν, τὰ δουλάρια, plâtre γῦψος, ἀσθεστος, plâtras γυψώδη ἢ ἀσθεστώδη (χαλάσματα), érepius, papier χάρτης, papirasse παλαιόχαρτον κλ. αἱ δὲ ἐπίλοιποι ἔχουσιν ἀπλῶς ὑποκοριστικὴν ἔννοιαν ἄλλα δὲ πάλιν ἐκφέρουσι θωπευτικῶς τὴν ὑπὸ τοῦ ὄνοματος δηλουμένην ἴδεαν· ως mon petit george Γιωργάκι μου, ma petite mère.

δ. Οὕτω δὲ διὰ μὲν τῶν ἀπλῶν καταλήξεων ἔχομεν τὰ mont ὄρος, monticul ὄριον, βουνός, chèvre αἴξ, chevreau ἐρίφιον, prune δαμάσκηνον, pruneau ξηρὸν δαμάσκηνον, prunelle ἀγριοδαμάσκηνον, jardin κῆπος, jardinet κηπάριον, maison οἰκία, maisonnette οἰδίον, aiglon ἀετός, aiglon ἀετιδεύς, main χείρ, menotte χειρίδιον, χεράκι.

ε. Διὰ δὲ τῶν συνθέτων καταλήξεων παράγονται τὰ loup λύκος, θηλ. louve, louveteau λυκάδεύς, bande τανία, bandelette τανίδιον, tarte πλακοῦς, tartelette πλακουντίσκος, nègre αἴθιοψ, négrillon αἴθιοπίσκος, carpe κυπρῖνος, carpillon κυπρινίσκος, mouche μυῖα, moucheron σκυνίψ, arbre δένδρον, arbrisseau δενδρύλλιον κλ.

Σημ. 1. Τὰ λήγοντα εἰς on διπλατιάζουσι τὸ ο μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς καταλήξεως· ως dindon ἵδικὸς ὄρνις, dindonneau.

Σημ. 2. Τὸ agneau ἀργίον, oiseau πτηνὸν ἐλέγοντο ἀρχαιώτερον agnel, oisel, εἴς οὐ τὰ ὑποκοριστικὰ agnelet, oiselet.

ζ. Γίνονται δὲ καὶ εἴς ἐπιθέτων ὑποκοριστικά· ως noir μέλας, noirâtre ὑπομέλας (ἰδὲ παραγωγὴ ἐπιθέτων εἴς άλλων ἐπιθέτων σελίς 143, α.).

Οὐδιαστικὰ ἐξ ἐπιθέτων παραγόμενα.

α. Εἴς ἐπιθέτων παράγονται οὐδιαστικὰ ἀφηρημένα τῇ προσθήκῃ τῶν ἐπομένων καταλήξεων esse, ise, ie, té, ure· ως faible ἀδύνατος,

faiblesse ἀδυναμία, sot ἀνόητος, sotise ἀνοησία, malade ἀσθενής, maladie ἀσθένεια, pauvre πτωχός, pauvreté πτωχία, froid ψυχρός, froidure ψυχρότης: εἰσὶ δὲ πάντα ταῦτα γένους θηλυκοῦ.

Οὐσιαστικὰ ἐκ ὁμιάτων παραγόμενα.

α. Ἐκ ὁμιάτων παράγονται: οὐσιαστικὰ α') διὰ τῆς οὐσιαστικοποιήσεως χρόνων τινῶν ἢ καὶ προσώπων μόνον τοῦ ὥρματος β') διὰ τῆς προσθήκης καταλήξεως εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ὥρματος.

Iov. Οὐσιαστικὰ παραγόμενα διὰ τῆς οὐσιαστικοποιήσεως χρόνων τινῶν τοῦ ὥρματος.

α. Τοιαῦτα οὐσιαστικὰ παράγονται: Ιον ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου τῇ προσθήκῃ τοῦ ἔρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας υπὸ ως manger τρέψειν, le manger τὸ φαγητόν, déjeuner προγευματίζειν, le déjeuner τὸ πρόγευμα, devoir ὄφείλειν, le devoir τὸ καθῆκον, dîner γεύεσθαι, un dîner ἐν γεῦμα.

2ον) Ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς ὡς tranchant κόπτων, le tranchant d'un sabre ὁ αἰθήρ (κόψις) ξίφους, une épée à deux tranchant ξίφος δίστομον, servant ὑπηρέτων, un servant (εὔγενής) ὑπηρέτης (τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας), la servante ὑπηρέτρια.

3ον) Τινὲς τῶν ἐνεργητικῶν μετοχῶν οὐσιαστικοποιούμεναι: ἀλλάσσονται τὸ ὄρθιογραφικόν, ίδίως δὲ τρέπουσι τὸ α εἰς ε· ως président προεδρεύειν, le président ὁ πρόεδρος, fabriquer κατασκευάζειν (ἐν ἐργοστασίᾳ), le fabricant ὁ ἐργοστασιάρχης καὶ ἄλλα. (ἰδὲ συντακτικὸν περὶ μετοχῆς).

3ον) Ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς ὡς reçus εἰλημμένος, le reçu ἢ ἀπόδειξις παραλαβῆς, fait πεποιημένος, un fait πρᾶξις, γεγονός.

γ. Ιδίᾳ δὲ σχηματίζονται: ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς θηλυκὰ οὐσιαστικά: οἶον entrer εἰσέρχεσθαι, entré εἰσελθών, une entrée εἰσόδος, voir βλέπειν, vu ἐωραμένος, une belle vue ὡραῖα θέα, tenir

κρατεῖν, tenu κεκρατημένος, une belle tenue ώραια παράστασις, περίβολή.

δ. Τοῦ ρήματος se rendre τὸ ἔπειρον πρόσωπον τῆς προστακτικῆς rendez-vous μεταβῆτε, ύπάγετε, μετέπεσεν εἰς οὐσιαστικόν· un rendez-vous μία συνέντευξις.

2ον. Οὐσιαστικὰ ἐκ ὄγμάτων παραγόμενα τῇ προσθήκῃ καταλήξεων εἰς τὴν βίζαν τοῦ ρήματος.

α. Αἱ εἰς τὴν βίζαν τοῦ ρήματος προστιθέμεναι καταλήξεις εἰσὶν αἱ ade, age, ance, eur, is, ment, oir, aison, ison, ure.

β. Τούτων αἱ μὲν ance, aison, ison, ment, ade, age, δηλοῦσι τὴν ἐνέργειαν ἢ τὴν πρᾶξιν· ως glisser ὅλισθαίνειν, glissade ὅλισθησις, laver πλύνειν, lavage πλύσις, surveiller ἐπαγρυπνεῖν, surveillance ἐπαγρύπνησις, consentir συγκατανεύειν, consentement συγκίνεσις, guérir θεραπεύειν, guérison θεραπεία, lier συνδέειν, (ένοῦν), liaison σύγδεσις.

γ. Αἱ δὲ is, ure, on δηλοῦσι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑπὸ τοῦ ρήματος σημανομένης ἐνεργείας· οἷον ἐκ τοῦ hacher κατατέμνειν, blesser πλήττειν, πληγόνω, plonger καταδύεσθαι, παράγονται τὰ hachis περίκομμα (κατακεκομμένον κρέας, κιγκλᾶς), blessure πληγή, plongeon κατάδυσις.

δ. Η δὲ eur σημαίνει τὸν ἐργαζόμενον ἢ μετερχόμενον τὴν πρᾶξιν τὴν σημανομένην ὑπὸ τοῦ ρήματος καὶ παράγονται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς· ως danser χορεύειν, danseur χορευτής, voler κλέπτειν, voleur κλέπτης, ἐκ τῶν dansant, volant; finir τελειώνω, finissant finisseur, envahir ἀρπάζειν, envahissant envahisseur, εἰς τὰ διποῖα αἱ καταλήξεις eur, ment καὶ oir προστιθενται προηγουμένης τῆς αὐτῆς συλλαβῆς iss· οἷον rôtir ψήνειν, rôtissant, rôtiſſeur ὁ ψήνων, rôtissoir ἡ ψηστικὴ μηχανή, polir στιλπνοῦν, polissant, polisseur στιλβωτής, polissoir στιλβωτήριον.

ε. Η μὲν σημαίνει καὶ αὕτη τὴν πρᾶξιν, ὅλλα πρὸ τῆς εἰς τὴν βίζαν προσαρτήσεως λαμβάνει πρὸ αὐτῆς ἐν εἴφων· ως vêtir ἐν-

δύειν, vêtement ἔνδυμα, hurler ὠρύεσθαι, hurlement ὠρυγή, accroître, accroissement.

ζ. Η δὲ οἱ σημαίνει τὸν τόπον ἐνῷ γίνεται ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλουμένη πρᾶξις· ως parler δηλεῖν, parloir συλλαλητήριον, dormir κοιμάσθαι, dortoir κοιτών.

η. ison, aison; ἡ μὲν ison ἐπισυνάπτεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ τῆς B' συζυγίας ῥήματα καὶ σημαίνει τὴν ἐνέργειαν ἢ τὴν πρᾶξιν· ως guérir θεραπεύειν, guérison θεραπεία· ἡ δὲ aison εἰς τὰ τῶν τριῶν ἄλλων συζυγιῶν· ως démanger κυνήθειν, démangeaison κυνησός, prendre ἀπαγχονίζω, pendaison ἀπαγχόνισις.

θ. Καὶ κατ' εὐθεῖαν δὲ παράγονται διὰ μικρᾶς τινος μόνον συγκοπῆς οὐσιαστικὰ δηλοῦντα τὴν ἀφροδημένην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος, ἤτοι ἄγεν προσαρτήσεως καταλήξεων· ως troubler ταράσσειν, le trouble ἢ ταραχή, garer προσφυλάσσειν, la gare σιδηροδρομικὸς σταθμός, dénier ἀρνεῖσθαι, le déni ἢ ἀρνησις· ἢ δι' ἀναδρομῆς εἰς ἄλλην ἥζεν τοῦ ῥήματος· ως soutenir (ἥζει ten, tien) υποστηρίζειν, le soutien ἢ υποστήριξις.

Παραγωγὴ ἐπιθέτων.

§ 157. Ἐπίθετα παράγονται α') ἐξ οὐσιαστικῶν, β') ἐξ ἄλλων ἐπιθέτων καὶ γ') ἐκ ῥημάτων.

Παραγωγὴ ἐπιθέτων ἐξ οὐσιαστικῶν.

α. Ἐπίθετα παράγονται ἐξ οὐσιαστικῶν ἢ τῇ προσαρτήσει καταλήξεων, ἢ προπαραθέσεων καὶ καταλήξεων συγχρόνως.

β. Αἱ μὲν καταλήξεις δι' ὧν παράγονται ἐπίθετα ἐξ οὐσιαστικῶν εἰσὶν αἱ ain, é, er, eux, in, ose, u, σημαίνουσαι τὸν ἔχοντα κλίσιν ἢ δαψίλλειν τοῦ ὑπὸ τῆς ᾥζης δηλουμένου, καὶ ἵσοδυναμοῦσαι πρὸς τὰς ὀδηγίες, αλέος, ικός ἢ καὶ πρὸς τὰ μεγεθυντικά· οἷον épine ἀκανθική, épineux ἀκανθώδης peur φόβος, peureux δειμαλέος, danger κίνδυνος, dangereux κινδυνώδης, ἐπικίνδυνος, monde κόσμος, mondain φιλόκοσμος, κοσμικός, âge ἡλικία, âgé ἡλικιωμένος, bocage

bocagé υλοδίαιτος, ταῖς ψλαις χαίρων, affaire às chœurs, affaire πολυάσγολος, enfant παιδίον, enfantin παιδικός, nix, nivis, neige, nivose· ἐκ ταύτης δὲ τῆς σημασίας προκύπτει ἡ μεγεθυντική· ως ventre κοιλία, ventru γάστρων, κοιλιώδης, προγάστωρ, barbe πώμων, barbu πωγωνώδης, (Θεόφ.), πολυγένειος.

γ. Διὰ δὲ τῶν προπαραθέσεων sous, sur καὶ τῶν καταλήξεων é, ain παράγονται ἐπίσης ἐπίθετα τηροῦντα καὶ τῶν προπαραθέσεων καὶ τῶν καταλήξεων τὴν σημασίαν· ως suranné παραεγγρακός, ἀπηρχαιωμένος, souterrain υπόγειος κλ.

Παραγωγὴ ἐπιθέτων ἐξ ἄλλων ἐπιθέτων.

α. Ἐπίθετα ἐξ ἄλλων ἐπιθέτων παράγονται α') διὰ παραθέσεως· β') διὰ προσαρτήσεως καταλήξεων καὶ γ') διὰ προσαρτήσεως προπαραθέσεων.

Παραγωγὴ ἐπιθέτων διὰ παραθέσεως

α. Τὰ πρὸς παραγωγὴν ἄλλου ἐπιθέτου παρατιθέμενα ἐπίθετα παρατίθενται όλως ἀμετάβλητα· ἔνοῦνται δὲ μόνον διὰ τοῦ ἐνωτικοῦ σημείου· ως sourd κωφός, muet ἄλαλος, sourd-muet κωφάλαλος· (ἰδὲ σελὶς 133 Παράθετα).

Παραγωγὴ ἐπιθέτων ἐξ ἄλλων ἐπιθέτων διὰ προσαρτήσεως καταλήξεων.

α. Αἱ προσαρτώμεναι καταλήξεις εἰσὶν αἱ ἄτρε, et, ot, aud.

β. Τούτων αἱ μὲν atre καὶ et δηλοῦσι τὴν ιδιότητα τοῦ ἐπιθέτου εἰς κατώτερον βαθμόν, ὡς εἰσὶν υποκοριστικά· ως doux γλυκύς, douceâtre υπόγλυκυς, long μακρός, longuet υπόμακρος, blanc λευκός, blanchâtre υπόλευκος· αἱ δὲ ot καὶ aud σὺν τῇ υποκοριστικῇ σημασίᾳ ἐνέχουσι καὶ τὴν ιδέαν τοῦ ἐξευτελισμοῦ, τῆς περιφρονήσεως· ως vieil γέρων, vieillot υπαγηράσκων, court βραχύς, courtaud ἀνάκωλος, ἀνήρ τις σῶμα βραχύς τε καὶ παχὺς (ήσυχος)· (ἰδὲ σελὶς 138 Ὑποκοριστικά).

Παραγωγὴ ἐπιθέτων διὰ προσαρτήσεως προπαραθέσεων.

α. Τοιαῦται προπαραθέσεις εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι: bien, demi, in, mal, sous, sur, trans, ultra.

β. in=τῷ στερητικῷ αἱ ὡς guérissable θεραπευτός, inguérissable ἀθεράπευτος.

γ. Καὶ τὰ bien καλῶς, mal κακῶς, demi ἡμισυ, sous ύποκάτω, sur ἐπάνω, προπαρατιθέμενα τῶν ἐπιθέτων καὶ προστιθέντα αὐτοῖς ἔννοιαν ἀνάλογον τῆς σημασίας αὐτῶν παράγοντις ἄλλα ἐπίθετα· οὗτοι τὸ μὲν bien ἰσοδυναμεῖ τῷ εὖ, τὸ δὲ mal τῷ δύσῃ κακός· ὡς heureux τυχικός, bienheureux εὐτυχής, μακάριος, malheureux δυστυχής, malfaisant κακοποιός, βλαβερός· τὸ δὲ demi ἰσοδυναμεῖ τῷ ἡμι-· ὡς demi-nu ἡμίγυμνος.

δ. Πλὴν τῆς πληθύος τῶν ἑλληνικῶν λέξεων αἵτινές εἰσὶν εἰσηγμέναι εἰς τὴν γαλλικὴν ὅλως ἀμετάβλητοι, ὡς analogie, architecte, ca-cochyme, catachrèse, diadème, épidémie, hiérarchie, hypothèse, météore, monogramme, parodie, paroxysme, panacée, polype κτλ. κτλ. πλὴν τῆς μεγάλης, λέγομεν, ταύτης πληθύος τῶν λέξεων ὑπερβαίνουσης τὰς δώδεκα χιλιάδας, λαμβάνουσιν ἑλληνικὰς προπαραθέσεις ἢ καταλήξεις καὶ ἐπισυνάπτουσιν αὐτὰς εἰς γαλλικὰς ἢ λατινικὰς ῥίζας· ὡς archiprêtre, archichancelier, automobile, carnivore, herbivore, chroniqueur, hydracide, calorimètre, Ratopolis (rat=μῦς), disproportion, colossal, argentifère, mammifère, vermifuge, pulmonique κτλ. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς μαθητὴς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ πρὸ τῶν maniaque, panégyrique, paradoxe, hypocrisie, cacophonie· κτλ. διὸ τοῦτο οὐδεὶς ἢ ἐλάχιστος καθ' ὅλον τὸ κεφάλαιον τῆς παραγωγῆς περὶ τούτων γίνεται λόγος.

Παραγωγὴ ἐπιθέτων ἐκ ὁνυμάτων.

α. Ἐκ ὁνυμάτων παράγονται ἐπίθετα τον διὰ τῆς μετοχῆς καὶ ζον διὰ τῆς προσθήκης καταλήξεων.

τον Σχηματισμὸς ἐπιθέτων διὰ τῆς μετοχῆς.

α. "Η τε ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ μετοχὴ καθίστανται τέλεια ἐπίθετα καὶ ἐπομένως ἀκολουθοῦσι· τοὺς αὐτοὺς κανόνας οὓς καὶ τὰ ἐπίθετα, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ πληθυντικοῦ· ως charmer χαρίειν, charmant χαρίεις, charmante χαρίεσσα, charmants χαρίεντες, connaître γινώσκειν, connu ἐγνωμένος, γνωστός, connue γνωστή, connus γνωστοί.

Σον Σχηματισμὸς ἐπιθέτων ἐκ δημάτων διὰ τῆς προσαρτήσεως καταλήξεων.

α. Ἐκ δημάτων παράγονται ἐπίθετα προσαρτωμέγιων εἰς τὴν διέξαντον δημάτος καταλήξεών τινων οἷον τῶν able, art, if, eur ἢ ateur.

β. Τούτων ἡ μὲν able σημαίνει τὸν δυνάμενον νὰ ἐνεργήσῃ ὥντα πάθητὸν ὑπὸ τῆς διέξης δηλούμενον, ἵσοδυναμοῦσα πρὸς τὰ δηματικὰ εἰς τος· ως comparer παραβάλλειν, comparable παραβλητός, souhaiter ἐπιθυμεῖν, souhaitable ἐπιθυμητός, servir ὑπηρετεῖν, περιποιεῖσθαι, serviable περιποιητικός.

γ. ard σημαίνει τὸν ἔχοντα ἢ ἐνεργοῦντα τὸ ὑπὸ τῆς διέξης δηλούμενον· ως baver σιαλίζω, bavard φλύαρος, piller λεηλατεῖν, pillar λεηλάτης, crier κράζειν, criard κρακτικός.

δ. eur ἢ ateur σημαίνει τὸν ἐνεργοῦντα τὴν ὑπὸ τοῦ δηματος δηλουμένην πρᾶξιν· chercher ζητεῖν, chercheur ζητητής, imiter μιμεῖσθαι, imitateur μιμητής.

ε. if σημαίνει τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπὸ τῆς διέξης δηλούμενον· ἵσοδυναμεῖ δὲ πρὸς τὴν ικάσ· ως penser σκέπτεσθαι, pensif σκεπτικός, offenser προσβάλλειν, offensif προσβλητικός.

Περὶ παραγωγῆς δημάτων.

α. Πήματα παράγονται Α'. ἐξ οὐσιαστικῶν, Β'. ἐξ ἐπιθέτων καὶ Γ'. ἐξ ἄλλων ἀπλῶν δημάτων.

Α'. Παραγωγή όημάτων ἐξ οὐσιαστικῶν.

α.* Ανευ μὲν προπαραθέσεως μόνον ὥματα τῆς α'. συζυγίας παράγονται ἐξ οὐσιαστικῶν· ἦτοι διὰ τῆς καταλήξεως εἰς οἷον abyme ἢ abîme ἀθυσσος, abîmer ἀθυσσοῦν, ἀθυσσώ, chemin ὁδός, cheminer ὁδοιπορῶ, frisson φρίκος, (φρίγος), frissonner φρίσσειν, φρίγειν ἢ φρίγοῦν. Αὕτη ὅμως προσλαμβάνουσα διαφόρους συλλαβής γίνεται οyer, iser (ἰζειν), οἷον larme δάκρυον, larmoyer δακρύειν, organo δργανον, organise (δι') ὀργανοῦν, ὀργανίζειν.

β. Μετὰ προπαραθέσεως δὲ καὶ καταλήξεως συγχρόνως παράγονται ὥματα καὶ τῆς β'. συζυγίας, λαμβάνοντα σημασίαν ἀνάλογον τῆς προπαραθέσεως.

γ. Ἡ μὲν ἡ σημαίνει διεύθυνσιν ἢ προσέγγισιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ὄντος σημανόμενον· π. χ. paix εἰρήνη, apaiser καταπραύειν, terre γῆ, atterrir προσ-έδαφοιζειν καὶ alterritir προσ-δρμοῖζεσθαι.

δ. Τὰ δὲ de ἢ des καὶ é (ἐκ τοῦ λατινικοῦ ex) σημαίνουσιν ἔξαγωγήν, ἔξοδον κατὰ διαφόρους συνεκδοχάς (ώς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ καὶ λατινὴ ἐξ, ex, ἐν τῷ ἔξυγραίνειν καὶ expatrier ἔξοικιζειν)· ώς bord σχθη, χειλος, déborder ὑπερεκχειλίζειν, πλημμυρεῖν, pièce τεμάχιον, dépecer καὶ dépiécer ἐκ (κατα-) τέμνειν, fil νήμα, éffiler διατίλλω, ζεῦφαίνω (ζεφτῶ).

ε. Ἡ δὲ trans ισοδυναμεῖ τῇ μετα- ώς vase ἀγγεῖον transvaser μεταγγίζειν, bord πλοῖον, transborder μεταφέρειν εἰς ἄλλο πλοῖον.

ζ. En (ἐν) σημαίνει ρίπτειν ἐντός ώς sable ἄμμος, ensabler ρίπτειν ἐντός (ἀγγείοι τινός) ἄμμον ἢ ρίπτειν τι εἰς τὴν ἄμμον, ἐπίσης soleil ἥλιος, ensoleiller ἐκτιθέναι εἰς τὸν ἥλιον, semense σπόρος,ensemenser γαίη σπόρον ἐμβάλλειν, σπείρειν.

η. Sur, sous καὶ πλεῖσται ἄλλαι προπαραθέσεις προστιθεῖσαι τῷ παραγομένῳ ὥματι, ώς ἀλλαχοῦ ἐρρήθη, ἀνάλογον τῆς σημασίας αὐτῶν ἔννοιαν.

θ. Ενίστετε ἐνοῦνται δύο παραθέσεις ἐν μιᾷ ώς re-a=ra, re-en=reν μὴ τηρουμένης ὅμως τῆς ἐπαναληπτικῆς σημασίας τοῦ re· ώς pièce τεμάχιον, piécer, rapiécer βάλλειν καὶ πρῶτον ἥδη τεμάχιον, ἐμβαλλόνω, brum φαιός, brunir, rebrunir ἄμμαυρῶ, καὶ πρῶτον ἥδη·

τοῦτο δὲ διότι τὸ re ἀρχικῶς δέν εἶχε πάντοτε τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπαναλήψεως· καὶ σήμερον δ' ἔτι φαίνεται ἐν τισι βήμασι πλεονάζον· ως remercier εὐχαριστεῖν, remettre—donner.

B'. Παραγωγὴ ὁμιάτων ἐξ ἐπιθέτων.

α."Ανευ μὲν προπαραθέσεως παράγονται ἐξ ἐπιθέτων βήματα τῆς β'. συζυγίας· ως grand μέγας, grandir γιγνεσθαι μέγαν, cher προφίλης, chérir ὑπεραγαπᾶν.

β. Διὰ δὲ τῆς προπαραθέσεως καὶ καταλήξεως συγχρόνως παράγονται βήματα τῆς α'. καὶ β'. συζυγίας. εἰσὶ δὲ αἱ προπαρατιθέμεναι προπαραθέσεις αἱ a, en, de ἢ dés, é, in· οἷον cher τίμιος, (ἀκριβός) encherir ἀνα (ύπερ-) τιμᾶν, πλειστηριάζειν. gourd νάρκων, engourdir ἀποναρκοῦν (μουδιάζειν), dégourdir ἐγείρειν τῆς νάρκης, (ξεμουδιάζω), friand λαίμαργος, affriander προκαλεῖν τὴν ὅρεξιν, gai, φαιδρός, égayer φυιδρύνειν, timide δειλός, intimider ἐκφοβεῖν.

I'. Ρήματα παραγόμενα ἐξ ἄλλων ἀπλῶν ὁμιάτων.

α. Ρήματα παράγονται ἐξ ἄλλων ἀπλῶν βήματων.

1ον. Προτασσομένου ἐνὸς οὐσιαστικοῦ, ὅπερ ἔστιν ἀντικείμενον ἢ προσδιορισμὸς τοῦ βήματος· ως main χείρ, tenir χρατεῖν, maintenir κατέχειν, iσχυρίζεσθαι, col τράχηλος, porter φέρειν, colporter μετακομίζειν ἢ πωλῶ φέρων ἐπὶ τοῦ τραχήλου.

2ον. Προτασσομένου ἐπιθέτου ὅπερ ἔχει ἐπιφρηματικὴν ἔννοιαν· ως mal κακός, traiter μεταχειρίζεσθαι, maltraiter κακοποιεῖν.

3ον. Προτασσομένων λέξεών τινων ἢ μορίων, idίᾳ δὲ προθέσεων, ων αἱ μᾶλλον συνήθεις εἰσὶ.

α. Η ἡ τις ἐν τῇ συνθέσει ἀποθάλλει τὸν τόνον τῆς· ως néant μηδέν, anéantir ἀκμηδεγίζειν· προέκυψε δὲ ἡ ἀ τῆς λατινικῆς ab ἢ ad, αἴτινες μόνον ἐν συνθέσει ἀπαντῶσιν· ως abuser καταχρέσθαι, admettre παραδέχεσθαι..

β. Ἐπειδὴ δ' αἱ προθέσεις αὗται εἰσέρχονται ως προπαραθέσεις οὐ μόνον τῶν βήματων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου, γίγνεται ἐνταῦθα ἀπαξ διαπαντὸς λόγος περὶ τῶν μεταβολῶν ἢς πάσχουσιν.

γ. Τῶν προθέσεων τούτων τὸ σύμφωνον α') φυλάττεται, 6') ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἐπόμενον συμφωνον, καὶ γ') ἀποβάλλεται.

δ. Καὶ φυλάττεται μὲν πρὸ τῶν ἀπὸ τῶν συμφώνων j, m, καὶ πάντων τῶν ἀπὸ φωνήντων ἀρχομένων ἥρματων καὶ τῶν τούτοις συγγενῶν λέξεων· ως ad-jurer adjurer époisonné, ad mettre admettre παραδέχεσθαι, ad-opter adopter προσαρμόζειν· φτάντως καὶ εἰς τὸ additionner προστίθεναι, adducteur προσαγωγὸς καὶ τὰ τούτοις συγγενῆ.

ε. Ἀφομοιοῦται δὲ πρὸ τῶν συμφώνων c, f, l, n, p, r, s, t· οἷον ad-courir accourir προστρέχειν, ad-fronter affronter προσβάλλειν κατὰ μέτωπον (κατὰ πρόσωπον), ad-leguer alléguer ἀναφέρειν, ad-noter annoter σχολιάζειν, ad-paraître apparaître ἐπιφανίσθαι, ad-ranger arranger (δι-') εὐθεῖεν, ad-saillir assaillir ἐφορμῆν, ad-tendre attendre περιμένειν.

ζ. Ἀποβάλλεται δὲ πρὸ τῶν συμφώνων b, d, g, v, οἷον ad-baisser abaisser ταπεινοῦν, ad-donner adonner ἐπιδιδόναι, ad-grandir αὔξάνειν, agrandir ἐπαυξάνειν, ad-vertare avertir γνωστοποιεῖν.

η. Ἐξαιροῦνται ἐκ μὲν τῶν ἀπὸ g ἀρχομένων τὰ agglomérer (ad-glomerare) ἐπισωρεύειν, agglutiner (ad-glutinare) συγκολλῆν καὶ agraver (ad-gravare) ἐπιβαρύνειν, ἐν οἷς τὸ d ἀφομοιοῦται μετὰ τοῦ ἐπομένου g· ἐκ δὲ τῶν ἀπὸ v ἀρχομένων τὸ advenir, adverbe, adverse καὶ τὰ συγγενῆ αὐτῶν φυλάττουσιν αὐτὸν ἀμετάβλητον.

θ. Τῆς δὲ ab τὸ b πρὸ μὲν τοῦ I ὅτε μὲν τηρεῖται ὅτε δέ ἀποβάλλεται. πρὸ δὲ τῶν συμφώνων c, d, j, l, n, r, s καὶ τῶν φωνήντων φυλάττεται· ως abcéder ἐκτρέπεσθαι, abdiquer παραιτεῖσθαι, ab-jurer ἀπομνύειν, ablatif, ἀφαιρετική, abnégation ἀπάρνησις, abrupt ἀπόκρημνος, absoudre ἀπολύειν, abéquiter ἀφιππάζεσθαι, φεύγειν ἔφιππον, abuser καταχρᾶσθαι.

Σημ. Πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὴν πρόθεσιν ἡ ἀπὸ τοῦ στερητικοῦ α· ως normal κανονικός, anormal ἀκανονίστος, ἀτακτος.

ι. Dé ḥ des (ἐκ τῆς λατ. de) ὅπερ ἐπιτείνει τὴν ἴδεαν τοῦ ἥρματος· ως finir τελειόνω, définir (προσ-δι-) δοιζειν· goûter γεύεσθαι, déguster δια-ἐπι-γεύεσθαι, δοκιμάζειν, (οἶνον ἢ ἄλλο τι). Πρέπει δὲ νὰ διακρίνωμεν τοῦτο τοῦ dé ḥ des τοῦ ἐκ τοῦ λατινικοῦ dis προκύ-

ψαντος, ὅπερ σημαίνει ἀπομάκρυνσιν, ἀντίθεσιν (ἰδὲ καὶ σελ. 146, δ.) ως disjoindre ἀπογωρίζειν, discontinue διακόπτειν, disculper (dis-culpa) ἀπολύειν τῆς κατηγορίας, abonner γίνεσθαι συνδρομήν τὴν ἐφημερίδας, désabonner παύειν τὴν συνδρομήν, saisir, désaisir κτλ.

κ. En ἐπίρρημα διακριτέον τὴν πρόθεσιν (ἰδὲ σελ. 146 ζ) en, ητις ἔστιν ἡ ἐν, ἀπὸ τοῦ ἐπιρρήματος en, ὅπερ προέκυψεν ἐκ τοῦ λατινοῦ inde καὶ σημαίνει τούναντίον ἀπομάκρυνσιν· οἶον mener ἔγειν, θύμηγειν, emmener ἀπάγειν, lever αἴρειν, enlever (ἀν- ἀφ') ἀρπάζειν, ἐπίσης envoyer, s'enfuir κτλ.

λ. Contre ἀντὶ (πρὸς- παρὰ ἐναντίον) ως contredire ἀντιλέγειν, contresigner προσυπογράφειν, contrevenir παραβαίνειν.

μ. Entre μεταξύ, ίσοδυναμοῦσα τῇ διά, ύπο, ἀντὶ, ως entretenir διατηρεῖν, entr'-ouvrir ύπανοιγειν entre donner ἀντιδιδόναι.

ν. Més ίσοδυναμοῦν τῷ στερητικῷ α (δύε-κακῶς παρὰ) ως mésestimer ἀτιμάχῳ (Επενοφ.) δὲν ἔκτιμω τινα δεόντως, mésemployer κακῶς μεταχειρίζεσθαι τι, mésentendre παρακούειν.

ξ. Re σημαῖνον ἐπάνοδον, ἐπανάληψιν καὶ ίσοδυναμεῖ τοῖς μετά, ἀνά, ἀντὶ· ως rechanger μεταλλάσσειν, rechauffer ἀναγχιαίνειν, rechanter ἀντάθειν, ἀντιφωνεῖν, ressaigner φλεθορομεῖν ἐκ νέου.

ο. Sur ἐπι-ύπερ κατά· ως surcharger ἐπὶ (ύπερ-κατὰ) βαρύνειν, surabonder ύπερπλεονάζειν.

π. Sous ύπό· ως soutenir ύποστηρίζειν.

Παραγωγὴ ἐπιρρημάτων.

'Ἐπιρρήματα παράγονται α') ἐκ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν, ητοι τακτικὰ ἐπιρρήματα· β') ἐξ ἐπιθέτων, τροπικὰ ἐπιρρήματα. καὶ γ'), δι' ἐπιρρηματικῶν ἐκφράσεων διάφορα ἐπιρρήματα.

Παραγωγὴ ἐπιρρημάτων ἐκ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν

καὶ ἐξ ἐπιθέτων.

α. Τὰ δύο ταῦτα εἰδη παράγονται τῇ προσλήψει τῆς καταλήξεως μετ κατὰ τὸν ἔχης γενικὸν κανόνα· ἐκν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγη εἰς φωνῆν προσαρτάται ἀμέσως ἡ κατάληξις μετ, ως deuxième δεύ-

τερος deuxièmement, troisième troisièmement, quatrième quatrièmement, vrai ἀληθής vraiment, rare σπάνιος rarement δέ ταν δμως λήγη εἰς σύμφωνον προσαρτάται: ή καταληξις εἰς τὸ θηλυκὸν τοῦ ἐπιθέτου: ως premier πρῶτος, première premièrement κατὰ πρῶτον, second, seconde secondement, dernier τελευταῖος, dernière dernièrement, secret μυστικός, secrète secrètement, heureux εὐτυχής, heureuse heureusement, tel τοιοῦτος, telle tellement οὕτω, franc εἰλικρινής, franche franchement τούτοις ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ fol, mol, nouvel σχηματίζοντα τὰ ἐπιρρήματα αὐτῶν follement, nouvellement, mollement.

6. Τὰ ἐπίθετα τὰ λήγοντα εἰς ant ἢ ent ἀποβάλλουσι τὸ τελικὸν τ καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ η τρέπουσι πρὸ τοῦ μ τῆς καταληξεως ment εἰς μ: προφέρουσι δὲ τὸ ε ως a: ως prudent συνετός prudemment (πρόφερε prudamment) constant σταθερός constamment.

γ. Τὸ lent βραδὺς καὶ présent παρὼν σχηματίζουσι τὰ ἐπιρρήματα αὐτῶν κατὰ τὸν ἀνωτέρῳ γενικὸν κανόνα ἐκ τῶν θηλυκῶν lentement, présentement.

δ. Τὰ ἔξης λήγοντα εἰς ε ἄφωνον ἐπίθετα τρέπουσι τοῦτο εἰς ἔόξύτονον μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς καταληξεως.

aveugle τυφλός	aveuglément
commode πρόσφορος	commodément
corforme σύμφωνος	conformément
commun κοινός	communément
confus συγκεχυμένος	confusément
diffus διάτυχος, μακρός	diffusément διὰ μακρῶν
énorme παρμεγέθης	énormément
exprès εὔκρινής	expressément
immense ἕπειρος	immensément
importun ὀχληρός	importunément
obscur σκοτεινός	obscurément
opiniâtre ἴσχυρογνώμων	opiniâtrérement
précis ἀκριβής	précisément
profond βαθύς	profondément
uniforme ὁμοιόμορφος	uniformément

ε. Τὰ δ' ἐπιφρήματα assidûment ἐπιμελῶς, continûment συνεχῶς, gaiement εὐθύμως, résolûment ἀποφασιστικῶς λαμβάνουσι πειρισμένην ἐπὶ τοῦ προηγουμένου τῆς ἐπιφρήματικῆς καταλήξεως φωνήντος, ως σημεῖον τοῦ ἀποκοπέντος εἰς ἀφόνου.

ζ. Τὰ impuni ἀτιμώρητος σχηματίζει τὸ ἐπίφρημα αὐτοῦ impunément καὶ τὸ gentil χαρίεις gentiment.

η. Ως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πολλὰ ἐπίθετα λαμβάνονται καὶ ἐπιφρηματικῶς, ως ἔρχεται ταχὺς, εὐθὺς κλ. ἀντὶ ταχέως, οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ vite ταχέως, bon καλῶς, fort iſchur-ρῶς, λίαν, juste δικαίως, faux ψευδῶς, court συντόμως, cher τιμίως, ὑπερτειμημένως, droit εὐθύς, exprès ἐπίτηδες, clair εὐκρινῶς, haut ὑψηλῶς, ύψηλοφώνως, bas κάτω, ταπεινῶς, ταπεινὴ τῇ φωνῇ καὶ ἄλλα.

θ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ δύο τελευταῖα bas καὶ haut ἔχουσιν ως ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπιφρηματικὴν ἔννοιαν, τὰ τροπικὰ αὐτῶν ἐπιφρηματα μετέπειταν εἰς ἄλλην σημασίαν bassement χαμερπῶς, hautement ὑψηρφάνως.

Παραγωγὴ ἐπιφρημάτων δι' ἐπιφρηματικῶν ἐκφράσεων.

α. Δύο ἡ τρεῖς λέξεις παρατιθέμεναι καὶ μίαν ἐκφέρουσαν ἔννοιαν ἀποτελοῦσιν τὰς λεγομένας ἐπιφρηματικὰς ἐκφράσεις locutions adverbiales.

β. Υπάρχουσι: δ' ἐν τῇ γαλλικῇ πλεῖσται τοιαῦται ὡν παρατιθεμεν ἐνταῦθα τὰς μᾶλλον συγήθεις.

à présent ἦδη

tout à fait ἐντελῶς

tout à coup αὐφνης

point du tout οὐδόλως

du moins, au moins τούλαχιστον

sur le-champ ἐν τῷ ἥμα

à la hâte ἐν βίᾳ

nulle part οὐδαμοῦ

tout de suite		ἀμέσως
tout à l'heure		

peut-être ἵσως

sans faute πάντως, ἀνενδοιάστως

sous doute ἀναμφιθόλως

par hasard κατὰ τύχην.

γ. Ὡς δὲ παρ' ἡμῖν ὁ τρόπος δὲν ἐκφέρεται μόνον διὰ τροπικῶν ἐπιφρημάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ προθέσεων, τροπικῶν μετοχῶν καὶ ποικίλων ἄλλων ἐκφράσεων, οὕτω καὶ οἱ γάλλοι λέγουσι il travaille avec zèle ἐργαζεται μετὰ ζήλου, j'ai écrit à la hâte ἔγραψα ἐν βίᾳ, la mer avance en mugissant ἡ θάλασσα προβαίνει μυκωμένη κλ. ἥ καὶ διὰ τῶν λέξεων façons, manière τρόπος καὶ τῶν τοιούτων· ώς à la façon des militaires στρατιωτικῶς, il me traita de la manière la plus aimable προστινέχθη πρὸς ἐμὲ φιλικώτατα. Τι πάρχουσι δ' οὐ μόνον ἐπιφρηματικαὶ, ἀλλὰ καὶ προθετικαὶ, συνδεσμοὶ καὶ καὶ ἐπιφωνηματικαὶ ἐκφράσεις ἡς ἵδε ἐν τῷ περὶ προθέσεων, συνδέσμων καὶ ἐπιφωνημάτων κεφαλαίῳ.

— 108 —

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Des différentes sortes de propositions.

Εἴδη προτάσεων.

§ 158. Πᾶσας αἱ ἐν τῷ λόγῳ ἀπαντῶσας προτάσεις διαιροῦνται εἰς τρία εἴδη· α').) εἰς κυρίας propositions principales Β'.) εἰς ἔξηρτημένας subordonnées καὶ γ').) εἰς παρεμπιπτούσας incidentes.

α. Καὶ κυρία μὲν πρότασις λέγεται ἡ ἀφ' ἑαυτῆς τελεία καὶ παρ' οὐδεμιᾶς ἄλλης ἔξαρτωμένη· ώς les méchants ne sont pas heureux quoiqu'ils prospèrent (ἄν καὶ εὐημεροῦσιν) quelquefois.

β. Ἐξηρτημένη δὲ ἡ συμπληροῦσα ἡ τροποποιούσα τὴν ἔννοιαν τῆς προτάσεως ἐξ ἡς ἔξαρταται· ώς ne mentez jamais car le mensonge est malhonnête μὴ ψεύδεσθε ποτὲ διότι τὸ ψεῦδός ἐστιν ἀτιμον (πρᾶγμα).

γ. Παρεμπιπτουσα δὲ λέγεται ἐκείνη ἡτις προστίθεται εἰς τινα λέξιν ἄλλης προτάσεως, ἡ ἵνα προσδιορίσῃ, ἡ ἵνα ἐπεξηγήσῃ αὐτήν.

ἐντεῦθεν προκύπτουσι δύο εἰδη παρεμπιπτουσῶν προτάσεων α').) προσδιοριστικαὶ (incidentes déterminatives) καὶ β').) ἐπεξηγηματικαὶ (incidentes explicatives).

δ. Καὶ ἡ μὲν προσδιοριστική, καθάπερ τιθεμένη πρὸς συμπλήρωσιν μέρους ἄλλης προτάσεως, ἦτοι ἐκφέρουσα ἀναγκαῖαν τινὰ περιστασιν, δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ ἀνευ βλάβης τῆς ὅλης ἐννοίας τῆς προτάσεως π. χ. les passions qui font le plus de ravages sont l'ambition et l'avarice τὰ πάθη ἀπερ προξενοῦσι (κάμνουσι) πλείονας καταστροφὰς εἰσὶν ἡ φιλοδοξία καὶ ἡ φιλαργυρία. Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἔὰν παραλειφθῇ ἡ παρεμπίπτουσα, qui font le plus de ravages, μένει πρότασις οὐδεμίαν ἔχουσα ἐννοιαν ἔὰν ὅμως ἐκ τῆς φράσεως les passions, qui sont des maladies de l'âme, viennent de notre révolte contre la raison τὰ πάθη ἀπερ εἰσὶν ἀσθένειαι τῆς ψυχῆς (προ-) ἔρχονται ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως ἡμῶν κατὰ τοῦ λογικοῦ, παραλειφθῇ ἡ ἐπεξηγηματικὴ πρότασις qui sont des maladies de l'âme, ἡ μένουσα πρότασις ἔχει καὶ πάλιν ἐννοιαν πλήρη.

Union des propositions.

Σύνδεσις τῶν προτάσεων.

§ 159. Αἱ μὲν κύριαι προτάσεις, ὅτε εἰσὶ δύο ἢ πλείονες, ἢ παρατίθενται ἀσυνδέτως, ὡς mange, bois, parle avec mesure, τρῶγε, πίνε, δμίλει ἐν μέτρῳ (Φωκυνίδης), ἢ συνδέονται διὰ τῶν συνδέσμων et, ou, ni, mais, or, car, donc· ὡς écoute beaucoup et ne parle qu'à propos, ἀκούε πολὺ καὶ δμίλει μόνον ἐν δέοντι (Biacs)· ou n'approche pas des rois ou dis leur ce qui leur est utile d'entendre, ἢ μὴ πλησιάζε τοὺς βασιλεῖς, ἢ λέγε αὐτοῖς ὅτι ἐστὶν (αὐτοῖς) ὠφέλιμον ν' ἀκούωσι (Σόλων).

α. Αἱ δὲ ἐξηρτημέναις συνδέονται μετὰ τῆς κυρίας αὐτοῦ) διὰ τοῦ συνδέσμου que, καὶ τῶν συνθέσεων αὐτοῦ afin que ἵνα, de sorte que ὕστε, pendant que ἐνῷ, lorsque ὅτε, καὶ τῶν si ἔάν, comme ἐπειδή, quand ὅταν κλ. ὡς il est faux que l'égalité soit une loi de la nature ἐσφαλμένον ἐστὶν ὅτι ἡ ἴσοτης ἐστὶ νόμος τῆς φύ-

σεως. ήσον) διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν qui, que, dont, διὰ τοῦ ἐπιφέρηματος οὐ ή τῶν ἀναφορικῶν ἐπιθέτων, quel, lequel· οὕτω δὲ πᾶσαι αὗται· αἱ πολυεἰδεῖς καὶ ἔξηρτημέναι προτάσεις, διὰ τὸν ἀνωτέρῳ διαφόρων τρόπων συνδεόμεναι μετὰ τῆς κυρίας καὶ προστιθεῖσαι αὐτῇ τὴν ἴδεαν τοῦ χρόνου, τῆς αἰτίας, τῆς ὑποθέσεως κλ. ἀποτελοῦσι τοὺς παρ³ ἡμῖν εἰδικούς, ὑποθετικούς, αἰτιολογικούς κλ. λόγους· ως je doute que l'égoiste soit heureux ἀμφιβάλλω ὅτι δὲ ἐγωιστὴς ἐστὶν εὔτυχής· si Dieu existe il y a des récompenses pour la vertu, des châtiments pour le vice ἐὰν δὲ Θεὸς ὑπάρχῃ, ὑπάρχουσιν ἀμοιβαὶ διὰ τὴν ἀρετήν, καὶ τιμωρίαι διὰ τὴν κακίαν· le bien que l'on fait la veille fait le bonheur du lendemain (Bailly) τὸ καλὸν ὅπερ πράττει τις τὴν προτεραίαν ἀποτελεῖ τὴν εὔτυχίαν τῆς ὑστεραίας.

Περὶ τῶν μερῶν τῆς προτάσεως.

§ 160. Ἐν πάσῃ προτάσει διακρίνομεν τέσσαρά τινα.
 α'. τὸ ὑποκείμενον (le sujet), β'. τὸ ῥῆμα (le verbe), γ'. τὸ κατηγορούμενον (l'attribut) καὶ δ'. τοὺς διορισμοὺς (les compléments).

Περὶ τοῦ ὑποκειμένου.

§ 161. Τὸ ὑποκείμενόν ἐστι μάλιστα μὲν οὐσιαστικόν, ἄλλα καὶ πᾶν μέρος λόγου οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον, ή καὶ διλόγιον πρότασις δύναται· νὰ χρησιμεύσῃ ως ὑποκείμενον· ως le loup a le pelage d'un gris fauve, il ressemble beaucoup au chien de berger, mais il est plus fort δὲ λύκος ἔχει τρίχωμα φαιόξανθον, δροιάζει πολὺ τὸν ποιμενικὸν κύνα, ἄλλ' ἐστιν ἴσχυρότερος. Aimer est un besoin de l'âme τὸ ἀγαπᾶν ἐστιν ἀνάγκη τῆς ψυχῆς. Les qu'en dira-t-on inquiètent peu le sage τὸ τι θὰ εἴπωσιν οἱ ἀνθρώποι (περὶ αὐτοῦ, περὶ οἵουδήποτε πράγματος) ὀλίγον ἀνησυχεῖ τὸν σοφόν.

α. Τὸ δεικτικό, ce μόνον πρὸ τοῦ ἔtre δύναται νὰ τεθῇ ως ὑποκείμενον καὶ ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ· ως c'est vrai, ce serait une er-

reur (*πλάνη*). ἔτι δὲ καὶ πρὸ τῶν devoir καὶ pouvoir, ἀλλὰ μόνον ὅτε τὸ ἐξ αὐτῶν ἀπαρέμφατόν ἔστι τὸ être καὶ οὐχὶ ἄλλο· ως ce doit être vrai πρέπει νὰ ἦ ἀληθές: ce ne peut être que lui δὲν δύναται νὰ ἦ (*ἄλλος*) ἢ αὐτός.

α. Δύναται δὲ τὸ ὑποκείμενον νὰ ἦ ἐν, ως ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι, καὶ λέγεται ἀπλοῦν (simple), ἢ πολλὰ καὶ ὄνομαζεται σύνθετον (sujet composé): ως l'or et l'argent s'épuisent, mais la vertu, la constance et la pauvreté ne s'épuisent (δὲν ἐξαντλοῦνται) jamais.

Παράλειψις τοῦ ὑποκειμένου.

§ 162. Επειδὴ τὰ ὥρματα κλίνονται πάντοτε, ως προεργήθη, διὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, ἔπειτα: ὅτι τὸ ὑποκείμενον ὅταν ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία ἐπαναλαμβάνεται δισαδήποτε καὶ ἐν ωσὶ τὰ ὥρματα τὰ ἔχοντα τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον: ως il veut prendre toujours, il ne veut jamais donner parce qu'il est avare (φιλάργυρος): ἐν τούτοις δύναται καὶ νὰ παραλειφθῇ: ως il nous flatte et nous loue iδίᾳ δὲ

α') ἐπὶ τοῦ ἴστορικοῦ ἐνστῶτος ως le combat de Marathon finissait à peine... un soldat.....Sans quitter ses armes il court, vole, arrive, annonce la victoire et tombe mort à leurs pieds (Barthélémy).

β') ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων: ως c'est moi qui ai fait cela (οὐχὶ qui j'ai f.).

γ') ἐπὶ τῆς προστακτικῆς: ως entre, allons.

δ') ἐπὶ τινῶν ἀπροσώπων καὶ τοῦτο μόνον ἐν ὡρισμέναις φράσεσιν: ως plût (plaire) au ciel, plût à Dieu εἰθε: à Dieu ne plaise μὴ γένοιτο: reste à savoir ὑπολείπεται νὰ μάθωμεν, n'importe qui ἀδιάφορον τίς: que m'importe τι με μέλλει:, peu m'importe de οὐλίγον μὲ μέλλει, peut être οὐσως, mieux vaut tart que jamais κάλλιον ἀργὰ παρὰ ποτέ, καὶ τισιν ἄλλαις.

Περὶ τοῦ ὁνυματος.

§ 163. Τὸ δὲ ἑῆμα ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὸ συνδέειν τὸ ὑποκείμενον μετὰ τοῦ κατηγορουμένου ἐστὶ κυρίως ἐν καὶ μόνον, τὸ ἔτει· εὔρηται δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συγχεχωνευμένον μετὰ τοῦ κατηγορουμένου· ἐπειδὴ τὰ je lis ἀναγινώσκω, je dors κοιμῶμαι, ἀναλύονται εἰς τὰ je suis lisant εἰμὶ ἀναγινώσκων, je suis dormant εἰμὶ κοιμώμενος· διὰ τοῦτο πάντα τὰ ὁνυματα πλὴν τοῦ ἔτει, ὡς περιέχοντα ἐν ἑκατοῖς τὸ κατηγορούμενον, καλοῦνται κατηγορηματικὰ (attributifs).

Παράδεισις τοῦ ὁνυματος.

§ 164. Καὶ τὸ κατηγορηματικὸν ἑῆμα δύναται νὰ παραλειφθῇ· ὡς rien de plus terrible qu'un incendie πυρκαϊά· quoi de plus ? τί πλέον ; rien de plus; que (πόσα) de merveilles en si peu de temps ! ἦτοι ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων ἐν αἷς καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ.

Περὶ τοῦ κατηγορουμένου.

§ 165. Ως κατηγορούμενον ἀρμόζει κυρίως μὲν τὸ ἐπιθετον· δύναται δμως νὰ τεθῇ καὶ πᾶν μέρος λόγου· οἶον la vertu est préférable aux richesses et cependant les richesses sont souvent préférées ἢ ἀρετὴ ἐστὶ προτιμητέα τοῦ πλούτου καὶ ἐν τούτοις τὰ πλούτη συχνάκις προτιμῶνται· Ces livres sont les miens ; donner est un plaisir. Δύναται δὲ καὶ τὸ κατηγορούμενον νὰ ἢ ἀπλοῦν, ἢ σύνθετον ὡς καὶ τὸ ὑποκείμενον π.γ. Dieu est juste et tout puissant (παντοδύναμος).

Δέχονται δὲ κατηγορούμενον

1ον. τὸ ἔτει ὡς tu étais élève de mon maître.

2ον. τὰ ἔχοντα συνδετικὴν ἔννοιαν, οἷς εἰσὶ τὰ devenir monter passer, paraître, rester, demeurer; ὡς notre protégé est devenu fripon ; son neveu passera officier.

3ον. τὰ παθητικὰ τῶν ὁνυμάτων ἐκείνων τὰ ὅποια ἐν τῷ ἐνεργητικῷ συντάσσονται διπλῇ αἰτιατικῇ, ὡς ἢ μὲν ἐστιν ἀντικείμενον,

ἡ δὲ κατηγορούμενον π. χ. on a nommé ce prince père de la patrie ὀνόμασαν τὸν ἡγεμόνα τοῦτον πατέρα τῆς πατρίδος· αἱ δύο αὐταις αἰτιατικαι τοῦ ἐνεργητικοῦ τρέπονται ἐν τῇ παθητικῇ συντάξει εἰς δύο ὄνομαστικάς, ὃν ἡ μὲν ἔστι τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ τὸ κατηγορούμενον, ὅπερ συμβαίνει ἀπαραλλάκτως καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ ὡς ce prince fut nommé père de la patrie ὁ ἡγεμὼν οὗτος ὀνομάσθη πατὴρ τῆς πατρίδος· εἰσὶ δὲ τοικῦτα ἡμάτα τὰ καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ τοικῦται· ἦτοι τὰ δοξαστικά, κλητικά, αἰρετικά, προχειριστικά· π. χ. τὰ être, appelé, nommé, élu, désigné, fait, jugé déclaré. (Συντακτικὸν Παπαθασιλείου § 77.)

α. Ἐνφέρεται δὲ τὸ κατηγορούμενον ἀνάρθρως ὅταν ἡ ἐπίθετον· ὡς le ciel, tout l'univers est plein de mes aieux; ἢ ὅταν εἴνε σύσιαστικὸν μόνον ἔνειν ἐπιθετικοῦ ἢ ἄλλου τινος προσδιορισμοῦ, ὡς φαίνεται ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι 1ον, 2ον, 3ον· ὅταν ὅμως ἔχῃ προσδιορισμόν τινα ἢ ὅτε ὑποκείμενον τοῦ ἔστι· τὸ δεικτικὸν ce λαμβάνει τὸ ἄρθρον ἢ τὴν ἀριστον un; ὡς Les prises du sang étaient apparemment (πρόφερε a-pa-ra-man) les modèles et les chefs de la noblesse. Son oncle est un riche Français, un bon peintre. C'est un soldat. Ce sont des marchands.

Σημ. Τὰ ἡμάτα être choisi, être pris, être reconnu, λαμβάνουσι πρὸ τοῦ κατηγορουμένου τὴν pour, τὰ δὲ être désigné καὶ être regardé τὸ comme· τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται καὶ τὰ ἐνεργητικὰ αὐτῶν· ὡς il m'a choisi pour guide. Je t'ai pris pour (σὲ ἔξέλαθον κατὰ λάθος ὡς) mon ami. Tu fus désigné comme successeur. Il fut regardé comme l'auteur de cet ouvrage.

Μερὶ τῶν προσδιορισμῶν.

§ 166. Οἱ Γάλλοι δὲν διακρίνουσι δι' ἴδιαιτέρου ὄνόματος τὸ ἀντικείμενον ὡς οἱ "Ελλήνες" πλὴν τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ ἡμάτος καὶ τοῦ κατηγορουμένου πάντα τὰ ἄλλα ὄνομάζουσι προσδιορισμοὺς ἢ συμπληρώματα (compléments), διαιροῦντες αὐτοὺς εἰς προσδιορισμοὺς τοῦ ὄνόματος compléments du nom καὶ προσδιορισμοὺς τοῦ ἡμάτος compléments du verbe.

Διορισμοὶ τοῦ ὄνόματος.

§ 167. Οἱ διορισμοὶ τοῦ ὄνόματος ὑποδιαιροῦνται: εἰς προσδιορισμοὺς τοῦ οὐσιαστικοῦ compléments du substantif καὶ εἰς προσδιορισμοὺς τῶν ποιωτικῶν ἐπιθέτων compléments des adjectifs qualificatifs.

Διορισμοὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ.

§ 168. Τὸ οὐσιαστικὸν προσδρομῆται α'. δι' ἐπιθέτου ποιωτικοῦ, ἢ προσδιοριστικοῦ· ως l'aigle fend (δια-σχίζει) les aires avec une rapidité prodigieuse (Buffon).

De cette nuit, Phénice, as-tu vu la splendeur? Tes yeux ne sont-ils pas tout pleins de sa grandeur, (Racine)

Donnez-moi un point quelconque . . . σημεῖόν τι οἰονδήποτε, une ligne (γραμμὴν) quelconque (Académie).

β'. δι' οὐσιαστικοῦ δροιοπτώτου αὐτῷ, ήτοι διὰ τοῦ παρ' ἡμῖν λεγομένου παραθετικοῦ προσδιορισμοῦ (Συντακτικὸν Παπαθεσιλεῖου § 58) ώς en 1681 Strasbourg, ville libre et impériale, fut occupée par les troupes françaises.

γ'. δι' οὐσιαστικοῦ ἐτεροπτώτου ως l'homme est le roi de la nature.

Διορισμοὶ τοῦ ἐπιθέτου.

§ 169. Τὸ ἐπιθέτον διορίζεται:

α'. δι' οὐσιαστικοῦ· ως la récréation est nécessaire aux enfants.

β'. δι' ἀπαρεμφάτου μετὰ τῆς de ἢ à· ως il est plus facile de blâmer les autres que de bien faire soi-même.

Ces troupes assemblées à la hâte (*ἐν βίᾳ ἐν σπουδῇ*), étaient des Polonais prêts à l'abandonner à la première disgrâce, des Cosaques vagabonds plus propres à dépouiller des vaincus qu'à vaincre (Voltaire).

Διορισμοὶ τοῦ ὁνυματος.

§ 170. Οἱ τοῦ ὁνυματος διορισμοὶ διαιροῦνται: εἰς ἀμέσους compléments directes, εἰς ἔμμέσους compléments indirectes καὶ εἰς περιστατικοὺς compléments circonstantiels.

α. "Αμεσον συμπλήρωμα ή ἀμεσον προσδιορισμὸν καλοῦσι μόνον τὸ κατ' αἰτιατικὴν ἐκφερόμενον ἀντικείμενον· ώς la véritable piété élève l'esprit, ennoblit le coeur, affirmit le courage ή ἀληθίης εὐσέβεια ἀνυψοῦ τὸ πνεῦμα, ἔξευγενίζει τὴν καρδίαν, ἐδραιοῖ τὸ θάρρος· ἔμμεσον δὲ τὸ κατὰ πᾶσαν ἀλληλην πτῶσιν ἐκφερόμενον π.χ. l'inimitié succède à l'amitié trahie ή ἔχθρα διαδέχεται τὴν προδοθεῖσαν φιλίαν. Ne vous débarrassez pas des pauvres en leur (=à eux) jetant ce que vous leur donnez μὴ ἀπαλλάττεσθε (ἀπὸ) τῶν πτωχῶν ῥίπτοντες αὐτοῖς ἐκεῖνο ὅπερ δίδετε (αὐτοῖς). Je me rejouis de ton bonheur χαίρω ἐπὶ τῇ σῇ εὐτυχίᾳ.

Περιστατικοὶ διορισμοί.

§ 171. Περιστατικοὺς δὲ καλοῦσι τοὺς ἡμετέρους ἐπιρρηματικούς ή ώς ἐπιρρηματικούς προσδιορισμούς τοὺς δι' ἐπιρρήματος ή ὄνόματος ἐμπροθέτου ή ἀπροθέτου ή καὶ δι' ἐπιρρηματικῶς λαμβανομένου ἐπιθέτου προσδιορίζοντας τὸν χρόνον τὸν τόπον, τὸ ποσὸν κλ. la lettre est fort sagement écrite ; je m'enfonçais dans un bois sombre εἰσέδυν εἰς δάσος σκοτεινόν le jeudi 14 Juillet 1099 dès que le jour parut les clairons retentirent dans le camp des Chrétiens (Michaut)... ἀμα τῇ ἡμέρᾳ αἱ βυκάναι (εἴδος σάλπιγγος) ἤχησαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν χριστιανῶν. Je vous ai prié de ne pas courrir si vite. On allait droit (κατ' εὐθεῖαν) à l'ennemi.

Σημ. 'Η γαλλικὴ γλώσσα ως στερούμενη πτώσεων καὶ κλίσεων, ὅπερ ἐστὶ μέγας ἐν πάσῃ γλώσσῃ πλοῦτος οὐκ ὀλίγην ἐλευθερίαν περὶ τὴν ἔκφρασιν ἀφ' ἑνός, μεγάλην δι' ἀφ' ἑτέρου σαφήνειαν, ποικιλίαν καὶ χάριν τῷ λόγῳ προστιθείς, ἀναγκάζεται ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ τῆς ὑπὸ αὐστηρούς κανόνας καταλλήλου καὶ ὀρισμένης θέσεως ἐκάστου τῶν μελῶν τῆς προτάσεως. Δι' ὃ πρὸ τῆς μερικῆς ἔξετάσεως ἐκάστου τῶν μερῶν τοῦ λόγου συντακτικῶς, προηγούνται δύο γενικὰ καὶ οὐσιώδη κεφάλαια. α') θέσις ἐκάστου τῶν μελῶν τῆς προτάσεως, καὶ β') η συμφωνία αὐτῶν πρὸς ἀλληλα.

Α'.) Θέσις

§ 172. Έν τῇ ἑλληνικῇ φράσει, «ὁ θεῖος προστατεύει τὸν ἀνεψιόν» ὅπως δήποτε καὶ ἐν ἀλλαξίωμεν τὴν θέσιν τῶν μελῶν τῆς προτάσεως οὐδέποτε προκύπτει σύγχυσις ἢ ῥίζική βλάβη τῆς ἐννοίας· δὲν ἔχει ὅμως οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ· διότι ἐὰν ἀντὶ νὰ εἴπωμεν l'oncle protège le neveu ἀντιστρέψωμεν τὴν θέσιν τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἀντικειμένου καὶ εἴπωμεν le neveu protège l'oncle, δὲν προστατεύει πλέον ὁ θεῖος τὸν ἀνεψιόν, ἀλλ᾽ ὁ ἀνεψιός τὸν θεῖον· τουτέστι τὸ ὑποκειμένον ἐγένετο ἀντικείμενον καὶ τὰνάπαλιν· τοῦτο δὲ διότι ἡ γαλλικὴ μὴ ἔχουσα καταλήξεις ιδιαιτέρας δι' ἐκάστην πτῶσιν ἔχουσα δὲ καὶ τὴν αἰτιατικὴν δροίαν τῇ ὄνομαστικῇ δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ τὸ ὑποκειμένον τοῦ ἀντικειμένου ἐκ τῶν καταλήξεων, ἐπομένως ἡναγκάσθη νὰ διακρίνῃ ταῦτα μόνον ἐκ τῆς θέσεως.

α. Τὸ ὑποκειμένον λοιπὸν προηγεῖται τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον ἀμεσον ἢ ἔμμεσον ἔπειτα τῷ ῥήματι π. χ. Dieu est juste; Rome avait des guerres continues ἢ Ρώμη εἶχε συνεχεῖς πολέμους· les souverains commandent aux peuples et les lois aux souverains où ἔρχονται ἐπιτάτουσι τοῖς λαοῖς καὶ οἱ νόμοι τοῖς ἔρχουσιν.

β. Ἐπὶ δὲ τῶν διπτώτων ῥημάτων τῶν συντασσομένων δοτικῇ καὶ αἰτιατικῇ, ἦτοι τῶν ἔχόντων ἀμεσον καὶ ἔμμεσον συμπλήρωμα τὸ ἀμεσον προηγεῖται τοῦ ἔμμεσου· ως le vainqueur impose ses lois aux vaincus ἢ νικητὴς ἐπιτάσσει (ἐπιβάλλει τοὺς νόμους αὐτοῦ) τοῖς ἡττηθεῖσι.

γ. Ἀλλ᾽ ὁ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως τοῦ ὑποκειμένου, κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου συνεπάγεται βεβαίως καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς θέσεως τῶν λοιπῶν προσδιορισμῶν, τόπου, χρόνου, τρόπου κλ. Ἠτις ποικίλλει πολυτρόπως, ἔξαρτωμένη μελλοντικά τῆς σφραγίδας καὶ εὐφωνίας τῆς φράσεως ἢ εἰς ἀκριβεῖς καὶ ὠρισμένους κανόνας ὑπαγομένη.

δ. Γπάρχουσιν ὅμως καὶ κανόνες, οἵτινες τηροῦνται σχεδὸν ἀπαραβάτως· τοιοῦτοι δ' εἰσὶν οἱ ἔξης·

ε') Τὰ ἐπιφρήματα bien, mal, mieux, beaucoup, peu, tant,

trop καὶ τὰ ἀρνητικὰ ἐπιρρήματα pas καὶ point épī μὲν τῶν ἀπλῶν χρόνων τίθενται ἀμέσως μετὰ τὸ δῆμα, οἵτοι πρὸ τοῦ ἀντι-χειμένου· ως il mange beaucoup, il fait mal son devoir ; je ne veux pas ; je n'embrasse pas votre opinion δὲν ἀσπαζομαι τὴν γνώμην ὑμῶν· ἐν δὲ τοῖς συθέτοις χρόνοις τίθενται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. ως j'ai maieux lu ce poème-ci ἀνέγνωσα καλλιον τὸ ποίημα τοῦτο· je n'ai pas dit cela.

α. "Οταν δ' ἡ ἔρηνησις πίπτῃ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ δῆματος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτου ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου τὸ pas καὶ point τίθενται ἀμέσως πρὸ τοῦ ἀπαρεμφάτου· ως je vous ai dit de ne pas courir si vite. 'Ο κανὸν περὶ τοῦ pas καὶ point ἐστὶν ἀπαράθατος.

β.) Τὰ χρονικὰ ἐπιρρήματα de bonne heure πρωΐ, πρωταίτερον, ensemble δροῦ, à la fois suyggrónwes, pêle-mêle ἀναμίξ, gratis δωρεάν, incognito υπὸ ἄλλο ὄνομα, ως ἀγνωστος, τίθενται μετὰ τὸ δῆμα ἐν τοῖς ἀπλοῖς χρόνοις, καὶ μετὰ τὴν μετοχὴν ἐν τοῖς συνθέτοις· ως je me lève (ἔγειρομαι) de bonne heure; je l'ai vu trop tard

γ'. Τὰ λοιπὰ ἐπιρρήματα δύνανται νὰ τεθῶσιν ἐν ἀρχῇ, ἐν μέσῳ ή καὶ ἐν τέλει τῆς φράσεως· ἐν ἀρχῇ τίθενται ως ἐπὶ τὸ πολὺ χάρην ἐμφάσεως· longtemps Cromwell supporta patiemment (πρόφερε pa-ciaman) cette hostilité épī μακρὸν χρόνον δ Κρόμβελ ὑπέμεινε ὑπομονητικῶς ταύτην τὴν ἔχθραν.

δ'. Τὰ ἐπιρρήματα τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου προηγοῦνται τῶν τοῦ τρόπου, τὰ δὲ τοῦ χρόνου προηγοῦνται συνήθως τῶν τοῦ τόπου· ως ils l'attaquèrent plus tard (χρονικὸν) à force ouverte (τροπικὸν) προσέβαλον αὐτὸν βραδύτερον ἐν τοῦ φανεροῦ· dans son enfance (χρονικὸν) au collège (τοπικὸν) Charlemagne Victor Cousin avait rêvé la vie militaire ἐν τῇ παιδικῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ ἐν τῷ λυκείῳ Καρόλου τοῦ μεγάλου δ Kouζίνος εἶχεν ὄνειροπολήσει τὸν στατιωτικὸν βίον.

ε. Πάσα μὴ κανονικὴ θέσις τῶν τὴν πρότασιν ἀποτελούντων μερῶν ὄνομαζεται ἀντιστροφὴ inversion; γίνεται δὲ ἐπὶ πάντων τῶν μελῶν τῆς προτάσεως.

Ϛ. 'Επειδὴ ὅμως ἡ ἐμφάσις, οἵτις δύναται βεβαίως νὰ γείνῃ ἐπὶ παντὸς τῆς προτάσεως μέλους, ἐκτοπίζει τὰ μέλη ἀπὸ τῆς κανονι-

κῆς αὐτῶν θέσεως, παράγουσα οὕτω τὸ σχῆμα τῆς ἀντιστροφῆς, διὰ τοῦτο προτάσσομεν τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀντιστροφῆς τὸ τῆς ἐμφάσεως, ἵνα μὴ ἐν ἔκπτωτῳ κεφαλαίῳ τῆς ἀντιστροφῆς ἐπαναλημβάνωται τὰ αὐτά.

Περὶ ἐμφάσεως.

§ 173. "Οπως οἱ Ἑλληνες καὶ Λατῖνοι θέλοντες νὰ ἔξαρωσι μέρος της προτάσεως προτάσσουσιν αὐτὸ πάντων τῶν λοιπῶν, οὕτω καὶ οἱ Γάλλοι: προτάσσουσιν ὅμως παντὸς μέλλοντος νὰ ἔξαρθῃ μέρους, ἔξαρτοι τοῦ ἡρματος, τὴν περίφρασιν c'est, ce sont ce fut, ce furent κλ. ή καὶ ἀρνητικῶς ce n'est pas, ce n'est que, ce ne fut que. Καὶ εἰ μὲν ή ἔξαρμένη λέξις ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον ἔπειται η ὄνοματικὴ τῆς ἀναφορικῆς qui, εἰ δὲ τὸ ἀμεσον συμπλήρωμα, ητοι τὸ ἀντικείμενον, ή αἰτιατικὴ que: εἰ ὅμως ἔξαρηται τὸ ἔμμεσον συμπλήρωμα ή ἄλλο τι τῆς προτάσεως μέλος ἔπειται ο σύνδεσμος que: ως Ce fut Napoléon qui donna alors à Moscou l'ordre de la retraite à Napoléon en donnant à Moscou l'ordre de la retraite; ce fut à Moscou que Napoléon donna alors l'ordre de la retraite. C'est toujours chez ce ministre que se faisaient les cérémonies d'éclat παρὰ τούτῳ πάντοτε τῷ ὑπουργῷ ἐγίνοντο αἱ πομπώδεις τελεταὶ. (Voltaire Charles XII). Ce n'est pas sans raison que l'étude des langues anciennes et modernes a été la base de tous les établissements (Mme Staël) (οὐχί ἀνευ λόγου) δικαιώσῃ σπουδὴ τῶν ἀρχαίων καὶ μεταγενεστέρων γλωσσῶν ὑπῆρξεν ή βάσις πάντων τῶν ἴδρυμάτων τῆς ἀγωγῆς. (ἰδεὶ καὶ § 165 α').

α. Τὰ c'est ce sont κ.τ.λ. ἔξαρουσ: καὶ αὐτὸ τὸ ce ; ως c'est encore ce qui la porta à ce haut degré de puissance (Montesquieu).

β. Εἰς τὴν ἐμφάσιν βεβαίως ὑπάγονται καὶ οἱ ἀκόλουθοι ιδιωτικοί: c'est une folie que cette action; c'est une folie que d'agir ainsi.

γ. Τὸ ἐμφαντικὸν τοῦτο c'est que καθίσταται ἐνίστε αἰτιολογικὸν ἄντι τοῦ car; ως maintenant il me cherche; c'est (=τοῦτο δ' ἔστιν ὅτι=διότι) qu'il a besoin d'un guide.

δ. Τὸ δέ c'est à qui δηλοῖ εἰδος ἀμιλλῆς ως c'était à qui m'offrirait ses services ἡμιλλῶντο τις νά μοι προσφέρῃ τὰς ἐκδουλεύσεις, ὑπηρεσίας του, ὅπερ λέγεται καὶ ils m'offraient leurs services à qui mieux mieux.

ε. Εἰς τὴν ἔμφασιν ὑπάγεται καὶ ἡ διὰ τοῦ ce ἐπανάληψις τοῦ ὑποκειμένου, τούτεστιν ὅταν τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἔtre ἡ οὐσιαστικὸν ἡ ἀπαρέμφατον ἡ ὀλόκληρος πρότασις τὸ ὑποκειμένον ἐπαναλαμβάνεται ἐνίστε διὰ τοῦ ce; ως le commerce c'est la vie de la nation; ὅτε ὅμως τό τε ὑποκειμένον καὶ τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἔtre εἰσὶν ἀπαρέμφατα ἡ διὰ τοῦ ce ἐπανάληψις καθίσταται ὑποχρεωτική· οἷον se dessaisir de la Prusse, après l'avoir tant ulceré, c'était la donner à la Russie τὸ ἀφεῖναι (ἀραι τὴν κατοχήν) . . . ἦν δοῦναι (ἥν τὸ αὐτὸ ως ἐὰν παρεχώρει) αὐτὴν τῇ P: (Ségur, histoire de Nap.).

ζ. Καὶ ἐν μὲν ταῖς περιπτώσεσι τῆς ἀνωτέρῳ παραγράφου ἡ χρῆσις τοῦ c'est, c'étais κ.τ.λ. ἔχει ἵσως λόγον τινὰ, διότι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ παραδείγματι δύναται νὰ θεωρηθῇ ως ἐνέχον ἔμφασιν τινα, ἡ ως γέγονοι οἱ Γάλλοι, ως ποιοῦν τὸν λόγον ζωηρότερον, ἀν καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν λίαν καλῶς le commerce est la v. de la n. ἐν δὲ τῷ δεύτερῳ δύναται νὰ ἐκληθῇ τὸ c'étais ως συγκεφαλαιωτικὸν τῶν προηγουμένων προτάσεων· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ περιπτώσεις ἐν αἷς οὐδένα φαίνεται ἔχουσα λόγον ἡ χρῆσις τοῦ c'est π.χ. demain c'est Jeudi; καὶ ἐν τούτοις λίαν συγχρή ἔστιν ἡ τοιαύτη αὐτοῦ χρῆσις.

η. Προκειμένου δὲ περὶ ἐμφάσεως τοῦ ἀμέσου συμπληρώματος ὑπάρχει καὶ ἔτερος τρόπος ἐμφάσεως· τούτεστι τίθεται τοῦτο ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως καὶ ἐπαναλαμβάνεται τὸ δεύτερον ἥδη πρὸ τοῦ ἥματος διὰ τῶν le, la, les· ως ces quinze années je les ai passées au milieu des orages de la vie publique (Thiers) τὰ δεκαπέντε ταῦτα ἔτη τὰ διῆλθον ἐν μέσω τῶν καταιγίδων τοῦ δημοσίου (πολιτικοῦ) βίου· οὕτω δὲ καὶ ἡ ἀνωτέρῳ πολλαχῶς μεταβληθεῖσα φρά-

σις ἡδύνατο νὰ μετατραπῇ εἰς τὴν l'ordre de la retraite Napoléon le donna alors à Moscou.

Περὶ ἀντιστροφῆς.

Ἀντιστροφὴ τοῦ ὑποκειμένου.

§ 174. Κατὰ γενικὸν κανόνα τὸ ὑποκείμενον, ὡς προεργάθη, προτί^τ γεῖται τοῦ ῥήματος καὶ δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ οὔτε διέπιρρήματος οὔτε δι' ἄλλης τινὸς φράσεως, εἰ μὴ μόνον διὰ τοῦ περιστατικοῦ συνημμένη προσωπικὴ ἀντωνυμία, ἢ αἱ ἀντωνυμίαι οἱ ἡ ce; oīov lorsque, heureux d'avoir échappé à ce danger, il fut retourné dans sa famille ôte, eutuχῆς διότι διέρυγε τοῦτον τὸ κίνδυνον, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του· qu'on ne parle que quand on sera interrogé μὴ διλέπετε εἴμην δταν ἐρωτηθῆτε· ces gens là craint toujours parler à des soldats.

α. Τιπάρχουσιν ὅμως περιπτώσεις ἐν αἷς τὸ ὑποκείμενον ἔπειται. Αἱ πλεῖσται τῶν περιπτώσεων τῆς ἀναστροφῆς τοῦ ὑποκειμένου συμβαίνουσιν τον ἐπὶ τῶν ἐρωτηματικῶν λόγων ἐν αἷς διαχρίνομεν διό περιπτώσεις.

α' περίπτωσις.) "Οτε ὑποκείμενόν ἐστι προσωπικὴ ἀντωνυμία ἢ διεκτικὴ ce ἢ ἡ ἀόριστος οἱ, δόποτε ἐπὶ μὲν τῶν ἀπλῶν χρόνων ἢ ἀντωνυμία τίθεται ἀμέσως μετὰ τὸ ῥῆμα, ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς ὡς insensée! où suis-je et qu'ai je dit? où laissé-je égarer mes voeux et mon esprit? "Αρρω! ποῦ εἴμι καὶ τι εἶπον ποῦ ἀφίνω νὰ πλανῶνται αἱ εὐχαί μου καὶ τὸ πνεῦμα μου; (Baclne). Qu'est-ce que vous dites? Quel livre choisira-t-on?

α. Εξαιροῦνται αἱ φράσεις αἱ ἀρχόμεναι ἀπὸ τῆς περιφράσεως est-ce-que τὴν ὁποίαν οἱ Γαλλοί μεταγειρίζονται ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοφωνίας, ὡς est-ce-que je cours? est-ce-que je mange? ἀντὶ τῶν κακοήγων καὶ ἀκαταλήπτων cours-je mangé je? ἢ καὶ πρὸς ἔκφρασιν ἀπλήξεως, ὑπονοίας ἢ ἄλλου τινὸς ζωηροῦ αἰσθήματος τῆς ψυχῆς, ἐνίστε δὲ καὶ δταν ἀναμένηται ἀπάντησις σύμφωνος πρὸς τὴν

οκέψιν τοῦ λαλοῦντος· ὡς Est-ce que tu étais éveillé? — Toujours; est-ce que je repose jamais? est-ce que j'en ai le temps? Je travaille même pendant mon sommeil.

β' περίπτωσις) "Οτε ὑποκείμενόν ἔστιν ξέλη τις ἀντωνυμία, οὐκέτι μέρος τοῦ λόγου, ὅπότε τοῦτο προηγεῖται τοῦ ὄγκου, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχεν ἐρώτησις, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνεται διὰ τὴν προσωπικῆς ἀντωνυμίας μετὰ τὸ ὄγκον: ὡς quelqu'un est-il venu en mon absence? Le doge en sa faveur n'a-t-il plus rien à dire? 'O δόγης δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ τίποτε πλέον ύπερ ἑαυτοῦ; (G. Delavigne).

α. Εξαιρεῖται η ἐρωτηματική ἀντωνυμία qui, ήτις, οὐσα ὑποκείμενον, δὲν ἐπιτρέπει τὴν διὰ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας ἐπανάληψιν τοῦ ὑποκειμένου· ὡς qui me parle? qui est venu me voir?

β. Εὖν ὅμως η qui η πτώσεως αἰτιατικῆς, ήτοι ἀντικείμενον, η προηγῶνται τὰ que, οù, d'où, quand, ὑποκείμενον δὲ η οὐσιαστικὸν δυνάμεθα ἀδιαφόρως η νὰ προτάξωμεν τοῦ ὄγκου τὸ οὐσιαστικὸν καὶ νὰ ἐπαναλάβωμεν αὐτὸ διὰ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, ὡς Qui Cromwell n'avait-il pas trompé? (Guisot) comment votre frère se porte-t-il? η ἀπλῶς νὰ ἐπιτάξωμεν τοῦ ὄγκου τὸ οὐσιαστικὸν ξγευ τῆς διὰ τῆς ἀντωνυμίας ἐπαναλήψιες· ὡς comment se porte votre frère? Où sont, Dieu de Jacob, tes antiques bontés? Ποῦ εἰσι, Θεὲ τοῦ Ἰακώβ, αἱ παλαιαὶ σου ἀγαθότητες, (Racine).

γ. "Οταν δὲ τὸ ὄγκον ἐρωτηματικῆς προτάσσεως ἔχῃ ἀντικείμενον οὐσιαστικὸν τι η ἀπαρέμφατον, η η πρότασις ἀρχηται ἀπὸ τοῦ pourquoi πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται τὸ ὑποκείμενον διὰ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας· ὡς comment votre frère supporte-t-il (ὑποφέρει) son malheur? Pourquoi votre frère est-il parti? Comment un magistrat pourrait-il suivre une volonté qu'il ne connaît pas? Πῶς εἰς ἀρχῶν ηθελε δυνηθῆ ν' ἀκολουθήσῃ θέλησιν τὴν δοπίαν δὲν γινώσκει; (Montesquieu).

δ. Αἱ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ ἐπιθέτου quel η τοῦ combien γινόμεναι ἐρωτήσεις ἀνάγονται εἰς τρεῖς περιπτώσεις

α') "Οταν προσδιορίζωσι τὸ ὑποκείμενον λαμβάνουσι τὴν κανονικὴν σύνταξιν, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχεν ἐρώτησις· ὡς Quels généraux ont vaincu ce roi? Combien de généraux ont vaincu ce roi?

6') "Οταν δὲ προσδιορίζωσι τὸ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἀντικείμενον, τὸ δὲ ὑποκείμενον ἢ οὐσιαστικόν, λαμβάνουσι τὴν σύνταξιν τῆς *τερπεριπτώσεως*· ώς Quel général ce roi a-t-il vaincu? 'A combien de nations ce roi a-t-il imposé sa loi?

α. Καὶ οὗτος μὲν ἔστιν δὲ κακῶν, δυνάμεις ὅμως καὶ νὰ εἰπωμεν
θέθως Combien de voyages fit Colomb? 'A quel livre se rapportent vos citations?

γ') "Οτε εἰσὶ κατηγορούμενα τοῦ ἔtre ἢ ὅταν διορίζωσι τὸ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἀντικείμενον, ὑποκείμενον δὲ ἢ ἀντιτρυπία προσωπική δέχονται τὴν σύνταξιν τῆς α' περιπτώσεως· ώς Quel homme êtes-vous donc ? 'A combien de nations a-t-il imposé sa loi ?

Σον Ἐπὶ τῶν εὔκτικῶν καὶ ὑποθετικῶν προτάσεων ἐν αἷς πάρα λείπονται οἱ σύνδεσμοι· que, si ἢ quand, καὶ ταῖς διὰ τῆς προστακτικῆς γινομέναις εὐχαῖς· ώς puisse t-il exaucer nos voeux! εἴθε νὰ εἰσακούσῃ τῶν εὐχῶν ἡμῶν. Vivent les bons et périssent les méchants ζήτωσαν οἱ καλοὶ καὶ ἀπωλεσθήτωσαν οἱ κακοί. Coutêt il tout le sang qu'Hélène a fait répandre καὶ ἐὰν χυθῇ τοσοῦτον (χοστίσῃ τόσον) αἷμα ὅσον ἡ Ἐλένη ἔχυσε. Dussé-je après dix ans voir mon palais en cendre . . . Καὶ ἐὰν πρόκηται (όφείλω, μέλλω) νὰ ἰδω μετὰ 10 ἔτη τὸ ἀνάκτορόν μου ἀποτετεφρωμένον.

α. Αἱ δὲ ἐπιφωνηματικαὶ προτάσεις δέχονται ώς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν κανονικὴν σύνταξιν· ώς que vous êtes bon ! Comme cela est généreux ! Combien ont dû vous paraître fuitiles les raisons (Πόσον κενοί, μάταιοι θὰ σᾶς ἐφάνησαν οἱ λόγοι...) que je vous donnais de mon brusque départ !

Σον. Ἐπὶ τῶν παρεγθετικῶν προτάσεων ώς dit-il; répondit mon frère, m'écriai-je καὶ τῶν τοιούτων αἰτινες ὑποδηλοῦσι τὴν παρθεσιν τῶν λόγων ἀλλού τινός· ώς quelle foule pour voir le triomphe de votre seignerie? dit à Cromwell l'un des assistants; (Guizot) πόσον πλήθος ἵνα ἰδῃ τὸν θρίαμβον τῆς ἡμετέρας (δεσποτείας) κυριότητος· λέγει τῷ Κρόμβελ εἰς τῶν παρισταμένων. Qu'est ce que la vraie comédie? demanda le maître à l'élève. C'est, répondit celui-ci, l'art d'enseigner la vertu et la bienséance

en action et en dialogues ; ἡ τέχνη, ἀπεκρίθη οὗτος, τοῦ διδάσκειν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν δραματικῶς καὶ διαλογικῶς.

4ov. Έπι τινων προσωπικῶν ἔργων ἀπαντώντων καὶ ἀπροσώπως ὑπότε ἐπέχει μὲν τὸν τόπον τοῦ ὑποκειμένου ἡ τριτοπρόσωπος il, οὐκ ἔστιν ὅμως αὕτη τὸ πραγματικὸν ὑποκειμένον, ἀλλ᾽ ἀπλῶς προεξαγγελτικὴ τοῦ μετὰ τὸ ἔργων τιθεμένου ὑποκειμένου· ως il arrive de grands accidents. Il se trouve de belles poésies dans ce livre; διότι τὰ πραγματικὰ ὑποκειμενά εἰσι τὰ de grands accidents καὶ de belles poésies.

5ov. "Οταν ἡ πρότασις ἀρχηται ἀπὸ τοῦ ainsi—οὗτο γίνεται συνήθως ἀντιστροφὴ τοῦ ὑποκειμένου ἐὰν τὸ ἔργων δὲν ἔχῃ ἀντικείμενον· ως Ainsi périt (ἀπώλετο) à l'age de trente six ans et demi, Charles XII, roi de Suède ; οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν ἔχῃ ἀντικείμενον· οἶον Ainsi Charles XII finit cette guerre en moins de six semaines. Τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχεται καὶ ἡ πρότασις ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῶν ici, là ἢ ἄλλου τινὸς τοπικοῦ ἐπιρρήματος, ὅταν τὸ ἔργων δὲν ἔχῃ ἀντικείμενό τι· ως ici fleurit jadis une ville opulente, ici fut le siège d'un empire puissant.

α. "Οταν δὲ ἡ φράσις ἀρχηται ἀπὸ τῶν aussi, tel, peut-être, encore, en vain, moins, du moins, toujours, à peine, à peine que, à plus forte raison, tout au plus, évidente δὲ καὶ προηγουμένου ἐπιρρηματικοῦ τινος ἢ ως ἐπιρρηματικοῦ διορισμοῦ, ἐὰν μὲν ὑποκειμένον ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία λαμβάνει τὴν τῆς αἵς περιπτώσεως σύνταξιν, ἐὰν δὲ οὐσιαστικὸν τὴν τῆς θας· ως à peine étais-je entré, que ravi de me voir mon homme en m'embrassant m'est venu recevoir (Boileau). Aussi le nouveau consul parut-il avoir sur toutes choses . . . (Thiers).

6. Δυνάμεθα ὅμως ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιπτώσει ν' ἀκολουθήσωμεν καὶ τὸν γενικὸν κανόνα καὶ νὰ εἴπωμεν peut-être vous avez raison A peine nous sortions des portes de Trézène... (Racine). ἀλλὰ μελλον εὔχρηστόν ἔστι τὸ σχῆμα τῆς ἀντιστροφῆς ως καθιστὰν τὸν λόγον ζωηρότερον.

'Αντιστροφὴ τοῦ ὁνυματος.

Inversion du verbe.

§ 175. 'Απαριθμηθεισῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ τῶν περὶ πτώσεων καθ' ἃς τὸ ὑποκείμενον ἔξερχεται τῆς κανονικῆς αὐτοῦ θέσεως καὶ τίθεται μετὰ τὸ ὁνυμα, ἐπεται δὲ καὶ τὸ ὁνυμα ἐν πάσαις ταῖς περιπτώσεσιν ἀντὶ νὰ ἔπηται προηγεῖται τοῦ ὑποκείμενου· ἐπομένως γινομένου λόγου περὶ ἀντιστροφῆς τοῦ ὑποκείμενου ἐστὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τῆς τοῦ ὁνυματος.

'Αντιστροφὴ τοῦ κατηγορούμενου.

§ 176. Τὸ κατηγορούμενον τίθεται κανονικῶς μετὰ τὸ ὁνυμα· προηγεῖται δὲ τοῦ τε ὁνυματος καὶ τοῦ ὑποκείμενου, ἦτοι τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως ἐπὶ τῶν ἔξης περιπτώσεων, ἀλλινές εἰσιν αἱ αὐταὶ καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ ἦτοι.

1ον) Ἐπὶ ἐμφάσεως ὅταν θέλωμεν νὰ ἔξαρωμεν τὸ κατηγορούμενον· ως ses deux principaux ennemis furent les nobles et les évêques (Mignet) οἱ δύο μέγιστοι (κυριώτατοι) αὐτοῦ ἐχθροὶ ὑπῆρχαν οἱ εὐγενεῖς καὶ οἱ ἐπίσκοποι· γίνεται δὲ ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη πρὸ πάντων ὅτε κατηγορούμενον τοῦ ὁνυματός ἐστι· τὸ ἀντωνυμικὸν ἐπίθετον tel· ως tel est le caractère des hommes, qu'ils ne sont jamais contents de ce qu'ils possèdent (κατ-) ἔχουσι (Académie).

2ον) Ἐπὶ τῶν εὑθεῖῶν ἡ πλαγίων ἐρωτήσεων τῶν γινομένων διὰ τοῦ quel, ὅτος κατηγορουμένου αὐτοῦ τούτου τοῦ quel ως quel homme êtes-vous donc? on sait quelle fut la conspiration d'Amboise.

3ον) Ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ἀναφορικοῦ que γινομένων ἀναφωνήσεων· ως malheureux que je suis! sou que tu es!

4ον) Ἐν δὲ τοῖς ἐρωτηματικοῖς λόγοις οἵτινες ἐν τῇ ἀπαντήσει ἔχουσιν ως κατηγορούμενον τὴν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν le, ἐπὶ μὲν γενικῶν καὶ ἀορίστων ἐρωτήσεων, οἷον ἔθνικότητος, θρησκεύματος, ἐπαγγέλματος, καταστάσεως καὶ τῶν τοιούτων τὸ le μένει ἀμετάβλητον, οἷουδήποτε γένους ἢ ἀριθμοῦ καὶ ἂν ἡ τὸ ὑποκείμενον· ως êtes-vous

contente de ces enfants mademoiselle ! Oui, monsieur, je le suis. Êtes vous gouvernante ? Oui, monsieur, je le suis ; ἐπί ὥρισμένων ὅμως ἀτόμων τὸ λαρυγγῖνον τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὑποκειμένου· ως êtes-vous la gouvernante de ces enfants? Oui, monsieur, je la suis.

Ἀντιθεοφὴ τῶν προσδιορισμῶν.

§ 177. Ως ἐρρήθη ἐν τῷ περὶ θέσεως κεφαλαιῷ, πᾶν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συμπλήρωμα τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα· ὅτε δὲ τὸ ῥῆμα ἐστὶ διπτωτὸν τὸ ἄμεσον προηγεῖται τοῦ ἔμμεσου· ως j'ai prêté (δανείζειν), un livre à mon ami.

α. "Οτε ὅμως τὸ ἄμεσον συμπλήρωμα ἔχει προσδιορισμόν τινα καὶ καθίσταται οὕτω μακρότερον τοῦ ἔμμεσου προηγεῖται τὸ συντομώτερον, ὡς τὸ ἔμμεσον· ως Il imposa aux vaincus des conditions trop dures épéchale τοῖς ἡττηθεῖσι λίαν βαρείας συνθήκας· Plusieurs écrivains anglais ont prodigé à Cromwell des éloges excessifs que la morale repousse πολλοὶ συγγραφεῖς ἀγγλοι· ἐπεσώρευσαν τῷ Κρόμβει ἐπαίνους ὑπερβολικούς, οὓς ἡ ἡθικὴ ἀποκρούει (Willemain).

Προηγοῦνται ἐπίσης τοῦ ῥήματος·

α') Αἱ συνημμέναι (§ 111) προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ὅτε εἰσὶν ἄμεσα ἢ ἔμμεσα ἀντικείμενα· ως Je le fais τὸ κάμνω, Je lui dis τῷ λέγω· ὅτε δὲ τό τε ἄμεσον καὶ ἔμμεσον ἀντικείμενόν εἰσι συνημμέναι προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι· τότε ἐκάστη μὲν τῶν δοτικῶν me, te, se, nous, vous προηγεῖται ἐκάστης τῶν αἰτιατικῶν le, la, les, ως on me le donne; je te les montre; nous le lui offrons; ἐκάστη δὲ τῶν αἰτιατικῶν le, la, les προηγεῖται τῶν δοτικῶν lui, leur εὐφωνίας χάριν· ως je le lui ai montré; je la lui ai copiée (ἀντιγράφειν); je le leur ai déclaré (δηλοῦν).

α. Αἱ δοτικαὶ ὅμως τῶν ἀπολύτων à moi, à toi, à lui, à nous, à vous, à eux, ἐξαριστῶνται καὶ τίθενται μετὰ τὸ ῥῆμα· ως il l'a donné à moi; je me donne à vous ἀφοσιοῦμαι· ἡμῖν· je le dis à eux τῷ λέγω αὐτοῖς κλ.

6') Αἱ ἐπιφρηματικαὶ ἀντωνυμίαι: en καὶ γ. ως j'en mange, il y apporte· ἄλλ' ὅταν μετὰ τούτων συνυπάρχωσι καὶ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι: ως ἄμεσα ἡ ἔμμεσα ἀντικείμενα αὗται προηγοῦνται τούτων· ως je vous en donne, il nous y mène (διδηγεῖν).

α.) Εξαιρεῖται: ἡ προστακτικὴ ἐν ᾧ ἐπὶ μὲν θετικῆς προτάσεως αἴ τε προσωπικαὶ καὶ αἱ ἐπιφρηματικαὶ ἀντωνυμίαι: ἔπονται τῶν ῥημάτων· ως donnez-lui; faites-le; donnez-le lui; apportez-en; apportez-y; tirez m'en ἐξαγάγετέ με ἐξ αὐτοῦ, suivez-nous-y ἀκολουθήσατε ἡμᾶς ἐκεῖ: ἐπὶ ἀρνητικῆς ὅμως προτάσεως προηγοῦνται: ως dissipez douleurs et ne me troublez pas par ces indignes pleurs (Boileau) διασκέδασον τὰς λύπας σου καὶ μή με τάραττε διὰ τῶν ἀτόπων τούτων κλαυθμῶν.

β.) Τὸ κατὰ δοτικὴν ἔμμεσον συμπλήρωμα moi γίνεται: ἐπὶ τῆς προστακτικῆς με ὅταν ἔποιται: τὸ en: ὃς donnez m'en.

γ') Τὰ tout καὶ rien τὰ ὅποια ὅτε εἰσὶν ἀντικείμενα ἀπαρεμφάτου τίθενται: μεταξὺ τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἐκ τούτου ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου: nous avons un maître qui sait tout faire, qui peut tout faire qui veut tout faire (Thiers): ὅτε δὲ εἰσὶν ἀντικείμενα ῥήματος, ἐν μὲν τοῖς ἀπλοῖς χρόνοις ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα: ως je suis tout, je ne fais rien: ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις τίθενται: μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθ. μετοχῆς: ως Je n'ai rien écouté. Ce qui veut dire que vous avez tout entendu (A. Dumas).

α.) Ενίστε ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία ἡ οὖσα ἄμεσον συμπλήρωμα τοῦ ἀπαρεμφάτου προηγεῖται οὐ μόνον τούτου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ῥήματος ἐξ οὐ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτάται: ως je vous viens chercher, ἔρχομαι νά σας ζητήσω: τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τῶν μέσων ῥημάτων, ως et s'alla coucher ἀντὶ alla se coucher.

δ') Καὶ ἀνευ ἐρωτήσεως, καλλιεπείας δὲ χάριν καὶ ζωηρότητος ἀρχεται: ενίστε ἡ φράσις ἀπὸ τοῦ ἔμμεσον συμπληρώματος: ως 'A cette langue nouvelle correspond une politique nouvelle εἰς τὴν νέαν ταύτην γλῶσσαν ἀρμόζει νέα πολιτική: τῆς δ') ταύτης περιπτώσεως τῆς ἀντιστροφῆς γίνεται χρῆσις πρὸ πάντων μετὰ τῶν ἐξῆς ῥημάτων.

ajouter = προστιθέναι
 appartenir = ἀνήκειν
 correspondre = ἔναλογεῖν
 mêler = μιγνύναι

opposer = ἀντιτάσσειν
 répondre = ἀποκρίνεσθαι
 substituer = ἀντικαθιστάναι
 succéder = διαδέχεσθαι

Περὶ τῆς ἀντιστροφῆς ἄλλων προσδιορισμῶν ἵδε ἐν § 173.

β') Συμφωνία.

Συμφωνία τοῦ ρήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 178. Η συμφωνία τοῦ ρήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον γίνεται ὡς καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ· ἦτοι τὸ ὑποκείμενον εἴτε ἀπλοῦν εἴτε σύνθετον ὅφειλει κατὰ γενικὸν κανόνα νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ ρῆμα α') κατὰ πρόσωπον καὶ β') κατ' ἀριθμόν· ὡς ma fin approche vous ne reverrez plus mon visage. 'A l'instant et Russes et Calmouks entourèrent ce régiment; (Voltaire Ch. XII).

I. Συμφωνία κατὰ πρόσωπον.

§ 179. Οτε τὸ ὑποκείμενόν ἐστιν ἐν τὸ ρῆμα λαμβάνει τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποκείμενου, ὅτε δὲ εἰσὶ πολλά, εἰ μέν εἰσι πάντα τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τὸ ρῆμα τίθεται κατὰ τὸ πρόσωπον τούτων· ὡς Paul et Virginie étaient ignorants (ἀμαθεῖς)· εἰ δὲ εἰσὶ διαφόρων προσώπων τὸ ρῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐπικρατεστέρον· ἐπαναλαμβάνεται ὅμως συνήθως τὸ ὑποκείμενον ἀμέσως πρὸ τοῦ ρήματος διὰ τοῦ ἐπικρατεστέρου προσώπου τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας· ὡς Narvas et moi nous admirâmes (ἐθαυμάσαμεν) la bonté des Dieux· ἀλλὰ δύναται καὶ νὴ μὴ ἐπαναλαμβάνηται· ὡς il faut que toi et ceux qui sont ici (vous) fassiez les mêmes serments ou je vous tuerai tous πρέπει· σὺ καὶ ἐκεῖνοι οἵτινές εἰσιν ἐνταῦθα νὰ διέσητε (κάθητε) τους αὐτοὺς ὅρκους η θὰ φογεύσω ὑμᾶς πάντας.

Qui ὑποκείμενον τοῦ ρήματος.

§ 180. Ἐπειδὴ ἡ ἀναφορικὴ qui ἐνέχει τὸ πρόσωπον καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ εἰς ὁ ἀναφέρεται· ἔπειτα· ὅτι τὸ ρῆμα τῆς ἀναφορικῆς προ-

τάσεως ὅφελεις νὰ συμφωνήσῃ κατὰ πρόσωπον πρὸς τὸ εἰς ὃ ἡ qui ἀναφέρεται, εἴτε τοῦτο ἐστιν ἀντωνυμία προσωπική, ὡς moi qui suis, toi qui es, nous qui sommes, vous qui donnez, c'est moi qui vous le dis, qui suis volre grand' mère ; c'est vous qui donnez de pareils conseils (*τοιχύτας συμβουλάς*), εἴτε οὐσιαστικόν· ως ce sont les vices qui dégradent l'homme τὰ ἐλαττώματά εἰσιν ἐκεῖνα τὰ ὄποια ὑποθιθάζουσι (*ἐξευτελιζούσι*) τὸν ἀνθρώπον.

α. "Οταν ὅμως ἡ qui ἀναφέρηται εἰς τὸ κατηγορούμενον τῆς κυρίας προτάσεως, ἔστι δὲ τοῦτο ἡ οὐσιαστικόν τι ἢ μία τῶν λέξεων le premier, le dernier, le seul καὶ τῶν τοιούτων, τὸ ῥῆμα δύναται νὰ συμφωνήσῃ κατὰ πρόσωπον ἢ πρὸς τὸ ὑποκειμένον ἢ πρὸς τὸ κατηγορούμενον τῆς κυρίας προτάσεως ἀδιαφόρως· ως je suis le premier qui aie fait connaître en France la poésie anglaise εἰμὶ ὁ πρῶτος ὃστις κατέστησα γνωστὴν ἐν Γαλλίᾳ τὴν ἀγγλικὴν ποίησιν. Tu étais le seul qui pût me dédommager (*παρηγορεῖν*) de l'absence de Rica; je suis un orphelin qui ne connaît ni père ni mère.

β. Προτιμᾶται ὅμως ἡ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου συμφωνία· ως mon fils tu es le seul qui puisses laver cet outrage (*ὕδριν, προσθολὴν*) dans le sang de l'insulteur.

II. Συμφωνία κατ³ ἀριθμόν.

§ 181. Τὸ ῥῆμα κατὰ γενικὸν κανόνα τίθεται ἐνικῶς, ἐὰν τὸ ὑποκείμενον ἢ ἐνικόν, πληθυντικῶς δέ, ἐὰν ἢ πληθυντικὸν ἢ ἐὰν τὰ ὑποκείμενα ωσὶ πολλά· ως

je suis jeune, il est vrai, mais aux âmes bien nées

la valeur n'attend pas le nombre des années εἰμὶ νέος, ἔστιν ἀληθές, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐξ εὐγενῶν γεννηθέντας ἢ ἀνδρεία δὲν ἀναμένει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν. Les langues ont chacune leurs bizarreries (*ἰδιοτροπία*). La colère et la précipitation sont deux choses fort opposées à la prudence (*σφόδρα ἀντίθετα τῇ φρονήσει*).

α. Δύναται ὅμως καὶ ἐνικοῦ ὄντος τοῦ ὑποκειμένου νὰ τεθῇ πληθυντικὸν ῥῆμα.

α') Ἐπὶ τοῦ ῥήματος être, ὅτε ὑποκείμενον αὐτοῦ ἔστιν ἡ ἀντωνυμία ce, τὸ δὲ κατηγορούμενον οὐσιαστικὸν πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ἡ ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία τοῦ γ' πληθυντικοῦ προσώπου εὐχ; ως ce sont les vices qui dégradent l'homme ; ce sont eux qui le rendent malheureux.

α. "Οτε δημως κατηγορούμενόν ἔστι προσωπικὴ ἀντωνυμία α' ἡ β' πληθυντικοῦ προσώπου ως c'est nous, c'est vous ἡ δύο προσωπικαὶ ἀντωνυμίαις c'est elle et lui τότε τὸ ῥῆμα ἔτε τιθέται καθ' ἐνικὸν ἀριθμόν ως c'est vous, braves amis, que l'univers contemple· ύμας (ύμεῖς ἔστε), γενναῖοι μου φίλοι, (ἐκεῖνοι τοὺς δόποίους) ὁ κόσμος παρατηρεῖ. C'est elle et lui qui nous invitent (προσκαλοῦσιν). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατηγορούμενον ἡ δύο οὐσιαστικά· ως L'aliment (ἡ τροφὴ) de l'âme c'est la justice et la vérité.

β. 'Ιδια δὲ ὅτε ὑποκείμενα τοῦ ἔτε εἰς δύο ἡ τρία ἀπαρέμφατα συγκεφαλαιούμενα διὰ τοῦ ce· ως boir, manger, dormir c'est toute son occupation (ἐνασχόλησις). Prendre les choses comme elles sont et les employer comme les circonstances le permettent c'est la sagesse pratique de la vie. Mont. 35, 30 καὶ 36, 2.

γ. 'Επὶ τῶν ἄλλων ῥημάτων ὅτε τὸ ὑποκείμενόν ἔστι περιληπτικὸν ἡ περίπτωσις αὕτη ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο·

Ιον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἔχῃ προσδιορισμόν τιγα κατὰ γενικὴν πληθυντικήν, ως une foule d'enfants, τότε ἀφίεται εἰς τὴν διαθεσιν τοῦ λέγοντος ἡ γράφοντος νὰ συμφωνήσῃ τὸ ῥῆμα ἡ μετὰ τοῦ προσδιορισμοῦ, ἦτοι νὰ θέσῃ αὐτὸ πληθυντικῶς, ως une foule d'enfants poussaiient des cris de joie πληθος παιδίων ἐξέβαλλον φωνὰς χαρᾶς, καὶ τότε ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλουμένη πρᾶξις θεωρεῖται γινομένη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ προσδιορισμῷ ἐμφαινομένων, ως ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παραδείγματι ὑπὸ τῶν παιδίων, ἡ μετὰ τοῦ περιληπτικοῦ, ἦτοι ἐνικῶς· ως une société d'hommes bienfaisants a établit une caisse d'épargne établiesία ἀγαθοεργῶν ἀνθρώπων ἵδρυσε ταμεῖον τῆς οἰκονομίας. Une poignée de républicains poignarda César μία δράξ δημοκρατικῶν ἔπαισε (ἐκτύπησε) ξιφιδίῳ τὸν Καίσαρα, διπότε ἐν τῷ νῷ τοῦ λέγοντος ὑπερ-

ισχύει ἡ ἔννοια τοῦ περιληπτικοῦ θεωρουμένου ὡς μονάδος εἰς ᾧ
ἀποδίδεται ἡ πρᾶξις.

Συν. "Οταν τὸ περιληπτικὸν ὑποκείμενον δὲν ἔχῃ προσδιορισμόν
τινα κατὰ γενικὴν πληθυντικήν, ἀλλ' ἄλλον τινα ἐπιθετικὸν ἢ οὐδό-
λως ἔχη τοιοῦτον, τότε τὸ φῆμα τίθεται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ περι-
ληπτικοῦ, ἥτοι ἐνικῶς· ὡς notre armée est si nombreuse que la
nuée de ses flèches obscurcit le soleil; Ή στρατιὰ ἡμῶν ἐστι
τόσον πολυάριθμος ὅστε τὸ νέφος τῶν βελῶν αὐτῆς σκοτίζει τὸν
ἥλιον. L'armée Suédoise se trouvant auprés de Smolenso n'a-
vait presque plus de vivres (*σχεδὸν πλέον τροφάς*).

α. Τέξαιροῦνται αἱ ἐκφράσεις une infinité ἀπειρία, un grand
nombre μέγας ἀριθμός, la plupart τὸ πλεῖστον, καὶ τὰ ποσότητος
ἐπιφρήματα τὰ διοῖα ἀπαιτοῦσι τὸ φῆμα πάντοτε κατὰ πληθυντι-
κὸν ἀριθμόν· ὡς une infinité de gens croient que la fortune vient
en dormant (ἐν φ τις κοιμᾶται): la plupart des gens ne font ré-
flexion sur rien τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων περὶ οὐδενὸς (πράγμα-
τος σκέπτονται: (*σπουδαίως*). beaucoup de personnes voudraient
savoir mais peu désirent apprendre. Peu de gens connaissent
le prix (*τὴν ἀξίαν*) du temps.

β. Τὸ δὲ la plupart éὰν ἔχῃ προσδιορισμόν τινα ἐν τῷ ἐνικῷ
ἀπαιτεῖ τὸ φῆμα ἐπίσης ἐν τῷ ἐνικῷ· ὡς la plupart du monde
ignore ses véritables intérêts (τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ συμφέροντα).

γ. Δύναται δὲ τὰνάπαλιν, ὅτε τὰ ὑποκείμενά εἰσι πολλὰ νὰ τεθῆ
τὸ φῆμα ἐνικῶς.

α'. "Οταν ταῦτα ὡς: συνώνυμα, ἥτοι ἔχωσι τὴν αὐτὴν περίπου
σημασίαν, διότε ὡς μίαν ἐκφέροντα ιδέαν θεωροῦνται καὶ ὡς μία λέ-
ξις, ἐπομένως ὡς ἐν ὑποκείμενον· ὡς son courage, son intrépidité
étonne les plus braves. Le noir venin, le fiel de leurs écrits
n'excite en moi que le plus froid mépris, τὸ μέλαν δηλητήριον,
ἡ χολὴ (ἡ πικρία) τῶν γραφομένων αὐτῶν δὲν διεγείρουσι ἐν ἐμοὶ ἢ
ψυχροτάτην περιφρόνησιν.

β'. "Οτε τὰ ὑποκείμενά εἰσι τεθειμένα κλιμακωτῶς, ἥτοι βαίνουσι
ἀπὸ τοῦ κατωτέρου πρὸς τὸ ἀνώτερον ἢ τὰνάπαλιν· διότι καὶ ἐν
ταύτῃ τῇ περιπτώσει τὸ τελευταῖον ὑποκείμενον ἐπισκιάζει, οὕτως

εἰπεῖν, τὰ λοιπὰ ἐπισῦρον ἐφ' ἔαυτὸ μόνον τὴν προσοχὴν τοῦ γοῦ· ως ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige, τὴν θυσίαν ταύτην, τὸ συμφέρον ὑμῶν, ἡ τιμὴ ὑμῶν, ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ αὐτήν. Un cri, un mouvement, la chute même d'une feuille met en fuite le lièvre, μία φωνή, μία κίνησις, καὶ αὐτὴ ἡ πτῶσις ἐνὸς φύλλου τρέπει εἰς φυγὴν τὸν λαγωάν. Un seul mot, un soupir, un coup d'oeil vous trahit, μία μόνη λέξις, εἰς στεναγμός, ἐν βλέψυμα προδίδει ὑμᾶς.

γ'. "Οταν μετὰ τὰ ὑποκείμενα ὑπάρχῃ μία τῶν λέξεων tout, rien, chacun, personne, nul καὶ τὰ τοιαῦτα ἀνακεφαλαιοῦσα καὶ συμπεριλαμβάνουσα πάντα ἐν ἔαυτῇ· διότι οὕτω τοῦ ὑποκειμένου θεωρουμένου ως ἐνὸς μόνου τὸ ἥπιμα τίθεται ἐνικῶς· ως Le temps, les biens, (ἰδιοκτησία, περιουσία) la vie tout est (πάντα ἀνήκουσι) à la patrie. La fortune, les honneurs la gloire tout fut digne de lui. Conseils, prières, menaces rien n'a pu l'ébranler (νὰ κλονίσῃ αὐτόν). Voisins, amis, parents, chacun préfère son intérêt à celui de tout autre.

α. Η ἀνακεφαλαιωτικὴ δύναμις αὕτη λέξις δύναται καὶ νὰ προηγήται τῶν ὑποκειμένων· ως tout le monde, noble, bourgeois, artisan, laboureur devint soldat.

β. "Οταν δὲ τὸ ἥπιμα προηγήται τῶν ὑποκειμένων, συμφωνεῖ πρὸς τὸ πλησιέστερον· ως quelle que soit votre instruction, vos connaissances étendues σίαδήποτε καὶ ἢν ἡ παιδεία ὑμῶν, αἱ εὑρεῖαι ὑμῶν γνώσεις. Quels que soient vos talents, ou votre réputation ὅποιαδήποτε καὶ ἢν ὡς τὰ προτερήματα ὑμῶν, ἡ ἡ ὑπόληψίς ὑμῶν.

δ'. "Οταν τὰ ὑποκείμενα συνδέωνται διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ οὐ-ἐπειδὴ διὰ τῆς διαζεύξεως ἀποκλείεται τὸ ἐν τῶν ὑποκειμένων, τὸ ἥπιμα θεωρεῖται ἔχων ἐν μόνον ὑποκειμένον, δι' ὃ καὶ τίθεται ἐνικῶς· ως la peur ou la misère lui a fait commettre cette faute ὁ φόβος ἡ ἡ δυστυχία (ἡ πενία) ἔκαμεν αὐτὸν νὰ πράξῃ τοῦτο τὸ αφάλμα. Le bien ou le mal se moissonne selon qu'on sème le mal ou le bien· τὸ καλὸν ἡ τὸ κακὸν θερίζεται κατὰ τὸ (ἀναλόγως τοῦ) σπείρειν τὸ καλὸν ἡ τὸ κακόν, ἦτοι ἐάν τις σπείρῃ τὸ κα-

λὸν θερίζει καλὸν καὶ τἀνάπαλιν. Choisissez, l'un ou l'autre achevera mes peines, égaléz-les, tò ἐν ἣ τὸ ἄλλο περατώσει τὰ δεινά μου.

"Οταν ὅμως ὑπερισχύη οὐχὶ ἡ δικαιοκτική, ἀλλ' ἡ ἀθροιστικὴ ἔννοια, ἦτοι ὁ νοῦς ἀφορῶν εἰς τὰ πολλὰ ὑποκείμενα, τότε τὸ ὅπημα τίθεται πληθυντικῶς· ως le temps ou la mort sont nos remèdes (τὰ φάρμακα ἡμῶν).

§ 182. *Ὑποκείμενα συνδεόμενα διὰ τῶν comme; ainsi que, aussi bien que, de même que, plutôt que, plus que, plus encore, avec. κτλ.*

a. "Οταν δύο ὑποκείμενα συνδέωνται διὰ τίνος τῶν ἀνωτέρω συδέσμων τῆς ισότητος ἡ ἀνισότητος τὸ ὅπημα συμφωνεῖ μετὰ τοῦ πρώτου ὑποκειμένου, τοῦ β' χρησιμεύοντος μόνον πρὸς σύγκρισιν, ἡ θεωρουμένης τῆς προτάσσεως ἥτις ἔχει τὸ βον τοῦτο ὑποκείμενον ως παρεντεθειμένης, ἐν ἣ ὑπονοεῖται τὸ αὐτὸ ὅπημα· ως, la vertu ainsi que le savoir a son prix ισοδυναμοῦν πρὸς τὰς φράσεις la vertu a son prix, ainsi que le savoir a son prix. Cette bataille, comme tant d'autres, ne décida de rien, αὕτη ἡ μάχη, ως τόσαις ἄλλαις, περὶ οὐδενὸς ἀπεφάσισε.

Le nourrisson du Pinde aussi que le guerrier.

'A tout l'or du Pérou préfère un beau laurier. (Piron).

Tὸ θρέμμα τοῦ Πίνδου ως καὶ ὁ παλεμιστὴς παντὸς τοῦ χρυσοῦ τοῦ Ηεροῦ προτιμᾷ μίαν ὥραίαν δάφνην. Son talent plus encore que ses richesses lui a valu cette place.

b. "Οταν ὅμως ἡ σύγκρισις ἡ ἀσθενής ἡ ὅταν δὲν πρόκειται περὶ συγκρίσεως, ἀλλὰ περὶ ἀπαριθμήσεως, ὅπότε αἱ ἀνωτέρω φράσεις ισοδυναμοῦσι τῷ συνδέσγῳ et, τὸ ὅπημα τίθεται πληθυντικῶς· ως Bacchus, ainsi qu'Hercule, étaient reconnus pour demi-dieux.

Vorte père en mourant, ainsi que votre mère

Vous laissèrent de biens une somme légère; (περιουσίαν μικράν τινα ποσότητα). Le singe avec le léopard gagnaient de l'argent à la foire ; ὁ πίθηκος μετὰ τῆς λεοπαρδαλεως ἐκέρδιζεν χρήματα ἐν τῇ πανηγύρει.

γ. 'Ἐπὶ τῶν ἐν τῇ § 145 ἀναρροφούμενων ὅημάτων καίπερ τοῦ πραγμα-

τικοῦ ὑποκείμενου σύντος πληθυντικοῦ τὸ ἡῆμα τίθεται ἐνικῶς· Il ne restait que cinq hommes auprès de Charles.

ζ'. *Υποκείμερα συνδεόμενα διὰ τοῦ ni.*

§ 183. Εἰς τὰ διὰ τοῦ ni ἢ ni—ni συνδεόμενα ὑποκείμενα, ὅταν ἡ ὑπ' αὐτῶν δηλουμένη ἐνέργεια ἀρμόζῃ εἰς ἐν ἔκαστον τῶν ὑποκείμενων ἴδιαιτέρως τὸ ἡῆμα τίθεται ἐνικῶς· ως Ni votre père ni le mien ne sera nommé à la place vacante à l'Académie française (οὐ) διορισθήσεται ἐν τῇ χηρευούσῃ θέσῃ ἐν τῇ γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ. Ni crainte ni respect ne m'en peut détacher, οὔτε φόβος οὔτε τέλεας (οὐ) δύναται νὰ μ.' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτοῦ.

α. Ἐὰν ὅμως ἡ ὑπὸ τοῦ ἡῆματος δηλουμένη πρᾶξις ἀρμόζῃ καὶ εἰς τὰ δύο δημοῦ ὑποκείμενα, διότε τὸ ni ἵσοδυναμεῖ τῷ συνδέσμῳ εἴ, τὸ ἡῆμα τίθεται πληθυντικώς· ως Ulysse ni Calchas n'ont point encore parlé δὲ Ὁδυσσεὺς οὔτε δὲ Κάλχας οὐδόλως ώμιλησαν ἀκόμη (Racine)· ni l'or ni la grandeur ne nous rendent heureux.

L'un l'autre, ni l'un ni l'autre.

§ 184. Αἱ ἐκφράσεις αὕται τιθέμεναι ως ὑποκείμενα ἀπαιτοῦσι τὸ ἡῆμα κατὰ πληθυντικόν· ως j'ai lu vos deux discours, ni l'un ni l'autre ne sont bons. L'un et l'autre à ces mots ont levé (ἔψωσαν) le poignard. (Voltaire).

α. Ἀπαντᾷ ὅμως καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη τὸ ἡῆμα ἐνικῶς· ni l'une ni l'autre manière n'est élégante οὔτε δὲ εἰς οὔτε δὲ ἄλλος τρόπος (οὐκ) ἐστὶ χαροίεις. (Voltaire).

β. Ἐνίστε ὅμως αὐτὴ ἡ ἔννοια τῆς φράσεως ἐπιβάλλει τὸν ἐνικόν· ως ni l'un ni l'autre n'est mon père, οὔτε δὲ εἰς οὔτε δὲ ἄλλος (οὐκ) ἐστὶν δὲ πατέρο μου.

Plus d'un πλέον ἢ εἰς, πολλοί.

§ 185. Η ἐκφρασίς αὕτη, ὑποκείμενον οὖσα, ἀπαιτεῖ τὸ ἡῆμα καθ' ἐνικόν· ως

plus d'un héros épris des fruits de mon étude.

vient quelquefois chez moi goûter la solitude. (Boileau), πολλοὶ ἡρωες ἐλκυόμενοι (ἀλισκόμενοι) ὑπὸ τῶν καρπῶν τῆς ἐμῆς μελέτης ἔρχονται ἐνίστε παρ' ἐμοὶ οὐα γεύσωνται τῆς ἐρημίας (μοναξίας).

Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 186. Οἱ κανόνες οἱ ὅποιοι διέπουσι τὴν συμφωνίαν τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ εἰσὶν οἱ αὐτοὶ καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ· ἦτοι τὸ κατηγορούμενον ὅταν ἡ ἐπίθετον ἡ παθητικὴ μετοχὴ συναδευομένη ὑπὸ τοῦ ἔtre συμφωνεῖ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν πρὸς τὸ ὑποκείμενον· ως Dieu est éternel. L'âme est immortelle. Le fer (ὁ σιδηρος, τὸ ξίφος) est émoussé (χυμέλυς) les bûchers (τὰ πυρὰ) sont éteints (ἐσθεσμένα).

α. Εξαίρεσιν ἀποτελεῖ μόνον τὸ ce ôte ἐστὶν ὑποκείμενον τοῦ ἔtre· ως ce ne sont pas des citoyens qui sont unis.... (Montesquieu).

β. "Οτε τὰ ὑποκείμενα εἰσὶ διαφόρου γένους, τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατ' ἀρσενικὸν γένος· ως le frère et la soeur furent charmés

γ. 'Ἐν δὲ τοῖς ἐρωτηματικοῖς λόγοις οἵτινες ἐν τῇ ἀπαντήσει ἔχουσιν ως κατηγορούμενον τὴν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν le, ἐπὶ μὲν γενεικῶν καὶ ἀστικῶν ἐρωτήσεων, οἷον ἐθνικότητος. Θρησκεύματος, ἐπαγγέλματος, καταστάσεως καὶ τῶν τοιούτων τὸ le μένει ἀμετάθλητον, οἷουδήποτε γένους ἡ ἀριθμοῦ καὶ ἂν ἡ τὸ ὑποκείμενον· ως êtes-vous contente de ces enfants mademoiselle ! Oui, monsieur, je le suis. Êtes vous gouvernante ? Oui, monsieur, je le suis· ἐπὶ ώρισμένων ὅμως, ἀτόμων τὸ le λαμβάνει τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὑποκείμενου· ως êtes-vous la gouvernante de ces enfants ? Oui, monsieur, je la suis.

Nous avrū je.

§ 187. Γίνεται χρῆσις τοῦ nous ἀντὶ τῆς je.

α'. Ἐπὶ εἰσήμων ἐγγράφων, οἷον βασιλικῶν διαταγμάτων, δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν τοιούτων, ως nous avons ordonné et ordonnons ce qui suit (τὸ ἐπόμενον).

6'. Έπι τῶν βασιλέων δημιούντων περὶ ἑαυτῶν ὡς tout le monde nous fera la justice de croire que nous (le roi de Pologne Auguste II) n'avons été payé que d'ingratitude.

γ. "Ως ἐν τῇ ἐλληνικῇ τίθεται πολλάκις ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τοῦ α'. προσώπου ἀντὶ τοῦ ἑνίκου ὡς «ὅσα ἐπυθόμεθα (λέγει ὁ Εὐφῶν περὶ ἑαυτοῦ) πειρασόμεθα διηγήσασθαι» οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἑγωστικοῦ je; ὡς aussi avons-nous mis tous nos soins pour que notre travail fut solide et bien ordonné. Espérons que ces notes tout écourtées qu'elles sont (εἰ καὶ σύντομοι).

δ'. "Οταν τις δημιλῇ πρὸς ἑαυτόν ὡς nous serons prudents.

Vous êtes lu.

§ 188. Οἱ Γάλλοι ὡς καὶ πάντες σήμερον οἱ λαοὶ δημιοῦντες καὶ γράφοντες ποιοῦνται πάντοτε χρῆσιν τῆς vous, σπανίως δὲ καὶ μεταξὺ πολὺ οἰκείων τῆς tu ἢ toi, ἐξ ὧν συνδυασθέντων (tu toi) ἐπλασαν καὶ φῆμα tutoyer: οἷον au temps où Corneille écrivait on tutoyait (ώμιλουν ἑνικῶς, διὰ τοῦ tu, toi) au théâtre; καὶ μέσως: ὡς ces deux personnes se tutoient (δημιοῦσιν ἑνικῶς πρὸς ἔλλήλους).

α. "Επὶ ταύτης τῆς περιπτώσεως καίπερ τοῦ ὑποχειμένου ὅντος ἐν πληθυντικῷ τὸ κατηγορούμενον ὡς καὶ ἡ παθητικὴ μετοχὴ τίθενται ἑνίκως, συμφωνοῦντα μόνον κατὰ γένος: ὡς nous nous sommes (=je suis) montré docile au conseils de la critique, ἐφανημεν εἴπειθεῖς ταῖς συμβουλαῖς τῆς κριτικῆς: vous vous êtes montrée, madame, aussi bienfaisante que sensible.

β. Μόνον δ' ὅταν ὁ γράφων ἀντιπροσωπεύῃ ἐμπορικήν τινα ἔταιρον ἢ παθητικὴ μετοχὴ καὶ τὰ κατηγορούμενα πάντα τίθενται εἰς τὸν πληθυντικόν: ὡς nous sommes désolés du retard que vous nous signalez dans la réception des marchandises que vous nous aviez demandées.

§ 189. Ον. Ἐπειδὴ ἡ on παρήχθη ἐκ τοῦ homme κατὰ συγκοπήν, ἐπομένως λεσδυναμεῖ πρὸς τὸ un homme, ἐπεταί: ὅτι τὸ μὲν φῆμα

πρέπει νὰ τεθῇ καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν τὸ δὲ κατηγορούμενον κατ' ἄριστον γένος καὶ καθ' ἐνικὸν ἀριθμόν· ως on peut être honnête homme et faire mal des vers, δύναται τις νὰ ἡ χρηστὸς ἀνθρωπός καὶ νὰ ποιῇ κακῶς στίχους. On peut voir l'avenir dans les choses passées.

α. Ἄλλ' ὅταν ἡ ἔννοια δηλητή ὅτι τὸ on ἐπέχει τόπον θηλυκοῦ ὄντος ἢ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τότε τὸ κατηγορούμενον τίθεται εἰς θηλυκὸν γένος, ἢ εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν· ως on n'est pas toujours jeune et belle, oùn' est: (γυνή) τις πάντοτε νέα καὶ ώραια· on s'était cru amis et l'on s'est trouvé rivaux, εἶχον νομισθῆ φίλον καὶ εὐρέθησαν ἀντίζηλοι. On n'est pas toujours heureuse, dit cette femme.

Περὶ τοῦ ἄρθρου.

§ 190. Τοῦ ἄρθρου ἔξεταστέα εἰσὶ, α') ἡ θέσις, β') ἡ χρῆσις, γ') ἡ παράληψις, δ') ἡ ἐπανάληψις καὶ ε') ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τῆς προθέσεως de.

α'. Θέσις.

§ 191. Τὸ ἄρθρον πάντοτε προτάσσεται, ως καὶ παρ' ἡμῖν, τοῦ ὄντος ὑπωσδήποτε τεθειμένου ἐν τῷ λόγῳ, ἢ μόνου, ἢ μετὰ προηγουμένου ἢ ἐπομένου ἐπίθετου ἢ καὶ μετὰ ἐπιφρήματος· ως l'océan est un grand réservoir (*δοχεῖον*) des eaux marines (*θαλασσῶν*) comme les glaciers (*παγῶνες*) des eaux pluviales (*ὕετείων*). Le seul vraiment beau poème.

Εἴταιροῦνται αἱ ἔξης περιστάσεις.

α') "Οταν προηγήται τοῦ οὐσιαστικοῦ τὸ ἐπίθετον tout, τὸ ἄρθρον τίθεται, ως καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, μετὰ τὸ ἐπίθετον· ως tout le monde, toute la ville.

β') "Οταν μετὰ κύριον ὄνομα ἐπηται ἐπωνυμικόν τι ἐπίθετον, ως τὰ μέγας, μικρός, ώραιος καὶ τὰ τοιαῦτα, τὸ ἄρθρον λαμβάνει τὴν αὐτὴν θέσιν ἢ καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, τουτέστιν ἢ τίθεται μετὰ τὸ κύριον ὄνομα, οἷον Alexandre le grand, Pépin le bref, Πιπίνος ὁ μικρός, Philippe le bel Φ. ὁ ώραιος, ἢ ἐὰν προηγήται τὸ ἐπίθετον, προτάσσεται τούτου τὸ ἄρθρον· ως le grand César.

γ') "Οταν προηγῶνται τοῦ οὐσιαστικοῦ τὰ monsieur, madame, monseigneur, δπότε τίθεται ἐπίσης τὸ ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, ως monsieur le comte ὁ κύριος κόμης, madame la princesse ἡ κυρία πριγκήπισσα. Monseigneur l'évêque ἡ αὐτοῦ πανερότης ὁ ἐπίσκοπος, monsieur le docteur, monsieur le professeur κτλ.

β') Χρῆσις τοῦ ἀρθρου.

§ 192. Ἐν τῇ χρήσει τοῦ ἄρθρου δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ως ἀσφαλῆ ὑδηγὸν τὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ χρῆσιν αὐτοῦ· διότι τῆς ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου οὕσης ἐν ἀμφοτέραις ταῖς γλώσσαις τῆς αὐτῆς, ἔπειται ὅτι καὶ αἱ περιπτώσεις, ἐν αἷς τίθεται ἡ παραλείπεται τὸ ἄρθρον, πρέπει νὰ ὂσι περίπου αἱ αὐταὶ· ὥστε μόνον περὶ τινῶν ιδιαζουσῶν τῇ γαλλικῇ περιπτώσεων, ἢ καὶ ἄλλες συμβαίνει τὸ ἀντίθετον ἢ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, γενήσεται λόγος, παραλειφθεισῶν τῶν περιπτώσεων, ἐν αἷς εὐκόλως ἐννοεῖ τις ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀν πρέπη νὰ θέσῃ τὸ ἄρθρον ἢ μή. π. χ. σελὶς 5, κεφάλαιον 3ον. page 5, chapitre trois; ἐπίσης.

Ils verraien leurs écrits honte de l'univers.

Pourrir dans la poussière à la merci des vers.

"Ηθελον ίδει τὰ γραφόμενα αὐτῶν αἰσχος τοῦ κόσμου νὰ σήπωνται ἐν τῷ κονιορτῷ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν σκωλήκων.

α. Ἐπίσης τὰ aimer la volaille, aimer le vin, la bière, aimer la bonne chère, ἀγαπᾶν τὸ καλῶς τρώγειν.. Elle avait la tête baissée et les mains jointes εἶχε τὴν κεφαλὴν κύπτουσαν κάτω καὶ τὰς χειρας συμπεπλεγμένας. Il revint philosophe ἐπανῆλθε φιλόσοφος. La Grèce n'est pas très peuplée. Je connais mieux l'Allemagne que la France. La Seine ὁ Σηκουάνας. Le Caucase. Les Spartiates (πρόφερε Σπαρτιάτ). Le nord, le sud. Six drachmes (πρόφερε dragmes) l'aume. Deux dragmes l'oüe. L'espérance, la vérité l'aumône, le mien, le vôtre, la leur κ. τ. λ. κ. τ. λ. Ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς παραδείγμασι παρατηροῦμεν ὅτι ὅπου τίθεται τὸ ἄρθρον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τίθεται καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ καὶ τὰνάπαλιν.

γ. Πᾶν ὅτι δυνάμεθα νὰ δεῖξωμεν αἰσθητῶς ἢ νοερῶς ἔστι βε-

βαίως γνωστὸν καὶ ὡρισμένον, ὡς οὗτος ὁ οἶκος, ὁ Σωκράτης ἐκεῖνος καὶ τὸ ἄρθρον ἅρι ὡς ἔλκον τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας προώρισται διὰ τὰ γνωστὰ καὶ ὡρισμένα.

δ. Τὸ δὲ ἀριστοῦ ἐκφερόμενον οὐσιαστικὸν ἐκφραζεται: διὰ τῆς ἀριστοῦ ἀντωνυμίας· ὡς ἀνθρωπός τις un homme η καὶ διὰ τῆς un tel, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ οἰον πᾶς ἢν τοιοῦτος ἀνὴρ διὰ φθείροις τοὺς νέους; (Ξενοφ.) comment un tel homme coromprait-il les jeunes gens?

ε. Κατὰ γενικὸν λοιπὸν κανόνα πᾶν ὄνομα μὴ διοριζόμενον διὰ τινος δεικτικοῦ, κτητικοῦ η ἀριστοῦ ἐπιθέτου καὶ ὃν ἐν τῷ λόγῳ ὑποκείμενον η ἀμεσον συμπλήρωμα λαμβάνει τὸ ἄρθρον, ὡς φαίνεται ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ πάσας σχεδὸν τὰς προθέσεις· ὡς à travers la campagne, pendant la nuit, selon la justice, πλὴν ἀρχαῖκῶν τινων ἐκφράσεων περισσωθεισῶν ἐκ τῶν χρόνων καθ' οὓς τὸ ὄνομα ἐξεφέρετο ἀνάρθρως κατ' ἀπομίμησιν τῆς μὴ ἔχούσης ἄρθρον λατινικῆς, ητις μεγάλως βεβαίως ἐπέδρα τότε ἢ τῇ δημιουργίᾳ τῆς γαλλικῆς ἔχομεν δὲ πλεῖστα λείψανα τῆς τοιαύτης ἀνάρθρου χρήσεως (ἰδὲ § 193). ὡς il court par monts et par vaux τρέχει δι' ὁρέων καὶ κοιλαδῶν στὰ βουνά καὶ στὰ λαγκαδιά, contre vent et marée, à contre coeur, par prudence, avec avantage, sous peine de, afin de, à cause de.

Ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦσιν αἱ προθέσεις en, sans, de καὶ à περὶ ὧν γίνεται ιδιαιτερος λόγος ἐν σελ. 188 ..

Τίθεται λοιπὸν τὸ ἄρθρον.

α') Ἐπὶ τῶν κυρίων ὄνομάτων, ὅταν ταῦτα, ἴστορικὰ η μυθικά, χρησιμεύωσιν ὡς τίτλος συγγράμματος, η ὡς ὄνομα πλοίου, καταστήματος κλ. ὡς l'auteur du Télémaque est Fénelon. L'Antigone de Sophocle. L'Iphigénie et la Polyxène d'Euripide, η ὅταν ἔχωσι πρὸ αὐτῶν ἐπιθέτον προσδιοριστικόν· ὡς le divin Achille, la belle Cléopatre, ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ὄνόματα τῶν μεγαλοπόλεων· ὡς le grand Paris, l'antique Rome, η ὅτε τίθενται εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν· ὡς les Corneille et les Racine ont illustré (ἰδοξασαν) la scène française, η ὅταν τὸ ἄρθρον ἀποτελῇ μίαν, οὕτως εἰπεῖν, λέξιν μετὰ τοῦ ὄνόματος· ὡς la Fontaine, le

Sage, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο γράφονται καὶ ἐν μιᾷ λέξει Lafontaine, Lesage.

β') Ἐπὶ τῶν ὄνομάτων ἐπισήμων τινῶν ποιητῶν καὶ ζωγράφων Le Tasse, l'Arioste, le Dante (ποιηταὶ ἴταλοι) le Titien (ζωγράφος ἑνετός) Corrège (ζωγράφος ἴταλος) Le Poussin (γάλλος ζωγράφος) le Camoëns (ποιητὴς πορτογάλλος).

γ') Ἐπὶ τῶν ὄνομάτων πόλεών τινων ἐφ' ὃν ἡ χρῆσις καθιέρωσε τὸ ἀρθρον· τούτων τὰ μᾶλλον συνήθη εἰσὶ le Havre, le Mans, la Rochelle (πόλεις τῆς Γαλλίας) καὶ la Haye, le Caire, la Mecque.

δ') Ἐπὶ τῆς ὄνομαστικῆς ἑορτῆς τῶν ἀγίων καθάπερ ἔξυπακουομένης ἔξωθεν τῆς λέξεως fête ἑορτή, la Saint-Jean, la Saint-Pierre τοῦ ἁγ. Ιωάννου, τοῦ ἁγ. Πέτρου. "Οταν ὅμως πρόκηται περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγίου καὶ οὐχὶ περὶ τῆς ὄνομαστικῆς αὐτοῦ ἑορτῆς, τότε ως κύριον ὄνομα προσώπου δὲν λαμβάνει ἀρθρον· ώς saint George.

Σημ. Ἐπὶ τῆς ὄνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ ἀγίου ἡ λέξις saint γράφεται διὰ κεφαλαίου γράμματος, καὶ ἐνοῦται δι': ἐνωτικοῦ μετὰ τοῦ κυρίου ὄνόματος, τὰ δὲ ὄνόματα τῶν ἀγίων γράφονται διὰ μικροῦ καὶ δὲν συνδέονται δι': ἐνωτικοῦ, ώς saint Jean.

ε') Ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ σώματος πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐν τῷ μέλει τούτῳ πόνου ἡ ἰδιότητός τινος τοῦ μέρους τούτου· οἷον j'ai mal à la tête, aux dents πονῶ τὴν κεφαλήν, τοὺς ὄδόντας· il a la figure belle, la taille svelte, le nez long, camus ἔχει πρόσωπον ὥραῖον, ἀνάστημα λεπτοφυές, τὴν ῥῖνα μακράν, σιμήν· λέγεται ὅμως καὶ mal de tête, de dents: il a une belle figure, une taille svelte, un nez long.

ζ') "Οταν τὸ οὐσιαστικὸν ἔχῃ μεριστικὴν ἔννοιαν· ώς donnez moi du pain (ἰδὲ § 74).

ζ') Πρὸ τῶν plus, moins, mieux πρὸς σχηματισμὸν τοῦ σχετικοῦ ὑπερθετικοῦ (ἰδὲ σελ. 64).

Σημ. Τὸ le μένει ἀμετάβλητον ἐπὶ παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ ὅτε ἡ σύγκρισις δὲν γίνεται πρὸς ἄλλα ἀντικείμενα, ἀλλὰ πρὸς ἔαυτὰ ἐν ἄλλῃ καταστάσει, χρόνῳ ἢ περιστάσεσιν εὑρίσκομενα· ώς c'est le soir que ces paysages sont le plus beaux ἔνθα ἡ σύγκρισις τῶν τοπίων (τοποθεσιῶν) γίνεται πρὸς αὐτὰς ταύτας, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ χρόνῳ

τῆς ἡμέρας, ἦτοι τὴν ἐσπέραν ἐπίσης votre soeur ne pleure pas lors même qu'elle est le plus affigée.

η') Ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ὥρισμένων τινῶν ῥημάτων· ὡς δὲν ἔχω λεπτὸν je n'ai pas le sou ή il n'a pas un sou dans la poche (= θυλάκιον) συνάπτειν εἰρήνην, διαλλάτεσθαι faire la paix ζητεῖν ἐλεημοσύνην demander l'aumône· ἐν οἷς καθάπερ μὴ τιθεμένου τοῦ ἄρθρου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἡδύνατό τις παραχωρόμενος ἐκ τούτου νάπατηθῇ καὶ νὰ μὴ θέσῃ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ· ἐπὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν le premier, le second καὶ le dernier οὗτε ταῦτα εἰσὶ κατηγορούμενα τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων partir καὶ arriver· ως il est parti le premier ἀνεγχώρησε πρῶτος, elle est arrivée la dernière ἔφθασε τελευταία.

α. Παρατίθεμεν ἐκ τούτων τῶν ῥημάτων τὰ συνήθως ἀπαντῶντα.
J'ai le temps ἔχω καιρόν.

Soyez le bien venu ως εῦ παρέστης.

Donner, trouver le temps διδόναι, εὑρίσκειν καιρόν.

Faire, donner l'aumône κάμνειν, διδεῖν ἐλεημοσύνην.

Garder le silence τηρεῖν σιωπήν,

Faire la guerre ποιεῖν πόλεμον, πολεμεῖν.

Je vous souhaite le bonjour, le bonsoir la bonne année εὐχομαι ύμην καλὴν ἡμέραν, καλὴν νύκτα, καλὸν ἔτος.

Prendre l'air λαμβάνειν ἀέρα, ἀναπνεῖν.

Prendre les aux λαμβάνειν (πίνειν) ιαματικὰ (ἢ μεταλλικὰ) θεῖα.

γ'. Παράλειψις τοῦ ἄρθρου.

§ 193. Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον τίθεται ὅπως δρίσῃ ἐπεται, ὅτι παραλείπεται, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ ὄνοματος ἐκφέρηται γενικῶς καὶ ἀορίστως· ως il est moins qu' homme ἔστιν ὀλιγώτερον ή ἀνθρωπος, κατώτερος ἀνθρώπου, il a été condamné pour vol κατεδικάσθη διὰ κλοπήν.

Καὶ ταῦτα μὲν γενικῶς· αἱ δὲ εἰδικαὶ περιπτώσεις, ἐν αἷς τὸ ἄρθρον παραλείπεται εἰσιν αἱ ἔξης.

α') Ἐπὶ τοῦ ὄνοματος τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν κυρίων ὄνομάτων προσώπων θρησκευτικῶν τε καὶ μή· ως καὶ ἐπὶ τῶν ὄνομάτων πόλεων,

χωρίων καὶ μικρῶν νήσων οἶον Dieu, ὁ Θεός, Jésus ὁ Ἰησοῦς, Jésus-Christ (πρόφερε Jésu Kri) ὁ Ἰησοῦς Χριστός, saint Jean ὁ ἄγ. Ἰωάννης (ἰδὲ σελ. 183 δ') Alexandre ὁ Ἀλέξανδρος, Cerbère ὁ Κέρβερος, Athènes, Rome αἱ Ἀθῆναι, ἡ Ἄριδη, Jupiter ὁ Ζεύς, Junon ἡ Ἡρα, Zante ἡ Ζάκυνθος, Malte, Rodes ἀλλὰ καὶ l'île de Malte (§ 195, 6.) καὶ.

Σημ. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ὅταν προηγήται: ἢ ἐπηται: προσδιορισμός τις λαμβάνει τὸ ἄρθρον· ώς le bon Dieu, le dieu des miséricordes ὁ Θ. τῶν οἰκτιρμῶν· (Michaud Croisades) ἐπίστης καὶ τὸ Christ ἔνει τοῦ Jésus λαμβάνει ἄρθρον le Christ.

6') Ἐπὶ τῶν ὄνομάτων τῶν δύο ἑορτῶν Noël καὶ Pâques (ἰδὲ καὶ § 83).

γ') Ἐπὶ τῶν ὄνομάτων τῶν μηνῶν καὶ ἡμερῶν τῆς ἑδομάδος· ώς Février à 28 jours dans une année commune (χοινόν). jeudi passé, dimanche prochain· ἐξὸν δὲ πρόκηται περὶ ἡμέρας μὴ ἀνηκούσης ἐντὸς ὅκτὼ προσεχῶν ἢ παρελθουσῶν ἡμερῶν ἀφ' ἣς ἡμέρας ὅμιλοι μεν τότε τίθεται τὸ ἄρθρον· ώς nous arrivâmes à Paris le lundi, le jeudi suivant nous fimes une excursion (ἐκδρομὴν) à Versailles; ἐπίστης καὶ ὅταν εἰς τὴν ἡμέραν προστίθηται καὶ ἡ ἡμερομηνία· ώς le ministre ne recevra pas lundi, trois Avril· ἔτι δὲ καὶ ὅταν πρόκηται περὶ πράξεως ἐπαναλαμβανομένης τακτικῶς εἰς ὥρισμένην ἡμέραν· ώς le bateau part le mardi et revient le vendredi.

δ') Ἐπὶ ἀπαριθμήσεως πολλῶν οὐσιαστικῶν μάλιστα δὲ μετὰ τὰ ni-ni, soit-soit, εἴτε-εἴτε, ἐπὶ ἀορίστου ἐννοίας, καθισταμένου οὕτω τοῦ λόγου ζωηροτέρου· ώς rois, peuples, ennemis, tout tremblait devant lui, βασιλεῖς, λαοί, ἄριδοι, (τὸ πᾶν) πάντες ἔτρεμον πρὸ αὐτοῦ, ni hommes ni femmes οὔτε ἄνδρες, οὔτε γυναῖκες, Ni menaces ni prières ne purent le flétrir, soit héros, soit dieux εἴτε οἱ θεοὶ εἴθ' ἡρωες· ἐπὶ ὥρισμένης ὅμως ἐννοίας τίθεται τὸ ἄρθρον· ώς ni l'or ni la grandeur ne nous rendent (καθιστάναι) heureux.

ε' Ἐπὶ τῶν ὄνοματικῶν ἀπαρεμφάτων ὅτε εἰσὶν ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα· ώς hair est un tourment τὸ μισεῖν ἔστι βάσανος,

aimer est un besoin de l'ame τὸ ἀγαπᾶν ἐστιν ἀνάγκη τῆς ψυχῆς, vivre c'est souffrir τὸ ζῆν ἐστιν ὑποφέρειν· ή ὅτε τὸ ἀπαρέμφατα εἰσὶ συντακτικαὶ πτώσεις προθέσεως· ως il y a une grande différence entre dire et agir ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ λέγειν καὶ πράττειν.

Σημ. Ἐνίστε ὅμως τὰ ὄνοματικὰ ἀπαρέμφατα ἐκφέρονται καὶ συνάρθρως· ως le rire est sans doute l'assaisonnement de l'instruction et l'antidote de l'ennui τὸ γέλαν ἐστιν ἀναμφιβόλως τὸ ἄλας τῆς παιδείας καὶ τὸ ἀντίδοτον τῆς ἀνίας.

σ') Ἐπὶ παροιμιῶν καὶ γνωμικῶν· ως καὶ παρ' Ἑλλησι, «φόβος μνήμην ἐκπλήσσει» (Θουκ.) oùon pauvreté n'est pas vice ή πτωχεία οὐκ ἐστιν ἐλάττωμα Force n'est pas raison· ή δύναμις οὐκ ἐστι δίκαιον, τουτέστι διότι, ἐστὶ τις ἴσχυρὸς καὶ δύναται νὰ πράττῃ δικαιον. Θέλει δὲν σημαίνει ὅτι ἔχει καὶ δίκαιον. Souvent femme varie.

η') Ἐπὶ τινῶν ἀντικειμένων τὰ ὅποῖα μετὰ τοῦ ὁνυματος φαίνονται ἀποτελοῦντα ἐν ἡῆμα· ως j'ai peur φοβοῦμα·.

Ηαρατίθεμεν τὰ μᾶλλον συνήθη τούτων μετὰ τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν.

Avoir peur, pitié, honte, soin, envie, raison, tort, faim, soif, (οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ ἄλλων, διότι λέγουσιν avoir du courage, de la joie, des raisons, des torts, de l'appétit).

α. Demander compte ζητεῖ λόγον,—conseil (*συμβουλὴν*),—explication (*ἐρμηνείαν*, *ἐξηγήσεις*),—pardon,—raison.

β. Donner audience (*ἀκρόασιν*),—congé (*ἀπολύειν*),—assignation (*ἐνάγειν*).

γ. Entendre raison, il n'entend pas raison δὲν πείθεται τῷ ὄφθῳ λόγῳ—malice, je n'entends pas malice ὄμιλῷ εἰκικριῶς.—finesse, il entend finesse ή malice à quelque chose (παρεζηγεῖν τι, ἐκλαμβάνειν κακῶς).

δ. Mettre garnison (*φρουρὰν ἐπάγειν*),—pied à terre (*καταβαίνειν* ἀπὸ τοῦ ἵππου, ή τῆς ἀμάξης),—vent en poupe κυθερνῷ ὑπὸ τὸν οὔριον ἀνεμον.

ε. Prendre parti (*γίνομαι στρατιώτης*),—terre ἐλλιμενίζομαι,—

racine, ἥζοῦμαι, couleur χρωματίζομαι, - forme μορφοῦμαι, - haine ἀναπνέω, plaisir-εὐχαριστοῦμαι, -- garde προσυλάττομαι, - feu παροργίζομαι, - part μετέχω, - congé ἀποχαιρετῶ, - place λαμβάνω θέσιν, κάθημαι.

ζ'. Rendre riche, heureux καθίστημι πλούσιον, εὔτυχη, - raison δίδω λόγον, - service ἔξυπηρετῶ, κάμνω ἐκδουλέυσιν, χάριν, - foi et hommage ὑποτάσσομαι.

η'. Tenir lieu γρηγορεύειν, ἀναπληροῦν, - conseil συγκαλεῖν συμβούλιον, - compagnie à.... συνδιατρίβω, κάμνω συντροφίαν, - parole φυλάττω τὸν λόγον μου, - note, comte, - registre.

θ'. Trouver croyance τυγχάνειν πίστεως, trouver moyen, grâce aux yeux de qqn. εὐρίσκω χάριν, ἀξιοῦμαι χτες, — bon, — mauvais.

ι'. Ιδίως δὲ τὸ faire ἔχει πλεῖστα ἀναρθρὰ ἀντικείμενα: ως faire attention προσέγειν, faire faillite ἢ banqueroute χρεωκοπεῖν, faire cas de (ἐκ-) τιμῆν, περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, faire don ἢ présent de δωρεῖσθαι, faire défense ἀπαγορεύειν, faire bonne chère ὄψιοφαγεῖν, faire bonne chère à quelqu'un εὐωχεῖν τινα, faire grâce à quelqu'un χαρίζεσθαι τινι, συγχωρεῖν, faire justice de quelqu'un δικαιοῦν τινα, faire mention de ἀναμμήσκεσθαι, ποιεῖσθαι μνεῖαν περὶ, faire naufrage ναυαγεῖν, faire place παραχωρεῖν θέσιν, faire pitié εὐσπλαγχνίζεσθαι, faire silence σιωπῆν, faire usage χρῆσθαι, ποιεῖσθαι χρῆσιν, faire résistance ἀνθίστασθαι, faire serment ὄρκιζεσθαι κτλ.

θ'. Μετὰ τὸ tous, toutes ἐπὶ ώρισμένων τιῶν καὶ ὑπὸ τῆς χρήσεως καθιερώμένων φράσεων à tous moments, de toutes parts, de tous côtés, eu tous lieux, en tous sens, en tous genres, toutes espèces, toutes sortes de gens.

Καὶ τὸ μετά τινας προθέσεις οὐσιαστικὸν ἐκφέρεται: ως ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνάρθρως: τοιαῦται δ' εἰσίν.

α'. Η en ήτις ἐπειδὴ δὲν ἀπαντᾷ εἰμὴ ἐν ἀρχαικαῖς φράσεσιν, ως en conséquence, en mer, en pure perte, en bateau, en marbre, ἐπεκράτησε καὶ ἐν τῇ σημερινῇ γλώσσῃ ἡ ἀναρθρὸς αὐτῆς ως ἐπὶ τὸ πολὺ χρῆσις: λέγομεν en l'air εἴτε διέτι τὸ l' ἐστιν εὐφωνικὸν

είτε διοτι οἶλος ὁ ἀὴρ θεωρεῖται ως ἐν σῶμα· ἐπίσης en l'état ὅταν
ἡ κατάστασις ἡ ὥρισμένη, ως en l'état présent.

β'. Καὶ ἡ sans énergie: ως ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνάρθρως ως sans force,
sans chapeau on ne peut vivre sans pain; πλὴν τῶν περιπτώ-
σεων καθ' ἃς θέλουμεν νὰ ἐκφέρωμέν τι: ὥρισμένως· ως sans le pain
on ne pourrait vivre.

γ'. Καὶ μετὰ τὴν πρόθεσιν de ὅταν ἐκφέρηται τι γενικῶς καὶ ἀρχ-
τως, δὲν τίθεται τὸ ἄρθρον, ως de nuit διὰ νυκτός, changer de
chemise, de robe· Ιδίᾳ δὲ ὅταν εὑρίσκηται μεταξὺ δύο οὐσιαστικῶν·
ως une feuille d'arbre, une partie de plaisir.

δ'. Όμοιως συντάσσεται καὶ ἡ ἡ εὑρίσκομένη μεταξὺ δύο ὀνομάτων·
παρατηρεῖται ὅμως ἐπὶ ταύτης τῆς προθέσεως τάσις τις τοῦ τιθέναι
μετ' αὐτὴν τὸ ἄρθρον ὅτε τὸ πρῶτον οὐσιαστικὸν ἐκφέρεται: ὥρισμέ-
νως, ἦτοι συνάρθρως· ως le marché au blé, un verre à bière·
ἐν γένει ὅμως εἰπεῖν ἡ πρόθεσις αὐτη διφορεῖται, καὶ ἐνῷ κατὰ τὸν
ἀνωτέρω κανόνα λέγεις le chapeau aux plumes, λέγεται καὶ un
chapeau aux p.

Ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου.

§ 194. Τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται α') πρὸ ἐνὸς ἐκάστου οὐσιαστι-
κοῦ διαδήποτε καὶ ἡν ὡσι τὰ κατὰ σειρὰν διὰ τοῦ et συνδεόμενα·
ως le préfet et le maire.

β') Πρὸ δύο ἡ πλειόνων ἐπιθέτων τὰ ὅποια συνδέονται διὰ τοῦ et
καὶ ἀναφέρονται: μὲν εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν, ἀλλὰ δηλοῦσιν δύο πρό-
σωπα ἡ πράγματα διακεκριμένα καὶ κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων, le
premier et le seconde étage (πάτωμα), les grandes et les peti-
tes villes αἱ μεγάλαι καὶ μικραὶ πόλεις.

γ') Πρὸ δύο ἡ πλειόνων ὑπερθετικῶν· ως la ville la plus grande
et la plus peuplée πολυκνηρωποτάτη).

Δὲν ἐπαναλαμβάνεται δὲ

α') Πρὸ δύο οὐσιαστικῶν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σημαίνοντων· ως le Con-
servatoire des arts et métiers (ἡ σχολὴ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπαγγελ-
μάτων) τὸ Πολυτεχνεῖον.

β') Πρὸ δύο ἡ πλειόνων ἐπιθέτων ἀναφερομένων εἰς τὸ αὐτὸ πράγμα

ἡ πρόσωπον· ως là bienveillante et pieuse reine ἡ εὐμενὴς καὶ εὐερήκης βασίλισσα.

γ') "Οταν τὰ ἐπίθετα ἔπωνται· ως l'antiquité grecque et romaine.

δ') "Οτε τὰ οὐσιαστικά εἰσι δύο ἐκφράσεις τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἡ πράγματος· ως les voies ferrés ou chemins de fer ont établit une communication rapide entre les peuples (*κατέστησαν ταχεῖαν συγκοινωνίαν*)· le Bosphore (*ὅρθως Bospore*) ou canal de Constantinople.

E'. **Αντικατάστασις τοῦ ἀρρώνος διὰ τῆς προσθέσεως* de.

§ 195. Τίθεται ἡ πρόθεσις de ἀντὶ τοῦ ἀρθροῦ πρὸ παντὸς οὐσιαστικοῦ κυρίου ἡ προσηγορικοῦ, διταν προηγήται αὐτῆς ἔτερον οὐσιαστικὸν δηλοῦν διαφόρους τῶν οὐσιαστικῶν τούτων πρὸς ἀλληλα σχέσεις· ως le fils d'Ulysse ὁ νίος τοῦ Ὀδυσσέως. Επομένως τίθεται

α') Μετὰ τὰς λέξεις nom, prénom, surnom, titre· ως le tirre d'empereur, le nom de César.

β') Μετὰ τὰς λέξεις mois, ville, pays, empire, royaume, consul, ambassadeur, roi, empereur καὶ τὰ τοιαῦτα· ως le mois d'Août, l'île de Sicile, l'empire de Prusse, le consul de France, le roi de Grèce.

Ἡ γενικὴ αὐτη ἐστί

α') γενικὴ τῆς κτήσεως, κτητική, ως le champ de Périclés ὁ ἀγρὸς τοῦ Ηεροκλέους· ως κτῆμα δὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ οὐ μόνον ὁ ἀγρός, ἡ οικία, ἀλλὰ καὶ ὁ νίος τινος καὶ οἰοσδήποτε συγγενής, ὁ βασιλεὺς χώρας τινός, ὁ πρεσβευτής καὶ τὰ παρόμοια· ἔτι δὲ τὰ φυσικὰ καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα αὐτῆς, οἷον cuir de Russie δέρμα τῆς Φωσσίας, vin d'Espagne καὶ τὰ τοιαῦτα.

α. Εξαιροῦνται τὰ ὄνόματα τῶν ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης χωρῶν· ως l'empereur de la Chine τὰ ὄνόματα τῶν ποταμῶν καὶ ὄρεων· ως le voyage du Rin, des vins du Rin, du fromage des Alpes, τὰ ἔχοντα πρὸ αὐτῶν ἐπίθετον καὶ τὰ ἀπαντῶντα ἐν τῷ πληθυντικῷ, ως la rein de la grande Bretagne, l'impératrice des Indes ;

β') γενικὴ τῆς ἴδιότητος· ως homme d'esprit ἀνθρωπος πνευματώδης, homme de progrès ἀνθρωπος τῆς προόδου, homme de guerre ἀνθρωπος πολεμιστής, de mer ναυτικός, constructeur d'édifice, de vaisseaux οἰκοδόμος, ναυπηγός.

Σημ. Η γενικὴ αὕτη τῆς ἴδιότητος τίθεται καὶ μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν πρὸς δῆλωσιν πλήθους, μεγέθους, χρόνου, ἡλικίας· ως une armée forte de cent mille hommes, une marche de trois heures πορεία τριώρος, un mur haut de huit pieds, un siège (πολιορκία) de dix ans, un enfant de cinq ans.

γ') ἡ γενικὴ τῆς αἰτίας· ως accusation de vol γραφὴ κλοπῆς.

δ') ἡ γενικὴ τῆς ὑλῆς ἢ τοῦ περιεχομένου· ως un cordon d'or σειράδιον χρυσοῦ, une table τράπεζα μαρμάρου, un ver d'eau.

Σημ. Έπι τῶν ὄνομάτων τῶν χωρῶν, δταν περιέχηται ἡ ἰδέα τῆς κτήσεως τίθεται τὸ ἀρθρον· ως l'armée de l'Espagne. Paris est la capitale de la France. Les déserts (*αἱ ἔρημοι*) de l'Afrique. ἐὰν δύως εἰπωμεν, l'armée d'Espagne ἔχομεν γενικὴν ἴδιότητα, ἦτοι σημαίνεται στρατὸς ἄλλου ἔθνους σταλεῖς εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ὅπως πολεμήσῃ.

ε') Μητὰ τὴν λέξιν histoire καὶ πρὸς δῆλωσιν τῆς χώρας ἢ περιηγεῖται ἡ ἐξ ἡς ἔχεται τις, μεταχειρίζονται συνήθως τὴν πρόθεσιν de, δτε τὸ ὄνομα τῆς χώρας ἐστὶ γένους θηλυκοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἑνίκου, ως l'histoire de France ἱστορία τῆς Γαλλίας· le président de Montesquieu et lord Chesterfield se rencontrèrent faisant l'un et l'autre le voyage d'Italie. Il est venu de Suède, d'Angleterre ; δταν δ' ἡ γένους ἀρσενικοῦ ἢ ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ, ἡ προηγηται τοῦ ὄνομάτος τῆς χώρας ἐπίθετον, μεταχειρίζονται συνήθως τὸ ἀρθρον· ως l'histoire de la Grand-Bretagne, l'histoire du Portugal, l'histoire des Etats-Unies, je viens du Danemark, des Pays-Bas, des Indes.

ζ') Επι τῆς μεριστικῆς χρήσεως τῶν οὐσιαστικῶν, ἦτοι δταν προηγηται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπίρρημα ποσότητος πλὴν τοῦ bien καὶ la plupart· ως la plupart des gens ne réfléchissent guère à leurs propres intérêts κλ. (ἰδὲ § 74).

Περὶ τοῦ ὀνόματος.

§ 196. Τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ ἐπιθέτου ἔξεταστέα εἰσὶ α') ἡ συμφωνία καὶ β') ἡ θέσις.

α'. Συμφωνία τοῦ ἐπιθέτου μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ.

§ 197. Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν εἰς ὃ ἀναφέρεται· ἐὰν δ' ἀναφέρηται εἰς πλείονα οὐσιαστικὴ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ τίθεται πληθυντικῶς· καὶ εἰ μὲν τὰ οὐσιαστικά εἰσι τοῦ αὐτοῦ γένους τὸ ἐπίθετον λαμβάνει τὸ γένος τούτων, εἰ δὲ διαφόρου τίθεται κατ' ἀρσενικόν γένος· ως pour désigner (ίνα σημάνητις) des choses nouvelles il faut des mots nouveaux. Lisez les Commentaires de César, c'est un style d'une netteté et d'une fermeté singulières (Ampère) ἀναγνώσατε τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Καίσαρος, ἐστιν ὅφος καθαρότητος καὶ δυνάμεως μακράκης. Mon frère et la soeur furent charmés.

α. Δύναται δ' ἐνίστε ἐπίθετον ὅταν εὑρίσκηται μετὰ πολλὰ οὐσιαστικὰ νῷ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ πληθυντικόν· ως sa vie n'a été qu'un travail et une occupation perpétuelle (διηγεκής).

β'. Θέσις.

§ 198. Τὸ ἐπίθετον τίθεται ἢ πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ μετὰ τὸ οὐσιαστικόν.

α. Ἀρχαίότερον ἡ γλῶσσα εἶχε μεῖζονα ἐλευθερίαν ως πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ἐπιθέτου, ἡδύνατο δηλ. νὰ θέσῃ αὐτὸ πρὸ ἢ μετὰ τὸ οὐσιαστικόν, ως μαρτυρεῖ καὶ ἡ παροιμία «bonnet blanc, blanc bonnet» ἐστὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, λεγομένη καθ' ἣν ἐποχὴν ἡδύναντο νὰ λέγωσι καὶ blanc bonnet, ἐνῷ σήμερον τὸ blanc πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐν ὥρισμέναις τισὶ περιεσώθη φράσεσιν· ως blanc-bec νέος ἄπειρος, blanc manger εἶδος πηκτοῦ γλυκύσματος.

β. "Οθεν τὸ ἐπίθετον πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ τίθεται ἐπὶ τὸ ἀργακώτερον καὶ περιεσώθη εἰς ίκανὸν ἀριθμὸν φράσεων ἡς ἡ πεῖρα διδάσκει. Η τοιαύτη ὅμως θέσις τοῦ ἐπιθέτου παρήγαγε συγνάκις

φράσεις καὶ λέξεις ἔχούσας σημασίαν ὅλως διάφορον ἐκείνης ἢν τὸ ἐπίθετον εἶχε τιθέμενον μετὰ τὸ οὐσιαστικόν· ως homme grand ἄνθρωπος ὑψηλός, grand homme mégaς (ἐπίσημος) ἄνθρωπος, homme pauvre πτωχός, pauvre homme ὁ δεῖλαξ, ὁ δυστυχής, ὁ καυμένος, un honnête homme τίμιος, χρηστός, un homme honnête εὐγενής, κομψός, καὶ. pleasant homme γελοῖος, homme plaisant ἀστεῖος ἄνθρωπος.

γ. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀνωτέρω ἡ διάφορος θέσις τοῦ ἐπίθετου ἀλλάσσει τὴν σημασίαν· ἐν ἄλλαις ὅμως ἀλλάσσει καὶ ἡ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ συμφωνία· π. χ.

δ. Νυ γυμνός· προηγούμενον μὲν τοῦ οὐσιαστικοῦ (ἰδὲ § 156. I) μένει ἀμετάβλητον· ως nu-tête, nu-bras, nu pieds, ἐπόμενον δὲ τοῦ οὐσιαστικοῦ συμφωνεῖ· ως avoir la tête nue, les jambes nues, toute nue la vérité doit déplaire (ἀπαρέσκειν).

ε. Demi-ἡμισυς· une demi-heure, une demi'livre (λίτρα) ἀλλὰ une heure et demie, trois mètres et demi· ἡτοι ἐπόμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ συμφωνεῖ μόνον κατὰ γένος, κατ' ἀριθμὸν ὅμως μένει ἀμετάβλητον.

ζ. Η διαφορὰ αὕτη ἔστι μεταγενεστέρα, διότι ὁ 'Ρακίνας λέγει· il livra aux ennemis une demie redoute (προτείχισμα), ὁ δὲ Fénelon, ce n'est qu'une demie raison.

η. Feu μακαρίτης, feu votre père, feu la princesse de Conti (Corneille)· ἀλλὰ la feue reine, votre feue mère.

θ. Ci-joint, ci-inclus (εἴσω-) ἐγκλείστως· ὅλως ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως μένουσιν ἀμετάβλητα· ως ci joint une expédition (ἐξαποστολὴ) des traités. Ci-inclus la copie (ἀντίγραφον), du contrat· ἐν μέσῳ δὲ τῆς προτάσεως εἰσιν ἀμετάβλητα μόνον πρὸ ὄνοματος ἵκιφερομένου ἀνάρθρως ἢ ἀνευ προσδιοριστικοῦ τινος ἐπίθετου· ως vous trouverez ci-joint ἢ ci-inclus copie des articles· ἀλλ' ὅμως vous trouverez ci-jointe ἢ ci-incluse la copie ἢ une copie du contrat.

ι. Avoir l'air=paraître φαίνεσθαι.

'Ενίστε ὅμως ἡ συμφωνία ἔστιν ἀδιάφορος· ως elle à l'air doux καὶ elle a l'air douce· διότι τὸ doux δύναται ν' ἀναφέρη-

ταὶ καὶ εἰς τὸ ἑλλεῖν καὶ εἰς τὸ αἱρεῖν δὲ μως τὸ ἐπίθετον δὲν δύναται ν' ἀναφέρονται εἰμὴ εἰς τὸ ἐν μόνον τῶν οὐσιαστικῶν τότε ὄφελος νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τοῦτο τὸ ἐν μόνον· ως cette femme a l'air haletante (ἀσθματίνουσα). διότι η γυνὴ καὶ οὐχὶ ὁ ἄνδρας ἔστιν ὁ ἀσθματίνων.

*Οροματικοὶ καὶ ἡγηματικοὶ διορισμοί.

§ 199. Πάντες οἱ διορισμοὶ γίνονται α') διὰ τῶν πτώσεων καὶ β') διὰ τῶν ἐπιρρημάτων, ή καὶ διὰ ὄλλων μερῶν τοῦ λόγου ἐπιρρηματικῶς λαμβανομένων.

Περὶ πτώσεων ἐν γένει.

*Ορομαστικὴ καὶ Αἰτιατικὴ.

§ 200. Κατ' ὄνομαστικὴν τίθεται α') τὸ ὑποκείμενον· β') τὸ κατηγορούμενον ὅταν τοῦτο η οὐσιαστικὸν η ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἔtre η καὶ ὄλλων ὅμματων (§ 15). γ') οἱ καὶ παρ' ἡμῖν παραθετικοὶ διορισμοὶ (apposition). ως en 1861 Strasbourg, ville libre et impériale... Οἱ παραθετικοὶ διορισμοὶ ἐκφέρονται βεβαίως καὶ διὰ πλαγίας πτώσεως· ως les troupes françaises occupèrent Strasbourg, ville libre et impériale. Est-il étonnant que la France qui commençait à ne plus croire à la république, se jeta dans les bras de ce jeune général, vainqueur de l'Italie et de l'Égypte....? (Thiers) Un missionnaire (ἰεζ-ἀπόστολος) s'établit (ἐγκατέστη) comme simple évêque à Londres, capitale des Saxons orientaux.

α. Η δὲ αἰτιατικὴ τίθεται α') ως ἀντικείμενον ὅμματος, β') ως ἐπιρρηματικὸς διορισμὸς καὶ γ') ἀντὶ τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς ἀπολύτου η τῆς λατινικῆς ἀφαιρετικῆς ἀπολύτου.

*Η αἰτιατικὴ ως πτῶσις ἀντικειμένου.

§ 201. Η αἰτιατικὴ ἐστιν η πτῶσις τοῦ ἐγγυτέρω, ητοι τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου τὸ ὅποιον τίθεται ἀμέσως μετὰ τὸ ὅμμα ἀνευ μεσολαβήσεως προθέσεώς τινος.

α. Τὰ μᾶλλον συνήθη τῶν ἡγμάτων τὰ δποῖα ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν κατ' αἰτιατικήν εἰσι.

α') ἐκ τῶν λεκτικῶν καὶ δοξαστικῶν τὰ	
croire πιστεύειν	contredire ἀντιλέγειν
remercier εὐχαριστεῖν	maudire καταράσθαι
féliciter συγχαίρειν	conseiller συμβουλεύειν
flatter κολακεύειν	inspirer ἐμπνέειν
encenser θυμιάζειν	applaudir ἐπι(χειρο-)κροτεῖν
	souffler φυσάνθη σθεννύναι

Je ne puis vous forcer à croire mes paroles, mais peut-être croirez-vous mes actions (Scribe). Vous flattez nos tyrans (C. Delavigne).

α. Τινὰς τῶν ἡγμάτων τούτων ὡς καὶ τῶν κατωτέρω συντάσσονται καὶ ἄλλη πτώσει ἢ εἰσὶ διπτώτα· ὡς Lord Aberdeen avait inspiré à la jeune reine (Victoria) autant de goût que de confiance· ταῦτα εὑρίσκει τις ἐν τῷ κεφαλαίῳ ἐκάστης τῶν πτώσεων ἢ ἐν τῷ τῶν διπτώτων.

β') Ἐκ τῶν κινήσεως σημαντικῶν τὰ	
précéder προηγεῖσθαι:	joindre ἀπαντᾶν
suivre ἔπεσθαι:	rejoindre συνάπτειν
devancer προτρέχειν	prévenir προλαμβάνειν
rencontrer συναντᾶν	approcher πλησιάζειν

Ως je le suis ou je le précède. Quelques crimes précédent toujours les grands crimes (Racine). Les a-t-il rencontré oui ou non?

γ') Εἴς ἄλλων ἡγμάτων ἄλλην τινὰς δηλούντων ἐνέργειαν τὰ	
imiter μιμεῖσθαι:	braver { προσβάλλειν
égaler ἐξισοῦν	affronter { κατὰ πρόσωπον
secourir βοηθεῖν	servir ὑπηρετεῖν
seconder βοηθεῖν	desservir ἀποσκευάζω, βλάπτω
désoblicher ἀνιψιάν	sonner ἥχεῖν
guetter ἐνεδρεύειν	demander ζητεῖν, ἐρωτήν
éclairer φωτίζειν	menacer ἀπειλεῖν

π. χ. Ton premier coup d'épée égale tous les miens (Cor-

neille). Viens-tu du Dieu vivant braver la majesté ? ἔρχεσαι
νὰ περιφρονήσῃς τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ; (Racine).
Quand la pieuse reine d'Angleterre servait l'église, elle cro-
yait servir l'Etat. (Bossuet).

δ') Ἀμετάθατά τινα ῥήματα ἀπαντῶντα ἐνίστε καὶ μεταθατι-
κῶς ὡς τὰ courir, parler, causer, sentir καὶ ἄλλα· ὡς il ne
faut pas courir (κυνηγεῖν) deux lièvres à la fois. On a tou-
jours le temps de se battre, on n'a pas toujours celui de par-
ler raison (φαίνεσθαι, γίνεσθαι μετριόφρονα). Il cause littérature,
voyage δμιλεῖ περὶ φιλολογίας, περιηγήσεως. Il sent le tabac,
l'ail μυρίζει καπνόν, σκόρδον.

ε') Πήματά τινα ἀρχικῶς ἀμετάθατα τὰ ὅποια συντιθέμενα
κετὰ προθέσεων γίνονται μεταθατικά, ἀπαραλλάκτως ὡς τὰ Ἑλλη-
νικὰ σιγῶ, πλέω, διαβαίνω κλ. οἷον τὰ courir, parcourir, durer
endurer, dormir, endormir, fumer, parfumer καὶ ἄλλα· ὡς
encourir une punition τυγχάνω τιμωρίας. J'ai parcouru toute
l'Europe; on a parfumé la lettre avec du souffre ἐκάπνισαν
τὴν ἐπιστολὴν διὰ θείου κλ.

Σημ. Ἐν τῇ συντάξει τῶν ῥημάτων τούτων δύναται τις βεβαίως
νὰ δοθηγηθῇ καὶ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς οἷον τὰ σημαίνοντα σωματικὴν
ἐνέργειαν· ὡς τὰ κτυπῶ, κόπτω, τρυπῶ, κρημνίζω καὶ τὰ τοιαῦτα·
τὰ αἰτιατικὰ βλέπω, ἀκούω, ὁσφραίνομαι τὰ ὅποια συντάσσονται
αἰτιατικῇ, ταῦτα παρελείφθησαν ὡς εὐκόλως ἐννοούμενα.

Αἰτιατικὴ ὡς ἐπίρρημα.

§ 202. Η Αἰτιατικὴ ὡς ἐπίρρημα τίθεται ἴδιας εἰς δήλωσιν τοῦ
χρόνου ἀπλῶς ἢ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ· ὡς ce matin, ce soir, deux ans.
Je suis allé cette nuit de Paris à Versailles. Le lendemain la
séance royale eut lieu dans la salle des Menus. j'ai courut trois
heures.

Αἰτιατικὴ ἀπόλυτος ἀντὶ τῆς γενικῆς ἀπολύτου.

§ 203. Οὐσιαστικὰ καὶ ἀντωνυμίαι μετὰ ἐνεργητικῶν ἢ παθητικῶν
μετοχῶν τίθενται ἀπολύτως, ὡς ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἐπὶ ἐτεροπροσωπίας

δηλούσας τῆς μετοχῆς ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπόθεσιν χρόνον, τρόπον
αἰτίαν· οἷον Parlez vous ainsi César étant présent? (Poussard). L'hiver venu elle quitta notre ville. Tout bien pesé
(σταθμίζειν ὑπολογίζειν) ton ami ne peut pas être condamné.
Dieu et le temps aidant les grandes fautes attirent sur leurs auteurs, τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ χρόνου βοηθοῦντος τὰ μεγάλα λαθη πτωυσιν ἐπὶ (τῆς κεφαλῆς) τῶν δραστῶν (Guizot). Les nouveaux champs de batailles n'offrant à recueillir...que des chavires. (Ségur hist. d. N.)

α. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τῆς γενικῆς ἀπολύτου ὑπάγονται καὶ αἱ μετοχαὶ excepté, compris, ci-joint, si-inclus, vu, attendu, οἷον νῦν (λαμβανομένου ὑπὸ ὅψεως) la grandeur du péril je préfère rester. Il fut exempt de service militaire attendu son infirmité ἐξηρέθη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ληφθείσης ὑπὸ ὅψεως (ένεκα) τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, (ἰδὲ καὶ § 105).

β. Ἐνίστε ἡ αἰτιατικὴ φάνεται ἀπόλυτος, πράγματι ὅμως ἔξαρται εἴκ τινος παραληφθείσης λέξεως· ως elle s'agenouilla dans l'église, les mains jointes (τρόπον), ἔνθα ἔξυπνονται τὸ ayant.

Δοτική ἢ περὶ τῆς προθέσεως ἡ.

§ 204. Όμιλοῦντες περὶ τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς ἔστι τὸ αὐτὸν ἐὰν πραγματευόμεθα περὶ τῶν προθέσεων de καὶ à, Αἱ δύο αὗται εἰσὶν αἱ κυριώταται τῶν γαλλικῶν προθέσεων δι' ᾧ ἐκφράζονται πολιτικάταται καὶ διαφορώταται σχέσεις.

α. Καὶ ἡ μὲν de προέκυψεν ἐκ τῆς λατινικῆς de, ἡτις σημαίνει ἔξοδον ἔξαγωγὴν ἐκ τινος τόπου· ἡ δὲ à ἐκ τῆς ad σημαίνοντας διεύθυνσιν· ἐκ τῶν δύο τούτων πρώτων σημασιῶν προέκυψεν πλεῖσται ἄλλαι· φανόμεναι μὲν διάφοροι, ἄλλη ὅμως βαθμολογικῶς καὶ ἀναλογικῶς προκύψασαι ἐκ τῆς πρώτης π. χ. ἐν τῷ je viens de la maison, ἡ de σημαίνει ἔξοδον ἐξ τῆς οἰκίας· ἄλλος καὶ ὁ καταγόμενος ἐκ τοῦ Κουντουριώτου ἔξηλες βεβαίως ἐκ τάχτης τῆς οἰκογενείας ὥστε ἐκ τῆς σημασίας τῆς ἔξόδου προέκυψεν ἡ σημασία τῆς καταγωγῆς· ἐπίσης ἐν τῷ je vais à Athènes, ἡ à σημαίνει διεύθυνσιν,

κλλή καὶ ἐν τῷ je pense à mes parents ή ἡ σημαίνει ὥσαιτως διεύθυνσιν μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει διευθύνω τὸ σῶμά μου εἰς Ἀθήνας, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ διευθύνω τὸν νοῦν μου πρὸς τοὺς γονεῖς μου· ὅθεν δικαιώς καὶ τὰ penser, songer συντάσσονται δοτική.

6. Η δοτική ἔστι κυρίως ἡ πτῶσις τοῦ ἐμμέσου ή ἀπωτέρου ἀντικειμένου καὶ 6') ὡς ἐπιρρηματικὸς διορισμός.

γ. Η δοτική ἔστι κυρίως ἡ πτῶσις τοῦ ἐμμέσου ή ἀπωτέρου ἀντικειμένου τίθεται· δὲ καὶ ὡς ἐπιρρηματικὸς διορισμὸς εἰς δήλωσιν τοῦ τόπου, χρόνου κλ.

δ. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν ἔξεταστε καὶ αὕτη α') ὡς πτῶσις ἀντικειμένου καὶ 6') ὡς ἐπιρρηματικὸς διορισμός.

α') Δοτικὴ ὡς πτῶσις ἀντικειμένου.

§ 205. Πραγματικὴ δοτική, ἢτοι ἀπρόθετος, ἀπαντῷ μόνον ἐν ταῖς προσωπικᾶς ἀντωνυμίαις· ὡς je vous parle, (je parle à vous), je lui dis· ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἀπαντῷ μετὰ τῆς προθέσεως ἃ. Τίθεται δὲ

α') Μετὰ τῶν ὁμικτῶν τῶν ἐγόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅμιλεῖν. συμβουλεύειν, βοηθεῖν, πείθεσθαι, ἀπειθεῖν, συγχωρεῖν, ὑποχωρεῖν, πιστεύειν, ἀπιστεῖν καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις· ὡς parler à qn. répondre à une lettre, demander à qu. éρωταν τινα, nuire à qn. βλάπτειν τινα, subvenir à qn. βοηθεῖν τινι, obeir à qn. π. χ. je lui ai parlé. Nous devons obéir aux lois. Dans nos études, quand mon thème était fini. je lui aidais à faire le sien. (I. F. Rousseau). Ils ont souscrit à cette proposition à cet arrangement (Académie).

β') Μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν aller venir, courir, recourrir· μετὰ τῶν survivre à qn. ἐπιζῆν τινος, surseoir à un procès ἀναβάλλειν δίκην τινά, être, penser, songer, vaquer renoncer καὶ τῶν τοιούτων· ὡς cette maison est à moi. Il vient à nous. Il m'est impossible de renoncer (ἀπαρνεῖσθαι) à vous. Des états a concquis et des trônes élevés par. Napoléon rien ne lui a survécu.

Viens, tu fais ton devoir et le fils dégénère (ἐκπίπτει).

Qui survit un moment à l'honneur de son père. (Corneille). Bajaget veut périr seigneur, songez à vous (Racine). On pouvait le reste du temps vaquer (τρέπεσθαι ἐπὶ . . . καταγίνεσθαι) à ses goûts et à ses amis (Saint Beuve).

γ') Μετὰ ἐπιθέτων καὶ ῥημάτων σημανόντων ὄμοιότητα, συμφωνίαν, ἴσοτητα, συνήθειαν, προθυμίαν, ὀφέλειαν, φιλίαν, εὐαρέστησιν καὶ τῶν ἐναντίων τούτοις· ὡς conforme σύμφωνος, ardent σφοδρός, ὄρμητικός, sensible συμπαθής, βαθέως αἰσθανόμενος, insensible ἀπειθεῖς, sourd κωφός, κωφεύων indifférent ἀδιάφορος, docile εὐπειθής, indocile ἀπειθής, endurci ἐσκληραγγημένος, εἰθισμένος π. χ. Le Jeune During, qui n'était pas endurci à ces fatigues. (Voltaire). Les Français ardents à la poursuite (καταδίωξις) prennent hommes, chevaux, canons, bagages (Thiers). Ne soyez pas inexorable (χρειλικτος) à ce fauteuil qui vous tend (τείνει) les bras (Molière). Elle est sourde à nos prières, je suis très sensible à votre perte (ἀπώλεια).

δ'. Μετὰ τῶν antérieur προγενέστερος, postérieur μεταγενέστερος, supérieur ἀνώτερος, inférieur κατώτερος· ὡς les temps antérieurs aux époques historiques sont restés plongés (βεβυθισμένοι), dans une obscurité profonde.

β') Ἡ Δοτικὴ ὡς ἐπιρρηματικὸς διορισμός.

§ 206. Ως ἐπιρρηματικὸς διορισμὸς ἡ δοτικὴ τίθεται κατὰ πρῶτον λόγον εἰς δῆλωσιν τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς σημασίας ἐξ ἣς προηλθον πᾶσαι αἱ λοιπαὶ, ἦτοι ἐστι·

α') Τοπικὴ δηλοῦσα κίνησιν ἢ στάσιν ἢ τὸν τελικὸν σκοπὸν τῆς κινήσεως· ὡς je vais à la campagne· il est au jardin· j'ai été à la messe (λειτουργία) - e vais au sermon (λόγος, διδαχή· ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀκούσω τὴν διδαχήν, τὸν λόγον).

β. Ἡ εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, καὶ διὰ τῆς προθέσεως pour διά, μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων partir s'embarquer, se mettre en route, faire voile (ἀποπλεῖν) μάλι-

τα δὲ ὅταν πρόκηται περὶ πόλεων ἢ χωρῶν· οἷον ἀναχωρῶ διὰ τὴν Γαλλίαν, je parts pour la France, pour Naples. Godfroy de Bouillon se mit en route pour la Terre Sainte (Sismondi). Tu as l'air d'un paladin (μεγιστάν, ἵππότης) qui partait pour la croisade et que la pluie a fait rentrer (Augier).

6. Ή ἐν τόπῳ στάσις ἐκφέρεται καὶ διὰ τῶν προθέσεων dans καὶ en μετὰ μικρᾶς τινος ἀπὸ τῆς ἡ διαφορᾶς, καὶ ταύτης μὴ τηρουμένης πάντοτε· ἦτοι ἡ μὲν ἡ δηλοῦ τὸν τόπον ὡς ἐν σημεῖον, ὡς σκοπόν, ἡ δὲ dans καὶ en ὡς τόπον περιέχοντα· π. χ. On met le vin en bouteille, en tonneau il est dans sa chambre. ἂλλ' ὅμως λέγουσιν· Monsieur est à la maison. Où est mon mari? A l'écurie. Où veux-tu qu'il soit? (Augier).

6') Χρονικὴ δηλοῦσα τὸ χρονικὸν σημεῖον πρᾶξεως ἢ καταστάσεως τινος· ὡς tu rentreras à dix heures. A l'approche des chasseurs les loups disparurent. Le temps se met (κλίνει) au beau. Les gens sensibles à trente ans sont en général durs, et égoïstes à soixante (Saint-Marc Girardin).

α. Τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους τὸ μὲν printemps ἐκφέρεται· διὰ δοτικῆς αἱ δὲ τρεῖς ἔλλας· διὰ τῆς προθέσεως en au printemps, en été, en automne, en hiver.

γ') Τροπικὴ εἰς δήλωσιν τοῦ τρόπου καθ' ὃν γίνεται πρᾶξις ἢ πρᾶγμα τι· οἷον chacun vit à sa manière, ἔκαστος ζῇ κατὰ τὸν ἕδην αὐτοῦ τρόπον. Ecoutez la raison qui vous parle à voix basse (ταπεινὴ τῇ φωνῇ) (C. Delavigne). Il se promène à pied, à cheval. Il fait le bienfaiteur à mes frais (δι' ἐξόδων μου). Une barbe à la Henri IV. Une robe à la mode. Un moulin à vent, à eau (Ἀνεμόμυλος) ὑδρόμυλος). Un bateau à vapeur. Un potage (φόφημα, σούπα) à la Marie Stuart. Une soupe aux lentilles (φακῆ). Un potage aux écrevisses (καραβίς).

α. Εἰς τὸν τρόπον ὑπάγεται καὶ τὸ σημαῖνον τὴν χρῆσιν δι' ἣν ἀντικείμενόν τι ἔστι πρωτοισμένον· οἷον, un verre à vin ποτήριον δι' οἶνον, une bouteille à eau, une boîte aux lettres.

6. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης ἡ πρόθεσις ἡ σχηματίζει πλείστας ἐπιφρηματικὰς ἐκφράσεις, ὡν προστιθέμεν τινας :

à dessein	ἐπίτηδες
à main armée	ἐνόπλως
à tort ἀλλὰ	ἀδίκως
avec raison	δικαίως
à plus forte raison	πολλῷ μᾶλλον
à l'unanimité	παμφηρεῖ
au fond	κατὰ βάθος, κυρίως
à bras ouverts	ἀνοικταῖς ταῖς ἀγκάλαις
à genoux	γονατιστῶς
pas à pas	βῆμα πρὸς βῆμα
à bon marché ἢ compte	εὐθυνά
aux prix de revient	ὅσον ἀξίζει (κοστίζει)
à perte ἀλλὰ	μὲν ζημίαν
avec profit	μετὰ κέρδους

δ') Ὁργανική, εἰς δήλωσιν τοῦ μέσου ἢ τοῦ ὄργάνου δι: οὐ γίνεται κανονικῶς πρᾶξις τις· ως, ils péchent à la ligne λίτιεύουσι διὰ τῆς δρμίας (τριχιά). On vous montrera au doigt (δάκτυλος). Il joue aux cartes, au billard, aux échecs πρόφερε échéé, (Ζατρίκιον), à la paume (σφύρα, τόπι).

ε') Τελική, δηλοῦσα τὸ τέλος, τὸν σκοπὸν δι: ὃν πρᾶξις τις γίνεται· ως je l'ai fait à cet effet ἐπράξα τοῦτο πρὸς τοῦτον τὸν σκοπόν. Nous accourûmes à son secour. A l'appui de son opinion il nous cita cet événement πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης αὐτοῦ διηγήθη ἡμῖν τοῦτο τὸ συμβεβηκός.

σ') Ἡθική δηλοῦσα τὸ εὑάρεστον ἢ δυσάρεστον συναίσθημα ὅπερ τὸ πρόσωπον αἰσθάνεται: διὰ τὴν γινομένην πρᾶξιν· ως prends ton pic (σφύρα), et me romps (θραῦσόν μοι) ce caillou qui t'ennuit (La Fontaine). Qu'on me l'égorgue (ἄς μοι τὸν σφάξωσι, τὸν χοῖρον), qu'on me fasse griller les pieds, qu'on me le mette dans l'eau bouillante (Molière).

Γενικὴ ἢ περὶ τῆς προθέσεως de.

§ 207. Έκ τῆς ἀρχικῆς σημασίας τῆς de ἡτις ἔστιν ἢ τοῦ σημείου δθεν ἐνέργειά τις ὀρμᾶται, προκύπτει τοιοῦτος εὑρὺς σημασιῶν κύκλος

ώστε δύσκολον ἀποβαίνειν ν' ἀπαριθμήσῃ τις τὰς τοσαύτας καὶ τοσοῦτον ποικίλας σχέσεις ἡς ἡ πρόθεσις αὐτη ἐκφέρει, ἐνιστεῖ δὲ καὶ δύσκολως δύναται τις νὰ διέληπται τις ἐν τῇ πολυσημάντῳ ταύτῃ προθέσει ἐγκρύπτεται σχέσις π. χ. Il y va de ma vie πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς (κινδυνεύει ἡ ζωή) μου. Rien n'est plus sérieux, il y va pour vous, de votre vie ou de votre place (A. Dumas). 'Επίσης qui des deux a été le plus grand, de César ou d'Alexandre? ἔνθι αἱ γενικαὶ de C. καὶ d'A. δὲν δύνανται νὰ ἔξηγηθῶσιν εἰμὴ δι' Ἐλξεως ἐκ τῆς γενικῆς des deux· ἡ αὐτὴ δύνασις λέγεται καὶ: Qui est le plus grand de César ou d'Alexandre? καὶ οὕτως ἐκλείπει καὶ αὐτὴ ἡ ἀνωτέρω μόνη καὶ πιθανὴ ἔξηγησις.

a. Ἐξεταστέον δὲ καὶ τὴν γενικὴν α') ὡς πτῶσιν ἀντικειμένου καὶ β') ὡς ἐπιφρηματικὸν διορισμόν.

a') Γενικὴ ὡς πτῶσις ἀντικειμένου.

§ 208. Μέγα πλῆθος ῥημάτων, οὓσιαστικῶν ἐπιθέτων καὶ ἐπιφρημάτων δύσκολως δυναμένων νὰ καταταχθῶσιν εἰς ωρισμένας τάξεις κατὰ τὰς σημασίας αὐτῶν συντάσσονται μετὰ τῆς προθέσεως δε ἀναγράφομεν ἐν τούτοις τάξεις τινας αἵτινες δύνανται πως νὰ περιλάβωσιν ἵκανὸν ἀριθμὸν ἐκ τούτων.

Ἡ γενικὴ ὡς ἀντικειμένον τίθεται:

1ον) Μετὰ τῶν ῥημάτων τῶν δηλούντων χωρισμόν, ἀπομάκρινσιν, ἔνδειαν, κένωσιν, ἀπαλλαγήν, κώλυσιν καὶ τὰ παρόμοια· ὡς Vous ne sortirez pas de ma boutique sans m'acheter quelque chose (Académie) Il manque de talent.

Sors traître! n'attends pas qu'un père furieux te fasse avec opprobre (*αἰσχύνη*) arracher (*ἀποσπᾶν*) de ces lieux! (Bacine). La philosophie triomphe (*ἀπαλλαγήν*) aisément des maux passés et des maux à venir (La Rochefoucauld). Je puis me passer de vin δύναμαι: ν' ἀπέχωμαι τοῦ οἶνου.

2ον) Μετὰ τῶν σημανόντων ψυχικὸν αἴσθημα οἷον χαράν, λύπην, πάθημα, ἐντροπήν, ὑπερηφάνειαν, φροντίδα, φόβον, ἐκπληξίν καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, δηλοῦσι τρόπον, αἰτίαν, ὅργανον κ. τ. λ. π. χ.

Jour des plaisirs des sens est une chose dont tous les hommes sont aisément (*εὐκόλως*) capables (Monstesquieu). Je souffre de ses caprices. Il était reconnaissant (*εὐγνώμων*) de ce bienfait (*εὐεργεσία*). Je brûle (*φλέγομαι*) pour vous et suis fier de mon choix (C Delavigne). Je doute de sa sincérité (*εἰλιξόλυτος*). Ah ! s'il vous faut rougir, rougissez d'un silence . . . (Racine). Vos peuples que vous devriez aimer comme vos enfants, meurent de faim (Fénelon). Qu'ils pleurent, ô mon Dieu, qu'ils frémissent (*φρυάττειν*) de crainte, (Racine). Il fut touché d'un poignard et tué d'un coup d'épée. Pourvus de vivres nous partîmes. Je vous félicite de votre avancement.

Σον) Μετὰ τῶν ῥημάτων προφίλεισθαι, user χρῆσθαι, abuser καταχρῆσθαι, convenir συμφωνεῖν, disconvenir διαφωνεῖν, se repantir μετανοεῖν, se défier δυσπιστεῖν, participer μετέχειν. π.χ. Il faut profiter de l'occasion. Chacun use de cette heure de loisir à son gré (*κατὰ τὸ δοκοῦν*). Le mullet participe de l'âne et du cheval. Sire, désiez-nous de ceux qui . . . (Masillon). Il abuse de son temps.

§ 209. Ηλὴν τῶν ῥημάτων ὑπάρχουσι καὶ οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα συντασσόμενα γενικὴ, ἡ δὲ γενικὴ αὕτη ἐστι.

α') κατητική (*ἴδε σελὶς 195 α'*).

β') ἀντικειμενική, μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τῶν ἔχόντων ῥηματικὴν ἔννοιαν; ως, le salut de la patrie (*ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος*) = τὸ σώζειν ἡ σῶσαι; τὴν πατρίδα, le désir de la gloire.

γ') Γενικὴ τῆς ἴδιότητος π. χ. Souvenez-vous de ce temps de désordre et de trouble où l'esprit ténébreux (*σκοτεινόν*), l'esprit de discorde confondait (*συνέχεε*) le devoir avec la passion (*πάθος*) (Fléchier).

δ') Γενικὴ τῆς παραθέσεως (apposition) ως la ville d'Athènes, le grade (*ὁ βαθμὸς*) de docteur. Adieu charmant pays de France (Béranger). Les rois de Juda avaient dans leur partage (*μερὶς κληρονομικὴ*) la ville et le temple de Jérusalem (Racine).

ε. Ἐνταῦθα ὑπάγονται καὶ τὰ ce fripon d'enfant (*τὸ πονηρὸν*

τοῦτο παιδίον). Ce diable d'homme (*αὐτὸς ὁ διάβολόνθρωπος*). Votre coquine de Toinette est devenu plus insolente (*αὐθάδης*) que jamais (Molière). J'ai une dirôte (*γελοίαν*) d'idée dans la tête (Voltaire).

ε') Γενικὴ τῆς ὑλης, ἥτις ἐκφέρεται καὶ διὰ τῆς προθέσεως ἡ ως une table de bois, η en bois.

ζ') Η μεριστικὴ γενικὴ η γενικὴ τῆς ποσότητος μετὰ τὰ ἐπιρρήματα καὶ τὰ οὐσιαστικὰ τὰ σημαίνοντα ποσότητα· ώς, une foule de spectateurs. Une quantité considérable de blé. Un ver de vin. Une main (*δέσμη*) de papier. Rome arma un nombre d'hommes prodigieux (*τεράστιον, ὑπερμεγέθη*) contre les Gaulois et Annibal (Montesquieu. σελ. 27 Σημ.).

Ἐξαιρεῖται τὸ οὐσιαστικὸν force (*δύναμις*), δέπερ δὲν ἀπαιτεῖ τὴν de· ως.

Pour moi satisfaisant (*ἰκανοποιοῦντα*) mes appétits gloutons, J'ai dévoré force moutons (La Fontaine).

ζ') Γενικὴ τοῦ κατὰ τις ως grand de génie et grand de caractère (*μέγας τὸ πνεῦμα καὶ μέγας τὸν χαρακτῆρα*). Machiavel, comme tous les hommes élevés d'esprit et bas de cœur disait de grandes choses et en faisait de petites (Chateaubriand). Il est sourd de l'oreille gauche (*ἀριστερόν*). Il est bien fait de sa personne (*κατὰ τὸ σῶμα*).

α. Ἐνταῦθα ὑπάγονται καὶ τὰ πλήρωσιν, κένωσιν, χωρισμὸν καὶ τὰ τοιαῦτα σημαίνοντα ἐπιθετα· ώς vide de sens (*κενός, ἄνευ ἐννοίας*), content de moi, orphelin de mère κ.τ.λ. Fatigué d'écrire, ennuyé de moi, dégouté des autres, abimé de dettes et léger d'argent . . . j'ai quitté Madrid (Beaumarchais). Tables pleines de viandes.

4ον. Διὰ τῆς προθέσεως de ἔξεφέρετο ἀρχαικώτερον καὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον τῶν παθητικῶν φημάτων (l'auteur de l'action) ώς, Il est vrai qu'après la mort de ce monarque si crain', si envié, si respecté de tous et si hai de quelques uns . . . (Voltaire).

γ. Σήμερον δέμως προτιμᾶται τῆς de η par, μόνον δ' ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν δηλούντων ψυχικὰ αἰσθήματα γίνεται χρῆσις τῆς de καὶ

οὐχὶ πάντοτε π. χ. Le générale est suivi de près par les troupes ennemis. Je suis haï d'un homme qui à été mon ami. Cet homme est estimé et honoré de tout le monde.

5ον) Διὰ γενικῆς ἐκφέρεται καὶ τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον, γενικὴ ὄργανική, ἀλλ᾽ ἐν ὀλίγαις μόνον ἐκφόβισεσιν, οἷα: αἱ faire signe de la main, eligner (énnueéen) des yeux, tuer d'un coup d'épée καὶ ἄλλαις τιστὶ διότι προτιμῶνται τῆς de αἱ προθέσεις avec καὶ par ἡ μὲν avec ὅταν τὸ ὄργανον χειρὶζηται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προσώπου ἡ δὲ par ὅταν χειρὶζηται ὑπ' ἄλλου· ως il l'a tué avec une épée. Il écrit avec une mauvaise plume. Il partira par le chemin de fer, par le bateau à vapeur.

α. Ἐπὶ τῶν μουσικῶν ὄργάνων μετὰ τῶν ἁημάτων sonner, jouer, pincer, toucher, τὸ ὄργανον ἐκφέρεται διὰ τῆς de ὡς, Il sonne de la trompette. Apollon jouait de la flûte et tous les autres berger venaient écouter ses chansons (Fénelon). Il pince de la guitare. On peut toucher du piano et être honnête homme (Octave (Feuillet).

Σημ. Η ἐκφρασις toucher le piano ἔστι σπανία.

6ον) Τῆς αἰτίας· ως elle pleure de joie. Il meurt d'impatience. Qu'ils pleurent, ô mon Dieu, qu'ils frémissent de crainte.

7ον) Γενικὴ τοῦ ἀνήκοντος, τοῦ ἀρμόζοντος, μετὰ τοῦ être· ως il est de mon devoir d'agir ainsi (θεωρῶ [ἀνήκει εἰς τὸ] καθηκόν μου νὰ φέρωμαι oût). Quoique ce pays fut (ἀνήκει ἄλλοτε) du gouvernement de la Flandre, il n'en dépendait (ἐξαρτᾶσθαι) que peu.

8ον) Γενικὴ τῆς ἐκτιμήσεως μετὰ τὰ ἥματα, traiter, servir, dualifier· ως il traite de niais et de sot quiconque ne réduit pas la politique à des intérêts privés (Chateaubriand) ἀποκαλεῖ εὐθήη καὶ ἀνόητον οἰονδήποτε, ὅστις δὲν ὑποθιθάζει τὴν πολιτείην εἰς τὰ ἴδιατικὰ στημφέροντα. Dès longtemps votre amour pour la religion est traité de révolte et de sédition (Racine).

α. Εἰς τὴν σημασίαν ταύτην ὑπάγεται καὶ ἡ φράσις si j'étais de vous ἢ que de vous ἔχω ἡμην ως υμεῖς, εἰς τὴν θέσιν σας· Si j'étais de vous j'aurais déjà deviné (A. de Mussé).

Η γενική ὡς ἐπιφρηματικὸς διορισμός.

§ 210. Η γενικὴ ὡς ἐπιφρηματικὸς διορισμὸς ἔστιν

α') Τοπική, δηλοῦσσα τὸ σημεῖον ἐξ οὗ ὁρμάται ἐνέργειά τις· ὡς ce vin vient de Bordeau. Ce jeune homme descend (κατάγεται) d'une illustre famille. Cela dépend des circonstances.

β') Χρονική. Δηλοῦσσα τὸ χρονικὸν σημεῖον πράξεως ἢ καταστάσεώς τινος, πλὴν ἐπὶ ὀλίγων μόνον ἐκφράσεων περιοριζούμενη· οἷαί αἱ de jour et de nuit (ἡμέρας τε καὶ νυκτός), de bonne heure, de grand matin, de vivant de· ὡς je n'ai pas dormi de toute cette nuit; je ne le ferai plus de ma vie (καθ' ὅλον μου τὸν βίον). Il se jeta d'abord sur l'omelette avec tant d'avidité qu'il semblait n'avoir mangé de trois jours (Le Sage)· (§ 97 β' Σημ.). du vivant de mon oncle (ζῶντος τοῦ θείου μου)· nous ne verrons cela de notre vivant (ἐπὶ τῆς ζωῆς ἡμῶν).

γ') Τροπική, ὡς, il parle toujours d'un ton inconvenant (μετ' ἀναρμόστου ὕφους).

Σημ.. Ἐνταῦθα ὑπάγονται καὶ τὰ ἐπιφρήματα plus καὶ moins προκειμένου περὶ ἀριθμῶν, τὰ au-dessous, au dessus καὶ ὅλλα· ὡς Il a gagné plus de 30,000 francs. Il m'a donné moins de la moitié. Il est plus de minuit. Il reviendres dans moins d'une demisheure. Le thermomettre est au-dessous de zéro. Cela est au-dessus de mes forces.

Δίπτωτα ὥρματα.

§ 211. Τὰ δίπτωτα ὥρματα συντάσσονται ἢ αἰτιατικῇ καὶ γενικῇ, ἢ αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ, ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ.

Τοιαῦτα ὥρματα ἀπαντῶσι καὶ ἐν τοῖς περὶ πτώσεων εἰρημένοις· ἐν τούτοις δίδομεν καὶ γενικωτέρους τινάς περὶ τούτων κανόνας.

Αἰτιατικὴ καὶ Γενική.

§ 212. Αἰτιατικὴ καὶ γενικὴ συντάσσονται τὰ ὥρματα ἐκεῖνα, ἃ τινα πλὴν τῆς αἰτιατικῆς τοῦ προσώπου ἢ πράγματος τοῦ δεχομένου τὴν

ένέργειαν, ἔχουσιν ἀνάγκην πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας αὐτῶν νὰ δηλώσωσι καὶ τὸ ἀρχικὸν σημεῖον ἐξ οὗ δρᾷσται ἡ ἐνέργεια ή ἡ πρᾶξις· τὸ τοπικὸν ὅμως τοῦτο σημεῖον δύναται νὰ θεωρηθῇ διττῶς.

α') ὡς σημεῖον τι· Α δθεν ἀναχωρεῖ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα καὶ β') ὡς σημεῖον τι· Β πρὸς ὃ κατευθύνεται, προσεγγίζει ἢ φθάνει· ἐκ δὲ τῆς διπλῆς ταύτης ὄψεως προκύπτει ὅστε ῥήματα ὅλως ἀντιθέτου σημασίας νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν σύνταξιν· ὡς éloigner ἀπομακρύνειν καὶ approcher πλησιάζειν· διότι ἐν μὲν τῷ j'ai éloigné mon ami de sa maison ἀπεμάκρυνα τὸν φίλον μου τῆς οἰκίας του, ἡ γενικὴ σημαῖνει τὴν ἀπὸ τοῦ Α ἀναχώρησιν ἀπομένως ἀπομακρυνσιν ἀπὸ τούτου· ἐν δὲ τῷ le vent nous apdrochait de la terre δ ἀνεμος ἐπλησιάζειν ἡμᾶς πρὸς τὴν ξηράν, ἡ γενικὴ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ σημεῖον Β διεύθυνσιν ἀπομένως προσέγγισιν πρὸς τοῦτο.

α. Ἐκ τούτων τῶν δύο τοπικῶν σημείων προκύπτουσι πάσαι αἱ λοιπαὶ σημασίαι ἡς ἡ γενικὴ λαμβάνει ἐν τούτοις τοῖς ῥήμασι καὶ ᾧ αἱ πλεῖσται ἀναφέρονται ἐν τῷ περὶ γενικῆς κεφαλαῖῳ. Ὑπὸ ταύτην ἕρα τὴν ἀνωτέρω ὄψιν τὰ ῥήματα ταῦτα ἀνάγκη νὰ σημαίνωσιν ἀπλλαγὴν θέσεως, ἀπομένως καὶ καταστάσεως· ὡς, éloigner un malheur de quelqu'un.

§ 213. Κατὰ ταῦτα αἰτιατικὴ καὶ γενικὴ συντάσσονται τὰ σημαίνοντα:

α') Χωρισμόν, προσέγγισιν, στέρησιν, ἀπελευθέρωσιν καὶ τὰ παρόμοια· ὡς Les Pyrénées séparent la France de l'Espagne. Au moment où la course des chevaux va commencer, toute la foule se range des deux côtés de la rue (Mme Staët). Je puis me passer de ton secours οὐκ ἔχω χρεῖαν τῆς βοηθείας σου. Défaites-moi (ἀπαλλάξατέ με) de cet homme.

β') Τὰ ἔχοντα τὴν ἐννοίαν τοῦ λαμβάνειν recevoir, ἀπαιτεῖν exiger, προσδοκῶν attendre, προσκτάσθαι acquérir, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὡς La vertu est le seul bien qu'il ait hérité (κληρονομεῖν) de son père. Il a emprunté de l'argent à son oncle (παρὰ τοῦ θείου του). N'attendez de lui rien de grand. Quelle satisfaction (ίκανοποίησιν) exigez-vous de moi?

Δίπτωτα συντασσόμενα αλιατικῆς καὶ δοτικῆς.

§ 214. Τοιαῦτά εἰσιν ἐν γένει ἑκεῖνα ἐν τῶν μεταβατικῶν τὰ ὅποια πλὴν τοῦ ἀντικειμένου ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ τοῦ προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ὧφελειαν ἢ βλάβην τοῦ ὅποιου γίνεται ἢ πρᾶξις· ως on a accordé (ἔδωκαν) une récompense à ce soldat. Il nous fait la guerre (πολεμεῖ ἡμᾶς) depuis longtemps οὗτοι:

α') Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόναι: donner, πέμπειν envoyer, λέγειν dire, προτάσσειν ordonner, παραγγέλλειν commander καὶ τὰ τοιαῦτα· π. χ. va, sans-culotte, (πατριῶτα) va, je te cède (παραχωρεῖν) la place (Ponsard). Le consul a écrit au sénat (γερουσία): Tu m'as demandé quelques soldats; je te les envoie (Ségur). Il nous adressa une question ἀπηύθυνεν ἡμῖν ἐρώτησιν. Soit que Dieu élève les trônes, soit qu'il les abaisse, soit qu'il communique sa puissance aux princes, soit qu'il la retire à lui même et ne leur laisse que leur propre foiblesse, il leur apprend leurs devoirs d'une manière souveraine et digne de lui (Bossuet). Mon dévoir me l'ordonne. Il n'a commandé aucun préparatif.

β') Τὰ ἀντωνυμικὰ τὰ σημαίνοντα ἐνασχόλησιν. κλίσιν ἢ διάθεσιν πρός τι καὶ ἐν γένει τὰ ἐνέχοντα ὑπὸ γενικωτέραν σημασίαν τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόναι: ἢ λαμβάνειν, οἴει εἰσι τὰ s'exercer ἐξασκεῖσθαι, se méprendre παραγνωρίζειν, se prêter δανείζεσθαι, ἐνδιδόναι, se fier ἐμπιστεύεσθαι, s'intéresser ἐνδιαφέρεσθαι, s'attendre προσδοκεῖν, se préparer ἐποιμάζεσθαι, s'attaquer παροτρύνειν, ἐναμιλλαζεῖσθαι: π. χ. Il s'exerce au maniement des armes ἀσκεῖται: εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ὅπλων (εἰς τὰ ὅπλα). Il se prête aux plaisirs de ses amis χαρίζεται: τοῖς φίλοις, Ne nous fions qu'à nous, voyons tous avec nos yeux (Voltaire). Il faut s'attendre aux censures (ἐπίκρισις) du monde quand on ne veut pas suivre ses exemples (Massillon).

Διπτωτα συντασσόμενα διπλῆ αἰτιατικῆ.

§ 215. Διπλῆ αἰτιατικῆ συντάξεων ταῦτα:

α') Τὰ ἐνεργητικὰ τῶν ἔχοντων τὴν ἔννοιαν τοῦ καλεῖν, ὄνομαζειν,
ἐκλέγειν, ἀνακηρύττειν καὶ τὰ παρόμοια· τῶν δύο αἰτιατικῶν ἡ μὲν
μία σημαίνει τὸ πρόσωπον, ἡ δὲ ἄλλη τὸ ὄνομα, τὸ ἀξιωμα, τὸ
ὑπούργημα κτλ. Παρατίθεμεν τὰ μᾶλλον συνήθη τούτων.

nommer		couronner	στέφειν
créer	ὄνομαζειν	proclamer	ἀναγορεύειν
élire	ἐκλέγειν	faire	
appeler	καλεῖν	rendre	καθιστάναι
constituer	διορίζειν	croire	νομίζειν,
déclarer	ἀνακηρύττειν	juger	θεωρεῖν

π. χ. Il embrassa ce garde et le créa colonel sur-le-champ (πάραυτα) (Voltaire). Pourtant je l'ai fait général en chef (ἀρχηστράτηγος) (Ségur).

β') Τὰ δήματα voir, trouver, remanquer, montrer^ο, représenter, peindre καὶ τὰ παρόμοια ἔχουσιν ὡς δευτέραν αἰτιατικὴν μετοχὴν σημαίνουσαν θέσιν, κατάστασιν· οἷον je vous trouve aujourd'hui bien raisonnante, (σκεπτικὴ) Madame. Je le vis blessé à mort. Je trouvai cent lorgnettes (δίοπτρα) dressées contre ma figure. Je représentai cette femme assise sur le . . .

Σημ. Ή μετοχὴ αὕτη ἔστιν ἡ ἑλληνικὴ κατηγορηματικὴ μετοχὴ ἀποδιδομένη εἰς τὸ ἀντικείμενον μετὰ τὰ αἰσθητικά, δεικτικὰ καὶ δηλωτικὰ δήματα, οἷα εἰσὶ τὰ προειρημένα voir montrer κτλ. (ἰδεὶ συντακτ. Γ. Παπαθασιλείου § 275 σημ. 1).

*Ρήματα ἀλλάσσοντα σημασίαν κατὰ τὴν διάφορον αὐτῶν σύνταξιν.

§ 216. Τὰ μᾶλλον συνήθη τῶν τοιούτων δήματων εἰσὶ τὰ ἔξης:

Aider συντασσόμενον αἰτιατικῇ μὲν συντασσόμενον σημαίνει βοηθεῖν τινα ἀπλῶς καὶ ἀστέρως· ὡς je l'ai aidé toutes les fois qu'il a eu recours (προσέτρεξε, κατέψυγε) à moi. Αἰτιατικῇ δὲ σημαίνει βοηθεῖν τινι ἐν ὥρισμένη τινὶ περιπτώσει, ἵνα κατορθώσῃ τι· ὡς aidez lui à son lever ce fardeau (Académie).

Aimer συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ ἀπαρεμφάτῳ μετὰ τῆς ἡ ύπὸ τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημαίαν τοῦ ἀγαπᾶν, ἀρέσκεσθαι· ως il aime à chasser; τὸ δὲ aimer mieux συντάσσεται μετὰ δύο ἀπαρεμφάτων, ὃν τὸ δεύτερον λαμβάνει πρὸ αὐτοῦ τὸ que de καὶ σημαίνει προτιμῶν· ως j'aime mieux mourirque de trahir un ami; τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχεται καὶ τὸ préférer ὅπερ ἐστὶ ταυτόσημον τῷ aimer mieux. Chercher αἰτιατικῇ μὲν σημαίνει ζητεῖν τινα ἢ τι· ἀπαρεμφάτῳ δὲ μετὰ τῆς ἡ προσπαθεῖν, ἐπιμελεῖσθαι· ως qui cherchaient à signaler leur magistrature (Montesquier) ἐσπούδαζον, προσεπάθουν νὰ ποιήσωσι περίθλεπον, νὰ δοξάσωσι τὴν ἀρχήν, τὴν ὑπατείαν αὐτῶν.

Croire δοτικῇ προσώπου· ἔχειν πεποίθησιν εἰς τινα· ως croire aux médecins.

Croire δοτικῇ πράγματος· ἀποδιδόναι πίστιν εἰς τι· ως croire aux dogmes de l'église, à l'immortalité de l'âme, aux songes. Que voulez-vous? je crois à la médecine et à vous docteur (Scribe).

Croire αἰτιατικῇ προσώπου· πιστεύειν τινὰ εἰς ὅσα λέγει· ως croire les médecins πιστεύω εἰς ὅσα λέγουσιν οἱ Ἰατροί.

Croire αἰτιατικῇ πράγματος· πιστεύω τι (ώς ἀληθές)· ως croire les oracles· π. χ. J'obeis sans rien craindre et j'en crois les oracles (Voltaire).

Croire en· ἐπὶ θρησκευτικῆς ἐννοίας λέγεται ἐπὶ τῶν δύο ἐκφράζεων croire en Dieu, croire en Jésus-Christ.

Demander αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ· α' ζητεῖν τι παρά τινος. Napoléon écrivit au Sultan Sélim; Te m'as demandé quelques officiers je te les envoie.

Quel changement! Jadis vos soupirs et pleurs.

Ne demandaient du ciel que du sang, des vengeurs (ἐκδικητὰς) (C. Delavigne).

β' ἐρωτῶν τινά τι· je vous demande le nom de cet homme.

Demander αἰτιατικῇ προσώπου ἢ πράγματος· ζητεῖν τινα ἢ τι· on demande Monsieur ζητοῦσι τὸν κύριον (ἴνα τῷ δικιάσωσι). On

demande des ouvriers (*έργατας*). ἐμπροθέτω ἀπαρέμφ. μετὰ τῆς à. On demande à parler à monsieur à l'instant (Scribe).

Veiller δοτικῇ πράγματος ἐπαγρυπνεῖν, φροντίζειν. veiller au salut de l'état (ἐπὶ τῆς σωτηρίας τοῦ κράτους).

Veiller αἰτιατικῇ προσώπου· veiller un malade προσνυκτερεύειν νοσοῦντι, Dieu veillera sur mes enfants.

Manquer de γενικῇ στερεῖσθαι: il manque de talent. Il a manqué de mourir παρ' ὄλιγον ν' ἀποθάνῃ.

Manquer δοτικῇ πράγματος μὴ ἔκτελεῖν, παραμελεῖν: il a manqué à sa parole, à ce qu'il a dit, à son devoir.

Manquer οὐδέτερον (πλημμελεῖν): chaque homme peut manquer.

Abuser αἰτιατικῇ προσώπου: ἀπατᾶν τινα.

Abuser γενικῇ προσώπου ἢ πράγματος: ποιεῖσθαι κατάχρονι: ως il abuse de son autorité (έξουσία).

Changer αἰτιατικῇ, παραβάλλειν τι. Luther a changé la religion dans une partie de l'Allemagne.

Changer γενικῇ λαμβάνειν τι ἀντὶ ἄλλου ὅπερ εἶχε, ἀλλάσσειν: il a changé de chemise, d'opinion. Cet homme a changé de religion.

Changer ἀμετάθατον: μεταβάλλεσθαι. Les hommes changent souvent. Comme (πῶς, πόσον) vous avez changé depuis que je ne vous ai vus.

Payer α') αἰτιατικῇ β') αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ καὶ γ') γενικῇ: πληρώνειν κατὰ τὰς τρεῖς συντάξεις. Je l'ai payé. Il fallait payer les trois kilos que cette malle (κιβώτιον) a pesé (εζύγισεν, εἶχε βάρος). J'ai payé une grande somme à mon avocat. Il a payé sa hardiesse (τόλμη) de sa liberté, de sa vie (διὰ τῆς ἐλευθερίας του, διὰ τῆς ζωῆς του, ἦτοι ἀπώλεσε τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ζωήν του. Ce général paye de sa personne (ἀνδραγαθεῖ, ῥιψοκινδυνεύει..)

Toucher αἰτιατικῇ προσώπου ἢ πράγματος: ἐγγίζειν, πλησιάζειν, λαμβάνειν: ως Quand on est serré à table on touche ses voisins du coude (ἀγκών). On crut qu'il en voulait sa part,

(μερίδιον) et les ministres lui offrirent une place qu'il accepta et une somme qu'il toucha.

Toucher δοτικὴ ἐφάπτεσθαι· ως Dans un musée on ne doit pas toucher aux statues aux tableaux qu'on regarde.

Le soir elle eut grand dégoût,

Et ne put au souper toucher à rien du tout (Molière).

Toucher à une somme, au capital ἀρχίζω νὰ δαπανῶ ἐκ τινος ποσοῦ πεφυλαγμένου, ἐκ τοῦ κεφαλαίου.

Persuader α') αἰτιατικὴ β') αἰτιατικὴ καὶ γενικὴ καὶ γ') δοτικὴ καὶ ἀπαρεμφάτῳ μετὰ τῆς de ἡ ἀναλελυμένῳ ἀπαρεμφάτῳ ἐν πάσαις ταύταις ταῖς συντάξεσι σημαίνει καταπείθειν οἶν.

Rien ne persuada plus efficacement (ἀποτελεσματικώτερον) les hommes que l'exemple. Il m'a persuadé de la sincérité de ses intentions (περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν προθέσεων αὐτοῦ) (Académie). Il avait persuadé à cet homme de faire cela. Elle avait persuadé mon père que dans mon intérêt même, on ne pouvait confier (ἐμπιστεύεσθαι) à un jeune homme une affaire aussi importante (σπουδαίαν) (Scribe).

Περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν.

Προσωπικά.

§ 217. Περὶ μὲν τῆς εἰς δύο μέρη διαιρέσεως τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, τῆς κλίσεως αὐτῶν κτλ. ἐγένετο λόγος ἐν τῷ οἰκείῳ κεφαλαίῳ τοῦ α' μέρους περὶ δὲ τῆς συντακτικῆς αὐτῶν χρήσεως ἐν τῇ προτάσει, ἦτοι περὶ τῆς θέσεως, ἐπαναλήψεως καὶ παραλείψεως αὐτῶν ἐλέγχθησαν ἀρκοῦντα ἐν ταῖς παραγράφοις 162, 174, 174, α. 177 α. σελ. 170, α. 179, σελὶς 173, 6. Προστίθεμεν δ' ἐνταῦθα μόνον τοὺς ἔξης κανόνας.

α. "Οτε αἱ συνεπτυγμέναι δοτικαὶ με, te, !e, κλ. εἰσὶν ἀντικείμενον ἀπροθέτου ἀπαρεμφάτου μονοπτώτου ἡ διπτώτου ῥήματος, δύνανται νὰ τεθῶσιν ἡ πρὸ τοῦ ῥήματος ἐξ οὐ τὸ ἀπαρέμφατον ἔξαρται, ἡ πρὸ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ἀν μὴ παραβλάπτηται ἡ ἐννοια π. χ. Il me le veut persuader ἡ il veut me le persuader θέλει

νά με πείση εἰς τοῦτο, περὶ τούτου. Οὐχὶ δύως καὶ ἐν τῷ *jil* me faut écrire διότι τοῦτο μὲν σημαίνει ὅτι ἔγώ ἔχω ἀνάγκην νὰ γράψω, τὸ δὲ il faut m'écrire ὅτι πρέπει νά μοι γράψωσι.

6. Ἐξαιροῦνται τὰ ἄρματα faire, sentir, entendre, voir, ἐν οἷς αἱ προσωπικαὶ προηγοῦνται πάντοτε τοῦ ἄρματος· ως je le leur ai laissé à exécuter. Je les ai entendus crier. Je le vois écrire. On le lui a fait dire. Je le sens venir. "Οταν δὲ ἤημα τι ἔχη δύο ἀπολύτους προσωπικὰς ἀντωνυμίας η μίαν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν καὶ ἐν οὐσιασικόν, εἰ μὲν ταῦτα εἰσιν ἀντικείμενα τούτου, ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ τοῦ ἄρματος συνημμένη ἀναφερομένη εἰς ταῦτας· ως οι nous a dupé moi et toi καὶ οὐχὶ on a dupé . . . je vous (η je te) souhaite la bonne année à toi et à ton frère· εἰ δ' αὗται εἰσιν ὑποκείμενα, οὐκ ἔστιν ἀνάγκη τῆς συνημμένης προσωπικῆς· ως Monsieur votre oncle et moi sommes de vieilles connaissances. Lui et elle sont sortis. Albert et moi sommes tombés d'accord ἐμείναμεν σύμφωνοι: (Molière).

Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.

§ 218. Θεωροῦμεν ἀρκοῦντα τὰ ἐν § 112 εἰρημένα.

Κτητικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ κτητικὰ ἐπίθετα.

§ 219. "Οπως τὸ ἄρθρον οὕτω καὶ τὸ κτητικὸν ἐπίθετον πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ η καὶ πρὸ δύο ἐπίθετων δὲλως διαφόρου σημασίας· ως Mon arc, mes javelots, mon char, tout m'importe τὸ τόξον μου, τὰ βέλη μου, τὸ ἄρμα μου, τὰ πάντα μ' ἐνοχλοῦσι: (Βαρύνουσι) (Racine). Ἐπὶ συνωνύμων η περίπου ταυτοσήμων ἐπίθετων τὸ κτητικὸν ἐπίθετον δὲν ἐπαναλαμβάνεται· ως Vos bons et loyaux (εὐσυγείδητοι) services (Académie).

α. Δύο κτητικὰ ἐπίθετα διαφόρων προσώπων, ως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, δὲ ίδικός μου καὶ δὲ ίδικός σου πατέρο, η γαλλικὴ δὲν ἐπιτρέπει· ἀνάγκη τὸ δεύτερον εἰ μέν ἔστι μόνον, ν' ἀντικαταστῇ διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας, ως mon jardin et le vôtre, εἰ δ' ἔχει ως προσ-

διορισμὸν οὐσιαστικὸν κατὰ γενικήν, πρέπει νὰ προηγηθῇ αὐτῆς ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία· ως notre maison et celle de votre oncle (καὶ ἡ τοῦ θείου σας).

6. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰ συγκριτικά· ως votre jardin est plus beau que celui de votre voisin.

γ. Ἐν τῇ συγήθει δηλιόια μεταχειρίζονται ἐνίστε τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιθετικῶς, ἥτοι ὅνευ ἄρθρου, ἢ προτάσσουσιν αὐτῆς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν υπὲ καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει προηγεῖται τῆς ἀνάρθρου κτητικῆς οὐσιαστικὸν τι· ως Cette invention (ἐφεύρεσις), est mienne· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἢ κτητικὴ προηγεῖται τοῦ οὐσιαστικοῦ· ως un mien parent εἰς συγγενής μου.

δ. Τὸ κτητικὸν ἐπιθετον ἐνισχύεται ἐνίστε διὰ τῆς δοτικῆς τῆς προσωπικῆς· ως mon opinion à moi, votre idée à vous.

ε. Η λοιπὴ σύνταξις τῶν κτητικῶν ἀντωνυμῶν ἔστιν ἡ αὐτὴ καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ.

ζ. Τὰ κτητικὰ ἐπιθετα son, sa, ses, leur, leurs, ἐνίστε ἀντικαθίστανται διὰ τῆς ἐπιφρηματικῆς ἀντωνυμίας en ἐπὶ πραγμάτων καὶ ὅταν αὕτη προσδιορίζῃ τὸ ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον, δὲν προκύπτῃ δὲ καὶ ἀσάφειά τις ἢ ἀμφιβολία ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῆς· οἷον cette terre me plaît, le sol (ὑποκ.) en est (ἐντὶ son sol est) fertile (γόνιμον). Fondons une colonie dans cette contrée, j'en connaît le sol (ἀντικείμ.) ἀντὶ τοῦ je connais son sol.

η. Τὰ κτητικὰ ἐπιθετα παραλείπονται ἐνίστε.

α') Ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος· ως Il me donna la main (ἐντὶ sa m.)· ως καὶ παρ' ἡμῖν μοῦδωκε τὸ χέρι· j'ai mal à la tête (ἐντὶ à ma t.).

Ἐξαίρεσιν ἀποτελῆ τὸ tout μετὰ τὸ ὅποιον ἐπαναλαμβάνεται· τὸ κτητικὸν ἐπιθετον· οἷον Je l'aime de tout mon coeur. J'ai couru de toutes mes forces. Je m'oppose de tout mon pouvoir.

β') "Οταν ἂλλη τις τῆς προτάσεως λέξις δηλητὴ τὴν σχέσιν τῆς κτήσεως ως avez-vous reçu la lettre que je vous ai écrite?

γ') Ἐπὶ τῶν ῥημάτων changer καὶ redoubler· ὅπως λέγομεν καὶ ἡμεῖς ἂλλαξα πουκάμισον, θρησκείαν κλ. j'ai changé de chemise. Il a changé de religion.

Il redouble d'efforts διπλασιάζει τὰς προσπαθείας, τὰς δυνάμεις αὐτοῦ.

**Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ δεικτικὰ
ἐπίθετα.** (Ἔδε § 114).

§ 220. Τὸ δεικτικὸν ἐπίθετον ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἑνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν· ως Ces flambeaux ce bûcher (ἢ πυρά), cette nuit enflammée.

Ces aigles, ces faisceaux (φάλδοι) ces peuples, cette armée? (Racine). Περὶ τοῦ ce ἵδε § 161, α. περὶ τῆς celui § 249, α'.

α. Τὰ celui-ci, celui-là δὲ δύνανται νὰ προηγῶνται τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας εἰμὴ μόνον ὅταν προηγήται τούτων τὸ c'est, c'est celui-là qui me l'a dit. ἢ ὅταν τὸ δεικτικὸν χωρίζηται τῆς ἀναφορικῆς διὰ τοῦ φήματος· ως celui-là est heureux qui est content.

β. Τὸ ceci, cela λέγονται μόνον ἐπὶ πραγμάτων προηγουμένων δὲ δύο οὐσιαστικῶν ἢ μὲν cela ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπωτέρω ἢ δὲ ceci εἰς τὸ ἔγγυτέρω· ως le corps périt et l'âme est immortelle; cependant on néglige celle-ci et tous les soins sont pour celui-là.

γ. Εὰν ὅμως δὲν προηγήται οὐσιαστικόν, προτιμᾶται συνήθως τῆς ceci ἢ cela, ἢτις κοινῶς συγχοπτομένη γίνεται: ça ως cela ne se comprend pas. Comment ça-va-t-il? ça va bien, ça va mal. C'est ça μάλιστα, ἀληθῶς. Rien que ça? οὐδὲν πλέον τούτου? μόνον σοῦτο?

**Ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ ἐρωτηματικὰ
ἐπίθετα** (§ 116).

Quel.

§ 221. Ἡ quel λέγεται ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, οὐδεμίαν δὲ οὔχει ως πρὸς τὴν σύνταξιν διαφορὰν τῶν ἀντιστοίχων ἐλληνικῶν ἀντωνυμιῶν· ως Quelle était donc sa propriété? Quels étaient ses motifs? χρησιμεύει δὲ ως ἐν τῇ ἐλληνικῇ καὶ πρὸς δήλωσιν θαυμασμοῦ.

ώς quel malheur! quelle pitié! quelle horreur! De vices, de vertus quel étrange assemblage! à quel effroi honteux! là quel brillant courage! (C. Delavigne Louis XI).

Qui.

§ 222. Τίθεται: ἐπὶ εὐθεῶν καὶ πλαγίων ἔρωτήσεων, μόνον δ' ἐπὶ προσώπων· ώς qui te rend si hardi de troubler mon breuvage? (*ποτόν*). (La Fontaine). Qui demandez-vous? Je ne me rappelle pas qui est venu. Je sais qui vous préférez. De qui Alexandre était-il fils? 'A qui est ce manteau? De qui avez-vous reçu cela?

Τίθεται: ἐνίστε ἀντι τῆς qui ἡ περιφράσις qui est-ce qui, qui est-ce que· ώς qui est-ce qui est venu? τίς ἥλθε; Dites nous qui est-ce que nous pouvons choisir pour notre roi? (Fénelon).

Que.

§ 223. Ή que λέγεται μόνον ἐπὶ πραγμάτων καὶ ἐπ' εὐθείας ἔρωτήσεως κατ' ὄνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν κατ' ὄνομαστικὴν μὲν μόνον ώς κατηγορούμενον τοῦ être καὶ τῶν ὅμοίων αὐτῷ (§ 186, a). ώς que suis-je? Que deviendrons-nous? καὶ ώς ὑποκείμενον ἀπροσώπου ῥήματος· ώς qu'-y a-t-il? Κατ' αἰτιατικὴν δὲ μετὰ παντὸς ῥήματος· ώς que voulez-vous? que vous-a-t-il donné? 'Επὶ δὲ πλαγίας ἔρωτήσεως μόνον πρὸ ἀπαρεμφάτου δύναται νὰ τεθῇ· ώς je ne sais que dire, que faire.

α. Δύναται δὲ καὶ αὕτη ν' ἀντικαταστῆ διὰ τῆς περιφράσεως qu'est-ce que ἡ διὰ τῆς ἔτι μακροτέρας qu'est-ce que c'est que; oïlo qu'est-ce que c'est que ça? πάντων τούτων μενόντων ἀνεξηγήτων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ· ώς qu'est-ce qui te désespère? τί (έστιν ἐκεῖνο ὅπερ) εις ἀπελπίζει; qu'est-ce-que vous dites? Voulez-vous que je vous apprenne la logique? qu'est-ce que c'est que cette logique (Molière). Un coup de sabre, qu'est-ce que c'est que ça pour un homme? (Augier),

β. Γίνεται δὲ χρῆσις τῆς que καὶ ἐπὶ θαυμασμοῦ· ώς que de

monde? τι κόσμος; que je suis malheureux! je ne puis fermer l'oeile (Regnard)

γ. Ἐπειδὴ δὲ οὐτίς οὐτε προθέσεως μεταχειρίζονται ἐπι τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς τὴν quoi, de quoi, à quoi. ὡς à quoi pensez vous? de quoi s'agit-il? περὶ τίνος πρόκειται;

Lequel.

§ 224. Λέγεται ἐπὶ τε προσώπων καὶ πραγμάτων καὶ ἐν εὐθείαις καὶ πλαγίαις ἑρωτήσεσιν διαφέρει δὲ τῆς qui κατὰ τοῦτο· ὅτι διὰ μὲν τῆς qui ἐκφέρεται ἀπόλυτος καὶ ἀδριστος ἑρώτησις (§ 222). διὰ δὲ τῆς lequel ἑρωτῶμεν περὶ δύο ή πλειόνων ώρισμένων ἀντικειμένων, ἀπερ προηγοῦνται η ἔπονται αὐτῇ. ὡς un empereur ou la république, lequel est le plus de votre goût ? (P. L. Courier). Lequel de ces journaux lit-il ? j'ai d'autres occupations qui me conviennent davantage. Et lesquelles ?

Quoi.

§ 225. Λέγεται πάντοτε ἐπὶ πραγμάτων ἀλλὰ μόνον ἐλλειπτικῶς, ητοι οὐσιαστικοῦ, ἵδις ἐν ἐπιφωνηματικαῖς προτάσεσι δηλούσαις θαυμασμόν· οἷον Vous voulez quelque chose? quoi donc? quoi de plus malheureux que sa situation; Tι δυστυχέστερον (τῆς θέσεως καταστάσεώς) του !

α. Τίθεται δὲ καὶ ἐν τέλει τῆς φράσεως ὡς ζημεσον ἀντικειμενον ἐν ταῖς πλαγίαις ἑρωτήσεσιν. ὡς Il a apporté je ne sais quoi; Il a je ne sais quoi.

β. Τὸ ἑρωτᾶν διὰ τοῦ quoi (=Τι εἴπατε;) καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἔκουσε η δὲν ἐνόησε τις οὐκ ἔστιν εὐγενές, ὡς καὶ τὸ ἥμετερον τι; αἱ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εὔχρηστοι ἐκφράσεις εἰσὶν Plait-il? monsieur? Vous dites, monsieur? Vous disiez madame? η ἀπλῶς Monsieur? Madame? ὅπερ καὶ συνηθέστερον.

Αναφορικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ ἀναφορικὰ
ἐπίθετα (§ 115).

Qui.

§ 226. Ή qui ἔστιν ἡ συνηθεστάτη τῶν ἀναφορικῶν ἀπαντᾷ δ' ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ μὲν qui κατ' ὄνομαστικήν, ἦτοι ὡς ὑποκείμενον, ἡ δὲ
que κατ' αἰτιατικήν, ἦτοι ὡς ἀντικείμενον καὶ τίθεται ἐπὶ προσώπων
καὶ πραγμάτων ὡς la flatterie (*κολακεία*) est une fausse (*κίβδη-
λον*) monnaie qui n'a de cours (*ὅπερ δὲν κυκλοφορεῖ*) que par
notre vanité (la Rochefoucauld). L'hypocrisie est un hommage
(λατρεία) que le vice rend à la vertu (la Rochefoucauld).

α. Ἐν τούτοις δύναται καὶ ἡ qui νὰ ἡ πτώσεως αἰτιατικῆς καὶ
ἡ que ὄνομαστικῆς ἡ μὲν qui μετὰ προθέσεων, ὡς μὴ δεχομένης
ποτὲ τῆς que προθέσεις ὡ. celui pour qui je plaide (*δικάζομαι,*
συνηγορῶ) ἡ contre qui . . . ἡ δὲ que ἔστιν ὄνομαστικῆς ἐπὶ τῶν
ἀπροσώπων, δόποτε τίθεται πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς τριτοπροσώπου il· ὡς
ce qu'-il faut ! qu'-est - ce - qu'il y a ? ἡ ὅταν προηγουμένου τοῦ
κατηγορουμένου τίθεται ἀμέσως μετ' αὐτῷ, ὡς ἐπὶ τῶν θαυμαστικῶν
προτάσεων π. χ. aveugle que tu es ! fou que tu es !

β. Τίθεται πρὸς τούτοις ἡ qui καὶ ὅτε εἰς παραθετικὸν (Συντ.
Παπαθασιλείου § 13, α'. καὶ β'). ἡ ἐπιθετικὸν διορισμὸν προστίθεται
καὶ ἄλλος δι' ὀλοκλήρου (*ἀναφορικῆς*) προτάσεως συνδεομένης μετὰ
τοῦ προηγουμένου διὰ τοῦ et ἡ mais ; ὡς le duc de Châtillon,
gouverneur du dauphin (= τοῦ πρωτοτόκου γένους τοῦ βασιλέως
τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου XV), et qui avait conseillé à ce prince
d'aller à Metz (Γραμ. σελὶς 26 z) fut disgracié ἐπεισε εἰς τὴν δυσ-
μένειαν, ἀπώλεσε τὴν εύνοιαν αὐτοῦ. Un homme aveugle, mais qui
sait lire et écrire, nous instruira.

γ. Τίθεται δὲ ἀπολύτως, ἦτοι μὴ ἀναφερομένη εἰς προηγούμενον
οὐσιαστιστικὸν ἡ δεικτικόν, idīq δὲ ἐπὶ παροιμιῶν καὶ γνωμικῶν ὡς
qui se ressemble s'assemble δύοις δύοις φίλοις qui veut
mourir ou vaincre est rarement vaincu (Corneille) δύτις θέλει..

Σημ. Τὸ ἀπόλυτον τούτο ἔστι φαινομενικόν, διότι εὐκόλως ἐννοεῖ

τις ὅτι παρελείφθη τὸ δεικτικὸν celui, οὗτος celui qui veut. (ἰδὲ καὶ § 220, α).

δ. Η qui ἐπαναλαμβανομένη σημαίνει ἄλλος μέν, ἄλλος δέ, δέ μέν, δέ δέ, τινὲς μέν, τινὲς δέ· ως ils se saisirent qui d'une épée, qui d'une pique ήρπασαν ἄλλος μὲν ἔφος, ἄλλος δὲ λόγχην. ils étaient dispersés qui ça qui là ήσαν διασκορπισμένοι: τινὲς μὲν ἔνθεν τινὲς δὲ ἔνθεν.

Lequel, dont, où.

§ 227. Αἴαν περιωρισμένη ἔστιν ἡ χρῆσις τῆς lequel καὶ τιθεμένη ώς ὑποκείμενον, οὗτοι κατ' ὀνομαστικήν, παρίστησιν ἐπὶ τὸ ζωηρότερον τὸ μεθ' οὐ τιθετται· η φράσις π. χ. L'éloquence est un don de l'âme, a dit La Bruyère, lequel nous rend (καθίστησιν ἡμᾶς) maîtres du cœur et de l'esprit des autres ισοδυναμεῖ τῇ l'éloquence est un don de l'âme, et ce don nous r. m. . . Η δὲ αἰτιατικὴ ἀπαντᾷ μόνον μετὰ προθέσεων ώς je connais la famille pour laquelle je sollicite (ἐκλιπαρεῖν) votre charité (ἔλεημοσύνη). Ici s'élève un jet d'eau (πιδαξ) dans lequel on voit les couleurs de l'arc-en-ciel.

α. Αἱ δὲ γενικαὶ duquel, de laquelle, desquels, desquelles. τιθενται: μόνον ὅταν προηγῆται: αὐτῶν ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς ἐξ οὐ ἔξαρτωνται, ἄλλως τιθεται: πανταχοῦ η dont ώς c'est cet homme-là par les bienfaits duquel nous sommes devenus heureux. C'est cet homme là dont les bienfaits nous rendent heureux. Η δὲ σύνταξις τῶν δοτικῶν auquel, à laquelle κτλ. ἔστιν η αὐτὴ καὶ ἐν τῇ ἔλληνικῇ οἷον je vous recommande ce livre auquel je tiens beaucoup. Τιθενται: δὲ πᾶσαι αἱ πτώσεις τῆς lequel ἐπὶ τε προσώπων καὶ πραγμάτων, ώς ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καταφαίνεται.

β. Ἐνιστε ὅμως τιθεται κατ' ἀνάγκην ἐν φράσεσιν ἐν αἷς η χρῆσις τῆς qui φέρει: ἀμφιβολίαν η ἀσάφειαν: ἐν τῇ φράσει π.χ. La femme de votre oncle qui est très charitable a adopté cet orphelin, η qui, καθάπερ μὴ διακρίνουσα γένος καὶ ἀριθμόν, δύναται ν' ἀνα-

φέρηται καὶ εἰς τὸ femme καὶ εἰς τὸ oncle διὰ τοῦτο λέγομεν la f. de votre o. laquelle est ch.

γ. Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ τὸ τοπικὸν ἐπίρρημα οὐδὲ προθέσεις, καὶ τὰς προθέσεις, de ḥ par, d'où, par où, καὶ τίθεται ως ἐπὶ τὸ πολὺ μεταφορικῶς ἀντὶ τῶν dans lequel· ως

Quelle est l'injuste cause

Du traitement étrange où mon retour m'expose? (C. Delavigne). La Californie d'où les Américains tirent à présent tant d'or.

Quoi.

§ 228. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀπαντᾷ πάντοτε μετὰ προθέσεων καὶ τίθεται μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀναφερομένη συνήθως εἰς τὰ δεικτικὰ ce, voici, voilà, rien· ως voilà de quoi il s'agit iδοὺ περὶ τίνος πρόκειται.

α. Μετὰ τοῦ avoir époncé un avareur dans une ville, tu as de la terre qu'il te offre, mais ce n'est pas assez pour vivre en paix (Aug. Thierry). Et cependant elle aurait de quoi être fière (Scribe).

Αόριστα ἐπίθετα καὶ ἀντωνυμίαι.

§ 229. Ἡ on μόνον ως υποκείμενον, εἴτε ἐν ἀρχῇ εἴτε ἐν συνεχείᾳ λόγου, δύναται νὰ χρησιμεύῃ ἐν τῷ λόγῳ (ἰδὲ § 117).

α. En tη συνδιαλέξει ἀντικαθίστησιν ἐνίστε τὴν vous; ως Si vous faites du tapage dans la rue les sergents de ville vous arrêtent ; ἀντὶ τοῦ si l'on fait du t . . . ως καὶ παρ' ἡμῖν ὅταν παραβαίνης τὸν νόμον τιμωρεῖσαι ἀντὶ τοῦ ὅταν τις π . . . Γίνεται δὲ τοῦτο ḥ ὅταν τις δὲν θέλῃ νὰ ὄνομάσῃ τὰ πρόσωπα ἀπερ ὑποπτεύουσι) de quelque chose, on me surveille, on n'a jamais

voulu me laisser sortir.—Qu'on s'éloigne, qu'on me laisse seul que l'on détale de chez moi=γκρεμίσου, φύγ' ἀπὸ δῶ. (Molière Av).

Tout.

§ 230. Μετ' ἀνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ὡς tout homme ισοδυναμεῖ τὴν πᾶσ, ἔκαστος.

α. Πλὴν δὲ τῆς ἀντωνυμικῆς καὶ ἐπιθετικῆς αὐτῆς χρήσεως λαμβάνεται καὶ ἐπιφρηματικῶς, ἐπομένως ἐστὶν ἀμετάθλητος καὶ σημαντεῖς ὅλως, ἐντελῶς.

α') ὅταν προηγῆται οὐσιαστικοῦ ἀνάρθρου ἢ ἐμπροθέτου, ὅπερ ἐστὶ κατηγορούμενον τοῦ ἔtre ἢ ἄλλου, ὑπαρξίᾳ σημαίνοντος ῥήματος· ὡς Eh bien commencez, nous sommes tout oreilles. Elle était tout en larmes. Ces armures (*πανοπλία*) sont tout d'acier (*χάλυψ*).

β. Πρὸ ἐπιθέτου ἀρσενικοῦ καὶ πρὸ τῶν θηλυκῶν ἐπιθέτων, ἀρχομένων ὅμως ἀπό φωνήσητος ἢ h ψιλοῦ· ὡς Ces messieurs sont tout prêts. Cette dame est tout affigée. Une tout autre maison. Ma tante est tout heureuse.

α. Ἄλλ' ὅτε τὸ θηλυκὸν ἐπιθέτον ἀρχεται ἀπὸ συμφώνου ἢ h διασέος τότε ἢ tout συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ἐπιθέτου· ὡς Cette dame est toute triste. Cette demoiselle est toute honteuse. Une toute petite maison.

β. Τίθεται δ' ἢ tout ἐπομένου τοῦ que ἐνίστε καὶ μετ' οὐσιαστικοῦ ἀντὶ τοῦ quoique, ἢ malgré que (ἰδὲ καὶ § 210 καὶ 211) τοῦ que συντασσομένου μεθ' ὁριστικῆς καὶ ἐπομένως ισοδυναμοῦντος τῷ καίτοι· ὡς Frédéric le grand, qui tout roi qu'il était, fut un penseur profond. (Andrieux).

Ouelconque. Quelque que, Quel que.

§ 231. H quelconque ἐπεται πάντοτε τῷ οὐσιαστικῷ αὐτῇς· ὡς Toutes les jouissances sont toujours précédées d'un travail quelconque (Me Campan). Donnez moi une ligne quelconque (Académie).

α. Ή δὲ quelque . . que εὕροιται μετὰ οὐσιαστικῶν ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων, τὰ διότια τίθενται μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ que, συντασσομένου μεθ' ὑποτακτικῆς καὶ ἂν μὲν ἀναφέρηται εἰς οὐσιαστικὸν μόνον, ἔτοι ὅγει ἐπιθέτου, συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατ' ἀριθμόν, ἐὰν δὲ εἰς ἐπιθέτου, ἢ οὐσιαστικὸν μετ' ἐπιθέτου, ἢ ἐπιρρημα, μένει ἀμετάθλητον. π. χ. quelques lumières (φῶτα, παιδεῖαν), quelques traits d'esprit que l'on ait, rien n'est si aisément de se tromper (Pascal). Quelque corrompues (διεφθαρμένος) que soient nos moeurs, le vice (*ἡ κακία*) n'a pas encore perdu sa honte (Massillon). Quelque fins politiques que fussent Burrhus et Sénèque ils ne purent deviner le cœur de Néron (Saint-Réal).

β. Πρὸ ἐπιθέτου ἀντὶ τῆς quelque τίθεται τὸ σι· ως Si bonnes qu'envers vous soient mes intentions . . . (Ponsard): ἐνίστε δὲ τίθεται καὶ ἡ tout, συντασσομένου ὅμως τοῦ que μεθ' ὑποτακτικῆς, ὅταν θέλωσι νὰ σημάνωσιν ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐπιθέτου ἰδιότης εὑρίσκεται ἐν μεγάλῳ βαθμῷ. ως L'espérance, toute trompeuse qu'elle est, sert au moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable (La Rochefoucauld).

γ. Ή δὲ quel que προηγεῖται πάντοτε τοῦ ἥγματος ἔτει καθ' ὑποτακτικήν· ἐν τῇ περιπτώσει τἀλήτῃ τὸ ὑποκείμενον ἢ ἔπειται τῇ ὑποτακτικῇ· ως quelle que soit votre influence . . . οἰαδήποτε καὶ ἂν ἡ ἡ ἐπιρροὴ ὑμῶν . . . ἢ τίθεται ὅλως ἐν ἀρχῇ καὶ ἐπαναλαμβάνεται διὰ τῆς προσωπικῆς τιθεμένης μετὰ τὸ que· ως votre influence quelle qu'elle soit . . .

Autrui.

§ 232. Ἀπαντᾷ μόνον μετὰ τῶν προθέσεων de ἡ à· ως respecter le bien d'autrui s'éhesse τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἄλλου. Ne faites pas à autrui ce que tu ne voudrais pas qu'il te fit à toi-même.

Même (§ 13).

§ 233. Ή ἐστὶν ἐπιθέτου σημαῖνον ταυτότητα ἢ δυοισότητα προσώπου ἢ πράγματος καὶ τότε προηγεῖται ως ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ οὐσια-

στικοῦ σύναρθρον καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ, ὡς Ce sont les mêmes livres que les vôtres énīote δὲ καὶ ἄναρθρον· ὡς On ne trouve pas deux hommes ayant même visage, mêmes traits, η ἐπίρηρημα καὶ ἐπομένως ἀμετάθλητον καὶ προηγεῖται· η ἔπειται τοῦ οὐσιαστικοῦ η ἐνάρθρου, η μετὰ κτητικοῦ η δεικτικοῦ ἐπιθέτου, τιθέμενον πρὸς ἔμφασιν καὶ ἴσοδυναμοῦν τῷ καὶ αὐτὸς ἀκόμη, καὶ μᾶλιστα· ὡς même les ennemis lui rendent justice. Ses amis ses parents même le blâment. Ces mures même, seigneur peuvent avoir des yeux (Racine).

α. Ως τιθέμενον δὲ πρὸς ἔμφασιν δύναται· νὰ προσδιορίζῃ καὶ ξλλο μέρος λόγου· οἷον ἐπίθετον· ὡς il fait des fautes, même les plus grossières κάμνει λάθη καὶ μᾶλιστα χονδροειδέστατα· η ἐπίρηρημα· ὡς alors même (καὶ τάτε ἀκόμη) il se défendit encore κλπ.

β. Σχηματίζει· δὲ μετὰ τῆς προθέσεως ἡ καὶ τοῦ ῥήματος ἔτειρ καὶ τὴν ῥηματικὴν ἔκφρασιν il est à même, σημαίνουσαν δύνασθαι, εἴναι ἐν καταστάσει νά... καὶ συντασσομένην ἐπομένως μετ' ἀπαρεμφάτου· ὡς il est à même de le faire, il est riche (ἰδε καὶ § 112).

Περὶ ὄντας.

§ 234. Η ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλουμένη ἐνέργεια, πάθος η καταστασις παρίσταται α') ὡς βεβαία, ὡς δυνατή, ὡς ἀμφίθολος, ὡς εὐχή, ὡς προσταγὴ κλπ. καὶ β') ὡς γινομένη κατὰ διάφορα χρονικὰ σημεῖα· τὸ μὲν πρῶτον ἐκφέρεται διὰ τῶν ἐγκλίσεων, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τῶν χρόνων.

Περὶ τῶν ἐγκλίσεων καὶ τῶν ἐν αὐταῖς χρόνων.

Οριστικὴ καὶ οἱ χρόνοι αὐτῆς.

§ 235. Αἱ δύο κυριώταται ἐγκλίσεις εἰσὶν η δριστικὴ καὶ η ὑποτακτική, ὧν η μὲν ἐστὶν η ἐγκλισις τοῦ ἀληθοῦς καὶ βεβαίου, η δέ, καθάπερ παριστῶσα τὸ πρᾶγμα ὡς ἔξαρτώμενον ἔλλοθεν, δηλοῖ δτε καὶ η δι' αὐτῆς ἐκφερομένη ἔννοια ἐστὶ κατὰ τὸ μᾶλλον η ἡττον ἀμφίθολος.

Ἐκ τούτων ἔπειται ὅτι κατὰ γεννηκὸν κανόνα τὸ ῥῆμα πάσης δευτερευούσης, ἡ ἐξαρτωμένης προτάσεως δέον νὰ τεθῇ καθ' ὁριστικὴν μὲν ἐὰν ἡ δι' αὐτῆς παρίσταμένη πρᾶξις θεωρήται ως βεβαία, καθ' ὑποτακτικὴν δὲ ἐὰν θεωρήται ως ἀμφίθολος· δίὰ τοῦτο μετὰ τὰ ῥῆματα τὰ σημαίνοντα βεβαιώτητα ἡ ἀπόφασιν, ως τὰ arrêter, décider, τιθεται: ὁριστική.

Ἐγεστώς.

§ 236. Ἐχει τὰς αὐτὰς σημασίας ως καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ· ἔχουσι δ' οἱ Γάλλοι καὶ τὸν ἴστορικὸν ἐνεστῶτα· ως Carles XII se jette de sa chaloupe dans la mer : ses ministres . . suivent aussitot son exemple et marchent au rivage (Voltaire).

α. Τίθεται δ' ὁ ἐνεστώς οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ ἀορίστου, ως ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ λίαν προσεχοῦς μέλλοντος, ως τὸ παρ' ἡμῖν πήγαινε κ' ἔρχομαι. Je suis de retour dans un moment.

β. Γίνεται δὲ χρῆσις τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἐν τῷ ἡγουμένῳ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅτε τοῦτο παρίσταται: ἀπλῶς ως δυνατόν· ως Si j'entre dans la Laconie, je vous en chasserais tous (l'abbé Barthélemy).

Παρατατικός.

§ 237. Σημαίνει δ' τι καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ· ἐπὶ ἴστορικῶν δὲ γεγονότων σημαίνει συνήθειαν, ως les anciens Égyptiens embaumaient (ἐταρίχευον, συνείθιζον νὰ τ.) leurs morts, les Grecs et les Romains les brûlaient.

*Αόριστος α' (passé défini) καὶ παρακείμενος (passé indéfini).

α. Ὁ δὲ ἀόριστος α' καὶ δ παρακείμενος σημαίνουσιν ἀμφότεροι πρᾶξιν γενομένην ἐν τῷ παρελθόντι· διαφέρουσι δὲ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι δ μὲν ἀόριστος α' ἐκφέρει τὴν πρᾶξιν γενομένην ἐν χρόνῳ ἐντελῶς παρελθόντι καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὸ παρὸν ἔχουσαν· ως je visitai Rome l'année dernière ἐπεσκέψθην τὴν Ἀράβην τὸ παρελθὸν ἔτος· ὁ δὲ παρακείμενος δηλοῦ τὴν πρᾶξιν ως γενομένην ἐν χρόνῳ ἐντελῶς ἦ καὶ μὴ ἐντελῶς παρελθόντι· ως j'ai écrit mon thème, je l'ai écrit aujourd'hui ἔγραψα τὸ θέμα μου,

ἔγραψα αὐτὸ σήμερον· διὸ τοῦτο δὲ μὲν παρακείμενος δύναται νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ ἔποιστου α', οὐχὶ ὅμως καὶ τάναπαλιν.

'Αόριστος β'. (passé antérieur).

§ 238. Σημαίνει πρᾶξιν γενομένην μὲν ἐν τῷ παρελθόντι, ἀλλὰ πρὸ ἄλλης ἐπίσης παρελθούσης· ως quand j'eus lu ce livre je sorts; ôte εἶχον ἀνεγνωσμένον τοῦτο τὸ βιβλίον ἐξῆλθον· ἦτοι πρότερον ἀνέγνων καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον.

Méllor.

§ 239. Σημαίνει καὶ τὸ δέον γενέσθαι ἐμφαντικώτερον ἀντὶ τῆς προστακτικῆς· ως tu ne tueras pas où φανεύσεις, tu ne verseras aucun sang sur la terre (Lamartine).

Méllor τετελεομένος (*futur antérieur* ή *passé*).

§ 240. Σημαίνει πρᾶξιν μέλλουσαν, πλὴν γενησομένην πρὸ ἄλλης πρᾶξεως ἐπίσης μελλούσης· ως quand mon fils aura fini ses études il ira en Allemagne; ôtan δὲ σίδις μου θὰ ἔχῃ τελειώσει τὰς σπουδάς του, θὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ύποθετικὴ καὶ οἱ χρόνοι αὐτῆς.

§ 241. Η ὑποθετικὴ ἔχει μόνον δύο χρόνους τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν ἀόριστον. Ό ἐνεστῶς τῆς ὑποθετικῆς παρίστησιν, ως καὶ δὲ μέλλων τῆς δριστικῆς, πρᾶξιν τελεσθησομένην ἐν τῷ μέλλοντι ἀλλ' οὐτας μὲν παρίστησιν αὐτὴν ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθόν, ἐν δὲ μέλλων τῆς δριστικῆς μέλλουσαν ως πρὸς τὸ παρόν· γίνεται δὲ τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν ἔξης παραδειγμάτων· j'espérais qu'il viendrait ηλπίζον δτι θὰ ἤρχετο. Il assurera qu'il ne le ferait pas, εθεβαίωσεν δτι δὲν θὰ ἔπραττεν αὐτό· ἐὰν ἥδη τὸν παρατατικὸν j'espérais καὶ τὸν ἀόριστον il assura τρέψωμεν εἰς ἐνεστῶτα ή ἔννοια υποχρεοῦ ἡμᾶς ν' ἀντι-

καταστήσωμεν τὴν ὑποθετικὴν διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ νὰ εἴπωμεν J'espèrē qu'il viendra. Il assure qu'il ne le fera pas. θεν βλέπουμεν καταρανῶς ὅτι οἱ μέλλοντες viendra καὶ fera εἰσὶ μέλλοντες ὡς πρὸς τοὺς ἐνεστῶτας j'espèrē καὶ il assure, ἐνῷ οἱ ὑποθετικοὶ viendrait καὶ ferait εἰσὶ μέλλοντες ὡς πρὸς τοὺς παρελθόντας j'espérais καὶ il assura.

§ 242. Γίνεται δὲ χρῆσις τοῦ ἐνεστῶτος

α') Ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ὑποθετικοῦ σὶ ἐκφερομένων ὑποθετικῶν λόγων, ὃν τὸ ἐκ τῆς ὑποθέσεως ἔξαγόμενον ἀποτέλεσμα ἐκφέρεται ὡς μὴ πραγματικὸν (Συντ. Παπαθασιλείου § 239). ὡς J'abandonnerais tout si je savais ne pas réussir (Mme de Sévigné), ἦτοι ὅπως δηλώσῃ ὅτι πρᾶξίς τις ἥθελε γίνει ὑπό τινα συνθήκην ἢ ὅρους.

α. Ἐνίστε ἡ ὑποθετικὴ πρότασις περιέχεται ἐν ἀπαρέμφατῳ ἀναλελυμένῳ ἢ συνεπτυγμένῳ καὶ ἔξαρτωμένῳ ἐκ τῆς Conditionnel? ἦτις ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει προηγεῖται ὡς je vous serais obligé de me rendre ce service ὅπερ īσοδυναμεῖ τῷ si vous me rendez ce s.

6. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ Conditionnel passé. ὡς J'aurais été content d'obtenir votre suffrage. J'aurais aimé qu'on eût travaillé à former le coeur et l'esprit de la jeunesse.

γ. Ἐνίστε τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει μορφὴν ἐμπροθέτου διορισμοῦ. ὡς 'A voir les vers de Corneille si pompeux et ceux de Racine si naturels on ne devinerait que C. travaillait facilement et R. avec peine (Montesquieu) έάν τις ἥθελεν ἔδει....

ε') Ἐπὶ τῶν ἐρωτηματικῶν καὶ ἐπιφωνηματικῶν προτάσεων. ὡς Pourriez-vous me dire, monsieur...? Auriez-vous la bonté de...? Serait-ce possible !

γ') Ἀντὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ὁριστικῆς ἐν ἔξηρτημέναις προτάσεσιν, ὅταν ὁ λέγων θέλῃ νὰ ἔξενέγκῃ τὴν ἔννοιαν ὡς ἀμφίβολον ἢ ὅποπτον. ὡς On a dit que le général serait mort de sa blessure dans quelques jours. Ἐπὶ θετικῆς ὅμως ἔννοιας τίθεται ὁ μέλλων.

§ 243. Ο δὲ παρωχημένος (Conditionnel passé) διαφέρει τοῦ

ἐνεστῶτος, διότι ἡ διὰ τοῦ ἐνεστῶτος ἐκφερομένη πρᾶξις ἀνάγεται, ως προείπομεν, εἰς τὸ παρόν· ως Si j'avais de l'argent j'achete-rais une maison één en εἶχον (τώρα) χρήματα θὰ ἤγόραζον μήλαν οἰκίαν· ἐνῷ ἡ διὰ τοῦ παρωχημένου ἀνάγεται εἰς τὸ παρελθόν· ως si j'étais parti sur le-champ j'aurais été arrivé avant vous één εἶχον ἀναχωρήσει πάραυτα, ἥθελα φθάσει πρὸ ὑμῶν· διὰ τοῦτο κατὰ γενικὸν κανόνα τίθεται ὁ ἐνεστός, ὅταν ἐν τῷ ἡγουμένῳ ὑπάρχῃ παρατατικὸς ἢ ἀδριστος, ὁ δὲ παρωχημένος, ὅταν ὑπάρχῃ ὑπερσυντέλικος.

Προστακτική.

§ 244. Η προστακτικὴ δὲν εἶχε βεβαίως ἀνάγκην ἄλλου χρόνου, διότι ὅλη ἀνάγεται εἰς τὸ μέλλον, καὶ αὐτὸς ὁ ἀδριστος· π. χ. viens me voir έρχου νά με βλέπης. Venez me voir la semaine prochaine έλθετε νά με ιδητε....διὰ τοῦτο καὶ τίθεται ἐνίστε ὁ μέλλων ἀντ' αὐτῆς· ως tu ne tueras pas· κατὰ τὰ οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις (ἰδὲ καὶ § 239).

Υποτακτική.

§ 245. Η ὑποτακτικὴ ἀπαντᾷ ἐν τῷ λόγῳ α') αὐτοτελής, ἥτοι ἀνεξάρτητος καὶ β') ὑποτελής ἢ ἔξηρτημένη.

Τυποτακτικὴ ἀνεξάρτητος.

§ 246. Πράγματι ἀνεξάρτητος δὲν ἀπαντᾷ εἰμὴ μόνον·

α') Έν ταῖς φράσεσιν je ne sache pas οὐκ ἀν γινώσκομι, δὲν γινώσκω, καὶ que je sache καθ' ὅσον γινώσκω· ως Qui a donné l'ordre de tendre (νὰ στρώσωσι, κοσμήσωσι) ainsi cette salle ? Sire, personne, que je sache (Mérimée).

β') Έπὶ τῆς φράσεως τοῦ σκοποῦ τῶν φρουρῶν. Τίς εἰ ; Qui vive ; ἥτις μετέπεσε καὶ εἰς σημασίαν οὐσιαστικοῦ. N'entend on pas les qui vive des gardes ? (Béranger). On doit être toujours sur le qui vive πρέπει νὰ ἡ τις πάντοτε ἀγρυπνος, προσεκτικός.

γ') Έπὶ εὐχῶν ἄλλα μόνον ὄλιγα τινὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ ὡρισμένων τινῶν ῥημάτων ἀπαντῶσιν ἐν ταύτῃ τῇ χρήσει, τούτεστι τὰ puissent, puissé-je, puisse-tu, puissez-vous, (=εἴθε) vive, meure (mourir), périsse, périssent,

plaise, veuille καὶ τὸ soit èn ταῖς φράσεσι Dieu me soit en aide ! καὶ Ainsi soit-il (ἀμήν). (Ίδε καὶ § 162 δ'. καὶ σελὶς 166, 2ον).

§ 247. Καὶ ἄλλων ὥημάτων ἡ ὑποτακτικὴ ἀπαντᾷ ἀνεξάρτητος ἐπὶ εὐχῆς, ἄλλὰ μετὰ τοῦ συνδέσμου φημενούς· εἴστι δ' αὔτη ἡ ἀνεξάρτητος φαινομενική, διότι ὑπονοεῖται πάντοτε ὥημά τι ἐξ οὐ ἔξαρταται· ως Que je suis foudroyé Jupiter, si je mens (ψεύδωμαι), ἦτοι je souhaite que je...

Ὑποτακτικὴ ἔξηρτημένη.

§ 248. Πρὸς εὐκολωτέραν κατάληψιν τοῦ κεφαλαίου τούτου διαιροῦμεν αὐτὸν εἰς τρία μέρη α') εἰς ὥηματα ἀπαιτοῦντα ὑποτακτικήν, β') εἰς συνδέσμους συνταξομένους μεθ' ὑποτακτικῆς καὶ γ') εἰς τὴν χρῆσιν τῶν χρόνων αὐτῆς.

τον Ῥήματα ἀπαιτοῦντα ὑποτακτικήν.

§ 249. Ο συνήθης σύνδεσμος δι' οὐ ἡ ἔξηρτημένη πρότασις συνδέεται μετὰ τῆς κυρίας εἰστὶ α') δ que καὶ β') οἱ διὰ τῶν πολυπληθῶν αὐτοῦ συνήσεων ἡ παραβέσεων παραγόμενοι λοιποὶ σύνδεσμοι (§ 152 καὶ 153).

§ 250. Ῥήματα ἀπαιτοῦντα ὑποτακτικήν εἰσι.

α'). Τὰ σημαίνοντα ἀμφιβολίαν φόβον ἢ οἰονδήποτε ψυχικὸν αἴσθημα· οἷον χαράν, λύπην, θαυμασμόν· ως doutez-vous que je sois malade; Je suis ravis, monsieur, que votre fille ait besoin de moi. (Molière). On craint qu'avec Hector Troie un jour ne renaisse (ἀναγεννᾶσθαι) (Racine). Je regrette infiniment que tu ne puisses pas venir. N'est-tu pas surpris que je vienne de si bonne heure;

Σημ. 1η. Η μετὰ τῶν φόβου σημαντικῶν ὥημάτων διὰ τοῦ φημενού συνδεομένη πρότασις, λαμβάνει τὸ ἀρνητικὸν ne· ως je tremble qu'il ne revienne, je crains qu'il ne vienne· δταν ὅμως ἡ κυρία πρότασις ἡ ἀρνητική, ἢ ἐρωτηματικὴ ἐνέχουσα ἀρνητικὴν ἔννοιαν παραχλείπεται τὸ ne; ως je ne crains pas qu'il vienne. Peut-on craindre (=on ne craint pas) que des choses si généralement attestées fasse quelques impressions dans les esprits ?

6') Τὰ δοξαστικά, ἐφετικά, βουλητικά, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια

permettre, souffrir, trouver bon, demander, ἴδιᾳ δ' ὅτε τίθενται ἀρνητικῶς ή ἐρωτηματικῶς je voudrais que tu vinses une autre fois. Permettez, monsieur, que je vous réponde maintenant. Je ne crois pas que tu te sois trompé. Crois-tu qu'il se soit trompé.

Σημ. 2α. Ἐκ τῶν βουλητικῶν τὰ δηλοῦντα βέβαιόν τι καὶ ἀποφασισμένον ὡς τὰ convenir décréter résoudre, stipuler καὶ τὰ δῆμοις τούτοις ἀπαιτοῦσιν ἐν τῇ ἐξηρτημένῃ μέλλοντα τῆς δριστικῆς ή ὑποθετικήν· ὡς Il fut convenu que nous partirions le lendemain ; τούτοις δὲ ὅταν καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχῃ ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ πρακτέου τίθεται πάλιν ὑποτακτική· j'entends (énnōō, θέλω νὰ) que vous preniez une chambre dans mon hôtel (Montesquieu). Il veut que vous fassiez votre devoir.

γ') Τὰ σημαίνοντα παράκλησιν, ἐλπίδα, εὐχήν, σκοπόν, διατάγήν, ἀπαγόρευσιν· εἰς ταῦτα ὑπάγεται καὶ τὸ faire ὅταν σημαίνῃ γίνεσθαι αἰτιον, παροτρύνειν ἀναγκάζειν. (Mont. 55, 3). ὡς Je trouve mauvais que tu sortes à présent. Je désire que vous réussissiez. Je souhaite que vous vous portiez toujours bien. Espérez-vous qu'il vienne? Le ciel n'ordonne pas que je vive avec lui (Molière).

Σημ. 3η. Τὸ douter καὶ nier ἀρνητικῶς ἐκφερόμενα καὶ empêcher, εἴτε θετικῶς εἴτε ἀρνητικῶς ἀπαιτοῦσι τὸ ἀρνητικὸν ne ἐν τῇ ἐξ αὐτῆς ἐξηρτημένῃ ὑποτακτικῇ· ὡς Ne doutez pas que je ne suis toujours votre ami. Je ne nie pas que vous ne l'ayez fait. La pluie empêche que je ne sorte, καὶ la pluie n'empêche pas que je ne sorte ; τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τῇ ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς προστακτικῆς τῶν éviter καὶ prendre garde· ὡς prends garde que jamais l'astre qui nous éclaire ne te voie en ces lieux mettre un pied téméraire. (Racine) évitez qu'il ne vous parle, ἀλλὰ καὶ Il faut éviter qu'il n'arrive rien φυλακτέον ἵνα μηδὲν συμβήσεται. (Ισοκρ.).

δ') Ἀπρόσωπά τινα ῥήματα οἷα τὰ il convient, il faut, il importe, il semble, il vaut mieux, il suffit, il est à propos καὶ ἀπρόσωποί τινες ἐκφράσεις il est possible, il est nécessaire,

il n'est pas vraisemblable, il est juste, il est bon, il est important καὶ ἔλλας ὡς il est nécessaire que je finisse cette lettre. Il faut que vous ayez un peu de patience. Il suffit que vous sachiez cela. Il vaut mieux que nous y allions ce soir.

Σημ. 4η. Άλλ' ὅμως ἡ ἐξηρτημένη πρότασις τοῦ επειτατοτοτε καθ' ὑποτακτικὴν μεθ' οἰασδήποτε τάξεως ἥμητων, ὅταν προηγήται τῆς κυρίας ὡς qu'il se soit trompé c'est sûr ; λαμβάνοντος οὕτω τῆς κυρίας προτάσεως παρενθετικὴν τρόπον τινὰ μορφήν.

Σημ. 5η. Τὰ ἀπρόσωπα τὰ σημαίνοντα θετικόν τι καὶ βέβαιον ἢ πιθανόν ὡς il est certain, il est vrai, il est probable, ἢ θετικόν τι γεγονός ὡς il résulte (ἀποδίχιει προκύπτει), il s'ensuit (ἔπειται, ἐστιν ἐπόμενον) συντάσσονται δριστικῇ κατὰ τὸν δοθέντα ἐν § 235 γενικὸν κανόνα, ἐὰν ἡ πρότασις μὴ ἡ ἀργητική ὡς il était évident que la guerre pouvait seule décider de ce grand débat (Sécur) ἐστι καταφανὲς ὅτι μόνος ὁ πόλεμος ἀδύνατο ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς μεγάλης ταύτης ἔριδος. Il résulte qu'elle a menti.

2ον Σύνδεσμοι ἀπαιτοῦντες ὑποτακτικήν.

§ 251. Διὰ τῶν συνδέσμων τούτων γίνονται οἱ αἰτιολογικοί, οἱ χρονικοί, οἱ συμπερασματικοί κλ. λόγοι.

. Τῶν συνδέσμων τούτων οἱ μέν·

Quoique (ἰδὲ τὰς σημασίας § 152 καὶ 153).

Bien que.	'A moins que.
-----------	---------------

Encore que	Ne soit que...
------------	----------------

Pourvu que.	Soit que.
-------------	-----------

Supposé que.	Soit que....ou que.
--------------	---------------------

Pour peu que.	En cas que.
---------------	-------------

Au cas que.	Malgré que, quel que, quelqueque
-------------	--

φέρονται πάντοτε πρὸς ὑποτακτικὴν καὶ ἀποτελοῦσι ἐναντιωματικοὺς καὶ ἐνδοτικοὺς λόγους ὡς la dernière scène m'a beaucoup ému (συγκινεῖν) quoiqu' elle me paraisse peu vraisemblable (Vol-

taire). Scribe s'inquiète assez peu des systèmes littéraires pourvu qu'il réussisse....(G. Planche).

§ 252. Ο δὲ σι ὁ ἀποτελῶν τοὺς ὑποθετικοὺς λόγους συντάσσεται πάντοτε δριστικῆ, μόνον δ' ἐνούμενος μετὰ τοῦ que ἀναφέρεται εἰς ὑποτακτικήν, λαμβάνον τὴν σημασίαν τοῦ ὅσον καὶ ως si mince qu'il puisse être un cheveu fait de l'ombre.

α. Ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς λόγοις, ὅτε ἡ ὑπόθεσις σύγκειται ἐκ δύο ἢ πλειόνων προτάσεων ἀναπληροῦσιν ἐν τῇ δευτέρᾳ τὸν si διὰ τοῦ que μεθ' ὑποτακτικῆς π. χ. Si le roi de France n'a qu'un million d'écus dans son trésor et qu'il en ait besoin de deux.... (Montesquieu).

§ 253. Οἱ δέ·

non que	sans que
non pas que	loin que
ce n'est que	

συντάσσονται ὑποτακτικῆ καὶ ἀποτελοῦσιν αἰτιολογικοὺς καὶ συμπερασματικοὺς λόγους· ως Il y a quarante ans que je dis de la prose sans que j'en susse rien (Molière).

§ 254. Οἱ δὲ avant que, jusqu'à ce que, en attendant que συντάσσονται ἐπίσης ὑποτακτικῆ καὶ ἀποτελοῦσι γρονικοὺς λόγους· ως avant que la tempête éclata (ἐνσκήψῃ) dans cette île (C. Delavigne).

α. Εξαρεῖται τὸ jusqu'à ce que ὅπερ ἐγίστε συντάσσεται δριστικῆ.

§ 255. Οἱ δὲ afin que καὶ pour que, τελικοὶ ὄντες, ἀποτελοῦσι τελικοὺς λόγους καὶ συντάσσονται ὑποτακτικῆ· ως Le ministre, afin que personne n'en ignorât fit savoir....(Le Sage).

Σημ. α'. Άντι τοῦ afin que τίθεται: ἐγίστε μόνος ὁ que μετὰ προστακτικῆν· ως aproche que je vous embrasse. Prenez garde qu'on ne vous voie.

Σημ. β'. Τὸ pour que μετὰ τὸ trop ἀποτελεῖ λόγον συμπερασματικὸν ἵσοδυναμοῦν τῷ ὥστε π.χ. Il est trop malheureux pour qu'on puisse lui envier ce succès.

§ 256. Οἱ δὲ de manière que, de façon que, de (ἢ en) sorte que ἀποτελοῦσι συμπερασματικοὺς λόγους καὶ συντάσσονται δριστικῆ, ὅταν

τὸ δῆμα τῆς ἐξηρτημένης προτάσεως δηλῷ τι πραγματικὸν ἀναγόμενον εἰς τὸ ἐνεστῶς ή τὸ παρελθόν, ὑποτακτικῇ δὲ ὅταν σημαίνῃ ἐνέργειαν ή κατάστασιν ἀναγομένην εἰς τὸ μέλλον, ἐπομένως ἀμφιβολον. π. χ. La bouche est pratiquée (κατεσκευασμένον) de manière que tout y sert (χρησιμεύει) à la nourriture et à la parole (Bossuet). Placez-le de manière qu'il soit bien ferme (Guizot).

§ 257. Υποτακτικὴ τίθεται ἐπίσης.

α') Μετὰ τὰ ὑπερθετικὰ καὶ τὰ ἀνάλογα τούτοις οἷα τὰ le seul, l'unique, le premier, le dernier καὶ τὰ τοιαῦτα π. χ. C'était les plus braves soldats....qu'il y eût alors en Europe. (Thiers). Le meilleur usage que l'on puisse faire de son esprit, c'est de s'en défier. Patru est le premier qui ait introduit la pureté de la langue dans le barreau ἐν ταῖς δικαστηκαῖς ἀγορεύσεσιν, ἐν τοῖς δικαστηρίοις. (Voltaire).

β') Μετὰ τὰ ἀναφορικὰ qui, que, dont, où ἡνὶ πρότασις ἐνέχῃ τὴν ἔνγοιαν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι, τοῦ τέλους, τοῦ σκοποῦ· ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ή μή, ἀρα περιέχει ἀμφιβολίαν. ώς

Seigneur pour sauver Rome il faut qu'elle s'unisse

En la main d'un bon chef à qui tout obéisse (Corneille)· ή ὅταν προηγήται πρότασις ἀρνητική· ώς vous n'avez rien fait qui ne soit excusable ; il n'y a donc que les grandes nations qui aient des armées (Montesquieu).

Σον Χρῆστις τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς.

§ 258. Η Ὁριστική ἐστι βεβαίως η ἔγκλισις ητις ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην εἰχεν ἀνάγκην μείζονος ποικιλίας χρόνου· διότι οἱ χρόνοι τῶν ἐξηρτημένων ἐγκλίσεων δριζονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ηττον καὶ ὑπὸ τοῦ περιβάλλοντος αὐτῶν, ητοι τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς προτάσεως καὶ ύφ' ὅλης ἐν γένει τῆς περιόδου καὶ ύπ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ χρόνου τῆς κυρίας προτάσεως, ἐνῷ η σημασία τῶν χρόνων τῆς ὥριστικῆς ἐξηρτηται ἐξ αὐτῶν τούτων καὶ μόνον τῶν χρόνων· οὗτος ὅμως ἀκριβῶς ἐστι καὶ ὁ κύριος λόγος δι' ὃν οἱ πλανόνες τῆς χρήσεως τῶν

χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς εἰσὶ πολύπλοκοι καὶ δύσχρηστοι· διότι ἐπειδὴ ἔκαστος χρόνος τῆς ἔξηρτημένης προτάσεως ὄφείλει ν' ἀνταποκρίνηται εἰς ταυτοσήμαντον τῆς ὁριστικῆς, ἐξ οὗ ἔξαρτάται, χρόνον, ἡ δὲ ὑποτακτικὴ ἔχει τέσσαρας μόνον χρόνους, ἐνῷ ἡ ὁριστικὴ ἔχει δέκα, ἐπειταὶ ὅτι ἔκαστος χρόνος τῆς ὑποτακτικῆς ὄφείλει νὰ περιλαμβάνῃ, ἦτοι ν' ἀνταποκρίνηται εἰς πλείονας τῶν τῆς ὁριστικῆς, καὶ ἐνταῦθα κεῖται ἡ δυσκολία.

§ 259. Εὰν τὸ τὴν ὑποτακτικὴν ἀπαιτοῦν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὁῆμα κῆται κατά·

ἐγεστῶτα μέλλοντα προστακτικὴν	τὸ ὁῆμα τῆς ἔξηρτημένης τίθεται συνήθως κατ' ἐνεστ. τῆς ὑποτ. ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐκφέρηται ως μὴ τετελεσμένη εἰσέτι· κατὰ παρωχημένον δὲ τῆς ὑπο- τακτικῆς ἐὰν ἐκφέρηται ως τετελεσμένη.
--------------------------------------	---

§ 260. Εὰν δὲ τὸ ὁῆμα κῆται κατά·

παρατατικὸν ἀόριστον α' παρακείμενον ὑπερσυντέλικον ἀόριστον β' ἐγεστῶτα "Υποθετικῆς παρωχημένον »	τὸ ὁῆμα τῆς ἔξηρτημένης τίθεται συνήθως κατὰ παρατατικὸν τῆς ὑποτ. ἐὰν ἡ πρᾶξις μὴ ἡ εἰσέτι τετελεσμένη, καθ' ὑπερσυντέ- λικον δὲ τῆς ὑποτακτικῆς ἐὰν ἡ πρᾶξις ἡ τετελεσμένη ἥδη·
--	---

π. χ. Vous voyez, elle veut que je vous entretienne (Molière). Je ne voudrais pas que vous négligeassiez aucune occasion de servir votre roi.... (Guizot).

§ 261. Καὶ οὗτοι μέν εἰσιν οἱ γενικοὶ κανόνες, οἵτινες ὅμως συχνάκις παραβαίνονται· διότι ἔξαρτάται πάντοτε ἐκ τῆς ἴδεας τοῦ λέγοντος τὸ ἔξενεγκεῖν τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ἐνεστῶσαν μὲν ὑπὸ μίαν ὅψιν, παρελθοῦσαν δὲ ὑπὸ ἄλλην π. χ. Je n'imagine pas (φαντάζομαι, φρονῶ) que les chevaliers du moyen âge parlissent de leurs exploits plus sobrement que les gens de guerre d'aujourd'hui δὲν φαντάζομαι (φρονῶ) ὅτι οἱ ἵπποται τοῦ μεσαιῶνος ὥμιλουν μετριώτερον περὶ τῶν ἀνδραγαθημάτων αὐτῶν ἢ οἱ στρατιώται τῆς σήμερον (Nisard).

α. Ἐνίστε δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ἔννοια ἐπιβάλλει τὴν παράβασιν τοῦ κανονοῦ· Dieu a voulu que les vérités divines entrent du coeur dans

l'esprit et non de l'esprit dans le coeur (Pascal) ὁ Θεὸς ἡθέλησεν ὅπως αἱ θεῖαι ἀλήθειαι εἰσέρχωνται ἐκ τῆς καρδίας εἰς τὸ πνεῦμα καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν καρδίαν· οἵτοι ὁ μὲν Θεὸς ἡθέλησεν ἀπαξ...αἱ ἔννοιαι ὅμως νὰ μὴ εἰσέλθωσιν ἀπαξ, ἀλλὰ νὰ εἰσέρχωνται καὶ νὰ ἔξακολουθῶσιν νὰ εἰσέρχωνται μέχρις οὗ ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι ἐν τῷ κόσμῳ· ὅστε βλέπομεν ὅτι ἀνεπαισθήτως ἄγει ἡμᾶς ἡ ἔννοια εἰς τὴν παράβασιν τοῦ κανόνος.

Ἀπαρέμφατος.

§ 262. Η ἀπαρέμφατος ἀπαντᾷ ἐν τῷ λόγῳ Α') ἀπροθέτως καὶ Β' ἐμπροθέτως.

A'. Ἡ ἀπαρέμφατος ἀπροθέτως.

§ 263. Απροθέτος τίθεται 1ον) ως ὑποκείμενον, 2ον) ως ἀντικείμενον καὶ 3ον) ως κατηγορούμενον.

1ον. Καὶ ως ὑποκείμενον μὲν τίθεται αὐτοῦ) ἀνεξαρτήτως καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως ἔνευ τοῦ ἀρθροῦ· ως aimer est un plaisir; σπανίως δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἀρθροῦ· ως Je commençais à comprendre que pour gagner du pain le savoir-faire vaut mieux que le savoir.

Σημ. Τὸ ὄνοματικὸν ἀπαρέμφατόν ἐστι παρά τοις Γάλλοις ἀναρθρον ως ἐπὶ τὸ πολὺ, λίαν δὲ εὐάριθμά εἰσι τὰ λαμβάνοντα ἀρθρον, καὶ ταῦτα ἐν ὠρισμέναις φράσεσι· ως le manger, le parler, le vouloir, τὸ τρώγειν, τὸ διελεῖν, τὸ βούλεσθαι· l'aller et le retour, au sortir de table κτλ. τινὰ δὲ τούτων τοσοῦτον ἐντελῆ ἐγένοντο οὐσιαστικά, ὅστε, οἷονεὶ λησμονηθέσις τῆς φηματικῆς αὐτῶν ἀρχῆς προσέλαθον καὶ σ πρὸς σχηματισμὸν τοῦ πληθυντικοῦ· τοιαῦτα δὲ εἰσὶ τὰ le dire, le souvenir, le devoir, le pouvoir, l'être, le déjeuner, le souper καὶ οἄλλα· θεον) ἐξηρτημένως ἐξ ἀπροσώπου ἥγιματος ἡ ἀπροσώπου ἐκφράσεως· ως il ne fallait pas renvoyer ma voiture; il te faut prendre l'air; Qu'il fera beau (ἀπρόσωπος ἐκφράσις) chanter tant d'illustres merveilles! (Racine).

2ον. Ως ἀντικείμενον δὲ τίθεται ἀπροθέτως ἡ ἀπαρέμφατος ὅταν

έξαρτάται ἐκ βουλητικῶν ἢ ἐφετικῶν ῥημάτων, ἐκ δοξαστικῶν, δηλωτικῶν, ἐκ σημαντικῶν δύναμιν, ἵκανότητα πρός τι καὶ τῶν τούτοις ὅμοίων· ως Je désire conserver (*δια-τηρεῖν*) votre amitié, mais je préfère la perdre que de la devoir à une lâcheté. Allez vite boire dans la cuisine un verre d'eau claire (Molière). Je n'ai jamais vu le prince et je ne pensais pas être connu de lui (Scribe). Mais j'espère aisément dissiper (*διασκεδάζειν, διαλύειν*) cet orage (Corneille). dites lui de venir.

C'est un point résolu (*ζήτημα λελυμένον*)
chez moi car je confesse.

N'être pas philosophe et tenir (*περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, μεγάλως ἐπιθυμεῖν*) à la messe (Ponsard). vous saviez bien être reçu (*ἐγινώσκετε, εἴχετε τὴν ἵκανότητα νὰ γίνητε δεκτὸς*) chez nous (A. de Musset).

Σον. Ως κατηγορούμενον δὲ τίθεται μετὰ τοῦ ἔτει τῶν ὅμοίων αὐτῷ· οἶον parce que se dessaisir de la Prusse, c'était la donner à la Russie τὸ ἀρεῖναι, ἦτοι τὸ ἔραι τὴν κατοχὴν τῆς Π... ἡ δοῦναι (= ἡν τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν παρεχώρει) αὐτὴν τῇ P.

§ 264. Απολύτως καὶ ἀπροθέτως τίθεται πρὸς τούτοις ἡ ἀπαρέμφατος καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως, θυμασμοῦ ἢ ἀγανακτήσεως· ως que faire? τί νὰ κάμη τις; 'A qui se fier à présent (Scribe). Offenser de la sorte (*νὰ προσβάλῃ τις κατὰ τοιοῦτον τρόπον*) une sainte personne? Entendre de pareilles choses et être obligé de se modérer et n'oser même parler.

B'. Ἡ ἀπαρέμφατος ἐμπροθέτως.

§ 265. Ἡ ἐμπρόθετος καὶ ἔξηρτημένη ἀπαρέμφατος λαμβάνει συνήθως ἢ τὴν πρόθεσιν de ἢ τὴν à, καὶ ἐπέγει τόπον ἀντικειμένου ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι, πλὴν τῶν ἐν τῇ § 235 δύο περιπτώσεων.

Ρήματα ουντασσόμενα ἀπαρεμφάτῳ μετὰ τῆς de.

§ 266. Καὶ ἐν τῇ συντάξει τῶν ῥημάτων τούτων ως βάσις λαμβάνεται ἡ ἀρχικὴ καὶ θεμελιώδης τῆς de σημασία, ἦτοι τὸ σημεῖον

ἔξ οὐ προκύπτει ἡ προέρχεται ἐνέργειά τις ἡ κατάστασις ὑπὸ διαφόρους καὶ ποικίλας συνεκδοχάς, ἐπομένως ὁρματα ἀπαιτοῦντα τὴν de πρὸ τοῦ ἀπαρέμφατον εἰσὶ

α'. τὰ ἐνάρξεως, λήξεως καὶ συνεχείας σημαντικά, π. χ. Vous avez commencé d'étudier le français, continuez de le faire. Il vient de faire une visite. Tant d'honneur ne laissent pas (παύσεως) d'être à charge.

β') Τὰ ψυχικοῦ αἰσθήματος σημαντικά· ως Sur les pas d'un banni (ἐξόριστος) craignez-vous de marcher? (Racine). Es-tu si las de vivre? ἵθαρύνθης τόσον πολὺ τὸ ζῆν; As-tu peur de mourir? (Corneille). Quel gloire pour un roi que dans les temps à venir (μέλλοντας) les peuples regretteront (λυπηθήσονται) de n'avoir pas vécu sous son règne (Massillon).

γ') Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ παρακαλεῖν, ἀπαιτεῖν, διατάσσειν, ἐπιτρέπειν, ὑπόσχεσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα· ως Mon père avec les Grecs m'ordonne de partir (Racine). Il commande au soleil d'animer la nature (Racine). Me pardonnez-vous d'avoir plus d'ambition pour vous que vous n'en avez vous mêmes? (Augier). Promettez-moi de venir ce soir. Je jure de dire la vérité.

§ 267. Εὖ: δὲ τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἐλλειπτικήν τινα χρῆσιν, φαινόμενον μὲν ἀπόλυτον, ἀλλ᾽ ἔξαρτώμενον ἐκ τινος ἔξωθεν ὑπονοούμενου ὁρματος· π. χ. Ainsi dit le renard, et flateurs d'applaudir, ήτοι οἱ κόλακες ἥρχισαν νὰ χειροκροτῶσι (Fénelon).

§ 268. Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς de ἐπέγειρεν τῇ προτάσει τόπον ὄνομαστικῆς, ήτοι τίθεται

α') 'Ως ὑποκείμενον μετ' ἀπροσώπους ἐκφράσεις, ὅτε προηγεῖται αὐτοῦ τὸ κατηγορούμενον· ως Il t'est indifférent de voir un des nôtres... (Augier)=τὸ ίδεν ἔστι σοι ἀδιάφορον (indifférent κατηγορ. ὅπερ προηγεῖται τῆς ἀπαρέμφατου).

β') 'Ως λογικὸν ὑποκείμενον (sujet logique) ἐπεξηγοῦν τὸ γραμματικὸν il ἢ ce, μετὰ τὸ ὅποιον ce προτάσσουσι τῆς de τὸν que· γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ πάντα τὰ ἀπρόσωπα ὁρματα ἡ ἀπροσώπους ἐκφράσεις· ως Ce n'est point cruauté que de punir les coupables (Fénelon)· οὐκ ἔστι σκληρότης τὸ τιμωρεῖν τούς ἐνόχους. Εἴχει-

ροῦνται τὰ ἐν τῇ § 262 Σημ. 6' ἀναφερόμενα, τὰ δποῖα πρὸ τῆς ἀπαρεμφάτου δὲν ἀπαιτοῦσι τὴν de.

Σημ. α'. Ο que προηγεῖται ἐπίσης τῆς de ἐπὶ τοῦ δευτέρου τῶν ἀπαρεμφάτων τῶν ἔξαρτωμένων ἐκ τῶν aimer mieux, aimer autant καὶ préférer π. χ. il y a beaucoup d'occasions où il vaut mieux se taire que de parler (Académie) (δὲ καὶ § 267, 6').

Σημ. 6'. Οἱ γάλοι: διακρίνουσι γραμματικὸν (sujet grammatical) καὶ λογικὸν ὑποκείμενον (sujet logique) ἐν τῇ ἀνωτέρῳ φράσει π.χ. τὸ μὲν ce ἐστὶ τὸ γραμματικὸν ὑποκείμενον τὸ δὲ punir, ὅπερ ἐπεξηγεῖ τὸ ce, ἐστὶ τὸ λογικόν.

§ 269. Τίθεται δὲ καὶ ἀντὶ γενικῆς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν τῶν ἀπαιτούντων γενικήν, οἷα εἰσι τὰ

l'occasion de parler	étonné	de
au moment de se coucher	surpris	»
sa manière de vivre	fâché	»
fier	las	»
charmé	inconsolable	»
bon	curieux	»
enchanté	désireux	»
bien aise	jaloux	»
content	sûr, certain	»
satisfait	honteux	»
mécontent	ἐτι δὲ καὶ τὰ près de	
heureux	loin de καὶ ἦλλα τινά.	

π. χ. Le désir de paraître habile empêche souvent de le devenir νὰ καταστῇ τοιοῦτος (La Rochefoucauld). Je suis fâché de ne pouvoir vous aider. Loin de t'excuser tu couronnes ton crime (Corneille).

§ 270. Υπάρχουσι δὲ καὶ διάφοροι: ἐκφράσεις ἀπαιτοῦσαι ἀπαρέμφατον μετὰ τὰς de; οἷα: αἱ afin de, au lieu de, de crainte de, de peur de, à condition de, à moins de, avant que de; J'apprends que tu es prêt à passer la mer afn de conquérir le royaume d'Angleterre (Anq. Thierry). Il commande au lieu d'obéir ἄρχει, δέον αὐτὸν ἄρχεσθαι (Ἄριστος.). On y parle peu de crainte

de se méprendre δικιλοῦσιν ἐκεῖ ὀλίγον ἐκ φόβου μὴ παρεκτραπῶσιν. Avant que de se jeter dans le péril, il faut le prévoir et le craindre, mais quand on y est il ne reste plus qu'à le mépriser. (Fénelon).

**Pήματα συντασσόμενα ἀπαρεμφάτω μετὰ τῆς ἡ*

§ 271. Η ἡ, ως ἔχουσα ἀρχικὴν σημασίαν τὴν πρὸς τινὰ ἢ πρὸς τι διεύθυνσιν, δὲν δύναται ἢ νὰ τηρήσῃ, καὶ μετὰ τῆς ἀπαρεμφάτου τιθεμένη, τὴν αὐτὴν ἢ παραπλησίον πως ταῦτη καὶ ὑπὸ διαφόρους συνεκδοχὰς σημασίαν σημαίνει τούτεστι τὸ σημεῖον πρὸς ὃ κατεύθυνται: ἐνέργειά τις καὶ τὸν σκοπὸν ἐνεργείας τιὸς ἢ καταστάσεως.

§ 272. Τίθεται λοιπὸν τὸ ἀπαρεμφατὸν μετὰ τῆς ἡ

α') μετὰ τοῦ ἔtre ως κατηγορούμενον ως nous sommes à plaindre. Cet appartement est à louer. Cette maison est à vendre.

β') μετὰ τοῦ avoir ως ἀντικείμενον, ως καὶ παρ' ἡμῖν ἔχω νὰ γράψω ἐπιστολὰς J'ai des lettres à écrire. Restez-y assis, mon neveu, j'ai à vous parler.— Asseyez - vous, mon oncle, j'ai donc à vous entendre.

γ') ως αἰτιατική, ἦτοι ἄμεσον ἀντικείμενον, μετὰ τὰ ὥρματα τὰ σημαίνοντα τάσιν, κλίσιν ἢ προτροπὴν πρὸς τινὰ ἔτι δὲ σκοπὸν ἢ ἀποτέλεσμα, οἷα εἰς τὰ aimer, demander chercher concourir, trouver tenir, donner, apprendre, désapprendre, exhorter, montrer, réussir, καὶ entendre se résoudre καὶ τὰ τοιαῦτα ως aimer à jouer =aimer le jeu. Il y a là des messieurs qui demandent à voir l'appartement (Augier). Cherchez à désarmer vos ennemis plutôt qu'à les vaincre (Massillon). Apprends à connaître et descends en toi même (Corneille). Je te donne à combattre un homme redoutable. (Corneille). Godefroi de Bouillon....ne cessait d'exhorter ses compagnons à redoubler de courage et d'ardeur. Il s'entend à mener une intrigue. Je tiens (*περὶ πολλοῦ ποιοῦμας*) à vous convaincre de mon innocence. Toutes choses concourent à établir la vérité des livres divins. L'erreur ne réussit qu'à établir avec plus d'éclat la vérité. Il (Pierre le Grand) voulait accoutumer aussi ses Moscovites

à ne pas connaître de saison (*ἥτοι νὰ βαδίζωσι καὶ νὰ μάχωνται καὶ ἐν μέσῳ δενοτάτου πάγου, τοῦ μεγίστου ψύχους*). Je me résous à demander ma retraite. (Académie).

Οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα συντασσόμενα ἀπαρεμφάτῳ μετὰ τῆς ἡ.

§ 273. Καὶ οὐσιαστικὰ ἀπαιτοῦσιν ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς ἡ σημαίνων τὴν χρῆσιν, τὸν σκοπόν, τὸ ἀποτέλεσμα· ὡς une salle à manger ; du bois à brûler; un conte à faire peur διήγημα ἐμποιοῦν φόβον.

§ 274. Καὶ ἐπίθετα συντάσσονται ἀπαρεμφάτῳ μετὰ τῆς ἡ ; τοιᾶτα δ' εἰσὶ τὰ

bon	aisé	disposé	adroit	enclin	impossible
beau	difficile	prompt	habile	fondé	curieux
facile	prêt	lent	propre	utile	triste

π. χ. Tu te moque de moi. Je ne suis bon apparemment (*πρόφερε appa-ra-ment*) qu'à payer vos lettres de change (A. de Musset). Tout cela est bien aisé à dire, mais difficile à faire (Fénelon). Ces troupes assemblés à la hâte (*ἐν βίᾳ, ταχέως*) étaient des Polonais prêts à l'abandonner à la première disgrâce, des Cosaques vagabonds plus propres à dépouiller des vaincus qu'à vaincre.

**Ἀπαρέμφατον ἔξαρτώμενον ἐκ τῶν προθέσεων, ἢ, sans, pour.
après, par, avant.*

§ 275. Πλὴν τῶν συνήθων τροθέσεων de καὶ à ἥς λαμβάνει τὸ ἐκ ῥημάτων ἔξαρτώμενον ἀπαρέμφατον ἔξαρτᾶται ἐνίστε οὐχὶ ἐκ ῥημάτων, ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω προθέσεων.

α'. 'Α ; Κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῆς ἡ ἔξαρτώμενον τὸ ἀπαρέμφατον *ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὑποθετικὸν λόγον*: ἀλλοτε δὲ σημαίνει τὸν σκοπὸν ἡ τὴν συνέπειαν, *ἥτοι τίθεται ἀντὶ τῶν pour que, de sorte que; οἷον à vous entendre (= ἀκούων τις, ἐάν τις ἥθελε σας ἀκούσει)* on croirait (*θὰ ἐνόμιζε, ἐπίστευε*) que vous avez été roi malgré vous ; ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν, νὰ σ' ἀκούσῃ κανεὶς (*= εἴαν κανεὶς σε ἀκούσῃ*) νὰ δηλῆις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ νομίσῃ ὅτι εἰσαι τρελ-

λός. 'A vrai dire διὰ νὰ εἰπῃ τις τὴν ἀληθειαν, ἀληθῶς εἰπεῖν. 'A tout prendre λαμβάνων τις πάντα ὑπ' ὅψει, ὑπὸ σκέψιν. 'A partir de ce moment (ἀπὸ ταύτης τῆς στιγμῆς).

6'. Sans; οἶον venez sans tarder; sans dire mot il nous quitta.

γ'. Pour; Je vous envoie mon domestique pour vous aider.

δ'. Après ἐν ταῖς διηγήσεσι προτάσσουσι συνήθως τῆς κυρίας προτάσσεως τὰ après avoir, après s'être; οἶον après avoir diné nous allâmes le voir. 'Après s'être baigné il se promena. Napoléon après avoir passé la Marne . . . s'attacha à poursuivre Blucher.

ε'. Par; σημαίνουσα τὸ μέσον ἔστιν ἐν χρήσει μετὰ τῶν ἡγμάτων commencer καὶ finir; π. χ. Je commence par rapprocher les distances en diminuant sa fortune de moitié (Augier). Vous m'avez prédit, milord, qu'un jour nous finirons par nous aimer (Scribe).

στ'. Avant μετὰ τῆς de; tu t'avoues vaincu avant d'avoir essayé la lutte.

**Απαρέμφατος ἐξαρτωμένη ἐκ τῶν de façon que. de manière que, jusque, sauf.*

§ 276. Εξαρτᾶται ἐπίσης ἀπαρέμφατος κατ' εὐθεῖαν καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκφράσεων μετὰ τῆς à; ως je vais jusqu'à former des voeux contre moi-même (Delavigne). Avant deux jours je le confondrai de manière à ne lui laisser rien à répondre. Sauf à recommencer ἐκτὸς ἐὰν (=μετὰ τοῦ δικαιώματος νὰ) ἐπαναλάβω τὴν πρᾶξιν (Académie).

§ 277. Καὶ αὕτη μέν ἔστιν ἡ συνήθης τῶν ἀνωτέρω ἡγμάτων οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, προθέσεων καὶ διαφόρων ἐκφράσεων σύνταξις, πολλὰ ὅμως τούτων δέχονται καὶ ἄλλην ἢ ἄλλας συντάξεις, ἢ ἀδιαφορίας, ἢ καὶ μετά τινος διαφορᾶς σημασίας· ως

commencer de καὶ à	s'efforcer de καὶ à
s'empresser » » »	s'occuper » » »
tâcher » » »	obliger » » »
forcer » » »	contraindre » » »

καὶ ξλλα.

1. Souhaiter la mort καὶ souhaiter de mourir.
2. Désirer faire quelque chose, désirer qu. ch. à quelqu'un καὶ désirer de . . .
3. Aimer ; J'aime à mourir, Jaime mieux mourir.
4. Savoir la leçon, je ne sais que faire, je ne saurais vous dire cela;
5. penser; je pense faire une bonne action νομίζω ὅτι κάρην καλήν τινα πρᾶξιν je pense à faire quelque chose ξέχω κατὰ νοῦν νά... je ne pense pas à vous nuire δὲν προτίθεμαι νά σας βλάψω. j'ai pensé mourir έκπιδύνευσαν' ἀποθάνω.
6. Τὰ ταυτόσημα décider καὶ résoudre ἐν μὲν τῷ ἐνεργητικῷ καὶ παθητικῷ αὐτῶν τύπῳ λαμβάνουσι πρὸ τῆς ἀπαρεμφάτου ὅτε μὲν τὴν de ὅτε δὲ τὴν à ; τὰ μέσα ὄμως se décider, se résoudre πάντοτε τὴν à ; π. χ. On a résolu d'agir sans plus tarder (Académie). Gela me fit résoudre à quitter l'habit persan et à en endosser un à l'europeenne. Je me résolus à demander ma retraite.
7. Consentir; Je consens à me perdre afin de la sauver (Corneille). Mais enfin je consens d'oublier le passé (Racine).
8. Commencer καὶ continner; συντάσσονται ἀδιαφόρως μετὰ τῆς de ή à ; π. χ. Vous avez commencé d'étudier cette langue, continuez de le faire. L'enfant commence déjà à marcher. J'ai loué ce qui m'a paru bon, j'ai blâmé ce qui m'a paru mauvais, ce que je continuerai à faire. Σήμερον ὄμως ἥρξατο ἐκνικῶσα ή μετὰ τῆς de σύνταξις.
9. Venir ; δ ἐνεστώς καὶ παρατατικός τούτου συντάσσομένου ἀπαρεμφάτῳ μετὰ μὲν τῆς προθέσεως de σημαίνει πρᾶξιν πρὸ ὀλίγου, πρὸ μιᾶς στιγμῆς γενομένην μετὰ δὲ τῆς à τὸ κατὰ τύχην συμβαῖνον. ὡς il vient de faire une visite ; γίνεται δὲ τοῦτο ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς λόγοις. ὡς Rome lorsqu'on menait un coupable au supplice il était absous (ἀπελύετο) si une vestale venait à passer; συντάσσεται δὲ καὶ ἀπροθέτῳ ἀπαρεμφάτῳ σημαίνοντι τὸ τέλος, τὸν σκοπόν. je viens vous secourir ξέχομαι ὑμῖν ἐπικουρήσων (τελικὴ μετοχή). Ἐνίστε ὄμως ή ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ τελικῇ ἔννοια ἀποσθέννυται, οὕτως

εἰπεῖν, ἦ ἐναπομένει μόλις ὑπολαμβάνουσα, καὶ οὕτω τὸ ἀπαρέμφατον ἴσοδυναμεῖ πρὸς ὥημα παρεμφατικῆς ἐγκλίσεως συνδεομένης μετὰ τοῦ παρ' οὐ ἔξαρτας ὥηματος διὰ τοῦ et; ως il vint nous dire. Τὴν σύνταξιν ταύτην καὶ σημασίαν λαμβάνουσι καὶ τὰ ἔξης κινήσεως σημαντικὰ ὥηματα: aller, revenir, retourner, rentrer, courir, accourir, envoyer, καὶ δὲ passé défini καὶ indéfini τοῦ être ὅταν σημαίνῃ ὑπάγειν ως j'ai été ouvrir la porte; allez vite boire dans la cuisine un verre d'eau claire ὑπαγε καὶ πίε... Τοιαῦτα καὶ τὰ ἡμέτερα, ἥλθε νά μας 'πη: καθησε νά φάς: ἔλα νά μου πῆς: 'πηγα ν' ἀνοιξώ τὴν θύραν, ισοδυναμοῦντα τοῖς καθησε καὶ φάγε, 'πηγα καὶ ἀνοιξα τὴν θύραν παρόμοιόν τι συμβαίνει καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐλληνικῇ ως στῆσε δ' ἄγων ('Ιλ. A. 558 καὶ 'Οδυσ. A. 138) = ἔλαθε καὶ ἔστησε.

10. Άλλ ; μετ' ἀπροθέτου ἀπαρεμφάτου σχηματίζει περιφραστικὸν μέλλοντα ὅστις σημαίνει πρᾶξιν ἐπικειμένην, ἥτοι γενησομένην ἐν λίαν προσεχεῖ χρόνῳ, ἢ ἀπλῶς διάθεσιν, κλίσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀπαρεμφάτου δηλουμένην ἐνέργειαν ως il allait ravager la terre ἔμελλε δηώσειν τὴν γῆν (Θουκ.) ίδε ἀνωτέρω καὶ τὸ venir.

'Ανάλυσις τοῦ ἀπαρεμφάτου.

§ 278. Εἰ μὲν διὰ τοῦ ἔξ ἀπροσώπου ἔξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου ἐκφέρεται ἀόριστος ἔννοια, ως il faut manger pour vivre τὸ ἀπαρέμφατον μένει συνεπτυγμένον εἰ δ' ἔστιν ἀνάγκη νά διακριθῇ ὡρισμένον τι ὑποκείμενον, τότε ἥ διακρίνεται διὰ τῆς προσθήκης τῶν συνεπτυγμένων δοτικῶν me, te, nous κτλ. ως il me faut sortir. Il me semble encore l'entendre, διότε συμβαίνει ἐν τοῖς ἀπροσώποις ὥημασιν, ἢ τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλύεται εἰς ὑποτακτικὴν μετὰ τοῦ que κατὰ τὰ περὶ ὑποτακτικῆς προειρημένα.

α. Γενικὸς κανὼν. Τὸ ἀπαρέμφατον ἔξ οἰασδήποτε τάξεως ὥημάτων ἥ προθέσεων (§ 274) ἥ ἐκφράσεων (§ 275) ἔξαρτώμενον ἀναλύεται: μόνον ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, ἐπὶ δὲ ταυτοπροσωπίας μένει ἀπαρέμφατον ως Les dieux permirent que je fisse une faute... (Fénelon): nous sommes occupés de vous bien recevoir (Mme de Sévigné).

Tous le savent sans que je le dise πάντες ξένοι τοῦ παρ' ἐμοῦ λόγου (Δημοσθ) (ἰδὲ καὶ § 253—257.

'Απαρέμφατον μετ' αἰτιατικῆς.

§ 279. Ως ἐν τῇ ἑλληνικῇ συμβαίνει πολλάκις τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὁμιλατος νὰ ἡ καὶ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρέμφατου, οὕτω γίνεται καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ π. χ. Je voyais un cercle se former autour de moi; τουτέστι je voyais un cercle éblouissant n'ayant pas un cercle se formait εἰς κύκλος ἐσχηματίζετο· τὸ ἀπαρέμφατον τοῦτο ἀντιστοιχεῖ μᾶλλον εἰς τὴν ἑλληνικὴν κατηγορηματικὴν μετοχήν, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ σύνταξις αὕτη ἀπαντᾷ ἐν τῇ γαλλικῇ μετὰ τῶν ὁμιλάτων τῶν συντασσομένων ἐν τῇ ἑλληνικῇ μετὰ κατηγορηματικῆς μετοχῆς (πλὴν τοῦ faire), ἦτοι τῶν voir, sentir, entendre, laisser καὶ faire; π. χ. Je l'ai vu partir εἶδον αὐτὸν ἀναχωροῦντα. Il nous a laissé entrer. J'ai entendu chanter une dame.

α. Η αἰτιατικὴ αὕτη ἀνήκει συνήθως εἰς τε τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὸ ῥῆμα, ὡς ἀνωτέρῳ ἔργον, ἐνίστε ὅμως ἐστὶν ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρέμφατου μόνον ὡς il fit construire un pont (ἐνήργησε) διέταξε νὰ κατασκευάσωσι μίαν γέφυραν.

Περὶ Μετοχῆς.

§ 280. Η ἐνεργητικὴ μετοχὴ καὶ τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον διαφέρουσι κατὰ τοῦτο· ὅτι ἡ μὲν ἐνεργητικὴ μετοχὴ σημαίνει πρᾶξιν ἡ κατάστασιν γινομένην κατὰ τύχην, κατὰ συμβεβηκός, καὶ στιγμαίαν ἡ μικρᾶς καὶ ὀρισμένης διαρκείας, ἐνῷ τουναντίον τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον δῆλοι κατάστασιν ἡ ἐνέργειαν παρατεταμένην, ἥτις διὰ τῆς μακρᾶς αὐτῆς διαρκείας κατέστη σταθερὴ τοῦ προσώπου ἡ πράγματος ἰδιότης· π. χ.

Qu'on ne vous trouve point tous deux parlant ensemble νὰ μή σας ἴδω (κατὰ συμβεβηκός, νὰ μή συμβῇ νά σας ἴδω) τοὺς δύο διμιλοῦντας.

L'homme est la seule créature parlante διμιλητικόν, διμιλητόν τὸ διμιλεῖν ἐστι σταθερὴ τοῦ ἀνθρώπου ἰδιότης.

On ne voyait de tous côtés que des femmes tremblantes . . . qui se retiraient dans la ville. Les beufs mugissants et les brebis bêlantes venaient en foule quittant les gras pâturages (Fénelon).

§ 281. Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ λέγεται καὶ γερούνδιον γέροντις, συνήθεστερον δὲ participe présent εἰ καὶ οὐδεμίαν ἐνταῦθα ἔννοιαν ἔχει· δὲ ἐνεστώς, διότι ἡ participe présent ἀνάγεται καὶ εἰς τρία χρονικὰ σημεῖα, μένει δὲ ἀμετάβλητος.

α') "Οταν ἔχῃ ὄμεσον ἀντικείμενον, ἦτοι αἰτιατικήν, ἐπομένως καὶ ὅτε τὸ ὅγμα ἔστιν ἀντωνυμικόν, ὡς ἔχον κατ' ἀνάγκην ἀντικείμενον μίαν τῶν δὲ ὃν κλίνεται ἀντωνυμίῶν· ως Cependant de jeunes chasseurs se sont répandus (διεσκορπίσθησαν) dans la plaine, les uns perçant (διεπερῶντες) les oiseaux de leurs flèches inévitables, les autres forçant à la course les chevreuils moins agiles qu'eux (Marmontel).

β') "Οταν δὲν ἔχῃ μὲν ἀντικείμενον, ἀλλὰ δηλητὸν τὸ αἴτιον τῆς ὑπὸ τοῦ ὅγματος τῆς κυρίας προτάσσεως δηλουμένης πράξεως· ως Tous ces globes, obéissant aux lois éternelles de la gravitation (βαρύτης), roulent d'un cour régulier dans les vastes champs de l'air (Buffon).

γ') "Οταν προηγήται· αὐτῆς τὸ ἀρνητικὸν νε· ως Je méprise ces insectes et ces follièculaires (φυλλαριογράφοι, ἐφημεριδογράφοι), ne mordant (δάκνειν προσθέλειν) que pour vivre (Voltaire).

δ') Συνήθως ὅταν ἔχῃ ἐπιρρηματικὸν διορισμὸν ἐπόμενον αὐτῇ· ως Une personne pensant bien. Une femme souffrant cruellement.

ε') Πάντοτε ὅταν προηγήται· αὐτῆς ἡ πρόθεσις en· ως Cela m'est venu ce matin en déjeunant (Scribe). L'appétit vient en mangeant.

§ 282. Ἐκ τῶν παραδειγμάτων τῶν ἀνωτέρω πέντε περιπτώσεων καὶ ἐκ τοῦ τῆς κατωτέρω τρίτης βλέπει τις ὅτι καὶ ἡ γαλλικὴ ἐνεργητικὴ μετοχὴ δύναται, ως καὶ ἡ Ἑλληνικὴ νὰ σημαίνῃ χρόνον, τρόπον, αἴτιαν, ἀναφορὰν κτλ.

§ 283. Μεταβάλλεται δὲ καὶ ὀνομάζεται ὅγματικὸν ἐπίθετον adjectif verbal.

α') "Οτε ἔστι κατηγορούμενον καὶ ἔπειται τῶν φημάτων ἔtre, devenir καὶ τῶν λοιπῶν τῶν σημανόντων ὑπαρξίῃ· ως La forêt passée, on se trouva dans une grante plaine de sable, où les rayons du soleil étaient plus éclatants et plus brûlants (Barante).

β') "Οταν χρησιμεύῃ ως ἐπίθετον τοῦ ἀμέσως προηγουμένου αὐτῆς ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ· π. γ. Les eaux dormantes sont meilleures pour les chevaux que les eaux courantes.

γ') "Οταν ὁ ἐπιφρηματικὸς αὐτῆς διορισμὸς προηγήται· ως une personne bien pensante.

§ 284. Καὶ οὗτοι μὲν εἰσὶν οἱ γενικοὶ κανόνες· ὑπάρχουσιν ὅμως περιστάσεις ἐν αἷς ἀμφιταλαντεύεται τις ἢν ἡ μετοχὴ ἢ μεταβλητέα ἢ ἀμετάβλητος· ἔξαρτᾶται· δὲ καὶ ἐκ τῆς διαινοίας τοῦ λέγοντος νὰ ἐκφράσῃ κατὰ τὸν ἔνα ἢ κατὰ τὸν ἔτερον τρόπον τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ.

§ 285. Υπάρχουσιν ὅμως καὶ τινα τὰ διποῖα παρέχουσιν ἡμῖν τὴν εὐκολίαν νὰ διαχείνωμεν αὐτὰ ἐκ τοῦ ὄρθογραφικοῦ (σελὶς 140, 2ον καὶ 6. καὶ σελὶς 145, 1ον, α.) δύνανται δὲ ταῦτα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τάξεις α') εἰς ἐνεργητικὰς μετοχὰς ἔχουσας τὴν κανονικὴν αὐτῶν κατάληξιν ant καὶ εἰς οὐσιαστικὰ ἢ ἐπίθετα προσλαβόντα ἐν τῇ παραγωγῇ αὐτῶν τὴν κατάληξιν ent· ως président προεδρεύων καὶ président προεδρος· καὶ β') εἰς ἐνεργητικὰς μετοχὰς καὶ οὐσιαστικὰ τὰ διποῖα πάντα λήγουσιν εἰς ant, διαφέρουσι· δὲ μόνον κατὰ τὸν χαρακτῆρα, ἦτοι κατὰ τὸ τελευταῖον τῆς ῥίζης σύμφωνον· π.γ. fabriqu-ant κατασκευάζων καὶ fabric-ant κατασκευαστής.

Τη Τάξις.

Ἐπερ. μετοχ.	Ρηματ. ἐπίθ.	Ἐπεργ. μετοχ.	Ρηματ. ἐπίθ.
Adhérent	Adhérent	Expédiant	Expédient
Affuant	Affluent	Négligeant	Négligent
Différant	Different	Précédant	Précédent
Divergeant	Divergent	Présidant	Président
Équivalant	Équivalent	Résidant	Résident
Excellant	Excellent	Violant	Violent

2α Τάξις.

*Ενεργ. μετοχ.	Ρηματ. ἐπίθ.	*Ενεργ. μετοχ.	Ρηματ. ἐπίθ.
Convainquant	Convaincant	Fatiguant	Fatigant
Extravaguant	Extavagant	Intriguant	Intrigant
Fabriquant	Fabricant	Suffoquant	Suffocant
Vaquant	Vacant		

§ 286. Λίαν συγγάνεις τὰ ῥηματικὰ ἐπιθέτα οὐσιαστικοποιοῦνται διὰ τοῦ ἀρθρου· ως les mourants, les vivants, les allants et les venants κτλ.

§ 287. Η δὲ παθητικὴ μετοχὴ ἔστι μεταβλητή·

α') "Οταν ἐπέχη ἀπλῶς τόπον ἐπιθέτου, ὅτοι δὲν σχηματίζῃ διὰ τινος τῶν βοηθητικῶν σύνθετον τινα χρόνον· ως la liste des officers tombés à la bataille était grande. L'empereur fit ces concessions forcées (Voltaire).

β') "Οταν κῆται ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου· ως une fois les gens sauvés il se retira, σωθέντων ἀπαξ τῶν ἀνθρώπων ἀπεσύρθη. Tout bien pesé ton ami ne peut pas être condamné, (§ 51) πάντων καλῶς σταθμούμενων (ὑπολογιζομένων), ὁ φίλος σου δὲν δύναται γὰ καταδικασθῆ.

γ') "Οτε ἔστιν ἐπιθετικὸς διορισμὸς τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου τῶν αἰσθητικῶν καὶ γνωστικῶν ῥημάτων, οἷά εἰσι τὰ voir, trouver, remarquer, montrer, représenter, peindre καὶ τὰ παρόμοια, ὅτοι κατηγορηματικὴ μετοχὴ· ως je les ai blessés à mort. Je trouvais cent lorgnettes dressés contre ma figure.

Σημ. Αἱ πρὸς εὐχερεστέραν κατάληψιν καὶ πρὸς ἀντιπαραβολὴν μετὰ τῆς ἐλληνικῆς συντάξεως ἐπὶ τὸ ἀναλυτικώτερον ἐκτεθεῖσαι τρεῖς αὖται περιπτώσεις δύνανται νὰ συμπτυχῶσιν εἰς μίαν καὶ μόνην τὴν ἑξῆς· ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἔστι μεταβλητὴ ὅτε κεῖται ἀπλῶς ἀντὶ ἐπιθέτου, ὅτοι ἀνευ βοηθητικοῦ.

δ') Ἐπὶ τῶν συνθέτων χρόνων τῶν διὰ τοῦ αvoir κλινομένων ῥημάτων, ὅτε ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἔχει ὄμεσον ἀντικείμενον ὅπερ προηγεῖται αὐτῆς· δύναται δὲ τὸ ἀντικείμενον νὰ προηγήται τοῦ ῥήματος· ἡ ὅτε ἔστιν οὐσιαστικὸν συνδεόμενον μετὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἡ

ἐπιφωνηματικῶν quel, lequel, que, combien· ώς quelle guerre intestine avons-nous allumée! (Corneille). Quelles villes avez-vous vues? ή ὅταν ἡ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία que, lequel· ώς Cet homme qui n'a jamais assiégué de ville qu' (que) il n'ai prise, ni donné bataille qu' (que) il n'ai gagnée (Voltaire)· ή ὅτε ἀντικείμενόν ἐστιν μία τῶν ἀπολύτων προσωπικῶν, me, te, le, la, se, nous, vous, les· ώς Mes chères richesses, qu'êtes vous devenues? Hélas! je vous ai perdues en moins de temps que je ne vous avais gagnées! (Le Sage). *iδὲ § 286 γ'*.

§ 288. Ἐκ τῆς περιπτώσεως ταύτης καθ' ἣν αἱ ἀνωτέρω ἀπόλυτοι προσωπικαὶ εἰσιν ἔμεσα ἀντικείμενα ἔξαγεται ὅτι ἐπὶ τῶν ἀντωνυμικῶν η̄ μέσων ῥημάτων η̄ μετοχὴ μένει ἀμετάβλητος, ἐὰν η̄ ἀντωνυμία η̄ ἔμεσον ἀντικείμενον· ώς ces dames se sont procuré des passeports· διότι τὸ se ἐστὶν ἔμεσον, ἔμεσον δὲ τὸ des passeports, ὅπερ ἔπειται, ἀλλὰ Ces dames se sont bien peignées, ἐκτένισαν ἔαυτάς, η̄τοι τὸ se ἐστὶν ἔμεσον ἀντικείμενον.

§ 289. Ἐπὶ τῶν διπτώτων τῶν αἰτιατικῆι καὶ δοτικῆι συντασσομένων η̄ μετοχὴ μεταβάλλεται, ώς ἔχουσα πρὸ αὐτῆς τὸ ἔμεσον ἀντικείμενον· ώς les passeports que ces dames s'étaient procurées n'étaient pas en règle.

Σημ. 1η. Πότε τὸ ἀντικείμενον προηγεῖται τοῦ ῥήματος (*iδὲ § 177, α'*). Ἐνταῦθα προσετέθεσαν αἱ ἐκεῖ παραλειφθεῖσαι δύο περιπτώσεις.

Σημ. 2α. Ἐκ τῆς δ' ταύτης περιπτώσεως ἔπειται 1ον) ὅτι ὅταν τὸ ἀντικείμενον ἔπηται τοῦ ῥήματος η̄ οὐδόλως ὑπάρχῃ ἀντικείμενον, ώς ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ avoir κλινομένων ἀμεταβάτων καὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων η̄ ἀπροσώπων ἐκφράσεων, η̄ μετοχὴ μένει ἀμετάβλητος· ώς les grands chaleurs qu' il a fait cet été ont beaucoup nui à la récolte. 2ον) "Οτι αἱ αἰτιατικαὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ χρόνου, τοῦ τιμήματος η̄ τοῦ βάρους, ώς μὴ οὖσαι πραγματικὰ ἀντικείμενα ἀφίνουσι τὴν μετοχὴν ἀμετάβλητον, καίπερ προηγούμεναι· ώς les deux heures que j' ai couru.... Les vingt mille francs que cette maison m'a coûté! Les quatre vingts kilos que ces malles ont pesé.

Σημ. 3η. Ήερι: τῶν μετοχῶν excepté, supposé, compis égénèto λόγος ἐν § 115.

ε') "Οτε ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἔστι κατηγορούμενον τοῦ ὁήματος ἔτει· διότι τότε ὄφείλει, ώς πᾶν ἐπίθετον νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ τὰ περὶ συμφωνίας ὥρθέντα ἐν ταῖς § 76, 78, α', β').

§ 290. "Οταν δὲ μετὰ τὴν παθητικὴν μετοχὴν ὑπάρχῃ ἀπαρέμφατον ἐφαρμόζεται ὁ αὐτὸς ἐν τῇ § 286 δ' κανών· ὄφείλομεν μόνον νὰ προσέξωμεν ἐὰν ἡ προηγουμένη αἰτιατικὴ ἡ ἀντικείμενον τῆς μετοχῆς καὶ νὰ συμφωνήσωμεν αὐτὴν πρὸς τοῦτο, ἢ ἐὰν ἡ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ν' ἀφήσωμεν αὐτὴν ἀμετάβλητον· ώς La cantatrice que j' ai entendue chanter, ήκουσα τὴν ἀειδὸν νὰ ψάλλῃ (ἀντικείμενον τοῦ ὁήματος) ἀλλὰ La chanson que j' ai entendu chanter ήκουσα νὰ ψάλλωσι τὸ ἄσμα (ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου).

Σημ. 1η. Ἀπαιτεῖται προσοχὴ ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει, διότι ἐνίστε τοῦ αὐτοῦ ὁήματος ἡ μετοχὴ καὶ ἐν ὅμοίαις φαινομενικῶς φράσεσιν ὅτε μὲν μεταβάλλεται, ὅτε δ' οὐ. π. χ. Je les ai laissés Passer (ἀφῆκα αὐτοὺς) ἐνῷ ἐν τῇ φράσει Que sont devenus ces pommes?—Je les ai laissé manger ἡ μετοχὴ laissé μένει ἀμετάβλητος, διότι τὸ les ἔστιν ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου· ητοι ἀφῆκα νὰ φάγωσι τὰ μῆλα.

Σημ. 2α. Αἱ μετοχαὶ dû, voulu, permis τιθενται: ἐνίστε ἐλλειπτικῶς, τὸ δὲ διὰ que (§ 250) προηγούμενον τῆς μετοχῆς ἀμεσον ἀντικείμενον φαίνεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν μετοχὴν, ἀλλ' ὅμως ἔστιν ἀντικείμενον τοῦ ἔξωθεν ἐννοουμένου ἀπαρεμφάτου· διὰ τοῦτο ἡ μετοχὴ μένει ἀμετάβλητος· π. χ. Je lui ai rendu les services que j'ai dû (ἐννοεῖται rendre). Il a faitées dépenses que ses richesses lui ont pesmis (ἐννοεῖται de faire).

Σημ. 3η. Ἡ μέτοχὴ pu μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, διότι τὸ pouvoir, ώς κλινόμενον πάντοτε διὰ τοῦ avoir, οὐδέποτε ἔχει ἀμεσον ἀντικείμενον, ἐνῷ αἱ ἐν τῇ 1η σημειώσει μετοχαὶ εἰσιν ἐνίστε μεταβληταὶ, διότι τὰ ὁήματα αὐτῶν κλίνονται ἐνίστε καὶ διὰ τοῦ ἔτει. Δύνανται δὲ καὶ διὰ τοῦ avoir νὰ ἔχωσιν ἀμεσον ἀντικείμενον· ώς la somme qu'il m'a due si longtemps ... Les conditions voulues par la loi ... Cette espérance m'est permise.

§ 291. Ή μετοχὴ τοῦ faire ēστι πάντοτε ἀμετάβλητος, διότι θεωρεῖται ἀποτελοῦσα μίαν μετὰ τῆς ἀπαρεμφάτου ἔννοιαν, μίαν λέξιν· ως je les ai fait entrer ἀφῆκα αὐτοὺς νὰ εἰσέλθωσι. Il nous a fait sortir.

§ 292. Τὸ ἀντωνυμικὸν ἐπίρρημα εν, ως ἀντικαθίσταν πάντοτε γενικήν τινα, οὐδεμίαν βεβαίως ὅφειλε νὰ ἔξασκῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς συμφωνίας τῆς μετοχῆς· ως Tout le monde m'a offert des services et personne ne m'en a rendu (Mme de Maintenon). Je t'ai envoyé des plumes en as-tu reçu? ἀλλ' ὅμως ὅταν προηγήται αὐτοῦ ποσοτικὸν ἐπίρρημα, ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ μετὰ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ προηγουμένου οὐσιαστικοῦ ὅπερ ἀντικαθίστησι τὸ en π. χ. Belle leçon pour les gens chiches (διὸ τοὺς γλίσχρους!) Pendant ces derniers temps, combien en a-t-on vus qui . . . (La Fontaine), καὶ ἐν γένει ὅταν ὑπάρχῃ ἐν τῇ φράσει ποσότητος ἔννοια ἡ μετοχὴ ἔστι μεταβλητή· ως Prend quelques timbres poste, j'en ai tant réçus....

Περὶ προθέσεων.

Προθέσεις συντασσόμεναι αἰτιατικῇ.

§ 293. Αἰτιατικὴ συντάσσονται..

α') Πᾶσαι αἱ ἐν σελίδῃ 98 ἀπαριθμηθεῖσαι ἀπλαῖ.

β') Αἱ ἔξι ἐπιθέτων ἡ μετοχῶν μεταπεσοῦσαι εἰς προθετικὴν σημασίαν· ως caut, durant, à travers κτλ. αἱ ὅποιαι ἀναφέρονται ἐν σελίδῃ 99.

Προθέσεις συντασσόμεναι δοτικῇ.

§ 294. Jusqu'à μέχρι, quand à, par rapport à ως πρός, οσον ἀφορᾷ εἰς.....

'Η jusque συνδυάζεται καὶ μετ' ἄλλων προθέσεων· ως jusque sur le trône, 'usque dans les enfers, jusqu'en 1870, καὶ μέτα τῶν οù, ici, là· jusqu'ici, jusque là, jusqu'où,

Προθέσεις συντασσόμεναι γενικῇ.

§ 295. α') Ἐκ τῶν ἐν σελίδῃ 128, δ. ἀναφερομένων αἱ ἔχουσαι τὴν πρόθεσιν δε· ως à cause de κτλ.

β') Αἱ ἐπόμεναι

près de πλησίον	auprès de πλησίον, ως πρὸς
au dehors de ἐκτὸς	au dessous de ὑπεράνω
au travers de διὰ μέσου	au dessus de ὑποκάτω
en deçà de ἐντεῦθεν	au lieu de ἀντὶ
au delà de πέραν, ἐκεῖθεν	lors de ἐν καιρῷ, κατὰ
en dépit de ἀκοντός τινος, εἰς	à force de διὰ πολλοῦ, -ῆς, -ῶν
à côté de πλησίον [τὸ πεῖσμα]	au moyen de διὰ μέσου
autour de πέριξ	à l'aide de τῇ βοηθείᾳ, διά. . .
au milieu de ἐν (τῷ) μέσῳ	à l'insu de ἐν ἀγνοίᾳ, λάθρᾳ
en face de ἀντιμετώπως	faute de δι' ἔλλειψιν
le long de κατὰ (τὸ) μῆκος	

§ 296. Ως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ προθέσεις τινὲς συντάσσονται ὅτε μὲν μιᾷ διὰ δὲ δὲ τέραρ πτώσει οὕτω καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ οἷον tout le monde hors vous πάντες πλὴν ὑμῶν καὶ hors de la maison ἔξωθεν τῆς οἰκίας. Près de l'église καὶ près moi, près Paris ή πλὴν τῆς μετὰ πτώσεως δέχονται καὶ ἄλλην σύνταξιν ως avant de partir καὶ avant qu'il fasse nuit. Pendant la guerre καὶ pendant que vous serez là Sans article καὶ il est puni sans l'avoir merité. Outre mesure πέραν τοῦ μέτρου. Outre qu'elle est riche elle est belle et sage.

*Γενικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τινῶν προθέσεων
En καὶ dans.*

§ 297. Η en ἔχει γενικὴν καὶ ἀόριστον ἔννοιαν, ή δὲ dans εἰδικὴν καὶ ώρισμένην. διὰ τοῦτο ή μὲν πρώτη σπανίως λαμβάνει τὸ ἄρθρον μόνον εἰς ώρισμένας μετ' ἀπεστραμμένου ἄρθρου φράσεις ως en l'air, en l'an, en l'honneur, en l'absence ή δὲ δευτέρα ἔχει σχεδὸν πάντοτε ή τὸ ἄρθρον ή κτητικὸν ή δεικτικόν τι ἐπιθετον ή τὴν ἀόρι-

στον un π.χ. Il est en disgrâce du roi. Il se trouve en péril, en danger, ἀλλὰ il se trouve dans un grand danger. Il est en prison, ἀλλὰ il est dans une prison malsaine.

α. Ή dans υποτιθησι τόπον μικρόν, (περι-) ώρισμένον· ώς (Napoléon s'écria). Je suis donc dans Moscou, dans l'antique pays des czars, dans le Kremlin (Ségur). C'est en vain que vous cherchez cette expression dans Racine, mais vous la trouverez dans Molière.

β. Ή δὲ en τίθεται ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως καταφαίνεται δὲ ἡ διαφορὰ αὕτη ἐπὶ τῶν χωρῶν π.χ. En France, en Russie, καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι (§ 259 καὶ 260).

γ. "Οταν δὲ τὸ σημα τῆς χώρας συνοδεύηται υπὸ ἐπιθέτου τίθεται πάντοτε ἡ dans ώς dans la France méridionale, dans l'Allemagne septentrionale, dans toute l'Angleterre, dans la belle Italie.

δ. Πρὸς δὲ τούτοις ἡ en σχηματίζει πλήθος ἐπιρρηματικῶν ἐκφράσεων δηλοῦσα

α') Τρόπον ἐν γένει ώς en secret μυστικῶς, en verité τῇ ἀληθείᾳ, en vain ματαίως, en grante hâte ἐν μεγάλῃ σπουδῇ. ἡ τρόπον ἐνδυμασίας ώς en rédingote, en habit noir ἐν μελαίνῃ ἐσθῆτι. ἡ τρόπον τοῦ φέρεσθαι ώς agir en chrétien προσφέρεσθαι χριστικῶς, vivre en honnête homme, parler en maître.

β') Μέσον, ὕλην, περιεχόμενον, σχῆμα ώς en un mot διὰ μιᾶς λέξεως (ἐν μ. λ.), en d'autres termes ἄλλαις λέξεσι, une maison battue en briques (πλίνθος), payer en or, une comédie en vers, un toit en pointe στέγη αἰχμηρά, docteur en droit, en théologie καλ.

γ') Σκοπόν, προορισμόν ώς mettre en gage διδω ώς ἐνέχυρον, venir en aide ἔρχεσθαι εἰς (πρὸς) βοήθειαν.

§ 298. Τίθενται δ' ἀμφότεραι αὐται αἱ προθέσεις καὶ πρὸς δήλωσιν τοῦ χρόνου, τηρούσσης πάντοτε ἐκάστης τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς σημασίαν. ἦτοι ἡ μὲν dans δηλοῖ ώρισμένον διάστημα χρόνου, ἡ δὲ en ἀπλῶς τὸν χρόνον ἐφ' ὃν διήρκεσεν ἡ διαρκέσει ἡ πρᾶξις ώς Je finirai

ce travail en quinze jours, mais je ne pourai le commencer que dans six semaines.

§ 299. Ιδίως δὲ τίθεται ἡ μὲν εν.

1ον) Ἐπὶ τῆς χρονολογίας ἀνωτέρω τοῦ 100οῦ ἔτους· ως En seize cent quarante huit.

Σημ.. Ἐπὶ χρονολογιῶν κατωτέρω τοῦ 100 γίνεται συνήθως χρῆσις τῆς ἐκφράσεως à l'an π.χ. à l'an 44 avant J. C. (=Jésus-Christ).

2ον) Πρὸ τῶν ὄνομάτων τῶν μηνῶν ἴσοδυναμοῦσα τῇ κατά· ως en Janvier, en Mars κατὰ Ιανουάριον, κατὰ Μάρτιον.

3ον) "Οταν δριζηται χρονικόν τι διάστημα δι' ἀριθμοῦ· ως d'aujourd'hui en huit s'heures (==όκτὼ ἡμέραις ἀπὸ τῆς σήμερον). Demain en quinze.

§ 300. Τὴν δὲ dans μεταχειρίζονται ἀποκλειστικῶς μὲν ὅταν θέλωσι νὰ σημάνωσι χρονικὸν διάστημα περιλαμβανόμενον ἐν δύο σημείοις ἐντὸς τῶν ὅποιων πρᾶξις τις ἐγένετο ἡ γενήσεται· ως dans la nuit du 3 Janvier. Je vous parlerai dans la matinée, dans la soirée κατλ. ως ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ

1ον) Πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ οὐσιαστικοῦ οὐσιαστικοῦ ὑπὸ ἀριθμητικοῦ τακτικοῦ ἢ ποιωτικοῦ ἐπιθέτου· ως dans la première année de la guerre de Trente ans: Dans une année fertile.

2ον) Πρὸ τῶν οὐσιαστικῶν τῶν δηλούντων τὰς διαφόρους ἡλικίας· ως dans mon enfance ἐν τῇ παιδικῇ μου ἡλικίᾳ, dans ma jeunesse, dans ma vieillesse.

Près de, proche de, auprès de.

§ 301. Ἡ près de λέγεται συνήθως μὲν ἐπὶ τόπου, ἀλλ' ἐνίστε καὶ ἐπὶ χρόνου· ως Je demeure près de l'église. Le malade est près de sa dernière heure.

§ 302. Ἡ δὲ auprès de πάντοτε ἐπὶ τόπου, οὐδέποτε δ' ἐπὶ χρόνου.

α. Διαφέρουσι δ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν près de σημαίνει ἀπλῶς τὸ πλησίον, ἡ δὲ auprès de πολὺ μείζονα προσέγγισιν π.χ. ἐὰν περὶ ποταμοῦ εἴπωμεν la rivière passe près de la ville δ

ποταμός δύναται νὰ ἡ καὶ εἰς τινὰ ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπόστασιν· ἐν φ
τὸ la rivière passe auprès de la ville σημαίνει ὅτι ὁ ποταμός ἔστι
πλησιέστατα τῇ πόλει, διαβρέχει αὐτήν. Μεταφορικῶς δὲ ἐπὶ προ-
σώπων ἡ auprès de σημαίνει φιλίαν, προστασίαν, ἐπίθλεψίν καὶ τὰ
τοιαῦτα· ως Ambassadeur auprès de sa Majesté l'empereur de
Russie.

6. Η auprès de μεταφορικῶς τιθέται καὶ ἐπὶ συγκρίσεως ση-
μαίνουσα τὸ ως πρός.... παραβαλλόμενον πρὸς... ως καὶ παρ' ἡμῖν
ἐν τῇ καθωμιλημένῃ π.χ. Votre mal n'est rien auprès du sien.
Tous les ouvrages de l'homme sont vils et grossier auprès des
moindres ouvrages de la nature.

§ 303. Τῆς proche de, ἥτις ἔστι ταυτόσημος τῇ près de, διάγη
ἔστιν ἡ χρῆσις.

Sur, au dessus. Sous, au dessous.

§ 304. Ή sur καὶ sous τιθένται ἐπὶ πραγμάτων ἀτινα ἡ ἐφά-
πτονται ἀλλήλων ἡ οὐδὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπαφὴν αὐτῶν.
ώς j'ai mis la lampe sur la table. Nous avons fait une pro-
menade sous les arbres.

§ 305. Ή δὲ dessus καὶ dessous λέγονται ἐπὶ πραγμάτων ων ἡ
ἐπαφή ἔστιν ἀδύνατος ἡ ἀσυνήθησ· ώς il y a une glace au dessus
de la commode. Les enfants au dessous de dix ans payent
demi place.

Entre, parmi.

§ 306. Εἰσὶ πολλάκις ταυτόσημοι τιθέμεναι ἡ μὲν ἀντὶ τῆς δέ· ώς
un mot de votre bouche en terminant nos peines, peut rendre
Esther heureuse entre toutes les reines Racine). Fénelon est
parmis les gens de lettres ce que Henri IV est parmi les rois
(La charpe). Καὶ ἐν τούτοις δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἡ parmi.

α') Ἐπὶ δύο προσώπων ἡ πραγμάτων ώς entre Paris et Lyon.
Entre uous (soit dit). Entre la vie et la mort.

β') Ἐπὶ ἀμοιβαίστητος ἡ ἀλληλοισθείας· ώς La discorde règne
entr'eux. Ils s'aident entr'eux βοηθοῦσιν ἀλληλους.

γ') Πρὸ οὐσιαστικοῦ προσδιορίζομένου ὑπὸ ἀπολύτου ἀριθμητικοῦ ως entre quatre hommes parmi q. h.

δ') Επὶ χρόνου ως il faut faire une différence entre ces deux époques. Entre midi et soir.

Vers, envers.

§ 307. Η δὲ vers τιθεται μόνον ἐπὶ διευθύνσεως καὶ ἐπὶ χρόνου ὅτε οὗτος οὐκ ἔστιν ἀκριβῶς ὡρισμένος, ὅτε ἀντιστοιχεῖ τῇ περι: ως tout le monde s'élance (δρυπή) vers les issues (θύρα, μέρος δι' οὗ ἔξερχονται, ἔξοδος) Nos pensées se sont portées naturellement vers le pays que nous venions de quitter (Michand). Venez vers les trois heures.

§ 308. Η δὲ envers τιθεται εἰς δήλωσιν αἰσθήματος ως ἐπὶ τῷ πολὺ φιλικοῦ, συνήθως δὲ μετὰ τῶν ἐπιθέτων bon, reconnaissant, ingrat, cruel, poli, grossier καὶ πολλῶν ἄλλων π.χ. il est poli envers tout le monde. C'est une erreur (πλάνη ἀπάτη), mes frères, de regarder (θεωρεῖν) la naissance et le rang (κοινωνικὴ τάξις) comme un privilège (προνόμιον) qui diminue vos devoirs envers Dieu (Massillon).

Avant, devant.

§ 309. Η μὲν avant τιθεται ἐπὶ χρόνου καὶ τάξεως: ως avant Jésus Christ. Le sujet se place avant le verbe.

§ 310. Η δὲ devant μόνον ἐπὶ τόπου ως ne vous mettez pas devant moi καὶ μεταφορικῶς δηλοῦσα, ως καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, τῷ ἐνώπιον ως Je vous jure devant Dieu. Il a dit cela devant témoins.

Περὶ ἀποφατικῶν μορίων.

§ 311. Ἀποφατικὰ μόριά εἰσι τὸ ne καὶ non, ὃν τὸ μὲν ne οὐδέποτε τιθεται μόνον, ἀλλὰ προηγεῖται πάντοτε ἥματος: τὸ δὲ non ἔστιν αὐτοτελὲς ἀρνητικὸν τιθέμενον μετὰ οὐσιαστιεῶν, ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων, ἀλλὰ δυνάμενον νὰ τεθῇ καὶ μόνον ἐλλειπτικῶς, οὗτοι

ἐξυπακουομένου τοῦ ῥήματος, ως καὶ παρ' ἡμῖν τὸ οὗ π.χ. Tous les gens non intéressés non solvables... (Académie). Mais Rome veut un maître et non une maîtresse (Racine). Non seulement Criton n'était pas tranquille mais encore ses amis οὐχ ὅτι δικρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν... (Εεν.). Amour propre paternel ! — Non pas... οὐδόλως (Scribe).

Σημ. Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ νε μεθ' ὑποτακτικῆς ἵδε § 250 α' καὶ σημ. 1ην καὶ 3ην.

§ 312. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀποφατικῶν μορίων ὑπάρχουσι καὶ δύο ἔλλα δευτερεύοντα τὸ πας καὶ point, τὰ δόποια συνοδεύουσι πᾶσαν διὰ τοῦ νε ἀρνητικὴν πρότασιν, τιθέμενα ἐν μὲν τοῖς ἀπλοῖς χρόνοις μετὰ τὸ ῥῆμα, ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, οὐδεμίαν ὄμως τῇ προτάσει σχεδὸν ἔννοιαν προστιθέντα οὐδ' ἐπηγούμενα ἐν τῇ ἑλληνικῇ· ως

Je ne vous réponds pas des volontés d'un père.

Mais je ne serai point à d'autre qu'à Valère (Molière).

Le Germain Chlodio n'a pas regné sur... (Aug. Thierry).

§ 313. Καὶ τὸ νον συνοδεύεται ἐνίστε ὑπὸ τοῦ παριστὰν οὕτω τὴν ἀρνησιν ἐντονωτέραν, ως ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδειγμασι § 310). Non pas.

α. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρνητικοῦ ἀπαρεμφάτου τὰ δευτερεύοντα μόρια τιθένται ἀμέσως μετὰ τὸ νε προηγούμενα τοῦ ἀπαρεμφάτου· ως je vous aime trop, ma chère nièce, pour ne pas vous dire vos vérités (Mme de Maintenon).

β. Τὰ δευτερεύοντα ταῦτα ἀποφατικὰ μόρια δύνανται ἐνίστε νὺ τεθῶσι καὶ μόνα ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως ἀνευ τῶν πρωτεύοντων νε καὶ νον· τοῦτο δὲ ἐν ἑλλειπτικαῖς φράσεσιν· ως En voulez-vous? — Point (Académie). Vous allez nous faire voir qu'on sait aujourd'hui moins de physique moins de mathématiques? — Point du tout (P. L. Courier). εἰπίσης pas du tout, pas un seul οὐδὲ εἰς, pas encore, pas à présent, pas bien, pas mal, et pourquoi pas? πῶς γὰρ οὐ; κτλ.

§ 314. Η διὰ τῆς point ἐκφερομένη ἀρνησίς ἔστιν ἐντονωτέρα τῆς διὰ τοῦ πας.

Παράλειψις τῶν ἀποφατικῶν μορίων.

§ 315. Τὰ δευτερεύοντα ἀποφατικὰ δύνανται καὶ νὰ παραλείψωσιν ἐπὶ τῶν ἑζής περιπτώσεων.

α') Ἐπὶ μὲν τῶν ὥμημάτων oser, pouvoir, cesser, savoir καὶ τοῦ ὑποθετικοῦ si δυνάμεθα κατ' ἀρέσκειαν νὰ παραλείψωμεν ἢ μὴ τὰ δευτερεύοντα ἀποφατικά· ἐπὶ τῆς ὑποθετικῆς (conditionnel) δύως τοῦ savoir ὅτε κεῖται ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὄριστης ἑζῆς τοῦ pouvoir ἢ παράλειψίς ἔστιν ἀπαραίτητος· ως je ne saurais vous le dire δὲν δύναμαι....

β') Ἐπὶ τῶν συνδυασμῶν ni... ni, ne... que, à moins que... ne (ἐκτὸς ἔαν, ἔαν δέν...) ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν depuis... que, il y a... que, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἔπηται σύγχετος χρόνος· π.χ. Vous ne voulez que de la prose? Non, je ne veux ni prose ni vers (Molière).

Expliquez-vous ici.. nous sommes sans témoins,

'A moins que ces fauteuils n'écoutent dans leurs coins.
(Augier).

Comme vous avez changé depuis que je ne vous ai vus.

Il y a deux nuits que je n'ai dormi, „ἀλλὰ depuis que je ne vous vois pas... Il y a deux nuits que je ne dors pas.

§ 316. "Οτε δὲ καὶ ὁ ὑποθετικὸς si ἐπομένου ἢ μὴ τοῦ ἀρνητικοῦ ne ἴσοδυναμεῖ τῷ ἀλλά moins que... ne (§ 251 καὶ 252) καὶ ἐν τῇ ἐκφράσει si ce n'est (ἔαν δὲν) τὰ δευτερεύοντα ἀποφατικὰ παραλείπονται πάντοτε ως Cette vie m'eût paru douce si la douleur ne m'eût accablé (ἔαν... δέν με εἴχε καταβάλει) (Fénelon). Si ce n'est toi c'est donc ton frère (La Fontaine). Si l'on n'appelle de ce nom (Montesquieu).

§ 317. 'Αντὶ τοῦ ne... que τιθεται λίαν σπανίως μόνος ὃ que, ἦτοι ἔνει τοῦ ne, ἐλλειπτικῶς· ως Tu me rendra la montre?— Sans doute.—Qu'à moi? (Sedaine), ἦτοι ne la rendras-tu qu'à moi?

γ') Ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ que ἢ qui ἐκφερομένων ἐπιφωνηματικῶν προτάσεων, αἵτινες ἀνάγονται εἰς τὰς πλαγίας ἐρωτηματικὰς καὶ δη-

λοῦσι θαυμασμόν, λύπην ἡ ἐπιθυμίαν (Συντακτ. Παπαθεο. § 233). ώς Que (διὰ τί) ne nous a-t-il appelés à son secours ! Qui de nous n'a ses défauts ! Que n'avons-nous, sur l'art dramatique, un pareil entretien entre Corneille, Molière et Racine ! (Marmotel) διὰ τί νὰ μὴ ἔχωμεν... !

δ') Ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν qui, que προηγουμένης ἀρνητικῆς προτάσεως ώς il n'y a pas d'ennemi qui ne soit en état de nuire η ἔρωτηματικῆς ἔχούσης ἔννοιαν ἀρνητικὴν μετὰ τὴν ὥποιαν ἀρχεται διὰ τῆς qui νέα ἀρνητικὴ πρότασις· ώς Avez-vous un ami qui ne soit aussi le mien ?

ε') Ήρὸ γενικῆς τοῦ χρόνου· ώς je ne le reverrai de ma vie (καθ' ὅλον μου τὸν βίον).

σ') Ἐπὶ τῶν ἐκφράσεων je n'ai garde de πολὺ ἀπέχω τοῦ..., je n'ai que faire, ne voir goutte, n'importe, à Dieu ne plaise, n'en déplaise à... οὐ με συγχωρήσῃ δ..., ne vous en déplaise σύγγνωτέ μοι, qu'à cela ne tienne γενέσθω καὶ τοῦτο, τοῦτο οὐ μὴ ἔμποδίσῃ... π. χ. En te reprochant ta faute je n'ai garde de désavouer (ν' ἀρνηθῶ) la mienne (Fénelon).

ζ') "Οταν ὑπάρχῃ ἐν τῇ προτάσει μία τῶν ἔξης ἀρνητικῶν λέξεων ώς ὑποκείμενον η ἀντικείμενον η διορισμός· aucun, aucunément, autre, guère, jamais, nul, nullement, personne, plus, rien· ώς Rien n'empêche tan d'être naturel que l'envie de le paraître (La Rochefoucauld). Ne décidons jamais où nous ne voyons goutte (οὐδόλως βλέπομεν) (Piron).

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'.

Κεφαλαιον Α'.

"Ηχοι τῶν φωνητηρίων ὄργανων.....	§	1— 5
"Αφονα γράμματα	§	5— 20

Κεφαλαιον Β'.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.....	§	20
Περὶ τῆς κακθαρᾶς προφορᾶς τῶν φωνηέντων.....	§	20— 27
Περὶ τῆς ἐγρίνου προφορᾶς τῶν φωνηέντων.....	§	27— 30
Περὶ τῶν διφθόργγων καὶ τριφθόργγων.....	§	30— 43
Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων.....	§	43— 61

Κεφαλαιον Γ'.

Περὶ ὀρθογραφικῶν σημείων, τόνων κτλ.....	§	61— 68
---	---	--------

Κεφαλαιον Δ'.

Περὶ συνδέσεως.....	§	68— 72
---------------------	---	--------

Κεφαλαιον Ε'.

Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.....	§	72
Περὶ τοῦ ἔρθρου.....	§	73
Περὶ τοῦ μεριστικοῦ ἔρθρου.....	§	74— 78
Περὶ τοῦ ὄνοματος	§	78— 80
Περὶ γένους	§	80— 85

Περὶ ἀριθμοῦ	§	85— 88
Περὶ κλίσεως τῶν ὄνομάτων	§	88— 92
Περὶ τῶν ἐπιθέτων	§	92— 96
Περὶ βαθμῶν παραθέσεως	§	96
Προσδιοριτικὰ ἐπιθέτα	§	97
Ἄριθμητικὰ ἐπιθέτα	§	98—106
Δεικτικὰ ἐπιθέτα	§	106
Κτητικὰ ἐπιθέτα	§	107
Ἐρωτηματικὰ ἐπιθέτα	§	108
Ἄδριστα ἐπιθέτα	§	109
Περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν	§	110
Προσωπικὰ ἀντωνυμίαι	§	111
Σύνθετοι ἢ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι	§	112
Κτητικὰ ἀντωνυμίαι	§	113
Δεικτικὰ ἀντωνυμίαι	§	114
Ἀναφορικὰ ἀντωνυμίαι	§	115
Ἐρωτηματικὰ ἀντωνυμίαι	§	116
Ἄδριστοι ἀντωνυμίαι	§	117
Περὶ τοῦ ρήματος	§	118
Διαίρεσις τῶν ρημάτων	§	119
Περὶ τῶν βοηθητικῶν ρημάτων	§	120
Τὰ διὰ τοῦ ανοίγ καὶ ἔτει κλινόμενα ρήματα	§	121
Κλίσις τῶν βοηθητικῶν ρημάτων	§	122
Περὶ τῶν ρημάτων πατῶν τῶν ἄλλων τάξεων	§	123
Διαίρεσις τῶν χρόνων	§	124
Σχηματισμὸς τῶν χρόνων	§	125
Πίνακς τῶν καταλήξεων τῶν ἀπλῶν χρόνων	§	126
Γενικαὶ περὶ τῶν χρόνων παρατηρήσεις	§	127
Α', Β', Γ', καὶ Δ' συζυγία	§	128—136
Παθητικὰ ρήματα	§	136
Οὐδέτερα ρήματα	§	137
Μέσα ρήματα	§	138—140
Περὶ τῶν ρημάτων κλινομένων ἐρωτηματικῶς	§	140
Ἀνώμαλα ρήματα	§	141—145

Απρόσωπα ρήματα.....	§ 145—147
Περὶ μετοχῆς.....	§ 147
Περὶ προθέσεων	§ 148
Περὶ ἐπιφρημάτων.....	§ 149
Περὶ συνδέσμων	§ 150—154
Περὶ ἐπιφωνημάτων	§ 154

Κεφάλαιον ΣΤ'.

Περὶ παραγωγῆς.....	§ 155—158
---------------------	-----------

ΜΕΡΟΣ Β'.

Κεφάλαιον Α'.

Εἶδη προτάσεων.....	§ 158
Σύνδεσις τῶν προτάσεων.....	§ 159
Περὶ τῶν μερῶν τῶν προτάσεων.....	§ 160
Περὶ τοῦ ὑποκειμένου.....	§ 161—163
Περὶ τοῦ ὄντος	§ 163—165
Περὶ τοῦ κατηγορουμένου.....	§ 165
Περὶ τῶν προσδιορισμῶν.....	§ 166—172
Θέσις τῶν μελῶν τῆς προτάσεως.....	§ 172
Περὶ ἐμφάσεως.....	§ 173
Περὶ ἀντιστροφῆς	§ 174—178
Συμφωνία τῶν μελῶν τῆς προτάσεως πρὸς ἄλληλα ..	§ 178—190
Περὶ τοῦ ἀρθρου.....	§ 190—196
Περὶ τοῦ ὄντος.....	§ 196—199
Όνοματικοὶ καὶ ῥηματικοὶ διορισμοί.....	§ 199
Περὶ πτώσεων ἐν γένει.....	§ 200—211
Διπτωτα ῥήματα.....	§ 211—217

Περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν. Προσωπικάι.....	§ 217
Αὐτοπάθεις	§ 218
Κτητικαί.....	§ 219
Δεικτικαί.....	§ 220
Ἐρωτηματικαί.....	§ 221—226
Λναφορικαί.....	§ 226—229
Ἀόριστοι.....	§ 229—234
Περὶ τοῦ ῥήματος.....	§ 234
Περὶ τῶν ἐγκλίσεων καὶ τῶν ἐν αὐταῖς γρόνων. Ὁρι- στική.....	§ 235—241
Ὑποθετική.....	§ 241—244
Προσταχτική	§ 244
Ὑποταχτική	§ 245—262
Ἀπαρέμφατος	§ 262—280
Περὶ μετοχῆς.....	§ 280—293
Περὶ προθέσεων.....	§ 293—311
Περὶ ἀποφατικῶν μορίων.....	§ 311

